

Wärtsilä Oyj Abp Vuosikertomus 2019

Sisältö

Tämä on Wärtsilä	03
Kestävä kehitys	43
Hallinnointi	101
Sijoittajat	143
Taloudellinen katsaus	155

Tämä on Wärtsilä

Konsernijohtajan katsaus	04
Kestävän kehityksen kohokohtia	08
Strategia	16
Tavoitteet	19
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	26
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	29
Tuotanto ja tutkimus & kehitys	31
Kestävän kehityksen innovaatiot	34
Miksi sijoittaa Wärtsilään	40

Konsernijohtajan katsaus

Vuotta 2019 leimasivat vaikea kysyntäympäristö sekä ennakoitua heikompi taloudellinen tulos. Merenkulun laitemyynti sekä huoltotoiminta kasvoivat, mutta energialiiketoiminnan laitetoimitukset vähenivät markkinoihin vaikuttaneiden ulkoisten tekijöiden johdosta. Tällä oli vaikutusta liiketulokseemme, mutta suurin takaisku liittyi kustannuslilytyksiin muutamassa monimutkaisessa merenkulun ja energialiiketoiminnan projektissa. Nämä johtuivat kustannusarvioissa käytetyistä virheellisistä oletuksista, puutteista riskien tunnistuksessa ja toimittajiin liittyvistä haasteista.

Olen vakuuttunut, että projektinhallintavalmiutemme ovat pian taas aiemmalla erinomaisella tasolla. Tätä varten ja estääksemme vuoden 2019 ongelmien toistumisen tulevissa projekteissa olemme ryhtyneet useisiin toimenpiteisiin, joilla kehitämme toimintamme laatua projektien toteuttamisessa ja varmistamme riskien ja mahdollisuuksien varhaisemman tunnistamisen. Olen luottavainen, että näin pystymme lunastamaan maineemme laadukkaiden ja lisäarvoa tuottavien ratkaisujen toimittajana, jolla on ylivoimaiset projektinhallintavalmiudet.

Vaikeat markkinaolosuhteet vaikuttivat tilauskertymään

Alustilausten määrä jäi alkuperäisistä ennusteista johtuen pääasiassa huolista, jotka liittyvät geopolittisen kehityksen meriliikenteeseen kohdistuviin vaikutuksiin. Myös rikkipesuritalaukset vähenivät edellisvuoden ennätyskorkealta tasolta. Tämä johtui raskaan polttoöljyn hintaan ja saatavuuteen liittyvästä epävarmuudesta. Nämä tekijät huomioiden voimme olla tyytyväisiä Marine-liiketoiminnan laitelausten määrään. Toimintamme eri markkinasegmenteillä ja laaja ratkaisutarjontamme auttoivat meitä tänäkin vuonna tarttumaan mahdollisuuksiin segmenteillä, joilla kysyntä on ollut vakaampaa, kuten risteily- ja kaasunkuljetusaluksissa.

Energiapolitiikkaa muutetaan kestävän kehityksen edistämiseksi ja ilmastomuutoksen torjumiseksi. Energiayhtiöt kaikkialla maailmassa päivittävät investointistrategioitaan saavuttaakseen kunnianhimoiset hiilipäästöjen vähennystavoitteet. Tämä yhdessä epäsuotuisan makrotaloudellisen ympäristön kanssa on saanut asiakkaat lykkäämään investointipäätöksiään. Tämän seurauksena uuden, kaasua tai nestemäistä polttoainetta käyttävän voimantuotantokapasiteetin kysyntä laski vuoden aikana merkittävästi lisäten epävarmuutta Energy-liiketoiminnassamme. Vaikka Energy-liiketoiminnan laitetalaukset jäivätkin odotuksistamme, huoltotalaukset kehittyivät energiamaarkkinoilla hyvin, samoin kuin energian varastointi- ja optimointiratkaisujen kysyntä.

Vahvempi fokus elinkaariratkaisuihin

Vuosi 2019 ei ollut Wärtsilälle helppo, mutta kokemamme operatiiviset haasteet peittivät alleen myönteisen kehityksen monilla rintamilla. Tästä huomattavin oli huoltotoiminnan paluu kasvu-uralle kahden vuoden tasaisen kehityksen jälkeen. Olen tyytyväinen etenkin kasvaneeseen huoltosopimusten tilauskertymään, johon sisältyi Energy-liiketoiminnan kaikkien aikojen suurin pitkäaikainen käyttö- ja kunnossapitosopimus. Sopimus solmittiin Energia del Pacificon kanssa koskien El Salvadorissa rakenteilla olevaa voimalaitosta.

Näiden sopimusten strategista tärkeyttä korostaa se, että uudistimme organisaatorakenteemme vuoden 2019 alussa ja muodostimme kaksi liiketoiminta-aluetta, jotka vastaavat omilla alueillaan sekä laitemyyntistä että huollosta. Muutoksen keskeisenä tavoitteena on parantaa mahdollisuuksia räätälöidä elinkaariratkaisujamme markkinoiden tarpeisiin. Voin ilokseni todeta, että uuden organisaation hyödyt näkyvät esimerkiksi tehokkaampana sisäisenä yhteistyönä elinkaaritarjonnan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Uskon vahvasti, että tämä antaa hyvät lähtökohdat vahvistaa elinkaarikumppanuuksia asiakkaidemme kanssa, mikä puolestaan tukee pitkän aikavälin tavoitettamme kannattavasta kasvusta.

Smart Marine ja Smart Energy – visioista toimenpiteisiin

Sekä merenkulku- että energiasektorilla on käynnissä nopea muutos, joka perustuu tarpeeseen parantaa tehokkuutta merkittävästi ja sopeutua kiristyviin ympäristömääräyksiin. Wärtsilä on ottanut johtavan aseman tämän muutosprosessin mahdollistamisessa Smart Marine ja Smart Energy -visioillaan, joiden myötä kehitetään ja otetaan käyttöön uusimpia teknologioita kummankin kohdemarkkinan muuttuviin tarpeisiin.

Saimme vuoden aikana useita merkittäviä tilauksia, jotka osoittavat, että Smart Marine -visiomme on kaupallisesti onnistunut. Tilaus alusten toimintojen optimointiratkaisun (FOS) toimittamisesta Anglo-Easternin yli 600 aluksen laivastolle on merkki siitä, että merenkulkualalla on yhä enemmän halua hyödyntää uusimpia digitaalisia ratkaisuja tehokkuuden ja suorituskyvyn maksimoimiseksi. FOS mahdollistaa reittisuunnittelun, nopeuden hallinnan, sääolosuhteiden huomioinnin, laivan ja sataman välisen tiedonvälityksen sekä laivaston suorituskyvyn hallinnan polttoaineen kulutuksen vähentämiseksi. Autonomisten alusten saralla testasimme vuonna 2018 onnistuneesti automatisoidun satamaanajon ratkaisuja ja vuonna 2019 saimme ensimmäisen SmartDock-tilauksen, mikä teki siitä maailman ensimmäisen kaupallisesti saatavilla olevan automatisoidun satamaanajon ratkaisun.

Energiamarkkinoilla saamamme tilaus Kambodžasta on erinomainen esimerkki roolista, joka meillä voi olla nopeasti käynnistyvien, joustavien ratkaisujen toimittajana – ratkaisujen, joiden avulla uusiutuvien energianlähteiden osuutta voidaan lisätä tinkimättä energijärjestelmän luotettavuudesta. Voimala tuo kantaverkkoon kaivattua lisäkapasiteettia sekä säätöjoustoa, joka on tärkeää, kun sähköjärjestelmään liitetään tuotannoltaan vaihtelevaa aurinko- ja tuulivoimaa. Toinen esimerkki ratkaisujemme kyvystä tukea siirtymää hiilettömiin energianlähteisiin on Kaakkois-Aasiasta saamamme kokonaiskapasiteetiltaan 100 MW/100 MWh:n energianvarastointiprojekti. Energian varastointijärjestelmä, johon kuuluu edistysellinen energianhallinnan ohjelmistoalustamme GEMS, auttaa aluetta vähentämään riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista. Nämä tilaukset ovat selvä osoitus edistymisestämme visiomme toteuttamisessa, jonka mukaan johdamme toimialan muutosta kohti tulevaisuutta, jossa sähkö tuotetaan sataprosenttisesti uusiutuvalla energialla.

Innovaatioille ja yhteistyölle perustuvia uusia teknologioita

Teknologiseen johtajuuteen liittyvät investoinnit ovat välttämättömiä, jotta voimme varmistaa tuotteidemme kilpailukyvyyn sekä johtavan asemamme kestävien innovaatioiden saralla. Käytimme tutkimus- ja kehitystoimintaan 3,2% vuoden 2019 liikevaihdosta. Toiminnan painopisteitä olivat hyötysuhteen parantaminen, polttoainejoustavuus ja ympäristövaikutusten pienentäminen. Olemme edelleen sitoutuneet kehittämään tuotevalikoimamme ydinteknologioita, kuten Wärtsilä 31 -tuoteperheen kaksi uutta moottoria osoittavat, mutta T&K-toimintamme keskittyy yhä voimakkaammin uusien digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen ja suorituskyvyn optimointiin dataa hyödyntämällä. Esimerkkejä vuoden aikana otetuista kehitysaskelista ovat muun muassa uusi verkkoalusta, jonka avulla asiakkaamme voivat hallita laitteitaan tehokkaammin, ja lanseeraamamme Expert Insight -ratkaisu, joka hyödyntää tekoälyä ja edistysellistä diagnostiikkaa laitteiden ja järjestelmien reaaliaikaisessa etävalvonnassa.

Yhteistyö alan sidosryhmien kanssa on olennaisen tärkeää kehitettäessä teknologioita, joita tarvitaan markkinoiden muuttuviin vaatimuksiin vastaamiseksi. Vuoden aikana solmittiin esimerkiksi kumppanuuksia, jotka tähtäävät uusiutuvien polttoaineiden kehityksen ja kaupallistamisen nopeuttamiseen energiamarkkinoilla. Merenkulkusektorilla IntelliTug-projektimme autonomisen satamahinaajan kehittämiseksi on erinomainen esimerkki yhteistyön roolista innovaatiotoiminnassamme. Tämä yhteisprojekti PSA Marinen kanssa otti vuoden aikana ison harppauksen piirustuslaudalta kohti käytännön toteutusta. Laatuun ensimmäinen dynaamisen positionnin järjestelmä asennettiin PSA Polaris -satamahinaajaan, minkä jälkeen voitiin aloittaa nyt käynnissä olevat testit Singaporen satamassa todellisissa olosuhteissa.

Energiamarkkinoilla tärkeä esimerkki kumppanuussopimuksistamme ovat ne, joissa tutkitaan Power-to-X-ratkaisujen, eli hiilidioksidista valmistettavien synteettisten polttoaineiden, roolia hiilineutraalissa tulevaisuudessa. Tällaisissa projekteissa esimerkiksi rahoitamme startup-yrityksiä ja teemme yhteistyötä innovatiivisia teknologioita kehittävien yliopistojen ja yritysten kanssa vauhdittaaksemme uusiutuvien polttoaineiden kehitystyötä ja markkinoidaksemme niitä maailmanlaajuisesti.

Yhteistyö on äärimmäisen tärkeää myös Smart Technology Hubin menestykselle. Vaasaan rakennettava uusi tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskus eteni suunnittelusta toteutusvaiheeseen vuonna 2019, ja Smart Partner Campus -osaamiskeskittymään valittiin ensimmäiset kumppanit. Osaamiskeskittymässä tehdään tutkimusta ja tuotekehitystä yhdessä Wärtsilän asiakkaiden ja toimittajien sekä startup-yritysten ja yliopistojen kanssa.

Painopiste johdonmukaisesti vastuullisessa liiketoiminnassa

Strategiassamme painotetaan vahvasti haitallisten ympäristövaikutusten vähentämistä, mutta sosiaaliset näkökohdat ovat meille yhtä tärkeitä. Pyrimme aina edistämään yhteiskunnan hyvinvointia ja rakentamaan osallistavaa yrityskulttuuria kunnioittamalla monimuotoisuutta, tarjoamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja noudattamalla korkeita

eettisiä standardeja. Olemme sitoutuneet tukemaan YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeuksia, työvoimaa, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia peruseriaatteita. Toinen selkeä painopiste on turvallisten työolosuhteiden varmistaminen ja turvallisuusjohtamisen vahvistaminen yrityksessämme. Johdon turvallisuuskierrosten määrän kasvu ja sitoutuminen läheltä piti -tilanteiden raportointiin osoittavat, että turvallisuuteen suhtaudutaan vakavasti koko organisaatiossamme. Myös poissaoloon johtaneiden tapaturmien väheneminen osoittaa, että suuntamme on oikea.

Haasteita lyhyellä aikavälillä, optimismia pidemmällä

Liiketoimintaympäristön odotetaan olevan haastava myös alkaneen vuoden aikana. Tästä syystä olemme edelleen varovaisia kysyntänäkymiä arvioidessamme. Keskitymme toiminnallisen tehokkuuden parantamiseen ja pyrimme mahdollisuuksien mukaan lieventämään hinnoitteluun ja myynnin jakaumaan liittyviä lähitulevaisuuden haasteita. Olemme myös ryhtyneet yksinkertaistamaan liiketoimintavalikoimaamme vahvistaaksemme keskittymistä ydintoimintoihin. Tämän myötä siirrämme ei-ydintoiminnot erilliseen liiketoimintayksikköön, minkä tavoitteena on parantaa niiden suorituskykyä ja vapauttaa niihin sisältyvä potentiaali.

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna suuri tilauskantamme ja laajaan asennettuun laitekantaamme perustuva huoltopotentiaali luovat vankan pohjan tulevalle suorituskyvylle. Lisäksi laajan joustavien teknologioiden tarjonnan ja vahvan sisäisen osaamisen ansiosta meillä on keinot ja ratkaisut edistää uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton kasvua ja meriteollisuuden hiilineutraaliutta.

Haluan tässä yhteydessä kiittää osakkeenomistajiamme heidän tuestaan. Asiakkaitamme kiitän luottamuksesta ratkaisuihimme ja palveluihimme, ja viimeisenä mutta ei vähäisimpänä haluan kiittää työntekijöitämme heidän omistautuneesta työstään, jonka ansiosta olemme vahvasti matkalla kohti yhteisten tavoitteidemme saavuttamista.

Jaakko Eskola
Konsernijohtaja

Avainluvut

MEUR	2019	10-12/2019	7-9/2019	4-6/2019	1-3/2019	2018
Liikevaihto	5 170	1 684	1 118	1 217	1 151	5 174
Marine	3 330	1 020	776	801	733	2 815
Energy	1 840	664	342	416	418	2 359
Poistot ja arvonalentumiset	-180	-39	-58	-42	-41	-130
Vertailukelpoinen liikeulos ¹	457	202	39	113	102	577
Vertailukelpoinen liikeulos ¹ , %	8,8	12,0	3,5	9,3	8,9	11,2
Tulos ennen veroja	315	153	-0	83	78	502
Tulos/osake, EUR	0,37	0,17	-0,01	0,11	0,10	0,65
Tilaukertymä	5 327	1 555	979	1 377	1 416	6 307

MEUR	2019	31.12.2019	30.9.2019	30.6.2019	31.3.2019	2018
Taseen loppusumma	6 398	6 398	6 360	6 198	6 337	6 059
Korolliset velat, brutto ²	1 096	1 096	1 365	1 132	1 162	823
Rahavarat	369	369	374	383	501	487
ROI, %	11,5	11,5	12,8	17,2	18,2	18,1
Nettovelkaantumisaste ²	0,30	0,30	0,44	0,33	0,29	0,14
Tilaukanta kauden lopussa	5 878	5 878	6 294	6 470	6 330	6 166
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa	5 828	5 828	6 080	7 547	8 512	8 222
Henkilöstö, lukumäärä kauden lopussa	18 795	18 795	19 018	19 239	19 225	19 294

¹ Luvut on esitetty ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

² Korollisten velkojen kasvu johtuu osin vuokrasopimusvelkojen kirjaamisesta taseeseen uuden IFRS 16 -standardin mukaisesti.

Kestävän kehityksen kohokohtia

11.2.

Wärtsilä ja Aalto-yliopisto solmivat kumppanuussopimuksen, joka laajentaa osapuolten nykyistä yhteistyötä ilmastomuutokseen, luonnonvarojen niukkuuteen ja digitalisaatioon liittyvissä haasteissa.

6.3.

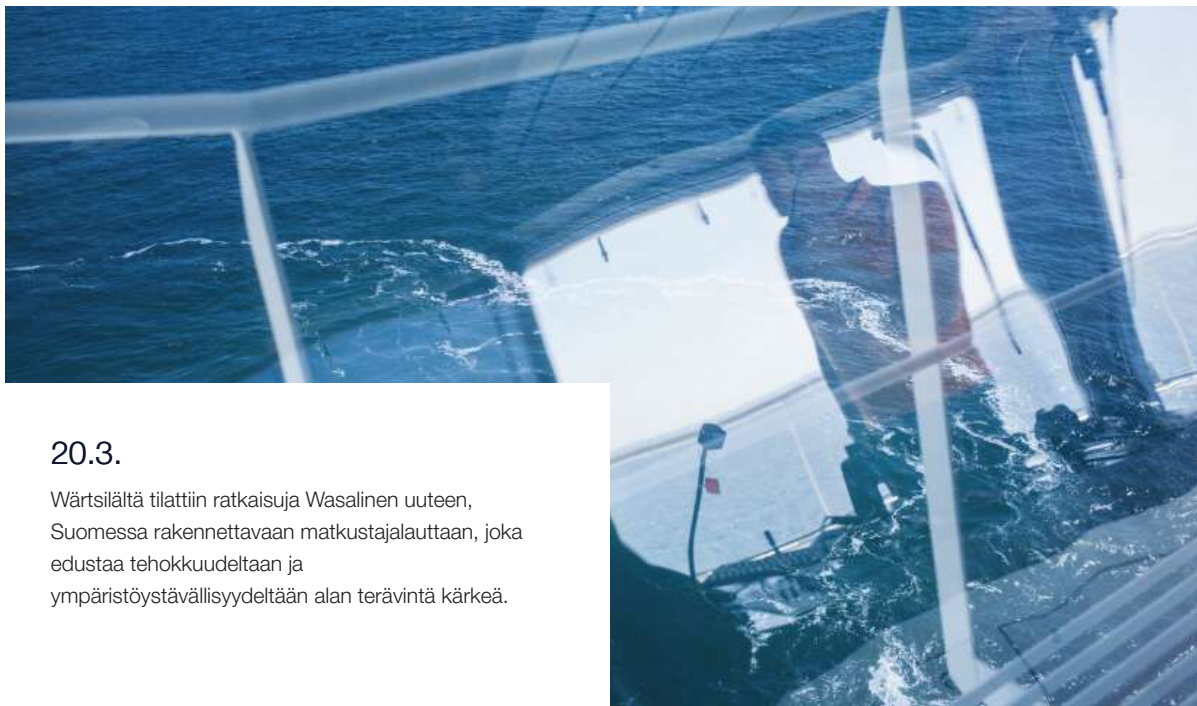
Wärtsilä sai päätökseen alusliikennepalveluihin (Vessel Traffic Service) liittyvän asennus- ja koulutusprojektin, joka tehostaa kahden portugallaisen sataman toimintaa.

8.3.

Wärtsilältä tilattiin kahta eri teknologiaa soveltava painolastiveden käsittelyjärjestelmä Eletson-varustamon kaikkiin 23 alukseen.

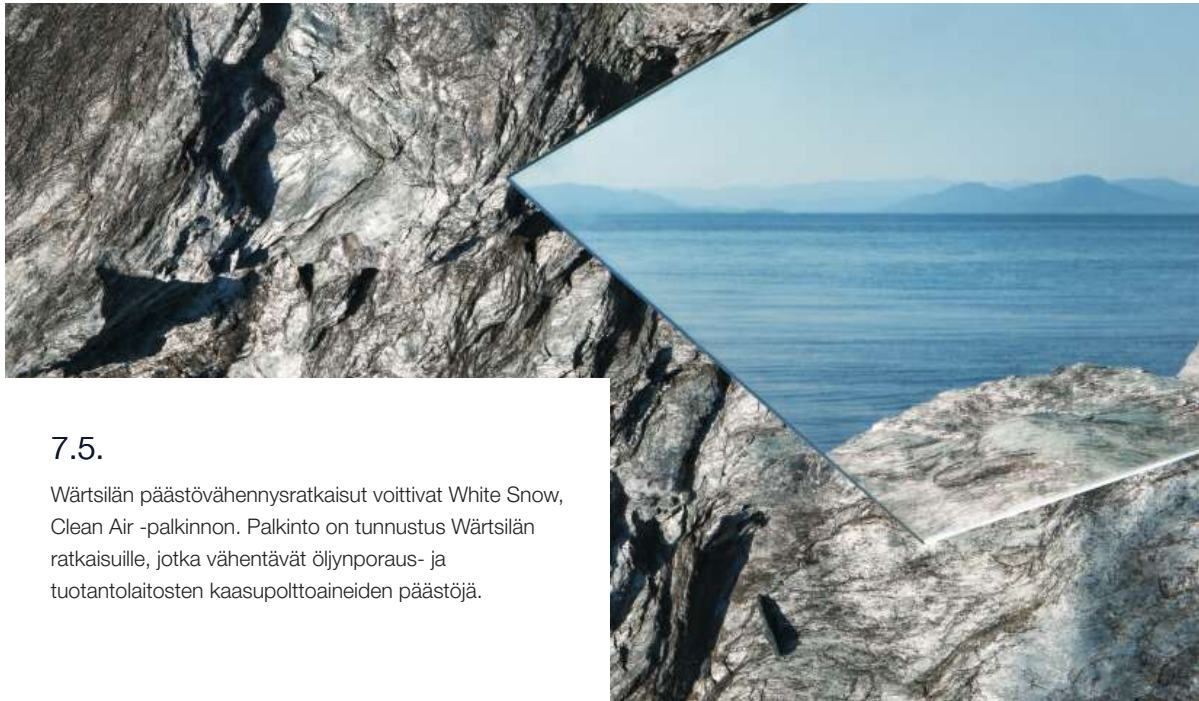
20.3.

Wärtsilältä tilattiin ratkaisuja Wasalinen uuteen, Suomessa rakennettavaan matkustajalauttaan, joka edustaa tehokkuudeltaan ja ympäristöystävällisyydeltään alan terävintä kärkeä.

16.4.

Wärtsilä julkisti Engine+ Hybrid Energy -ratkaisun, joka tukee sähkön varastointia ja uusiutuvan energian hyödyntämistä.

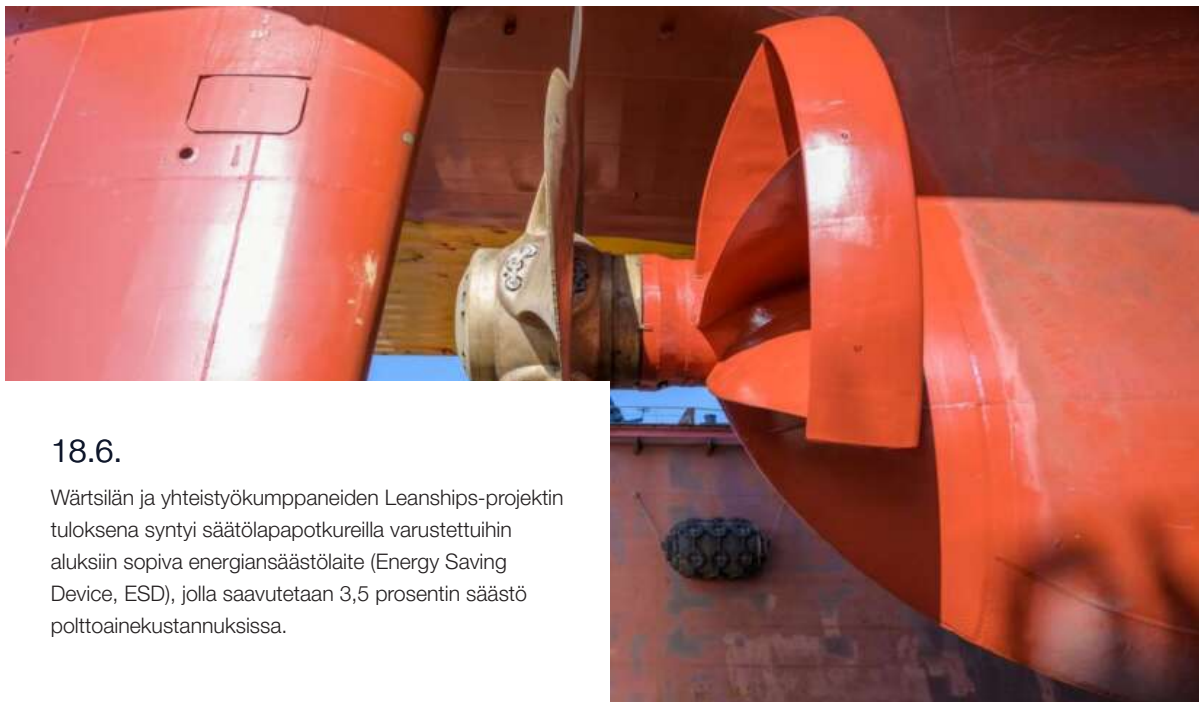
7.5.

Wärtsilän päästövähennysratkaisut voittivat White Snow, Clean Air -palkinnon. Palkinto on tunnustus Wärtsilän ratkaisuille, jotka vähentävät öljynporaus- ja tuotantolaitosten kaasupolttoaineiden päästöjä.

20.5.

Wärtsilä ja LUT-yliopisto sopivat tutkimusyhteistyöstä, jonka tarkoituksena on pelkästään uusiutuvaan energiaan nojaavien energiajärjestelmien strateginen mallinnus.

18.6.

Wärtsilän ja yhteistyökumppaneiden Leanships-projektin tuloksena syntyi säätölapapotkureilla varustettuihin aluksiin sopiva energiansäästölaite (Energy Saving Device, ESD), jolla saavutetaan 3,5 prosentin säästö polttoainekustannuksissa.

25.7.

Wärtsilältä tilattiin 100 MW:n/100 MWh:n energianvarastointijärjestelmä Kaakkois-Aasiaan.

3.9.

Wärtsilä 31DF -moottorin käyttöalue laajeni energiateollisuuteen tarjoten ennennäkemätöntä tehokkuutta sekä polttoaine- ja käytettävyyssjoustoja.

23.9.

Wärtsilä liittyi Getting to Zero 2030 -koalitioon, jonka kautta yhtiö pyrkii yhdessä 74 muun jäsenorganisaation kanssa kehittämään kaupallisesti käyttökelpoisen päästöttömän alusratkaisun vuoteen 2030 mennessä.

26.9.

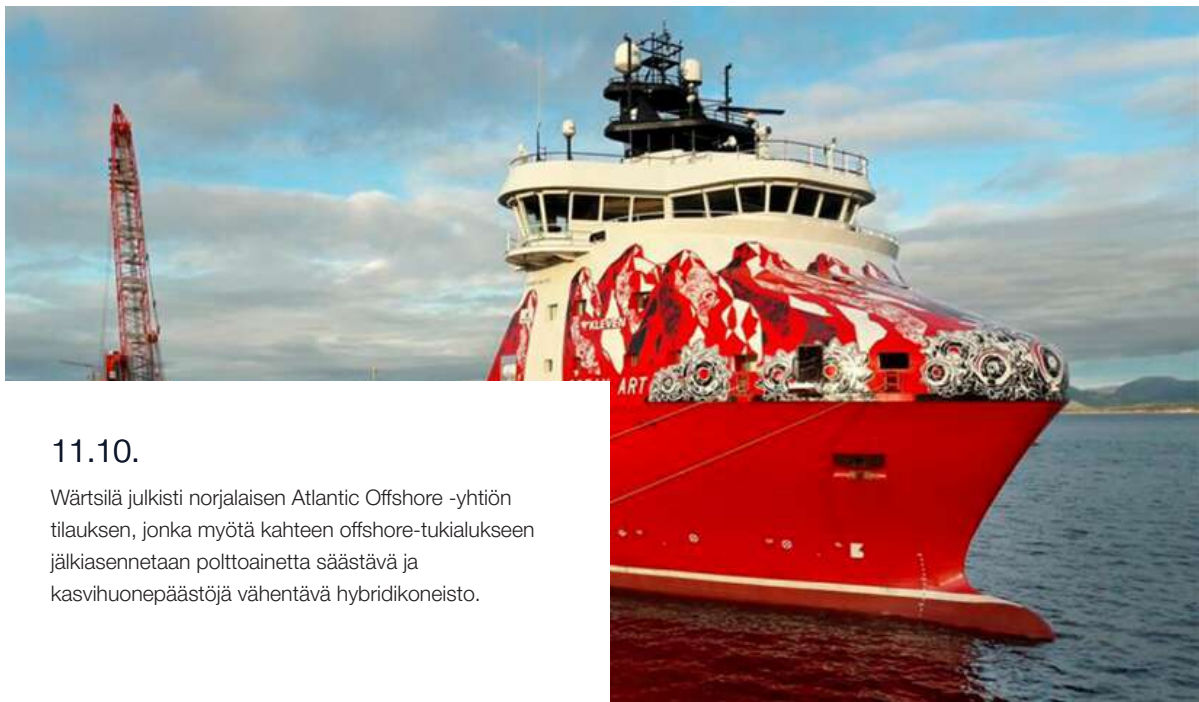
Wärtsilä ja Q Power allekirjoittivat strategisen yhteistyösopimuksen, jonka tarkoituksena on tukea uusiutuvien polttoaineiden kehitystyötä.

7.10.

Project Management Institute (PMI) valitsi Wärtsilän Ruandan Kibuyeen toimittaman voimalaitoksen, joka hyödyntää polttoaineena Kivu-järvessä syntyviä vaarallisia metaanikaasuja, yhdeksi 50 viime vuoden kymmenestä tärkeimmästä uusiutuvan energian projektista.

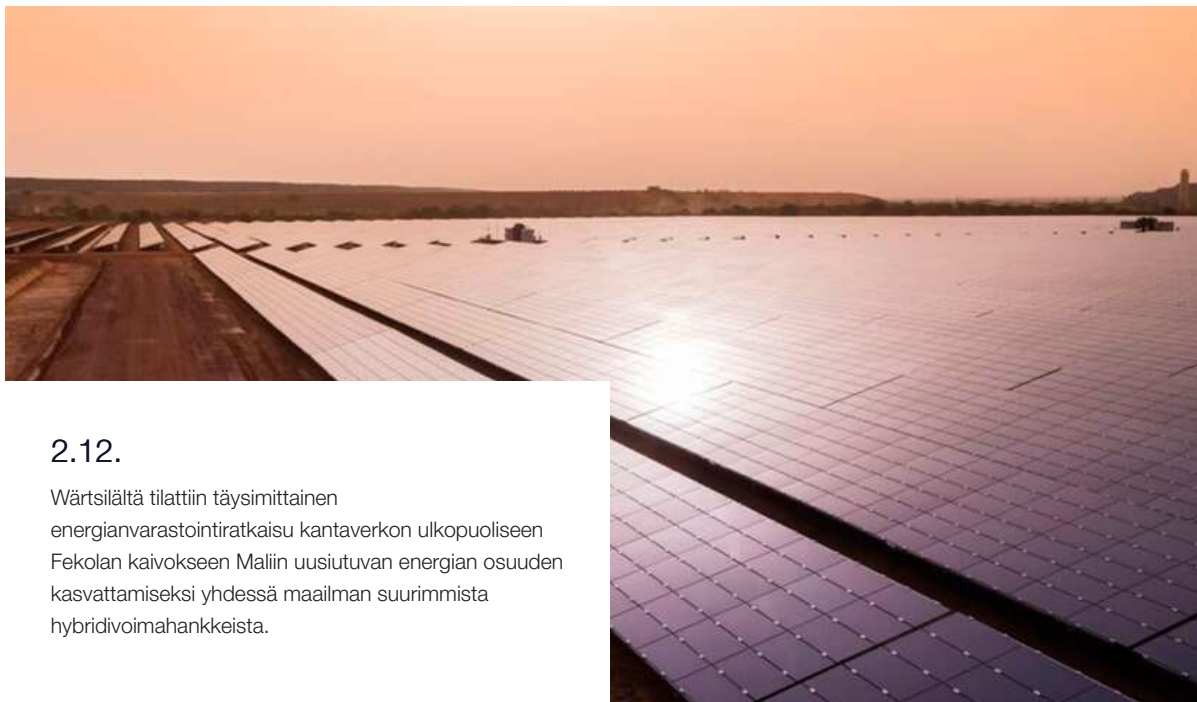
11.10.

Wärtsilä julkisti norjalaisen Atlantic Offshore -yhtiön tilauksen, jonka myötä kahteen offshore-tukialukseen jälkiasennetaan polttoainetta säästävä ja kasvihuonepäästöjä vähentävä hybridikoneisto.

14.11.

Wärtsilä ja PSA Marine sopivat yhteistyöstä, jonka tarkoituksena on kehittää meriteollisuuden älykkäitä teknologioita vähäpäästöisten energiajärjestelmien luomiseksi.

2.12.

Wärtsilältä tilattiin täysimittainen energianvarastointiratkaisu kantaverkon ulkopuoliseen Fekolan kaivokseen Maliin uusiutuvan energian osuuden kasvattamiseksi yhdessä maailman suurimmista hybridivoimahankkeista.

Strategia

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Puhtaan ja joustavan energian kysyntä sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusjärjestelmien tarve vaikuttavat yhä enemmän asiakkaiden toimintaan. Tämä luo perustan Wärtsilän Smart Marine- ja Smart Energy -visioille.

Wärtsilän kannattavaa kasvua koskevia tavoitteita tukevat sen vahva asema keskeisillä markkinoilla sekä ylivertainen maailmanlaajuinen huoltoverkosto. Integroidun palvelu-, järjestelmä- ja tuotetarjonnan ansiosta, joka kattaa asiakkaiden tarpeet koko elinkaaren ajan, yhtiö pystyy hyvin vastaamaan energiatehokkaiden ja innovatiivisten ratkaisujen kysyntään. Wärtsilä panostaa laitteiden suorituskyvyn optimointiin päivityksillä, modernisoinneilla, polttoainekonversioilla ja turvallisuusratkaisuilla sekä data-analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntämällä, mikä tukee myös asiakkaiden liiketoimintaan liittyvää päätöksentekoa. Verkottumisen ja älykkäiden teknologioiden avulla optimoidaan laitteiden suorituskykyä ja tarjotaan strategisesti tärkeää tietoa, joka auttaa asiakkaita kasvattamaan liiketoimintaansa. Laitteiden hallinta tukee elinkaariratkaisujen kysyntää tulevaisuudessa ja mahdollistaa uudet "as-a-service" -liiketoimintamallit.

Wärtsilän digitaalinen muutos lisää asiakkaan saamaa arvoa parantamalla yhteistyötä ja osaamisen jakamista. Joustavan tuotannon ja toimitusketjun hallinnan avulla Wärtsilä etsii jatkuvasti uusia keinoja varmistaa ratkaisujensa laatu ja kustannustehokkuus – usein yhteistyössä asiakkaiden ja alan johtavien yhteistyökumppanien kanssa. Panostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen ja erityisesti digitalisaatioon luovat tukevan perustan, joka turvaa ja vahvistaa yhtiön aseman markkinalähtöisten innovaatioiden johtavana kehittäjänä.

Tällainen innovaatiokulttuuri sekä turvallisuuden, monimuotoisuuden ja korkeiden eettisten periaatteiden jatkuva painottaminen tuovat yhtiöön ammattitaitoisia ja sitoutuneita työntekijöitä ja luovat pohjan erittäin suorituskykyiselle organisaatiolle. Toiminnan erinomaisuus takaa, että Wärtsilän kanssa on helppo tehdä yhteistyötä. Se myös parantaa tuottavuutta ja tehokkuutta asiakkaiden eduksi.

Smart Marine

Wärtsilän tavoitteena on johtaa alan muutosta kohti älykästä merenkulun ekosysteemiä. Pyrimme kehittämään uusia tapoja luoda asiakasarvoa hyödyntämällä tietoverkkoja, digitalisaatiota ja älyteknologiaa. Vankkana perustana tälle on asemamme meri- sekä öljy- ja kaasuteollisuuden johtavana tuoteinnovaatioiden, integroitujen ratkaisujen ja elinkaari palvelujen toimittajana.

Meriteollisuuden haasteena on saavuttaa hiilineutraalius vuosisadan loppuun mennessä. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää yhteistyössä kehitettäviä uusia teknologioita, lainsäädäntöä ja polttoaineita (esim. bioLNG, synteettiset kaasut, vety, ammoniakki). Alan toimijoiden kiusana on useita tehottomuutta aiheuttavia tekijöitä, jotka merkittävästi haittaavat liiketoimintaa ja heikentävät ympäristösuorituskykyä ja kannattavuutta. Näistä kolme merkittävintä ovat ylikapasiteetti, riittämätön polttoainetehokkuus satamien välillä sekä satamissa ja muilla ruuhka-alueilla odotteluun hukkaantuva aika. Näiden tehottomuuksien poistaminen on hiilineutraaliuteen ja ekosysteemijähteluun tähtäävän Wärtsilän merenkulun strategian perusta.

Wärtsilällä on erinomaiset valmiudet yhdessä asiakkaidensa ja kumppaneidensa kanssa saada aikaan positiivista disruptiivista kehitystä ja viedä merenkulkualaa uudelle aikakaudelle. Aiomme jatkaa laajan tarjontamme, mittavan asennetun laitekantamme sekä toimialaosaamisemme pohjalta älykkään merenkulun ekosysteemin edellyttämien älykkäiden teknologioiden, liiketoimintamallien sekä osaamisalueiden kehittämistä.

Älykkään teknologian ja suorituskykyä optimoivien palvelujen avulla Wärtsilä pyrkii tehostamaan merenkulkualan toimintaa, pienentämään sen ilmastovaikutuksia ja parantamaan turvallisuutta. Tämän tuloksena varustamot ja laivayhtiöt kaikkialla maailmassa pystyvät toimimaan kestävämmiin, turvallisemmin ja kannattavammin. Viime kädessä päämääränä on luoda älykkäällä teknologialla edellytyksiä koko yhteiskunnan kestäväälle kehitykselle.

Smart Energy

Energian tuotanto ja kulutus kehittyvät kohti joustavampia ja kestävämpiä energiajärjestelmiä. Wärtsilä uskoo pelkästään uusiutuviin energianlähteisiin nojaavaan tulevaisuuteen. Wärtsilä Energyn tavoitteena on olla asiakkaidensa luottokumppani ja valjastaa heidän käyttöönsä optimaalisen energiamurroksen tarjoama lisäarvo tarjoamalla kaikki keskeiset kestäviin, luotettaviin ja edullisiin voimantuotantojärjestelmiin tarvittavat teknologiat, palvelut ja ratkaisut.

Siirtymää perinteisestä joustamattomasta perusvoimantuotannosta pääasiassa uusiutuvaan energiantuotantoon tukevat uusien teknologioiden pienenevät kustannukset. Toimintaympäristö muuttuu yhä kompleksisemmaksi, ja arvoketjun eri osiin liittyy uusia toimijoita. Energian varastointiteknologia muuttaa vanhoja suunnitteluperiaatteita ja kasvattaa joustavien kaasujärjestelmien merkitystä. Samalla kuluttajien rooli energian tuotannossa ja kysyntäjouston lähteenä kasvaa. Koko alan digitalisaatio tuo uusia mahdollisuuksia kulutuksen ja kunnossapitotarpeiden ennakoimiseen ja voi tarjota myös kilpailukykyä.

Wärtsilä on tulevaisuuden energiajärjestelmien ytimessä. Yhtiön joustavat voimalaratkaisut ja energian varastointijärjestelmät tarjoavat ainutlaatuisen yhdistelmän energiatehokkuutta, polttoainejoustavuutta ja käytön joustavuutta niin perusvoiman tuotantoon, sähköverkkoa vakaavaan tuotantoon kuin kuormitushuippujen tasaamiseen. Olemassa olevissa järjestelmissä, joissa uusiutuvien energialähteiden osuus on suuri, ratkaisut tarjoavat vaadittavaa varavoimaa, tai ne voidaan energiamurroksen edetessä myöhemmin muuntaa perusvoimantuotannosta tai verkkoa vakaavasta tuotannosta varavoiman tuotantoon. Tavoitteena on kehittää asiakkaille jatkuvasti optimaalisia ja ympäristömyötäisiä ratkaisuja, joiden fokuksessa on Wärtsilän ydinosaminen: markkinoiden ja järjestelmien ymmärtäminen, kyky toimittaa kokonaisratkaisuja, järjestelmien optimointi ja koko elinkaaren kattava tuki.

Wärtsilän laaja ja laadukas energiapalveluvalikoima tarjoaa ratkaisut voimantuotantoalan yritysten liiketoiminnan tehostamiseen. Ratkaisuvälikkoima kattaa kaiken varaosista ja kunnossapitopalveluista asiakkaiden laitosten käyttöön maksimointiin, hyötysuhteen kasvattamiseen ja voimalaitoksen suorituskyvyn takaamiseen. Wärtsilä pitää voimalaitosten suorituskykyä ja optimoi sitä kokonaisvaltaisilla elinkaariratkaisuilla, jotka sisältävät teknologian, ohjelmistot ja huolto-osaamisen, sekä syvällisellä järjestelmätason näkemyksellään ja ymmärryksellään. Tavoitteemme on varmistaa asiakkaidemme investointien kannattavuus takaamalla voimalaitosten käytettävyys ja luotettavuus.

Kestävä kehitys

Taloudellinen vastuu

Wärtsilän tavoitteena on täyttää osakkeenomistajien odotukset ja edistää yhteiskunnan hyvinvointia. Tämä edellyttää, että yhtiön toiminta on tehokasta, kannattavaa ja kilpailukykyistä. Hyvä taloudellinen tulos luo perustan muille kestävä kehityksen osa-alueille – sosiaaliselle vastuulle ja ympäristövastuulle.

Ympäristövastuu

Wärtsilän tavoitteena on olla kestävä innovaation edelläkävijä ja vähentää niin asiakkaidemme kuin ympäröivän yhteiskunnan päästöjä. Wärtsilä toimittaa älykkäitä teknologioita ja palveluja, jotka auttavat hillitsemään ilmastomuutosta ja suojelemaan meriämme. Työskentelemme jatkuvasti täyttääksemme toiminnassamme korkeat ympäristönormit ja parantaaksemme tuotteidemme ja ratkaisujemme ympäristösuorituskykyä ja tehokkuutta T&K:n, yhteistyön ja kumppanuuksien avulla sekä osallistumalla aktiivisesti ekosysteemeihin. Näin autamme osaltamme asiakkaitamme ja koko yhteiskuntaa saavuttamaan tiukentuvat kansainväliset ympäristövaatimukset ja -suositukset.

Sosiaalinen vastuu

Meillä on korkeat eettiset standardit ja välitämme yhteisöistä, joissa toimimme. Liiketoimintamme ja sidosryhmäsuhteemme perustuvat toimintaperiaatteisiimme. Wärtsilä on vastuullinen työnantaja ja pyrkii tarjoamaan henkilöstölle mielenkiintoisen ja innostavan työpaikan, jossa vallitsevat avoimuus, toisten kunnioitus, luottamus, tasa-arvo sekä mahdollisuudet henkilökohtaiseen kehittymiseen. Tavoitteena on myös tarjota työolosuhteiltaan turvallinen työpaikka työntekijöille ja sopimus Kumppaneille sekä minimoida Wärtsilän tuotteiden ja palvelujen käyttöön liittyvät terveys- ja turvallisuusriskit. Tehokkaasti toimitusketjun hallinnan ja jatkuvan kehittämisen avulla pyrimme varmistamaan, että toimintaperiaatteissamme kuvattuja arvoja noudatetaan läpi koko arvoketjun.

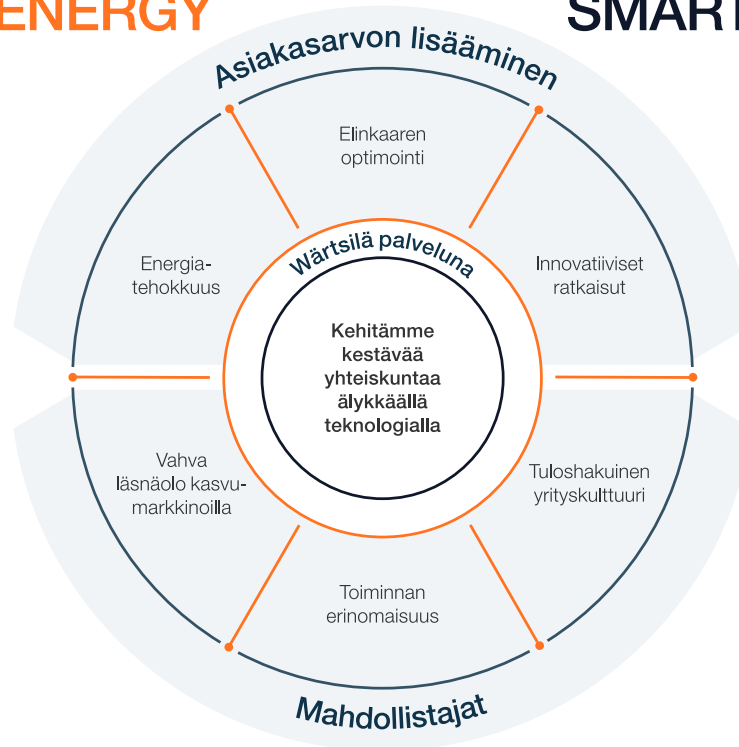
Wärtsilän strategia

SMART ENERGY

näyttää tietä kohti 100% uusiutuvan energian tulevaisuutta

SMART MARINE

johtaa alan muutosta kohti älykästä merenkulun ekosysteemiä

Tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

Liikevaihto

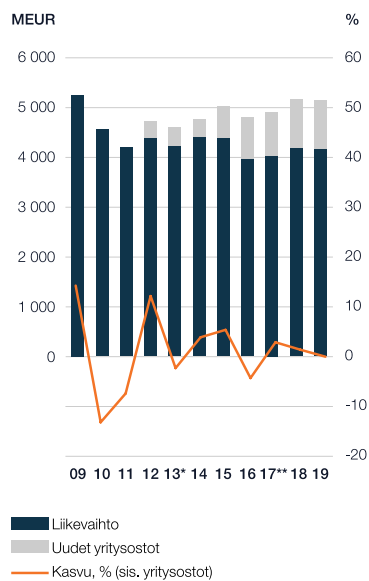
Tavoite

Kasvaa nopeammin kuin maailman BKT.

Kehitys

Vuonna 2019 Wärtsilän liikevaihto pysyi vakaana ollen 5.170 miljoonaa euroa.

Kasvu yli suhdannesyklin

Maailman nimellinen BKT:n kasvu 2009–2019 keskim.
3,7% Yhdysvaltain dollareissa (lähde: IMF)

* Oikaistu, luvut sisältävät jatkuvat toiminnot

** Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti

Kannattavuus

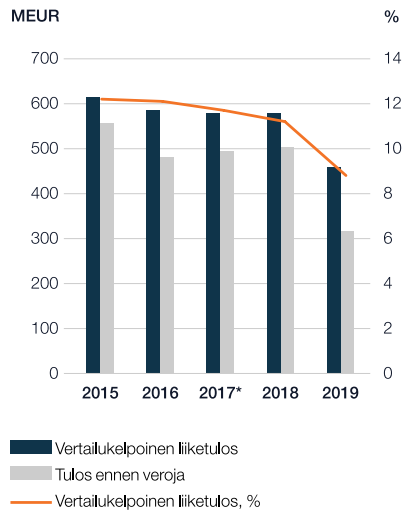
Tavoite

Liikevoittotavoite (EBIT%) on 14% suhdannesyklin huipulla. Syklin pohjalla tavoitteena on säilyttää yli 10%:n liikevoitto.

Kehitys

Vuonna 2019 vertailukelpoinen liikevoittomme oli 457 miljoonaa euroa eli 8,8% liikevaihdosta.

Tulos

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti

Pääomarakenne

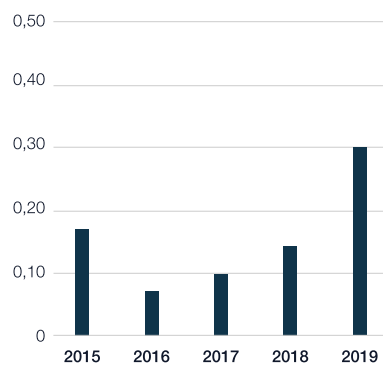
Tavoite

Nettovelkaantumisaste on alle 0,50.

Kehitys

Vuonna 2019 nettovelkaantumisaste oli 0,30.

Nettovelkaantumisaste

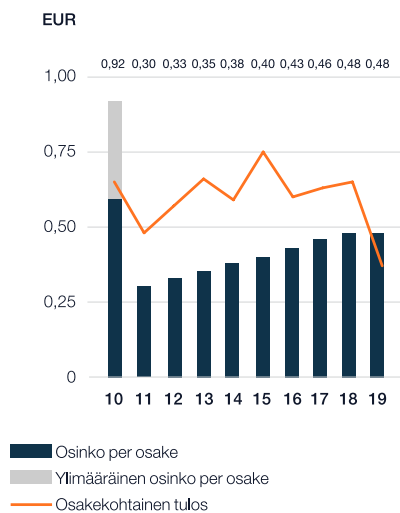
Tavoite

Jakaa vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta osinkona yli suhdannesyklin.

Kehitys

Hallitus esittää, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,48 euroa osakkeelta, mikä on 130,8% osakekohtaisesta tuloksesta.

Osinko

Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390 osakkeeseen. Vertailukausien 2010–2017 luvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Kestävät voimantuotantojärjestelmät

Tavoite

Myötävaikuttaa maailmanlaajuisesti kohtuuhintaisten, luotettavien, modernien ja kestävien energijärjestelmien kehittämiseen.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuonna 2019 Wärtsilä lanseerasi modulaarisen Modular Block -voimalaitosratkaisun, 31DF-monipolttoainemoottorin energiamarkkinoille sekä Engine+ Hybrid Energy -ratkaisun, joka tukee energian varastointia ja uusiutuvan energian käyttöä sähköjärjestelmissä. Wärtsilä allekirjoitti yhteistyösopimukset Aalto- ja LUT-yliopistojen kanssa sataprosenttisesti uusiutuvia energijärjestelmiä koskevasta tutkimuksesta. Lisäksi ilmoitettiin puhtaiden polttoaineiden kehittämistä koskevat kumppanuudet Soletair Power Oy:n ja Q Power Oy:n kanssa. Vuoden aikana myytiin noin 1.540 MW uusia ja tehokkaita kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttäviä Smart Power Generation -voimalaitoksia.

Pienen tai keskisuuren mittakaavan LNG-ratkaisut

Tavoite

Nousta globaaliksi toimijaksi LNG-arvoketjussa kehittämällä mahdollisuuksia, luomalla ratkaisuja ja rakentamalla infrastruktuuria nestemäisten polttoaineiden korvaamiseksi puhtaasti palavalla LNG:llä.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Wärtsilä luovutti Torniossa sijaitsevan Mangan nesteytetyn maakaasun (LNG) vastaanottoterminaalin syyskuussa 2019. Wärtsilän kokonaistoimitus (Engineering, Procurement and Construction, EPC) sisälsi täydelliset järjestelmät LNG-alusten purkuun, LNG:n varastointiin, alusten bunkraukseen, LNG-säiliöautojen lastaukseen, uudelleenkaasutukseen ja syöttöön paikalliseen maakaasuverkostoon. Haminan LNG-terminaaliprojektissa säiliön ylin moduuli nostettiin paikoilleen, maarakennustyöt jatkuivat ja mekaaniset asennukset ovat käynnissä.

Energiasäästöt

Tavoite

Vähentää absoluuttista energiankulutusta (GWh) vähintään 7% vuoden 2015 tasosta vuoteen 2025 mennessä.

Aikataulu: 2025

Kehitys

Vuoteen 2019 mennessä saavutettiin 3,4 GWh:n energiasäästöt, mikä oli 11,4% lopputavoitteesta.

Eettinen käyttäytyminen

Tavoite

Varmistaa sitoutuminen toimintaperiaatteisiin (Code of Conduct) koko organisaatiossa (toimintaperiaatekoulutuksen kattavuus 100%).

Aikataulu: 2020

Kehitys

Koulutustilastoja seurataan jatkuvasti. Vuoteen 2019 mennessä toimintaperiaatekoulutuksen kattavuus oli 94,3% kaikista työntekijöistä.

Työturvallisuus

Tavoite

Saavuttaa pitkän tähtäimen tavoite nollasta tapaturmasta.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuonna 2019 konsernin poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuusindeksi oli 2,25, mikä oli hieman asetettua tavoitetta (2,14) korkeampi. Indeksikin parani 10% vuodesta 2018 (2,50). Aktiivisia toimenpiteitä jatkettiin pitkin vuotta. Kohokohtina johdon turvallisuuskierrokset lisääntyivät 56% ja vaara- ja läheltä piti -tilanteiden raportointi lisääntyi 14% vuodesta 2018. Wärtsilä käynnisti myös uuden turvallisuuskoulutusohjelman, Champions in Safety, etulinjan toimintojen työntekijöille. Yhteensä 3.900 työntekijää suoritti koulutuksen vuonna 2019.

Työhyvinvointi – urat

Tavoite

Luoda tasapaino ulkoisten ja sisäisten rekrytointien välillä siten, että yli 50% avoimista työpaikoista täytetään sisäisillä hakijoilla, mukaan lukien ylennykset ja siirtymiset toisiin tehtäviin.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuonna 2019 kaikista tason 3 ja sitä ylempien tasojen avoimista työpaikoista täytettiin 64% sisäisillä rekrytoinneilla ja 36% ulkoisilla rekrytoinneilla.

Henkilöstön kehittäminen

Tavoite

Kehityskeskusteluiden sataprosenttinen kattavuus.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuoden 2019 loppuun mennessä yhteensä 91% yhtiön työntekijöistä oli käynyt kehityskeskustelun.

Monimuotoisuus

Tavoite

Nostaa naispuolisten työntekijöiden osuus 20 prosenttiin.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuonna 2019 naispuolisten työntekijöiden osuus oli 17%.

Ilmastonmuutos

Tavoite

Vähentää kaasumootoreiden kasvihuonepäästöjä 15% vuoden 2015 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuonna 2019 Wärtsilä lanseerasi puhtaasti kaasukäyttöisen W31SG-moottorin merisovelluksia varten. Kaasumootoreiden kasvihuonepäästöjä vähennettiin 8,6% lähtötasovuodesta.

Kuljetusalan hiilettömyys

Tavoite

Myötävaikuttaa kestävämmän kuljetusalan kehittämiseen kaasu- ja muiden teknologioiden kautta.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Wärtsilä esitteli vuonna 2019 Navi-Planner-ratkaisun laivareitin suunnitteluun ja optimointiin, puhtaasti kaasukäyttöisen W31SG-moottorin merisovelluksia varten sekä ruoppaukseen suunnatun Wärtsilä HY - hybridivoimamoduulin. Wärtsilä ja PSA Marine toteuttivat itsenäisesti toimivan satamahinauskonseptin, jonka testaus aloitettiin todellisissa olosuhteissa. Wärtsilä liittyi Zero Emission Energy Distribution at Sea (ZEEDS) -aloitteeseen sekä Getting to Zero 2030 -yhteenliittymään edistääkseen päästötöntä merenkulkua ja taloudellisesti kannattavien päästöttömien avomeriliikenteen alusten kehitystä.

Ilmastonmuutos

Tavoite

Vähentää yli 300.000 tonnia alusten vuotuisia hiilidioksidipäästöjä Eniram-ratkaisujen avulla.

Aikataulu: 2020

Kehitys

Hiilidioksidipäästöt vähenivät vuonna 2019 arviolta 234.000 tonnia. Tämä merkitsi 18 prosentin parannusta edellisvuoteen verrattuna.

Tavarantoimittajien valvonta

Tavoite

Saavuttaa seuraava tavarantoimittajien arviointikattavuus:

- 96% suorien globaalien tavarantoimittajien kuluista
- 70% välillisten tavarantoimittajien kuluista
- 80% paikallisten tavarantoimittajien kuluista

Aikataulu: 2020

Kehitys

Vuonna 2019 arviointikattavuudet olivat:

- välittömien globaalien tavarantoimittajien osuus oli 96% kuluista
- välillisten tavarantoimittajien osuus oli 76% kuluista
- paikallisten tavarantoimittajien osuus oli 69% kuluista

Wärtsilä Marine -liiketoiminta

Missionamme on luoda älykkään merenkulun ekosysteemi – sellainen, jossa meriteollisuus käyttää vain puhtainta saatavilla olevaa polttoainetta. Sellainen, jossa aluksen sähköntuotanto on optimoitu ja reitit suunniteltu tarkasti navigointivaarojen, ruuhkien ja odottamattomien odotusaikojen välttämiseksi. Osaamisemme, integroidun tuotevalikoimamme ja koko elinkaaren kattavien ratkaisujemme avulla – joita kaikkia tukee markkinoiden laajin palveluverkosto – olemme sitoutuneet olemaan keskeisin kestävä merenkulkua eteenpäin ajava voima.

Wärtsilällä on vahva asema meriteollisuudessa. Maailmassa liikennöi yli 50.000 alusta, joihin on asennettu vähintään yksi Wärtsilän tuote. Wärtsilä tuottaa myös huolto- ja kunnossapitopalvelut joka kolmannelle maailman meriä liikennöivistä aluksista.

Vastaamme hiilineutraaliutta koskevaan haasteeseen

Meriteollisuuden suurin haaste on siirtyä kohti hiilineutraaliutta. Tulevina vuosikymmeninä alan toimijoiden on yhteistyössä kehitettävä taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoja, joilla vastataan Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskeviin tavoitteisiin. Niin yksittäisten alusten omistajien kuin varustamojen on omaksuttava muutoksia kolmella hiilineutraalin tulevaisuuden mahdollistavalla alueella: energiatehokkuutta parantavien teknologioiden käyttö, laivamatkan ja alusten käytön optimointi dataa hyödyntäen sekä energialähteiden ja polttoaineiden siirtyä kohti ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja.

Wärtsilä tarjoaa laajan ratkaisuväliköimän kaikilla kolmella alueella, ja olemme sitoutuneet tukemaan asiakkaitamme heidän toimissaan kohti hiilineutraaliutta sekä toimimaan yhteistyössä esimerkiksi sääntelyviranomaisten, energiayhtiöiden, luokitulaitosten ja muiden alan sidosryhmien kanssa tehdäksemme hiilineutraaliudesta todellisuutta.

Sitoutumisemme pohjana on asiakkaidemme liiketoiminnan syvälinen ymmärrys, teknologiajohtajuus, alan laajin laite- ja ohjelmistovalikoima sekä toimialan laajin palveluverkosto.

Palveluja eri asiakasryhmille heidän alustensa koko elinkaaren ajan

Wärtsilän asiakaskanta käsittää kaikki alan pääsegmentit, mukaan lukien perinteiset kauppalaivat, kaasutankkerit, risteilyalukset ja matkustajalautat sekä sota-alukset ja erikoisalukset. Öljy- ja kaasuteollisuudessa palvelemme aktiivisimmin offshore-laitoksia ja niihin liittyviä aluksia.

Laivanrakennusprosessin aikana on tehtävä tiivistä yhteistyötä telakan ja varustamon kanssa, jotta alus voidaan suunnitella ja rakentaa kunkin liiketoiminnan vaatimusten mukaisesti. Uuden laivan suunnitelmissa on myös tärkeää olla joustavia ratkaisuja, jotka mahdollistavat aluksen mukauttamisen sen elinkaaren aikana siten, että siirtyä hiilineutraaliuteen onnistuu.

Alusten elinkaaren aikaisia asiakkaitamme ovat mm. varustamot, laivayhtiöt, alusten hallintayritykset, rahtaaajat ja satamaviranomaiset. Heillä on roolinsa

- laivamatkojen ja alusten käytön suunnittelussa ja toteutuksessa varmistaen turvallisuuden ja kilpailukykyiset käyttökustannukset
- huollon suunnittelussa ja toteutuksessa laitteiden käyttöajan maksimoimiseksi
- laitteiden käyttöasteen maksimoimiseksi
- alusten modernisoinneissa ja jälkiasennuksissa määräysten ja kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tavoitteiden täyttämiseksi

Varustamoiden päätöksiin vaikuttavia tekijöitä ovat rahtihinnat, korkotaso ja alusten pääoma- ja käyttökustannukset. Muita tärkeitä tekijöitä ovat ympäristömääräysten täytyminen ja polttoainejoustavuus, mukaan lukien siirtyminen ympäristöystävällisiin polttoaineisiin. Lastinomistajat ja rahtaaajat ovat halukkaita varmistamaan toimintansa turvallisuuden, kehittämään ympäristösuorituskykyä ja pienentämään polttoaineenkulutusta, ja heidän vaikutuksensa päätöksentekoprosessiin kasvaa jatkuvasti. Myös satamat pyrkivät yhä aktiivisemmin vaikuttamaan ruuhkautumis-

päästö- ja turvallisuusongelmiin. Wärtsilän ohjelmistotarjonta alusten ja satamien väliseen tiedonsiirtoon sisältää satamaviranomaisten tarpeisiin vastaavia sovelluksia, esimerkkinä juuri oikea-aikaiset saapumiset satamaan.

Wärtsilä on sitoutunut palvelemaan laajaa asiakaskuntaa tulevaisuudessakin. Olemme myös sitoutuneet tekemään yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa, tavoitteenamme vastata toimialan suurimpiin haasteisiin ja toteuttaa merkittävä muutos merenkulun kestävydessä.

Toimialan laajin tarjonta

Wärtsilän markkina-asema yhdistettynä toimialan laajimpaan tuote- ja palvelutarjontaan antaa meille hyvät edellytykset ymmärtää kunkin segmentin tarpeita ja vaatimuksia – alussuunnittelun perusvalinnoista aina päivittäiseen käyttöön, jokaisella matkalla ja läpi aluksen koko elinkaaren. Tarjoamme innovatiiviset ja kilpailukykyiset laite- ja ohjelmistoratkaisut tehokkaasti ja laadukkaasti toimitettuna.

Tarjontamme sisältää moottorit, propulsiolaitteet, pakokaasunpuhdistusjärjestelmät, sähköratkaisut, tiivisteet ja laakerit, veden- ja jätevedenkäsittelyn, kaasuratkaisut sekä automaatio-, navigointi- ja viestintäjärjestelmät, alushallintaratkaisut (FOS), laivaliikenteen ohjauksen, simulaattorit ja koulutuksen sekä elinkaariratkaisut.

Ainutlaatuinen arvolutapauksemme kiteytyy kolmeen arvopylvääseen:

Energianhallinta	Laivamatkan hallinta	Laitteiden ja alusten hallinta
Pystymme tarjoamaan uuteen tai käytössä olevaan alukseen teknologiat ja palvelut, joilla voidaan:	Satamien välillä niin uusissa kuin jo käytössä olevissa aluksissa	Aluksen tai aluskannan kaikkien huolto- ja modernisointitarpeiden tunnistus, suunnittelu ja toteutus varmistaen samalla:
Optimoida polttoaineiden ja polttoainevaihtoehtojen käyttö siten, että energiaa tuotetaan taloudellisesti ja kestävästi aluksen koko elinkaaren ajan	Kohti autonomiaa: turvallisen reitin suunnittelu ja toteutus sekä oikea-aikainen saapuminen satamaan, mukaan lukien lähtö ja kiinnittyminen potentiaalisesti erittäin ruuhkaisilla satama-alueilla	Mahdollisimman vähäiset päästöt ilmaan ja veteen
Minimoida päästöt ilmaan ja luoda tie kohti hiilineutraalia meriteollisuutta	Optimointi: ohjeistuksen tarjoaminen ja tietyissä sovelluksissa toiminnan automaattinen mukauttaminen tehokkuuden lisäämiseksi ja turhan kulutuksen vähentämiseksi, esimerkiksi ylimääräinen polttoaineenkulutus yksittäisellä matkalla ja laivastotasolla	Minimoidut seisokit sekä säästöt käyttökustannuserissä, kuten polttoaineessa, miehistökuluissa ja huollossa
Hallita energian tarvetta ja jakelua		Laitteiden maksimaalinen käyttöaste
Minimoida energiahävikki		Toiminnan luotettavuus ja turvallisuus

Wärtsilällä on vahvat näytöt kyvystä taata asiakkaiden laitteiden suorituskyky. Viimeaikaiset investointimme teknologiaan – laitteisiin ja datan keruuseen, tietoyhteyksiin, analytiikkaan ja ymmärryksen luontiin – antavat meille ainutlaatuisen kyvyn havaita poikkeamat laitteiden suorituskyvyssä ja puuttua tällaisiin poikkeamiin tarvittavilla toimenpiteillä. Lyhyesti sanottuna luomme maailmanlaajuisesti varustamoille ja laivayhtiöille edellytyksiä toimia kestävämmiin, turvallisempiin ja kannattavampiin.

Markkinoiden kysyntätekijät

Uusien alusten kysyntää säätelee pääasiassa maailmantalouden kehitys ja sen vaikutus kauppaan ja kuljetuskapasiteetin tarpeeseen. Muita uusien alusten rakentamispäätöksiin vaikuttavia tekijöitä ovat telakoiden kapasiteetti, uusien alusten hinnat, vanhojen alusten käytöstä poistaminen ja romuttaminen, polttoaineiden hinta ja saatavuus, korkotaso ja rahtihinnat. IMO:n kasvihuonekaasujen vähennystä koskevien tavoitteiden kautta koko toimiala on sitoutunut pyrkimään kohti hiilineutraaliutta, ja se on merkittävin uusien aluksien ja alusten käyttöä, jälkiasennuksia ja modernisointeja koskevia valintoja ohjaava tekijä.

Huoltoliiketoiminnan tärkeimmät kysyntätekijät ovat asennetun laitekannan suuruus ja ikärakenne sekä laitteiden käyttötunnit.

Kilpailijat ja markkina-asema

Wärtsilällä on runsaasti kilpailijoita johtuen laajasta tuote- ja palvelutarjonnasta sekä maailmanlaajuisesta läsnäolosta. Kilpailemme eri laitteiden alkuperäisvalmistajien (OEM, Original Equipment Manufacturers) kanssa, mukaan lukien moottorivalmistajat, esimerkiksi MAN Energy Solutions, Caterpillar ja HiMSen, potkurivalmistajat, esimerkiksi Schottel ja Thrustmaster, sekä ympäristötekniikan ja apulaitteiden valmistajat, esimerkiksi Alfa Laval. Kilpailijoitamme ovat myös sähkö- ja automaatiojärjestelmien tarjoajat, ennen muuta Siemens, GE ja ABB, kaasujärjestelmien tarjoajat, esimerkiksi TGE Marine, sekä laaja-alaisesti erilaisia ratkaisuja tarjoavat yritykset, kuten Kongsberg. Huoltopalveluissa pääkilpailijoitamme ovat itsenäiset maailmanlaajuisesti toimivat palveluyritykset sekä pienemmät paikalliset toimijat, esimerkiksi varaosakauppiat, korjaustelakat, paikalliset huoltokonepajat, varaosatoimittajat (ei-OEM) ja kenttähuoltoyritykset.

Wärtsilä tunnetaan meriteollisuudessa luotettavana toimittajana, joka tarjoaa innovatiivisia ja kestäviä teknologioita ja ohjelmistoja. Wärtsilällä on ainutlaatuinen mahdollisuus auttaa ratkaisemaan merenkulun päästöhaaste toimittamalla taloudellisesti kiinnostavia ratkaisuja ja tukemalla siirtymistä hiilineutraaliuteen.

Wärtsilän vahvuudet ovat:

- Vahva tietämys ja läsnäolo kaikilla tärkeimmillä meriteollisuussegmenteillä
- Toimialan laajin valikoima luotettavia ja suorituskykyisiä laitteita ja ohjelmistoja
- Kyky tukea asiakkaitaan matkalla kohti hiilineutraaliutta ratkaisulla, jotka kattavat kaikki alueet kasvihuonekaasujen päästötavoitteisiin pääsemiseksi, esim. datan käytön, energiatehokkuuden ja polttoaineet
- Ainutlaatuinen ohjelmistoratkaisu (Fleet Operations Solution) laivan ja sataman väliseen tiedonsiirtoon sekä laivamatkan suunnitteluun, alusten käytön ja koko toiminnan optimointiin soveltuvan datan hyödyntämiseen
- Kattavat elinkaaripalvelut, joiden tukena on ainutlaatuinen maailmanlaajuinen huoltoverkosto ja tekninen tuki
- Kyky pienentää asiakkaidensa operatiivisia riskejä ja taata laitteiden suorituskyky

Wärtsilä Energy -liiketoiminta

Wärtsilä johtaa muutosta kohti tulevaisuutta, jossa sähkö tuotetaan sataprosenttisesti uusiutuvalla energialla. Autamme asiakkaitamme hyödyntämään energiamurroksen koko potentiaalin optimoimalla heidän energiajärjestelmiään ja huolehtimalla siitä, että heidän investointinsa kantavat pitkälle tulevaisuuteen. Tarjoamme joustavia voimalaitosratkaisuja sekä energian hallinta- ja varastointijärjestelmiä ja tuemme asiakkaitamme laitosten koko elinkaaren ajan palveluilla, jotka parantavat tehokkuutta ja varmistavat suorituskyvyn. Wärtsilän toimittamien voimalaitosten kokonaiskapasiteetti on 72 GW, ja toimituksia on tehty 180 maahan.

Palvelemme kolmea keskeistä asiakassegmenttiä

Wärtsilän kolme tärkeintä asiakassegmenttiä energiamarkkinoilla ovat sähkölaitokset, itsenäiset voimantuottajat ja teollisuusasiakkaat.

Sähkölaitokset toimittavat sähköä, lämpöä ja kaasua asumisen, kaupan ja teollisuuden tarpeisiin. Ne investoivat erityyppisiin voimalaitoksiin ja energiavarastoihin varmistaakseen riittävän voimantuotannon eri kuormitusilanteissa sekä tarjotakseen asiakkailleen kustannustehokkaita ja luotettavia tuotteita ja palveluja.

Itsenäiset voimantuottajat rakentavat voimalaitos- ja varastointikapasiteettia ja myyvät sähköä sähkölaitoksille tai suoraan loppukäyttäjille. Niiden investoinnit ovat tuottohakuja, ja tekniset vaatimukset määräytyvät kulloisenkin sovelluksen mukaan, samaan tapaan kuin sähkölaitoksilla.

Teollisuusasiakkaat ovat etupäässä yksityisiä teollisuusyrityksiä, joilla on energiaintensiivistä tuotantoa. Investoimalla omaan voimantuotantoon ne pystyvät alentamaan energiakustannuksiaan ja parantamaan huoltovarmuutta varautumalla kantaverkon mahdollisiin luotettavuusongelmiin. Wärtsilä palvelee tämän asiakasryhmän ylintä segmenttiä eli isoja teollisuusyrityksiä, joiden sähköntarve on suhteellisen suuri, esimerkiksi datakeskuksia, sementtitehtaita ja kaivoksia.

Tarjontamme perustuu joustavuuteen ja elinkaarenaikaiseen tukeen

Wärtsilän energiaratkaisut soveltuvat hyvin monenlaisiin tarkoituksiin, esimerkiksi perusvoimantuotantoon, kantaverkon vakautta varmistavaan tuotantoon, kuormitushuippujen tasaamiseen, kuormaa seuraavaan tuotantoon sekä laajalti uusiutuviin energialähteisiin pohjautuvien energiasjärjestelmien optimointiin. Tarjoamme asiakkaillemme kattavaa energiasjärjestelmäosaamista, mukaan lukien tuotannon täysi integrointi, edistyskelliset ohjelmistot sekä lisäarvoa tuottavat elinkaaripalvelut.

Joustavat voimalamme räätälöidään aina kunkin asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin modulaarisia tuotteita ja palveluja hyödyntäen. Toimitusten laajuus vaihtelee yksittäisistä laitetoimituksista kokonaistoimituksiin. Kaikkien toimitusten tukena ovat Wärtsilän korkealuokkaiset projektinhallintavalmiudet. Wärtsilän voimalaitosratkaisut antavat sähköjärjestelmille parhaan tuen, sillä ne tarjoavat eniten joustavuutta ja antavat siten mahdollisuuden suunnitella ja rakentaa pitkälti uusiutuviin energialähteisiin perustuvia järjestelmiä minimoiden samalla järjestelmän kustannukset. Ratkaisumme mahdollistavat yhdessä energianvarastointitarjontamme sekä kehittyneiden energianhallintaohjelmistojemme kanssa siirtymisen kestäviin, luotettaviin ja edullisiin vähähiilisiin voimantuotantojärjestelmiin. Markkinoilla, joilla energiamurros ei ole vielä alkanut, Wärtsilän ratkaisut tarjoavat tehokkaan, luotettavan ja joustavan vaihtoehdon perusvoiman tuotantoon, ja ne voidaan muuntaa tukemaan uusiutuvan energian käyttöä tulevaisuudessa.

Palveluvalikoimamme kattaa kaiken varaosista ja perushuollosta laitosten käyttö- ja kunnossapitosopimuksiin. Näin maksimoimme voimalaitosten elinkaaren ja käytettävyyden ja annamme niille elinkaarikustannustakuun. Optimoimme asiakkaidemme laitosten elinkaaren aikaisen suorituskyvyn päivitysten, modernisointien ja polttoainekonversioiden sekä turvallisuutta ja kyberturvallisuutta parantavien ratkaisujen avulla. Asiakkaidemme liiketoimintamallien muutos lisää laitosten hallintapalveluiden tarvetta. Samalla lisääntyvät mahdollisuudet hyödyntää reaaliaikaista valvontaa ja analytiikkaa asiakkaiden liiketoiminnan optimoimiseksi.

Markkinoiden kysyntätekijät

Energiamarkkinoilla Wärtsilän tärkeimmät kysyntätekijät ovat:

- talouskasvu, sähköistyminen ja kohoava elintaso
- uusiutuvan energian nopeasti lisääntyvä käyttö ja joustamattoman lämpövoimalakapasiteetin vaihteittainen alasajo
- hajautettu energiantuotanto
- joustavien kaasujärjestelmien kasvava merkitys
- uudet energian varastointiteknologiat
- data ja digitalisaatio

Talouskasvu ja elintason kohoaminen sekä niitä seuraava sähköistyminen lisäävät sähkön kulutusta OECD:n ulkopuolisissa maissa. Kestävemmän energiainfrastruktuurin kehityksen taustalla vaikuttavat ilmastopoliittika ja taloudelliset tekijät. Kiristyvät päästömääräykset pakottavat sulkemaan vanhenevaa kapasiteettia, ja hiili-intensiivisiä energianlähteitä korvataan vähähiillisillä polttoaineilla, esimerkiksi maakaasulla sekä uusiutuvilla energianlähteillä. Investoinnit uusiutuvaan energiantuotantoon lisääntyvät aurinko- ja tuulivoiman kustannuskilpailukyvyyn parantuessa. Tämä puolestaan vähentää perinteisen lämpövoimalakapasiteetin käyntiaikoja ja lisää merkittävästi tarvetta voimantuotantojärjestelmien joustavuuden lisäämiseen energiavarastojen ja joustavan kapasiteetin muodossa. Kaasu nähdään järjestelmän joustavuuden kannalta keskeisenä polttoaineena. Kaasun hiilineutraalius kasvaa tulevaisuudessa, kun synteettistä kaasua uusiutuviin energianlähteistä johtavat power-to-gas-teknologiat yleistyvät. Uusi data ja alustalähtöiset liiketoimintamallit ja ratkaisut luovat edellytyksiä järjestelmätason integroinnille ja laitoskannan optimoinnille koko elinkaaren ajan.

Kilpailijat

Suurissa kaasuun perustuvissa projekteissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat kaasuturbiinivalmistajat, esimerkiksi GE, Siemens ja Mitsubishi Hitachi Power Systems. Kilpailussa kaasuturbiineja vastaan Wärtsilän keskeisiä vahvuuksia ovat korkea hyötysuhde, parempi polttoainejoustavuus ja ylivoimainen käytön joustavuus, jotka yhdessä tarjoavat monenlaisiin asiakasprojekteihin yliveraisen arvolutauksen. Pienemmissä kaasuvoimaloissa ja nestemäistä polttoainetta käyttävissä voimaloissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat muut polttomoottorivalmistajat, kuten MAN Energy Solutions, Caterpillar (MAK) ja Rolls-Royce sekä nopeakäyntisten moottorien valmistajat. Wärtsilän kehittynyt kaasu- ja monipolttoainemoottoritekнологia, optimoidut modulaariset voimalaitokset, ylivoimaiset projektinhallintavalmiudet ja laitosten koko elinkaaren aikainen maailmanlaajuinen huoltotuki ovat tehneet Wärtsilästä kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien moottorivoimaloiden markkinajohtajan. Energianhallintajärjestelmissä ja akkuvarastoinnissa kilpailijoita ovat esimerkiksi Fluence, NEC ja Tesla.

Huoltotoiminnassa kilpailu on pirstoutunut, ja suurin osa kilpailijoista on paikallisia toimijoita, joiden tarjonta on rajallinen. Elinkaariratkaisuista kilpailevat muutamat alueelliset toimijat, joilla on kyky tarjota laitosten käyttöpalveluja. Laitosten suorituskyvyn hallintaan liittyvissä palveluissa on sekä uusia että vakiintuneita kilpailijoita, jotka tarjoavat ohjelmistoja ja analytiikkaa eri toimialoille, ja osa sähkölaitoksista hankkii vastaavaa osaamista itselleen.

Wärtsilän vahvuudet:

- kilpailukykyiset pääomakustannukset ja kyky toimittaa kokonaisratkaisuja
- ainutlaatuinen polttoaineen ja laitteen käytön joustavuus
- perusteellisesti testattu ohjelmistoalusta uusiutuvien energianlähteiden optimointiin
- vahvat näytöt operoinnista ja huollosta, käyttökustannusten optimoinnista ja laitosten käytettävyyden ja luotettavuuden parantamisesta niiden koko elinkaaren ajan
- maailmanlaajuinen tekninen tuki ja osaaminen

Tuotanto ja tutkimus & kehitys

Wärtsilän tuotantomallissa painotetaan turvallisia, innovatiivisia ja digitaalisesti verkottuneita prosesseja. Vahva toiminnan erinomaiseen laatuun tähtäävä kulttuuri ja sitoutuminen jatkuvaan parantamiseen luo pohjan korkealaatuisille, oikea-aikaisille ja kustannuksiltaan kilpailukykyisille toimituksille edistyksellisistä tuotantoympäristöistä.

Digitalisoitujen tehtaidemme tuotantotoiminta keskittyy pääasiassa tuotteiden kokoonpanoon, testaukseen ja viimeistelyyn sekä keskeisten komponenttien valmistukseen. T&K-toiminnassamme painotetaan jatkuvasti teknologiajohtajuutta.

Maailmanlaajuinen tuotanto siirtyä kohti laajennetun yrityksen visiota

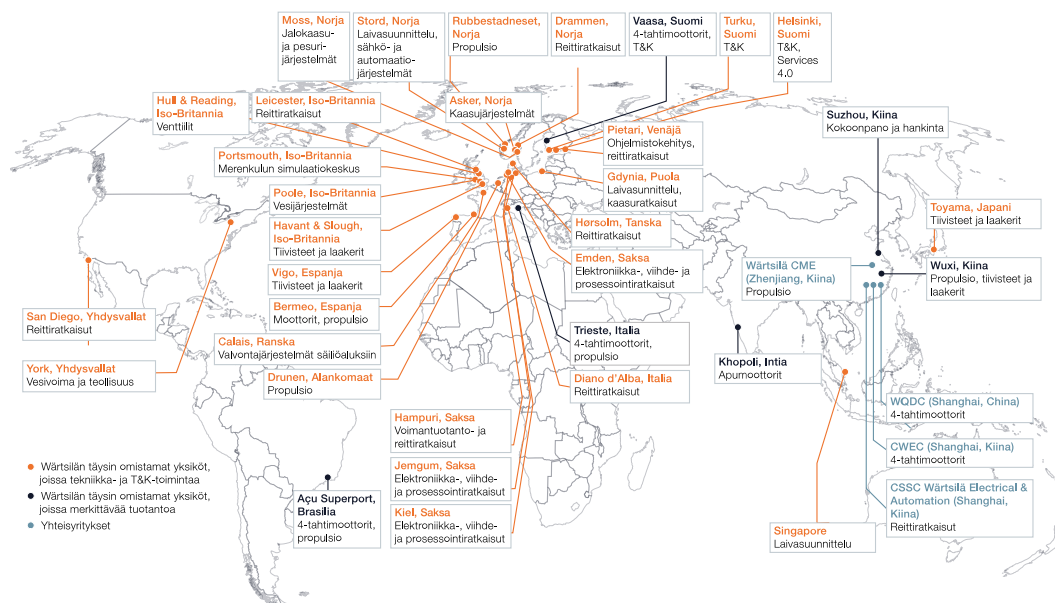
Globaalia tuotantoamme optimoidaan jatkuvasti työvoiman osaamisen ja saatavuuden, asiakkaiden toiminnan ja tehokkuusnäkökohtien perusteella. Kokoonpanoon keskittyvä tuotantomallimme nojaa vahvasti laajaan toimittajaverkostoon, minkä ansiosta tuotantokapasiteettimme mukautuu joustavasti kysyntään.

Verkoston toiminnan tehostamiseksi ja Smart Marine- ja Smart Energy -visiomme tukemiseksi investoimme Smart Manufacturing -ekosysteemiin, jossa kaikkien tärkeimpien kumppaneiden, toimittajien ja eri tuotantoyksikköjen verkosto muodostaa laajennetun yrityksen. Vaasaan rakennettava tutkimus-, tuotekehitys- ja tuotantokeskus Smart Technology Hub on olennainen osa tätä ekosysteemiä.

Tiivis ja toimiva yhteistyö ja tiedon jakaminen eri puolilla maailmaa toimivien tarkasti valittujen kumppaneiden kanssa takaa markkinoiden odotuksia vastaavat komponenttien toimitusajat. Hankintastrategiassa painotetaan suorituskykyä ja innovointia. Pyrimme jatkuvasti kehittämään ja vahvistamaan maailmanlaajuisia toimitusketjujamme pitääksemme yllä laatua sekä kustannuskilpailukykyä. Tehokkaat tietoyhteydet, edistyksellisten teknologioiden älykäs hyödyntäminen, datan integrointi ja saumaton tiedon jakaminen muodostavat Wärtsilän Smart Manufacturing -ekosysteemin ytimen. Tästä syystä pilotoimme koneoppimista ja analytiikkaa, jotka auttavat varmistamaan koko arvoketjusta kerättävästä datasta saatavan lisäarvon.

Jatkovaa pyrkimystämme korkeaan laatuun ja tehokkuuteen tukee vahva toiminnan erinomaisuutta vaaliva ajattelutapa sekä investointimme edistykselliseen tuotantoteknologiaan ja automatisointiratkaisuihin.

Wärtsilän tuotanto ja tutkimus & kehitys maailmanlaajuisesti

T&K:n avulla kohti kestäväää tulevaisuutta

Tuemme merenkulku- ja energiamarkkinoiden kestävään kehityksen mukaista tulevaisuutta hyödyntämällä digitalisaatiota ja älykkäiden teknologioiden kehitystä uusissa tuotteissamme ja ratkaisuissamme. Merkittävä osa tuotekehitysinvestoinneistamme tähtää ympäristömääräysten luotettavaan täyttymiseen, mikä hyödyttää asiakkaitamme sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Toimintamallin ansiosta Wärtsilällä on hyvät valmiudet tukea asiakkaitaan luonnonvarojen käytön ja päästöjen vähentämisessä.

Wärtsilä kehittää sekä Energy- että Marine-liiketoiminnoissaan teknologioita, jotka ovat jatkuvasti kiristyvien kestävään kehityksen tavoitteiden mukaisia. Uusilla teknologioilla vastataan sekä nykyisiin että tuleviin kestäväää kehitystä koskeviin vaatimuksiin. Yksi suuntauksista vie kohti biopolttoaineiden, synteettisten polttoaineiden ja muiden hiilineutraalien polttoaineiden käyttöä, ja Wärtsilällä on muutoksen mahdollistava osaaminen sekä teknologia ja tuotteet.

Uusien ratkaisujemme laadun ja niiden markkinoilletuontiajan optimointiin käytetään yhä useammin simulointia, modularisointia sekä virtuaalista testausta ja validointia. Painopiste on jatkuvassa parantamisessa, millä varmistetaan luotettavuus ja turvallisuus laadusta tinkimättä. Tuotteet tuodaan markkinoille vasta, kun ratkaisut ovat läpäisseet prosessin kaikki vaiheet ja niiden suorituskyky täyttää Wärtsilän korkeat vaatimukset.

Nopeampaa asiakasarvon luontia avoimella innovaatiotoiminnalla

Miekkäiden yhteyksien luominen eri sidosryhmiin, kuten asiakkaisiin, toimittajiin, kumppaneihin, valtion virastoihin, yliopistomaailmaan ja startup-yrityksiin, on avoimen innovaatiotoimintamme perusta. Yhteistyössä ekosysteemimme kanssa pystymme merkittävästi lyhentämään innovaatioiden markkinoilletuontiaikaa ja vastaamaan nopeammin markkinoiden uusiin tarpeisiin. Lisäksi varmistamme yhteistyössä asiakkaiden kanssa, että kaikki uudet tuotteet ja ratkaisut luovat mahdollisimman paljon lisäarvoa kokoonpanolinjalta koko laitteiston elinkaaren loppuun asti.

Avointa innovaatiomallia tukee yhä laajamittaisempi osallistumisemme startup-toimintaan eri puolilla maailmaa. Osallistumme säännöllisesti erilaisten startup-kiikhyttämöjen toimintaan, ja olemme kutsuneet kumppaneita kehittämään ja validoimaan kanssamme uusia tuotteita ja ratkaisuja sekä rakentamaan prototyyppijä uudella Smart Partner Campuksella. Yhteistyö kumppaneiden kanssa Wärtsilän T&K-keskuksissa tuottaa nopeasti tietoa potentiaalisesta lisäarvosta asiakkaiden kannalta. Avoin innovaatiomalli nopeuttaa alan johtavien ratkaisujen luontia tuomalla yhteen ekosysteemin kyvykkyudet ja resurssit.

Tutkimusyhteistyöohjelmat

Wärtsilä osallistuu kumppaneineen yliopistojen, tutkimuslaitosten ja teollisuuskumppaneiden tutkimusyhteistyöohjelmiin lisätäkseen tuotteiden luotettavuutta ja tehokkuutta ja vähentääkseen niiden ympäristövaikutuksia.

Integrated Energy Solutions to Smart and Green Shipping (INTENS) -ohjelma on yksi esimerkki tällaisista ohjelmista. INTENS on koko alan yhteinen hanke, jonka tavoitteena on edistää suomalaisen meriteollisuuden digitalisointia.

Smart Technology Hub

Wärtsilä rakentaa Vaasan Vaskiluotoon uuden tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskuksen Smart Technology Hubin. Projekti saavutti vuonna 2019 useita tärkeitä merkkipaaluja ja eteni suunnittelusta toteutusvaiheeseen. Kaivuu- ja rakennustyöt aloitettiin elokuussa 2019, ja peruskivi muurattiin 10. syyskuuta 2019. Ensimmäisten toimintojen on määrä siirtyä uuteen keskukseen 2020 loppupuolella, ja Smart Technology Hubin täysimittainen toiminta alkaa 2021.

Smart Technology Hubin myötä Vaasaan muodostetaan Smart Partner Campus -osaamiskeskittymä, jossa tutkimusta ja tuotekehitystä tehdään yhdessä Wärtsilän asiakkaiden ja toimittajien sekä startupien ja yliopistojen kanssa. Maaliskuussa 2019 Wärtsilä valitsi ensimmäiset yhteistyökumppanit Smart Partner Campukselle. Ensimmäisessä vaiheessa Smart Partner Campus -konseptia lähtevät yhdessä Wärtsilän kanssa suunnittelemaan Danfoss, Demos Helsinki Oy, NLC Ferry Ab Oy, Royal Caribbean Cruises Ltd, Vaasan Sähkö Oy ja Vaasan yliopisto.

Kestävän kehityksen innovaatiot

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Wärtsilällä on keskeinen rooli merenkulku- ja energia-alan kansainvälisesti johtavana kokonaisvaltaisten elinkaariratkaisujen toimittajana: kestävien ratkaisujemme ja palveluidemme avulla asiakkaat voivat maksimoida ympäristösuorituskykynsä. Tämä on lähtökohta Wärtsilän sitoutumiselle kestävään kehitykseen, jota tukee vahva keskittyminen vastuulliseen liiketoimintaan.

Vaatimukset ilmastomuutoksen torjumisesta sekä energiatarpeiden maailmanlaajuinen kasvu ja luonnonvarojen hupeneminen merkitsevät, että puhtaaseen ja joustavaan energiantuotantoon sekä vähäpäästöisiin ja älykkäisiin kuljetusmuotoihin on pystyttävä siirtymään nopeammin. Wärtsilä investoi jatkuvasti uusiin teknologioihin edistääkseen sataprosenttisesti uusiutuviin energianlähteisiin perustuvaa tulevaisuutta ja älykästä merenkulun ekosysteemiä. Asiakkaiden nykytarpeisiin vastaaminen, tuleviin vaatimuksiin varautuminen ja kehityksen kärjessä pysyminen edellyttävät kestäviä innovaatioita, tuotekehitystä sekä voimakasta panostusta digitalisointiin ja älykkäisiin teknologioihin.

T&K luo kestävää tulevaisuutta

Wärtsilä kehittää kestäviä ratkaisuja laajalla rintamalla, esimerkiksi parantamalla tuotteiden hyötysuhdetta, vähentämällä polttoaineista johtuvia kaasumaisia ja nestemäisiä päästöjä, torjumalla melua sekä kehittämällä jätteiden käsittelyä, polttoainejoustavuutta, hybridi- ja energianvarastointijärjestelmiä ja jäte- ja painolastivesien puhdistusta. Tulevaan kysyntään varaudutaan kehittämällä niin primääristä kuin sekundääristä puhdistustekniikkaa sekä laajentamalla polttoainevalikoimaa. Wärtsilä kehittää myös aktiivisesti digitaalisia innovaatioita sekä edistyskellisiä data-analytiikkajärjestelmiä sekä merenkulku- että energia-aloille. Tarjoamme datan keruuseen, analysointiin, seurantaan ja raportointiin älykkäitä digitaalisia ratkaisuja ja palveluja, jotka auttavat optimoimaan toimintaa ja vähentämään päästöjä.

Sitoutumisemme tutkimus- ja tuotekehitysinvestointeihin hyödyttää sekä asiakkaitamme että ympäristöä niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Kestävien ratkaisujemme ja palvelujemme keskeisimpiä ominaisuuksia:

- ympäristömääräysten mukaisuus
- koko elinkaaren kattava tuki ja optimointi
- luotettavuus, turvallisuus ja pitkä käyttöikä
- korkea hyötysuhde
- älykkäät digitaaliset ratkaisut
- alhaiset päästöt
- mahdollisuus hyödyntää uusiutuvaa energiaa moottoreiden ja varastointijärjestelmien avulla
- polttoainejoustavuus
- dynaamiset toimintaominaisuudet
- pienempi vedenkulutus

Tarjontamme keskeisten ominaisuuksien ja järjestelmätason etujen kokonaisymmärrys antaa meille hyvät edellytykset kestävä kehityksen mukaisten laiva- ja voimalajärjestelmien kehittämiseksi.

Tehokkuuden parantaminen

Laivastojen tehokkuus

Wärtsilä Fleet Operations -ratkaisu (FOS) on suunniteltu maksimoimaan merenkulun turvallisuus, tehostamaan asiakkaan kaikkien alusten operointia ja yksinkertaistamaan päivittäisiä tehtäviä niin maalla kuin merellä. FOS tuo kaikki navigointiprosessit ja matkaa koskevan datan yhdelle ratkaisualustalle ja mahdollistaa miehistön ja ohjauskeskusten tehokkaan yhteistyön. FOS tehostaa alusten suorituskykyyn, reitinsuunnitteluun ja suunnitelmien toteutukseen, sääolosuhteisiin mukautuvan reittisuunnitteluun sekä EU:n MRV-asetuksen, IMO:n DCS-järjestelmän ja muiden ympäristömääräysten mukaiseen raportointiin liittyviä operatiivisia prosesseja.

Aluksen ja matkan kokonaistehokkuus

Alukselle saadaan kokonaisuutena korkea hyötysuhde ja vähäiset päästöt yhdistämällä optimoituun laivasuunnitteluun Wärtsilän automaatio-, konetekniikka-, propulsio- ja ohjausjärjestelmätietämys. Wärtsilä on kehittänyt useita hyötysuhdetta parantavia konsepteja, kuten sähköiseen propulsiojärjestelmään kehitetty Low Loss Concept (LLC) ja Low Loss Hybrid (LLH). Wärtsilä tarjoaa myös palveluja aluksen tehokkuuden ja reitin optimointiin. Ne parantavat energiatehokkuutta, pienentävät päästöjä ja kustannuksia ja auttavat tekemään optimaaliset alushallinta- ja reitityspäätökset.

Voimalaitosten hyötysuhde

Wärtsilän moottorivoimalat tarjoavat yksinkertaiseen kiertoon perustuvien ratkaisujen parhaan hyötysuhteen erittäin joustavasti laajalla polttoainevalikoimalla. Laitoksen kokonaishyötysuhdetta voidaan edelleen parantaa ja optimoida hybridiratkaisuilla, FlexicycleTM-ratkaisuilla (höyryyn perustuva kombikytkentä), lämmön ja sähkön yhteistuotannolla (CHP), jäähdytyksen, lämmön ja sähkön yhteistuotannolla sekä Wärtsilän elinkaariratkaisuilla, joilla voidaan optimoida voimalaitoksen energiatehokkuus ja määräystenmukaisuus koko käyttöiän ajan. Wärtsilä tarjoaa myös työkaluja energian tuotannon ja varastoinnin älykkääseen integrointiin järjestelmätasolla.

Moottorien hyötysuhteen parantaminen

Wärtsilän moottorit lukeutuvat pitkäjänteisen tuotekehityksen tuloksena hyötysuhteeltaan markkinoiden tehokkaimpiin voimakoneisiin. Keskeinen edellytys tälle ovat integroidut tekniset ratkaisut, joiden avulla moottoreille saadaan pienet päästöt ja korkea hyötysuhde. Wärtsilä 31 on polttoaineenkulutukseltaan maailman energiatehokkain nelitahtidieselmoottori. Uusin kaasumoottorimme Wärtsilä 31SG nostaa polttomoottoreiden hyötysuhteen uudelle tasolle.

Propulsiojärjestelmien hyötysuhteen nostaminen

Propulsiotuotteet ovat osaltaan myös ympäristötekniisiä ratkaisuja, joilla on kriittinen merkitys aluksen ympäristövaikutuksiin kokonaisuutena. Wärtsilän uuden sukupolven propulsioyksiköt ja energiansäästöratkaisut, kuten Wärtsilä EnergoFlow, parantavat alusten polttoainehyötysuhdetta jopa 10% ja vähentävät NO_x- ja CO₂-päästöjä.

Ilmaan joutuvien päästöjen vähentäminen

CO₂- ja muut kasvihuonekaasupäästöt

Wärtsilä on erikoistunut kehittämään teknologiaa, joka vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä monin eri tavoin. Esimerkkejä ovat muun muassa kaasu- ja monipolttoainemootorit sekä ratkaisut ympäristömyötäisiin aluksiin, reitin optimointiin ja energian varastointiin. Wärtsilän energiaratkaisut mahdollistavat muutoksen kohti tulevaisuutta, jossa energia on sataprosenttisesti uusiutuvaa. Järjestelmätasolla kasvihuonekaasupäästöjen vähennys saavutetaan mahdollistamalla uusiutuvien energialähteiden optimaalinen integrointi ja uusiutuvien polttoaineiden käyttö.

SO_x-päästöt

Wärtsilä tarjoaa useita erilaisia ratkaisuja, joiden avulla asiakkaat voivat vähentää SO_x-päästöjä paikallisten ja globaalien määräysten mukaisesti. Wärtsilän kehittämän teknologian ansiosta aluksissa voidaan käyttää rikkipitoisuudeltaan erilaisia polttoaineita ja lähes rikkittömiä vaihtoehtoisia polttoaineita, esim. maakaasua, ja savukaasuista voidaan poistaa rikkiä. Wärtsilän rikkipesurit vähentävät SO_x-päästöjen lisäksi myös merkittävästi hiukkas- ja nokipäästöjä. Järjestelmät voidaan räätälöidä siten, että päästöt alittavat IMO:ssa erityisille päästöjen kontrollialueille sovitun 0,1%:n rajan tai muille alueille sovitun 0,5%:n rajan.

NO_x-päästöt

Kaikki Wärtsilän laivamoottorivalikoimaan kuuluvat tuotteet täyttävät IMO:n NO_x-päästöjä koskevat Tier II -vaatimukset. Wärtsilän ratkaisut IMO:n NO_x-päästöjä koskevien Tier III -vaatimusten täyttämiseksi ovat selektiivinen katalyyttinen pelkistys (SCR), monipolttoainemootorit kaasukäyttöisinä sekä puhtaasti kaasukäyttöiset moottorit (Wärtsilä 31SG). Wärtsilän kiinteästi asennettujen moottorivoimaloiden NO_x-päästöt täyttävät uusimpien ympäristömääräysten vaatimukset. Wärtsilän tarjoamat ratkaisut, esimerkiksi selektiivinen katalyyttinen pelkistys, mahdollistavat tiukimpienkin ympäristömääräysten täyttämisen.

Meriluonnon suojeleminen

Painolastiveden käsittelyjärjestelmät

IMO:n ja Yhdysvaltain rannikkovartioston (USCG) hyväksymät Wärtsilän Aquarius-sarjan painolastivedenkäsittelyjärjestelmät (BWMS) ehkäisevät vieraslajien leviämistä painolastiveden mukana vesiekosysteemien välillä. Aquarius BWMS -sarja tarjoaa sekä ultraviolettivaloon (USCG:n tyyppihyväksyntä) että sähköklooraukseen perustuvaa teknologiaa (USCG:n tyyppihyväksyntä).

Jätteiden käsittely

Wärtsilä tarjoaa täydellisiä, täysin integroituja järjestelmiä kuivien ja nestemäisten jätteiden käsittelyyn alustyyppistä tai -koosta riippumatta. Wärtsilän innovatiivinen jäteveden käsittelyteknologia perustuu ulkoiseen kalvoerotteluun ja biologiseen prosessiin. Järjestelmällä voidaan tehokkaasti puhdistaa sekä harmaita että mustia jätevesiä tiukimpien globaalien lainsäädännöllisten vaatimusten mukaisesti, esimerkiksi ravinteiden, kuten fosfori- ja typpiyhdisteiden poisto, jota edellytetään erityisalueilla, kuten Itämerellä ja Alaskan vesialueilla. Wärtsilän jätteidenkäsittelytuotteisiin sisältyvät myös alipainetoimiset WC- ja viemärijärjestelmät, elintarviketeiden keräys- ja käsittelyjärjestelmät, kiinteän jätteen käsittely, kuivaus ja poltto sekä jäteveden käsittelylaitokset.

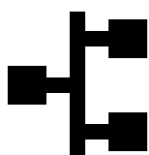
Kestävän kehityksen innovaatiot 2019

Vuonna 2019 Wärtsilä 31 -moottorin sovellusmahdollisuudet laajenivat, kun puhtaasti kaasukäyttöinen 31SG -moottori tuotiin saataville merenkulkusektorille ja 31DF -monipolttoainemoottorin käyttöalue laajennettiin kattamaan voimantuotantomarkkinat. Tämä on suoraa tulosta Wärtsilän sitoutumisesta kaasumoottoreiden kasvihuonepäästöjen vähentämiseen 15%:lla vuoden 2015 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Energiamarkkinoilla Wärtsilä lanseerasi hybridienergiaratkaisun alueille, joissa kantaverkon kattavuus on puutteellinen, sekä modulaarisen Modular Block -voimalaitosratkaisun. Merenkulkumarkkinoille Wärtsilä lanseerasi useita Smart Marine Ecosystem -visiotaan tukevia ratkaisuja, kuten uudet navigointiratkaisut, hybridiratkaisut ja älykkäämpää operointia ja parempaa kannattavuutta tukeva tarjoama.

Älykkäät energiajärjestelmät

Engine+ Hybrid Energyn lanseeraus: Hybridiauton tapaan ratkaisu yhdistää moottorit ja energiavarastoinnin täysin integroiduksi ja automaattiseksi järjestelmäksi, joka tarjoaa luotettavaa ja ympäristön kannalta kestävää voimantuotantoa. Se tehostaa energiantuotantoa esimerkiksi kaivoksissa ja muissa omatuotantojärjestelmissä. Ratkaisun avulla voidaan parantaa hyötysuhdetta, optimoida kunnossapito, pienentää päästöjä sekä integroida voimantuotantojärjestelmiin joustavammin uusiutuvaa energiaa.

Modular Block -voimalaitosratkaisun lanseeraus: Tämä esivalmistettu, modulaarisesti konfiguroitava ja laajennettavissa oleva konesuoja Wärtsilän keskinopeille 34SG -kaasumoottorigeneraattoreille mahdollistaa paikan päällä käytettävän asennusajan lyhenemisen useista kuukausista muutamaan viikkoon. Se myös tuo Wärtsilän kehittyneen keskinopean moottoriteknologian saataville sovelluksiin, joissa se ei muutoin olisi toteuttamiskelpoinen. Keskinopean moottoriteknologian hyötysuhde on tyypillisesti parempi ja elinkaarikustannukset ovat pienemmät kuin konttiin rakennetuilla nopeakäyntisillä moottoreilla tai kaasuturbiiniratkaisuilla. Wärtsilä Modular Block on helppo integroida uusiutuvaan energiantuotantoon ja varastointijärjestelmiin. Se on ihanteellinen ratkaisu kantaverkon vakauden ja tasapainon hallintaan, kun käytössä on vaihtelevaa uusiutuvaa energiantuotantoa.

Wärtsilä 31DF -monipolttoainemoottorin lanseeraus energiamaarkkinoille: Wärtsilän uusin voimantuotantomarkkinoille suunnattu moottori- ja voimalaitosratkaisu tarjoaa korkean hyötysuhteen, leikkaa polttoainenkulutusta ja kustannuksia ja minimoi hiilidioksidipäästöt. Korkea hyötysuhde säilyy myös vajaalla kuormalla, ja moottori säilyttää tehonsa myös kuumissa ja kosteissa olosuhteissa.

Älykkäät merenkulun ekosysteemit

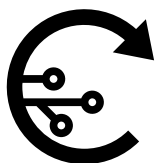
Korkearesoluutioisen RS24-tutkan lanseeraus: RS24 on maailman ensimmäinen K-taajuusalueen merenkulikututka. RS24 havaitsee paljon pienemmät kohteet ja tuottaa paljon tarkemman tutkakuvan kuin tavanomaiset S- ja X-alueen tutkat, jolloin voidaan havaita pienet alukset ja muut mahdolliset vaarat lähellä laivaa. Tämä parantaa turvallisuutta etenkin vilkkaasti liikennöidyillä väylillä ja satamissa. Teknologian kehitti Wärtsilän omistama Guidance Marine.

Ruoppaajiin tarkoitetun Wärtsilä HY:n lanseeraus: Tämä uusi tuote perustuu Wärtsilän HY-hybridipropulsioteknologiaan. Se on suunnattu nimenomaan ruoppauksen tehokkuuden ja kestävyuden parantamiseen. Ruoppaajiin suunnitellussa Wärtsilä HY:ssä hyödynnetään eri voimanlähteiden yhdistelmiä, esimerkiksi moottoreita ja energian varastointijärjestelmiä, sekä sähkönjakelulaitteita ja energianhallintajärjestelmää (EMS). Matalat päästötasot voimanlähteestä riippumatta takaavat ratkaisun kestävyuden, ja nollapäästöihin päästään puhtaalla akkukäytöllä.

Uuden **laivareitin suunnittelu- ja optimointiratkaisun Navi-Plannerin** esittely: Wärtsilän omistaman Transasin kehittämä Navi-Planner hyödyntää verkottunutta ECDIS-karttajärjestelmää (Electronic Chart Display and Information System) ja nopeuttaa näin merkittävästi reittisuunnittelua sekä takaa navigointiturvallisuuden minimimitason kokemattomammalle miehistölle.

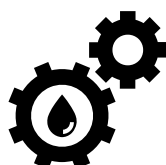
Toiminnan tehokkuuden parantamisen ja seurannan työkalun Operimin digitaalisen version lanseeraus: Operim tuottaa varustamoille ja laivayhtiöille jatkuvaa reaaliaikaista dataa näiden aluksille asennetuista Wärtsilän tuotteista ja ratkaisuista. Uusimman digitaalisen teknologian avulla aluksia ja niiden koneistoja voidaan operoida aina optimaalisen tehokkaasti. Operim seuraa suorituskyyä tauotta, mikä mahdollistaa välittömät säädöt myös ulkoisten olosuhteiden, kuten merenkäynnin ja sään, muuttuessa.

LJX-sarjan **modulaaristen vesisuihkulaitteiden** päivittäminen, uudelleensuunnittelu ja nimeäminen **Wärtsilä WXJ-sarjaksi**: kehitysaskel perustuu uudelle aksiaalipumpulle, joka tehostaa suorituskyyä ja työntövoimaa jopa kolme prosenttia. Vähäisempi kavitaatio puolestaan auttaa pienentämään ympäristövaikutuksia alhaisemman melutason kautta.

Puhtaasti kaasukäyttöisen Wärtsilä 31SG -moottorin lanseeraus merisovelluksia varten: Wärtsilä 31SG -moottori pienentää entisestään omistajuuden kokonaiskustannuksia ja ympäristövaikutuksia aluksilla, jotka liikennöivät alueilla, joilla on kehittynyt kaasuntoimitusinfrastruktuuri.

Wärtsilä Dualguard -tiivisteiden lanseeraus – uusi tiivisteratkaisu öljyvoldeltuihin aluksiin: ratkaisu pienentää alusten öljyvotojen ja siten vaatimusten vastaisen operoinnin riskiä. Tämä tehokas ympäristömyönteinen ratkaisu kestää äärimmäisiä olosuhteita, kalastussiimoja ja muita vierasesineitä ja vähentää tiivistyksen pettämisen todennäköisyyttä.

Kestävää kehitystä edistävät kumppanuudet

Wärtsilä allekirjoitti vuonna 2019 useita kumppanuuksia ja yhteishankkeita koskevia sopimuksia toimialajohtajien ja edelläkävijäyhtymien, yliopistojen ja muiden organisaatioiden edistääkseen sataprosenttisesti uusiutuviin energianlähteisiin perustuvaa tulevaisuutta ja älykästä merenkulun ekosysteemiä. Kumppanuuksien tarkoitus on edistää innovatiivisten kestävien ratkaisujen tutkimusta ja yhteistyötä, parantaa tehokkuutta sekä kiihdyttää lähes päästöttömän merenkulun ja puhtaiden polttoaineiden kehitystä.

Tutkimusta edistävät yliopistokumppanuudet

Wärtsilä ja Aalto-yliopisto solmivat kumppanuussopimuksen, jolla pyritään vahvistamaan ja laajentamaan nykyistä yhteistyötä. Tavoitteena on kehittää ratkaisuja ilmastomuutokseen, luonnonvarojen niukkuuteen ja digitalisaatioon. Wärtsilä allekirjoitti myös tutkimussopimuksen Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston kanssa strategisesta energijärjestelmien mallintamisesta, jonka tavoitteena on ymmärtää ja kehittää tapoja siirtyä kohti sataprosenttisesti

uusiutuvia energiajärjestelmiä. Sopimuksen mukaan LUT-yliopiston aurinkotalouden tutkimusryhmä tukee Wärtsilän kehitystyötä tällä alalla, muun muassa tarjoamalla pääsyn LUT-yliopiston energiajärjestelmäinformaation tietokantaan.

Lisää tehokkuutta

Wärtsilä ja Samsung Heavy Industries (SHI) allekirjoittivat yhteistä kehityshanketta koskevan sopimuksen. Hankkeen tavoitteena on kehittää entistä tehokkaampia LNG-aluksia ja sukkulatankkereita. Yhteishanke tukee Wärtsilän tavoitetta parantaa asiakkaidensa toiminnan tehokkuutta, ympäristömyötäisyyttä ja turvallisuutta.

Kohti lähes päästötöntä merenkulkua

Wärtsilä ja viisi muuta johtavaa pohjoismaista teollisuusyritystä yhdistivät [Zero Emission Energy Distribution at Sea \(ZEEDS\)](#) -aloitteen myötä voimansa tutkiakseen nopeinta keinoja päästä päästöttömään merenkulkuun. Lisäksi Wärtsilä liittyi Getting to Zero 2030 -yhteenliittymään, joka on sitoutunut tuomaan vuoteen 2030 mennessä markkinoille taloudellisesti kannattavia päästöttömiä avomeriliikenteen aluksia, joissa käytetään päästöttömiä polttoaineita. Wärtsilä ja yhteenliittymän 74 muuta organisaatiota sitoutuvat avomeriliikenteen ja sen energia-arvokehityksen hiilittömyyteen. Tämä on linjassa IMO:n hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen tähtäävän strategian kunnianhimoisimman tulkin ja viimeisimmän asiaa koskevan IPCC:n ilmastotutkimuksen kanssa.

Lisäksi Wärtsilä ja Singaporelainen PSA Marine sopivat yhteistyöstä, jonka puitteissa kehitetään älyteknologioita merenkulualalle. Näitä ovat esimerkiksi sähkö- ja hybriditeknologiat, jotka edistävät vähäpäästöisten energia- ja propulsiojärjestelmien käyttöä. Tarkoituksena on hyödyntää [IntelliTug-projektissa](#) kehitettyä syvällistä osaamista hybridi- ja sähköratkaisuihin ja muissa puhtaita energialähteitä käyttävissä järjestelmissä. Wärtsilä allekirjoitti myös strategisen viisivuotisen yhteistyösopimuksen Kiinan valtion omistaman laivanrakennusyhtiön CSSC Huangpu Wenchong Shipbuilding Company Limitedin kanssa hybridikäyttöisen ruoppaajan ja mahdollisesti myös muiden hybridikäyttöisten alusten kehittämisestä.

Puhtaat polttoaineet

Wärtsilä teki sopimuksen siemenrahoituksen antamisesta Soletair Power Oy:lle, suomalaiselle [Power-to-X](#) -alan startup-yritykselle. Soletair Power Oy on kehittänyt ainutlaatuisen konseptin, joka parantaa rakennusten sisäilman laatua tuottamalla sisäilmasta kerätystä hiilidioksidista synteettistä uusiutuvaa polttoainetta. Lisäksi Wärtsilä ja suomalainen biometanointiyritys Q Power Oy solmivat yhteistyösopimuksen, jonka tavoitteena on nopeuttaa uusiutuvien polttoaineiden kehitystä ja kaupallistamista. Yritykset työskentelevät yhdessä kehittämään markkinaa ja luodakseen uusia liiketoimintamahdollisuuksia biometanoinnille ja synteettisille polttoaineille maailmanlaajuisesti. Yhteistyö Soletair Powerin ja Q Powerin kanssa on jatkoa Wärtsilän ja startup-yritysten sekä muiden energia-alan toimijoiden väliselle yhteistyölle, jonka pyrkimyksenä on kehittää ja skaalata teknologioita ja liiketoimintamahdollisuuksia, jotka tukevat sataprosenttisesti uusiutuviin energianlähteisiin perustuvaa tulevaisuutta.

Miksi sijoittaa Wärtsilään

Wärtsilän vahvuuksia ovat integroitu palvelu- ja ratkaisutarjonta, datalähtöiset innovaatiot, tiiviit ja pitkäaikaiset asiakassuhteet sekä yliveraisen kattava maailmanlaajuinen huoltoverkosto.

Elinkaariratkaisut asiakkaiden tukena

Liiketoimintamallimme perustana on toimittaa merenkulku- ja energiamarkkinoille älykkäitä teknologioita ja optimoituja elinkaaripalveluita. Huoltotoimintojemme osuus kokonaisliikevaihdosta on noin 50%, mikä antaa hyvän pohjan pitkäjänteiselle kannattavan kasvun tavoitteellemme.

Wärtsilän palveluiden kysyntää tukee asennetun laitekannan yhä edistyksellisempi teknologia. Olemme sitoutuneet panostamaan digitalisaatioon, mikä antaa mahdollisuuden kehittää asiakkaille lisäarvoa tuottavaa tarjontaamme eteenpäin esimerkiksi hyödyntämällä edistyksellistä diagnostiikkaa suorituskyvyn optimoimiseksi.

Johtava älykkään teknologian osaja merenkulku- ja energiamarkkinoilla

Älykkään ratkaisutarjontamme perustana ovat siirtymä kohti päästötöntä ja joustavaa energiantuotantoa sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusten tarve. Alan edelläkävijänä olemme sitoutuneet vastaamaan innovatiivisten ja energiatehokkaiden ratkaisujen tarpeeseen. Digitaalinen muutoksemme vie myös yhteistyön ja osaamisen jakamisen aivan uudelle tasolle, mikä lisää asiakkaan saamaa arvoa. Jatkuvat investoinnit tutkimus- ja kehitystoimintaan ovat välttämättömiä, jotta pystymme varmistamaan tuotteidemme kilpailukyvyn ja turvaamaan johtavan asemamme kestävien innovaatioiden kehittäjänä.

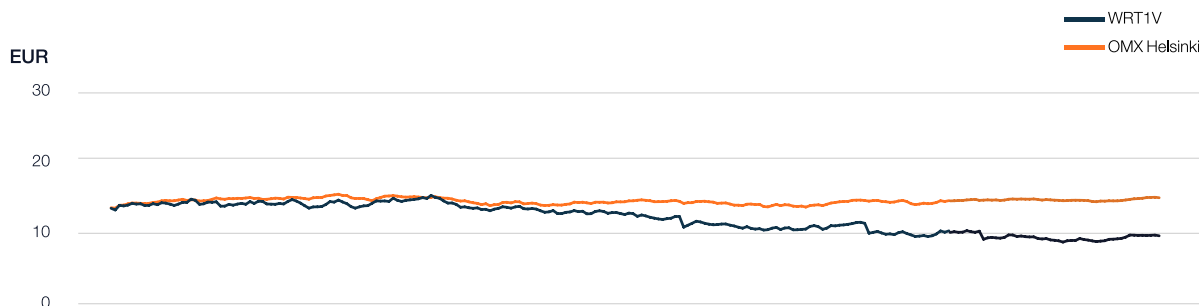
Toiminnan tehostamista korostava, pääomarakenteeltaan kevyt liiketoimintamalli

Valmistusmallimme on kokoonpanokeskeinen ja perustuu yhteisiin tuotanto- ja T&K-resursseihin. Malli antaa hyvät mahdollisuudet sopeuttaa toimintaa joustavasti kulloiseenkin markkinatilanteeseen ja tarjoaa synergiaetuja innovaatioprosesseissa. Panostamme prosessien jatkuvaan parantamiseen koko organisaatiossa toiminnan erinomaisen tason saavuttamiseksi.

Painopisteinä teknologiajohtajuus ja osakkeenomistajien sijoitustuotto

Vankka taloudellinen asemamme mahdollistaa toimintamme kehittämisen niin tutkimus- ja kehitysinvestointien kuin yrityskauppojenkin kautta samalla, kun jaamme osakkeenomistajille vakaita osinkoja.

Wärtsilän osakekurssin kehitys vuonna 2019

Q1

Liikevaihto kasvoi ja kannattavuus kehittyi hyvin

Q2

Vakaata kehitystä liikevaihdossa, haasteita laite-toiminnan kannattavuudessa

Q3

Projektihaasteita ja alhainen laitekysyntä – huoltokysyntä jatkui vankkana

Q4

Liikevaihto kasvoi mutta projektihaasteet rasittivat edelleen liiketulosta

30.1.

Wärtsilä käynnisti prosessin, jonka tavoitteena on turvata tulevaisuuden kannattavuus ja kilpailukyky mukauttamalla yhtiön toimintoja ja resursseja.

11.2.

Wärtsilä ja Aalto-yliopisto solmivat kumppanuussopimuksen, jolla pyritään vahvistamaan ja laajentamaan osapuolten yhteistyötä.

7.3.

Wärtsilän varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä.

11.3.

Wärtsilä sai tilauksen nopealla aikataululla tehtävästä 132 MW:n monipolttoainevoimalan kokonaistoimituksesta Bahamalle.

15.3.

Wärtsilä testasi onnistuneesti etäneuvontapalveluaan Huckleberry Finn -oro-aluksella.

18.3.

Osingosta maksettiin ensimmäinen erä, 0,24 euroa/osake.

20.3.

Wärtsilä voitti tarjouskilpailun integroidun tuote-, järjestelmä- ja ratkaisupaketin toimittamisesta Wasalinen uuteen, tehokkaaseen ja ympäristöystävälliseen RoPax-lauttaan.

20.3.

Wärtsilä valitsi ensimmäiset yhteistyökumppanit Smart Partner Campukselle, monipuoliselle älykkään merenkulun ja energiantuotannon osaamiskeskittymälle.

10.4.

Wärtsilä lanseerasi Wärtsilä Onlinen, uuden verkkopohjaisen asiakasalustan.

15.4.

Wärtsilä sopi siemenrahoituksen antamisesta Soletair Power Oy:lle, suomalaiselle Power-to-X-alan start-up-yritykselle.

16.4.

Wärtsilä lanseerasi Engine+ Hybrid Energy -ratkaisun, joka yhdistää moottorit ja energian varastoinnin.

2.5.

Wärtsilä osti brittiläisen Ships Electronic Services Ltd -yhtiön, joka on erikoistunut navigointi- ja viestintäelektronikkaan.

3.6.

Wärtsilä sai ensimmäisen SmartDock-tilauksen, mikä teki siitä maailman ensimmäisen kaupallisesti saatavilla olevan automatisoidun satamajonon ratkaisun.

4.6.

Wärtsilä esitteli digitaalisen version Operimista, toiminnan tehokkuuden parantamisen ja seurannan työkalusta, sekä Navi-Plannerin, uuden laivareitin suunnittelu- ja optimointiratkaisun.

13.6.

Wärtsilä esitteli Modular Block -voimalaitosratkaisunsa.

17.6.

Wärtsilä teki seitsemänvuotisen sopimuksen kahden bangladeshilaisen voimalaitoksen kunnossapidon hallinnasta ja operatiivisesta neuvonnasta.

9.7.

Wärtsilä julkisti tilauksen merenkulkusektorin ensimmäisen hybridijärjestelmän toimittamisesta irtolastialukseen.

3.9.

Wärtsilä esitteli Wärtsilä 31DF -monipolttoainemoottorin voimantuotantomarkkinolle.

11.9.

Wärtsilä sopi Unkarissa sijaitsevan sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen suorituskäynnin takaavan sopimuksen jatkamisesta viidellä vuodella.

12.9.

Wärtsilä julkisti tilauksen Wasalinen uuteen RoPax-laivaan asennettavasta Nacos Platinum -navigointi- ja -viestintäjärjestelmästä.

17.9.

Wärtsilä lanseerasi puhtaasti kaasukäyttöisen Wärtsilä 31SG -moottorin merisovelluksia varten.

26.9.

Wärtsilä ja Q Power Oy solmivat yhteistyösopimuksen, jonka tavoitteena on nopeuttaa uusiutuvien polttoaineiden kehitystä ja kaupallistamista.

27.9.

Osingosta maksettiin toinen erä, 0,24 euroa/osake.

23.10.

Wärtsilä oli mukana perustamassa maailmanlaajuisia kyberturvallisuusliittoa, jonka tavoitteena on kattaa vaaralliset aukot operatiivisen teknologian ja teollisuuden ohjausjärjestelmien turvallisuudessa.

24.10.

Wärtsilä nimitti Alid Dettken henkilöstöjohtajaksi.

7.11.

Wärtsilän autonominen satamahinaaja (IntelliTug) -projekti otti askeleen eteenpäin, kun laajsaan ensimmäinen dynaamisen positiointin järjestelmä asennettiin onnistuneesti satamahinaajaan.

15.11.

Wärtsilä ja singaporelainen PSA Marine sopivat yhteistyöstä älykkäiden teknologioiden luomiseksi merenkulkusektorille.

21.11.

Wärtsilä lanseerasi Expert Insightin, ennakoivan huollon ratkaisun.

25.11.

Wärtsilä sai strategisesti tärkeän tilauksen toimittamaan alusten toimintojen optimointiratkaisua Anglo-Easternin yli 600 aluksen maailmanlaajuiselle laivastolle.

2.12.

Wärtsilä sai tilauksen toimittamaan täydellinen energianvarastointiratkaisu yhdelle suurimmista hybridivoimahankkeista kantaverkon ulkopuoliseen kaivokseen Malin.

12.12.

Wärtsilä ilmoitti luopuvansa ELAC Nautik -liiketoiminnastaan.

16.12.

Wärtsilä julkisti ensimmäisen Wärtsilä Modular Block -tilauksen, joka toimitetaan Malin.

17.12.

Wärtsilä sai tilauksen toimittamaan VTS-alusliikennepalveluratkaisunsa Ranskan kahdelle johtavalle satamalle, Calais'ille ja Boulognelle.

Wärtsilä sisältyy seuraaviin kestävän kehityksen indekseihin:

FTSE4Good
FTSE4Good-indeksi

2019 Constituent
MSCI ESG
Leaders Indexes

MSCI Global Sustainability -
indeksisarja

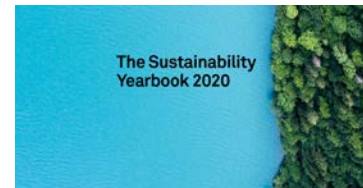
Ethibel Sustainability Index (ESI)
Excellence Europe

ECPI Global Carbon Equity -
indeksi & ECPI Global ESG Best
in Class Equity -indeksi

OMX GES Sustainability Finland -
indeksi

S&P Global, The Sustainability
Yearbook

STOXX Global ESG Leaders -
indeksi

Dow Jones Sustainability -indeksit

S&P Europe 350 ESG -indeksi

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys Wärtsilässä	44
Sidosryhmäsuhteet	46
Ohjaavat periaatteet	51
Wärtsilän johtamisjärjestelmä	57
Henkilöstöjohtaminen	59
Ympäristöjohtaminen	61
Työterveys ja -turvallisuus	63
Vastuullinen liiketoiminta	65
Tuotesuunnittelun periaatteet	66
Toimitusketjun hallinta	68
Kestävän kehityksen lukuja	70
Taloudellinen vastuu	70
Ympäristö	72
Sosiaaliset tiedot	76
Määräystenmukaisuus	81
YK:n kestävä kehityksen tavoitteet ja Wärtsilä	83
Raportointiprofiili	86
Olennaisuusarviointi	87
Raportointiperiaatteet	91
Riippumaton varmennusraportti	94
GRI- ja UNGC-indeksit	97

Kestävä kehitys Wärtsilässä

Sitouksemme kestäväan kehitykseen ja vastuulliseen liiketoimintaan perustuu päämäärämme ja strategiaamme, jotka luovat perustan yhtiön toimintojen ja tuotteiden kehittämiseksi yhdessä kestäväan kehityksen tavoitteidemme kanssa. Wärtsilän strategia rakentuu kolmelle keskeiselle osa-alueelle: energiatehokkaat ratkaisut, elinkaaren optimointi ja innovatiiviset ratkaisut, mitkä kaikki osaltaan tukevat entistä kestävämpää tulevaisuutta energia- ja merenkulkualoilla.

Vahvuutemme on teknologisessa johtajuudessa, ja teknologia on keskeisessä asemassa myös kestäväan kehityksen toiminnassamme. Wärtsilä Energy Business ja Marine Business keskittyvät kestävien ratkaisujen kehittämiseen ja tarjoamiseen omille toimialueilleen. Elinkaaridatan analysoiminen tehostaa pyrkimyksiämme kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkään teknologian avulla. Teknologian ja T&K:n roolista kestäväan kehityksen toiminnassamme voi lukea osiosta Kestäväan kehityksen innovaatiot.

Wärtsilän hallinnointi- ja riskienhallintaperiaatteet sekä tärkeimmät kestäväan kehitykseen liittyvät riskit on esitetty Hallinnointi-katsauksessa. Wärtsilä määrittelee ja arvioi kestäväan kehityksen riskinsä vuosittain. Nykyisen arvion mukaan riskit ovat kohtalaiset ja kestävä kehitys nähdään Wärtsilässä mahdollisuutena.

Yleinen lähestymistapa kestäväan kehityksen johtamiseen esitetään kuviossa Wärtsilän lähestymistapa kestäväan kehitykseen. Wärtsilän ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun tavoitteet esitetään Strategia-osiassa. Tärkeimmille osa-alueille Wärtsilässä asetetaan konsernitason kestäväan kehityksen tavoitteet.

Wärtsilän lähestymistapa kestäväan kehitykseen

Wärtsilän kestävän kehityksen toimintaa johdetaan järjestelmällisesti kestävän kehityksen olennaiset aiheet ja vaikutukset kattavien konsernitason ohjaavien periaatteiden ja hallintajärjestelmien ja -käytäntöjen kautta.

Wärtsilän kestävän kehityksen johtamisen tärkeimmät elementit on kuvattu alla olevassa taulukossa. Toimintaperiaatteet luovat perustan yhtenäisille johtamiskäytännöille. Johtamismalli kattaa olennaisen aiheiden hallintaan ja seurantaan käytetyt menettelytavat, prosessit ja järjestelmät.

Toimintaperiaatteet	Johtamisalueet	Olennaiset aiheet
Toimitusperiaatteet (Code of Conduct)	<u>Henkilöstöjohtaminen</u>	Päästöt
Laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuuspolitiikka	<u>Tuotesuunnittelu</u>	Ympäristömääräysten noudattaminen
Ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikka sekä oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt	<u>Ympäristöjohtaminen</u>	Taloudelliset tulokset
Wärtsilän sisäinen konsernikäsikirja	<u>Työterveys- ja -turvallisuusjohtaminen</u>	Koulutus
	<u>Vastuullinen liiketoiminta</u>	Työterveys ja -turvallisuus
	<u>Toimitusketjun hallinta</u>	

Seuraavat vapaaehtoiset sitoumukset ohjaavat myös Wärtsilän kestävän kehityksen toimintaa. Wärtsilä on allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee sen kymmentä ihmisoikeus-, työvoima-, ympäristö- ja antikorruptioperiaatetta. Olemme sitoutuneet sovittamaan strategiamme, yrityskulttuurimme sekä päivittämisen toimintamme näiden periaatteiden mukaisiksi ja osallistumaan kestävästä kehityksestä edistäviin yhteistyöhankkeisiin. Toimintaperiaattemme (Code of Conduct) ja lähestymistapa kestäväan kehitykseen muodostavat pääasiallisen kehityksen Global Compact -periaatteiden toteutumiselle vaikutuspiirissämme.

Vuonna 2019 Wärtsilä liittyi Meriteollisuus ry:n muiden jäsenyritysten ohella ResponSea-aloitteeseen, jonka tavoitteena on rakentaa kestävää merenkulkua. ResponSea on osa kansallista kestävä kehityksen Sitoumus2050-yhteiskuntasitoumusta. Olemme myös allekirjoittaneet energiatehokkuussopimuksen, jossa Suomen teollisuus vapaaehtoisesti sitoutuu energiatehokkuuden parantamiseen vuosina 2017–2025. Wärtsilä North America Inc. on allekirjoittanut USA:n tulli- ja rajavartiolaitoksen sekä liikemaailman vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen terrorismia vastaan (C-TPAT).

Wärtsilä liittyi vuonna 2019 Getting to Zero -yhteenliittymään, joka on sitoutunut tuomaan vuoteen 2030 mennessä markkinoille taloudellisesti kannattavia päästöttömiä avomeriliikenteen aluksia, joissa käytetään päästöttömiä polttoaineita. Lisätietoa vuoden aikana julkistetuista kumppanuuksista esitellään osiossa Kestävän kehityksen innovaatiot.

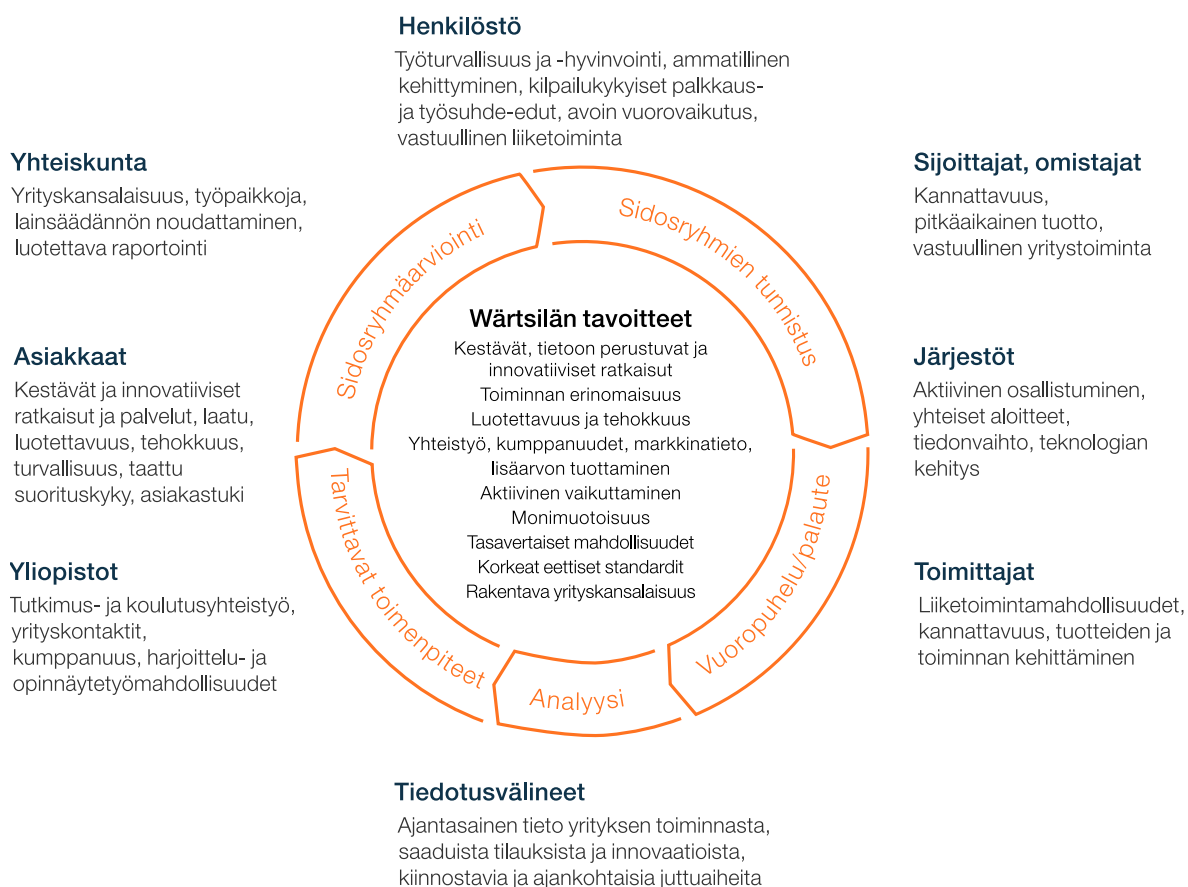
Kestävän kehityksen toiminnastamme voi lukea myös seuraavista osioista: Konsernijohtajan katsaus, Miksi sijoittaa Wärtsilään, Kestävän kehityksen kohokohtia, Vuosi 2019 ja Tarinat.

Sidosryhmäsuhteet

Sidosryhmäsuhteidemme aktiivinen hoitaminen on tärkeää liiketoimintamme kehityksen sekä tietojen vaihdon, kestävien suhteiden rakentamisen ja kestäväen yhteiskunnan kehittämisen kannalta.

Konsernitasolla olemme määritelleet merkittävimmiksi sidosryhmiksemme asiakkaamme, omistajamme, alihankkijamme, henkilöstömme ja laajasti ottaen koko yhteiskunnan. Wärtsilän tytäryhtiöt määrittelevät itse merkittävimmät sidosryhmänsä. Niihin kuuluvat edellä mainittujen lisäksi yleensä mm. tuotantolaitosten naapurusto, oppilaitokset ja viranomaiset. Perusteet sidosryhmäsuhteiden hoitoon annetaan Wärtsilän [toimintaperiaatteissa](#) ja sitä täydentävissä politiikoissa.

Wärtsilän sidosryhmien keskeiset odotukset ja Wärtsilän tavoitteet

Sidosryhmävuorovaikutus

Wärtsilä hoitaa suhteitaan sidosryhmiinsä monin tavoin tavoitteenaan edistää ja ylläpitää aktiivista ja avointa vuoropuhelua ja löytää innovatiivisia tulevaisuuden ratkaisuja.

Wärtsilä järjestää eri puolilla maailmaa asiakaspäiviä sekä nykyisille että potentiaalisille asiakkaille. Näissä tapahtumissa käsitellään ajankohtaisia aiheita sekä paikallisesta että globaalista näkökulmasta ja keskustellaan nykyisistä ja tulevista tarpeista ja haasteista. Asiakaspäivien lisäksi Marine Solutions ja Energy Solutions ovat mukana järjestäjinä tai osallistujina sadoissa kansainvälisissä tai kansallisissa seminaareissa, näyttelyissä, konferensseissa tai muissa alan tapahtumissa eri puolilla maailmaa. Tapahtumiin osallistuu nykyisiä ja potentiaalisia

asiakkaita sekä muita sidosryhmiä, mm. sijoittajia, konsultteja, alihankkijoita, opiskelijoita ja muita alasta kiinnostuneita.

Tärkeitä keinoja keskeisten teollisuustoimijoiden ja tutkimuslaitosten avoimen keskusteluyhteyden ja yhteistyön edistämiseksi ovat pitkäjänteiset tutkimusohjelmat ja kumppanuudet. Wärtsilä on käynnistänyt tutkimuskumppanuuksia ja osallistunut niiden valmisteluun ja toteutukseen niin paikallisesti kuin kansainvälisesti. Vuonna 2019 julkistettujen kumppanuudet esitellään osiossa [Kestävän kehityksen innovaatiot](#).

Keskipisteessä analyttikot ja sijoittajat: Wärtsilän pääomamarkkinapäivä

Wärtsilän johtokunta järjestää 18 kuukauden välein kotimaisille ja kansainvälisille analyttikoille, sijoittajille ja pankkiireille pääomamarkkinapäivän, jossa kerrotaan Wärtsilän strategiasta ja tulevaisuuden suunnasta. Helsingissä marraskuussa 2019 järjestettyyn tapahtumaan saapui paikan päälle 60 osallistujaa, ja 160 henkilöä seurasi tapahtuman suoraa webcast-lähetystä. Avoin vuoropuhelu ja asiantuntevat, toisinaan haastavatkin kysymykset auttoivat Wärtsilää kertomaan osallistujille markkina-asetustaan sekä siitä, miten yhtiö erottautuu kilpailijoistaan.

Pääomamarkkinapäivän aikana käsitellään markkinoiden trendejä, sukellaan pintaa syvemmälle teknisiin ratkaisuihin ja keskustellaan muista ajankohtaisista aiheista. Palautteen perusteella tilaisuuteen oltiin kokonaisuutena tyytyväisiä, ja monet osallistajat kertoivat saaneensa kiinnostavaa ajantasaista tietoa markkinatrendeistä ja Wärtsilän asemasta markkinoilla. Yleisö arvosti etenkin riippumattonta näkemystä ja analyysiä energian tulevaisuudesta.

Työnantajan ja henkilöstön vuorovaikutus on Wärtsilässä hyvin monimuotoista. Aktiivista ja osallistavaa henkilöstödialogia tukevia menettelyjä ja prosesseja selostetaan tarkemmin osiossa [Henkilöstöjohtaminen](#).

Wärtsilä pitää myös yllä aktiivista ja avointa keskusteluyhteyttä paikallisten ja kansainvälisellä tasolla toimivien viranomaisten kanssa. Tavoitteena on tiedon jakaminen, asiantuntija-avun tarjoaminen ja viranomaisten tukeminen säännösten laadun parantamiseksi. Wärtsilä osallistuu julkisiin konsultaatioihin yhtiölle olennaisissa asioissa.

Sidosryhmä	Vuorovaikutuskanavat	Arviointityökalut (toistuvuus)
Asiakkaat 	- Säännölliset tapaamiset - Yhteiset projektit - Työpajat, tapahtumat ja seminaarit - Kohdistettu viestintä - Konsernin verkkosivusto, sosiaalisen median kanavat - Konferenssit ja näyttelyt - Asiakaspalautejärjestelmä	- Asiakastytytyväisyystutkimukset (jatkuva) - Laatututkimukset (jatkuva)
Henkilöstö 	- Johdon ja työntekijöiden välinen avoin, jatkuva vuoropuhelu sisäisissä tapahtumissa, viestintäkanavissa ja päivittäisessä vuorovaikutuksessa - Vuosittaiset kehityskeskustelut - Perehdytyskeskustelut ja jatkuva palaute - Henkilöstötilaisuudet - Sisäiset viestintäkanavat	- MyVoice-työtytytyväisyyskysely (vuosittain) - Pulse-kyselyt (tarvittaessa, 1–4 krt/vuodessa)

	• Koulutustapahtumat • Kansalliset yt-toimikunnat ja Eurooppa-toimikunta • Työsuojelutoimikunnat • Yhteistoiminnallinen innovointialusta Spark • Määräystenmukaisuusraportointi • Jatkuvan parantamisen ehdotukset ja aloitteet	
Omistajat, sijoittajat 	• Johdon tapaamiset sijoittajien, rahoittajien ja analyytikoiden kanssa • Varsinaiset yhtiökokoukset • Pääomamarkkinapäivät • Roadshow-tapahtumat • Pörssi- ja lehdistötiedotteet • Vuosikertomukset ja osavuositarkastukset • Konsernin verkkosivusto, sidosryhmälehdet ja -uutiskirjeet	• Sijoittajaviestintätutkimukset (vuosittain) • Kestävän kehityksen tutkimukset ja indeksit (vuosittain)
Tavarantoimittajat 	• Säännöllinen toimittajavuoropuhelu heidän suorituskyvystään • Toimittajaportaali eTool • Tuki toimittajien kehitykselle • Toimittajapäivät	• Toimittaja-arvioinnit ja -auditoinnit (jatkuva)
Yhteiskunta 	• Viranomaisyhteistyö esim. ympäristö-, työterveys- ja turvallisuuskysymyksissä • Tapaamiset päätöksentekijöiden kanssa • Kannanotot ja konsultaatiot • Avointen ovien päivät • Kestävän kehityksen raportit • Paikallistason viestintä • Sponsorointi • Konsernin verkkosivusto, uutiskirjeet, sosiaalinen media	• Sidosryhmäpalaute (jatkuva) • Yrityskuvatutkimukset (vuosittain)
Järjestöt 	• Säännöllinen yhteydenpito toimiala- ja teollisuusjärjestöjen ja toimielinten kanssa • Osallistuminen hallitus- ja työryhmätyöskentelyyn • Tapaamiset, seminaarit, konferenssit ja muut tapahtumat	• Jäsenyyksien sisäinen arviointi (jatkuva)
Yliopistot	• Tutkimus- ja kehitys- sekä opiskelijaprojektit	• Suosituimmat työnantajat -tutkimukset (vuosittain)

	• Keskustelut yliopistojen johdon kanssa • Opinnäytetyöt ja työharjoittelupaikat • Tapahtumat, seminaarit, luennot	• Palaute opiskelija- ja tutkimusprojekteista (jatkuva)
Media 	• Tiedotustilaisuudet • Vierailut ja tutustumiskäynnit tehtailla ja referenssikohteissa • Pörssitiedotteet, lehdistötiedotteet ja ammattilehdistötiedotteet • Johdon ja asiantuntijoiden haastattelut • Vuosikertomukset ja osavuositiedotukset • Sidosryhmälehdet, uutiskirjeet, sosiaalinen media	• Taloustoimittajien tutkimukset (vuosittain) • Medianäkyvyys ja share of voice -raportit (neljännesvuosittain)

Wärtsilä järjestöissä

Wärtsilä on mukana toiminnassa ja jäsenenä organisaatioissa, jotka ovat merkityksellisiä yhtiön liiketoimintastrategioiden ja markkinoiden kannalta. Osallistumme useiden kansainvälisten ja kansallisten järjestöjen toimintaan päivittäisen työmmme, hallitus- ja työryhmätoiminnan sekä tapaamisten, seminaarien ja konferenssien kautta.

Wärtsilän uusia jäsenyyksiä vuoden aikana ovat mm. Power to X Allianz (Saksa) ja Euroopan komission European Ports Forum.

Wärtsilän kannalta tärkeimmät järjestöt ja Wärtsilän osallistumisen luonne näissä järjestöissä vuoden 2019 lopussa esitetään alla olevassa taulukossa.

Sidosryhmä	Järjestö	Toiminnan luonne
Etujärjestöt 	• Elinkeinoelämän Keskusliitto (EK) • Keskuskauppakamari • ICC Finland • Kansainvälinen kauppakamari (ICC) • Teknologiateollisuus ry	Hallitusjäsenyys tai työryhmätyöskentely: EK, ICC Finland, Teknologiateollisuus Jäsenyys ja toimintaan osallistuminen: Keskuskauppakamari, ICC
Toimialajärjestöt 	• American Public Power Association (APPA) • Association of Singapore Marine Industries (ASMI) • Brazilian Institute of Oil and Gas (IBP) • Brazilian Thermoelectric Generators Association (ABRAGET)	Hallitusjäsenyys tai työryhmätyöskentely: CARILEC, CIMAC, Cogen Europe, EMA, Euromot, EUGINE, SEA\LNG, VDMA, WaterBorne TP Jäsenyys ja toimintaan osallistuminen: ABRAGET, APPA, ASMI, CLIA, EGCSA, ESA, IBP, Interferry, Power to X Alliance, SGMF

- Caribbean Utilities Association (CARILEC)
- Cogen Europe
- Cruise Line International Association (CLIA)
- Engine Manufacturers Association (EMA)
- European Association of Engine Manufacturers (Euromot)
- European Engine Power Plants Association (EUGINE)
- Exhaust Gas Cleaning System Association (EGCSA)
- Interferry
- International Council on Combustion Engines (CIMAC)
- SEA\LNG
- Power to X Alliance
- Society for Gas as a Marine Fuel (SGMF)
- U.S. Energy Storage Association (ESA)
- Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau (VDMA)
- WaterBorne TP

Standardisoimisjärjestöt 	• Kansainvälinen standardisoimisjärjestö (ISO) • Suomen Standardisoimisliitto (SFS)	Toimintaan osallistuminen
Kansainväliset järjestöt ja EU-järjestöt 	• Digital Transportation Logistics Forum (DTLF) • European Ports Forum (EPF) • European Sustainable Shipping Forum (ESSF) • YK:n Global Compact -aloitteen pohjoismainen verkosto (GCNN)	Toimintaan osallistuminen kansallisten valtuuskuntien ja muiden organisaatioiden kautta: IMO Toimintaan osallistuminen: DTLF, EPF, ESSF, GCNN, GIA

	• Global Industry Alliance (GIA) • Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO)	
Muut 	• Climate Leadership Coalition (CLC) • European Energy Forum (EEF) • Yritysvastuuverkosto (FIBS)	Hallitusjäsenyys: CLC Jäsenyys ja toimintaan osallistuminen: FIBS, EEF

Ohjaavat periaatteet

Wärtsilän toimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittelevät koko henkilöstöä sitovat säännöt ja ohjaavat Wärtsilän [liiketoiminnan vastuullisuutta](#) koskevia päätöksiä. Toimintaperiaatteiden keskeisiä osa-alueita ovat mm. lainsäädännön noudattaminen, toiminnan läpinäkyvyys ja jatkuva sidosryhmädialogi, ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen, oikeudenmukaiset työsuhteydet, korruption ja petosten torjunta sekä tietoturva.

Toimintaperiaatteiden täytäntöönpano

Toimintaperiaatteita täydentävät konsernipolitiikat sekä sitoumus yhtiön kaiken toiminnan tinkimättömään lainmukaisuuteen ja eettisyyteen. Wärtsilän laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (QEHS) määrää yhtiön tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutusten hallinnan periaatteet. Työntekijöiden ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikkaa sekä oikeudenmukaisia työllisyyskäytäntöjä koskeva konsernipolitiikka ohjaa yhtenäisesti kaikkien konserniyhtiöiden käytäntöjä, jotka koskevat henkilöstön tasavertaisia mahdollisuuksia, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, työhyvinvointia, työpaikkakiusaamisen ehkäisyä sekä palkkausta. Wärtsilän konsernikäsikirja sisältää lisäksi mm. korruption torjuntaa, määräystenmukaisuusraportointia ja Wärtsilän alihankinta- ja ostotoimintaa koskevia politiikkoja, joiden tarkoituksena on turvata asianmukaisen lainsäädännön noudattaminen sekä ohjata päivittäistä liiketoimintaa.

Toimintaperiaatteet

- Johdanto
- Lainmukaisuus
- Avoimuus
- Ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen
- Oikeudenmukaiset työsuhdekäytännöt
- Eturistiriidat
- Korruption torjunta
- Ympäristö
- Työterveys ja -turvallisuus
- Viranomais- ja paikallisyhteistyösuhteet
- Innovointi ja tekijänoikeudella suojatun tiedon suojeleminen
- Kirjanpidon virheettömyys
- Kilpailu ja reilu liiketoiminta
- Petosten torjunta
- Toimeenpano
- Rikkomusten raportointi
- Seuraamukset

Käytännöt

- Laatu, ympäristö, työterveys ja työturvallisuus
- Ihmisoikeudet, tasavertaiset mahdollisuudet ja oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt
- Korruption torjunta
- Säännöstenmukainen raportointi
- Välttämättä
- Agentti
- Jakelijat
- Konsernin laskentatoimen käsikirja
- Aineettomat hyödykkeet
- Kilpailulainsäädännön noudattaminen
- Wärtsilä Supply Management
- Kaupanteon vaatimustenmukaisuus
- Henkilökohtaisen tiedon suojeleminen

Viestintä ja koulutus

- Konserninlaajuiset toimintaperiaatteita ja korruption vastaista politiikkaa koskevat verkkokoulutusohjelmat
- Henkilökohtaisen toimintaperiaatesitoumuksen allekirjoittaminen
- Intranetistä löytyvä tieto: toimintaperiaatteille ja niiden noudattamiseen omat sivut, joilla tietopaketteja ja esittelyjä usealla kielellä
- Keskustelutilaisuudet arvoista ja toimintaperiaatteista
- Internetin välityksellä tapahtuvat koulutustilaisuudet poliitikkojen kanssa politiikkojen toteuttamiseksi
- Räättälöidyt lähikoulutukset ja paikallisesti sovitut koulutuspäivät

Wärtsilä soveltaa toimintaperiaatteitaan aktiivisesti, edistää niiden täytäntöönpanoa tehokkaalla henkilöstölle suunnatulla viestinnällä ja koulutuksilla sekä valvoo sisäisesti periaatteiden noudattamista. Olemme myös ottaneet käyttöön ulkopuolisen tahon ylläpitämän whistleblower-ilmoituskanavan, jonka kautta kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus ilmoittaa mahdollisista toimintaperiaatteiden tai Wärtsilän muiden politiikkojen rikkomuksista. Ilmoituksen voi tehdä nimettömästi 16 kielellä.

Tavaroiden ja palveluiden toimittajien ja liikekumppaneiden edellytetään olennaisena ja kiinteänä osana yhtiön kokonaisarvoketjua noudattavan samoja korkeita juridisia ja eettisiä normeja sekä liiketapoja kuin Wärtsilä itsekin noudattaa. Wärtsilä varmistaa toimintaperiaatteidensa soveltamista valvomalla toimittajiensa ja liikekumppaneidensa toimintaa. Yhtiöllä on käytössä kaikkia myyntiedustajia koskevat tiukat esivalinta- ja valvontamenettelyt, joita täydentää räättälöity verkkokoulutusohjelma.

Arvo- ja toimintaperiaateohjelma

Wärtsilällä on käytössä arvo- ja toimintaperiaateohjelma, joka sisältää erilaisia yhtiön eettisen kulttuurin vahvistamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Ohjelmaan sisältyvät Wärtsilän arvo- ja toimintaperiaatekeskustelut, henkilökohtaisen toimintaperiaatesitoumuksen allekirjoittaminen, verkkokoulutusohjelma ja toimintaperiaatteiden sisällyttäminen kaikkia työntekijöitä koskevien vuosittaisen kehityskeskustelujen asialistalle. Keskusteluissa on tarkoituksena muodostaa yhteinen näkemys toimintaperiaatteiden pohjana olevista arvoista ja periaatteista ja vahvistaa niitä. Lisäksi jokaisen työntekijän on allekirjoitettava henkilökohtainen sitoumus, jossa hän vahvistaa lukeneensa liiketoimintaperiaatteet ja sitoutuu noudattamaan niitä työssään.

Keskustelutilaisuudet eettisen yrityskulttuurin vahvistamiseksi

Wärtsilässä haluamme rakentaa parhaan mahdollisen työskentelykulttuurin ja auttaa työntekijöitämme tekemään päivittäisessä työssään oikeat päätökset arvojemme ja eettisten periaatteidemme pohjalta. Tavoitteen edistämiseksi lanseerasimme vuonna 2019 kaikille työntekijöille suunnatut keskustelutilaisuudet arvoistamme ja toimintaperiaateistamme.

Nämä kaikille pakolliset tilaisuudet järjestettiin tiimikeskusteluina linjaesimiesten vetäminä ja hyödyntäen 13 kielellä tarjolla olevaa digitaalista työkirjaa. Tilaisuuksissa käytettiin johdantovideoita ja esimerkkitapauksia, joista käytiin yhteistä keskustelua. Tilaisuudet oli suunniteltu täydentämään toimintaperiaatteiden verkkokoulutusta käymällä tiimikeskusteluja yhteisten eettisten periaatteidemme soveltamisesta päivittäisessä työssä.

Vuoden 2019 aikana tilaisuuksiin osallistui yli 13.000 työntekijää, ja niistä saatu palaute oli kokonaisuutena myönteistä. Suurin osa palautekyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että tilaisuudet edistivät aktiivista keskustelua ja lisäsivät halua tuoda eettisiä kysymyksiä keskusteluun tulevaisuudessakin.

Toimintaperiaatteet

Yleistä

Wärtsilä on sitoutunut kestäväan liiketoimintaan. Edistääkseen konsernin ja sen sidosryhmien pitkän aikavälin etuja Wärtsilä pyrkii liiketoiminnassaan ylläpitämään korkeimpia juridisia ja eettisiä normeja. Jokaisen Wärtsilän työntekijän odotetaan toimivan vastuullisesti ja rehellisesti sekä noudattavan näitä periaatteita ja niihin liittyviä politiikkoja ja ohjeita.

Lainmukaisuus

Wärtsilä sitoutuu kaikessa liike- ja muussa toiminnassaan noudattamaan soveltuvaa lainsäädäntöä ja toimimaan hyvänä yrityskansalaisena kaikkialla missä yritys toimii.

Kunkin työntekijän odotetaan noudattavan Wärtsilän toimintaa ja hänen omia tehtäviään koskevien lakien ja määräysten vaatimuksia sekä Wärtsilän periaatteita hyvästä yrityskansalaisuudesta.

Avoimuus

Wärtsilä edistää avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmiensä kanssa asiakkaat, muut liikeympäristöt, osakkeenomistajat, henkilöstö, viranomaiset, yhteiskunta ja tiedotusvälineet mukaan luettuina. Pörssisäännöt ja kilpailunäkökohdat saattavat kuitenkin rajoittaa tätä avoimuutta.

Wärtsilä pyrkii avoimeen ja täsmälliseen viestintään sidosryhmiensä kanssa, ja Wärtsilän työntekijöiden on noudatettava samaa periaatetta omissa lausunnoissaan.

Ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä ihmisoikeuksia. Työntekijät eivät saa rikkoa näitä oikeuksia millään tavoin, suoraan tai välillisesti.

Wärtsilä tukee Kansainvälisen työjärjestön (ILO) määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia ja huolehtii näin ollen yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä. Mikäli paikallinen lainsäädäntö rajoittaa näitä oikeuksia, Wärtsilä pyrkii tarjoamaan työntekijöille vaihtoehtoisia menetelmiä näkemystensä esittämiseen. Wärtsilä ei hyväksy minkäänlaista pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä.

Oikeudenmukaiset työsuhteykännöt

Wärtsilä ei syrji ketään rodun, etnisen tai kansallisen alkuperän, ihonvärin, sukupuolen, siviilisäädyn, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän, poliittisen mielipiteen tai jonkin muun lain suojaaman ominaisuuden perusteella. Wärtsilä tukee tasavertaisia mahdollisuuksia, ja työntekijät valitaan ja heitä kohdellaan heidän pätevyytensä ja osaamisensa perusteella.

Wärtsilä ei hyväksy työntekijöiltään syrjintää, häirintää tai kiusaamista missään muodossa.

Työterveys ja -turvallisuus

Wärtsilän tavoitteena on luoda turvallinen työpaikka työntekijöilleen, aliurakoitsijoilleen sekä muille eri toimipaikoissa työskenteleville soveltamalla korkeita työterveys- ja työturvallisuusnormeja. Wärtsilä pyrkii varmistamaan tuotteidensa ja ratkaisujensa turvallisuuden maailmanluokan tuote- ja ratkaisunkehitysprosesseillaan.

Kukin työntekijä on vastuussa työturvallisuusohjeiden noudattamisesta ja tarvittaessa henkisuojaimien käytöstä sekä turvallisuusohjeiden tai -toimenpiteiden noudattamiseen liittyvien puutteiden raportoinnista.

Eturistiriidat

Wärtsilä odottaa työntekijöiltään täydellistä lojaalisuutta. Työntekijöiden tulee välttää tilanteita, joissa heidän henkilökohtaiset etunsa saattavat olla ristiriidassa Wärtsilän etujen kanssa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että työntekijöiden ei ole sallittua hyväksyä sidosryhmiltä lahjaa tai vieraanvaraisuutta lukuun ottamatta satunnaista, arvoltaan nimellistä lahjaa tai vieraanvaraisuutta, joka ei aiheuta eturistiriitatilannetta.

Lahjonnan ja lahjusten torjunta

Yksikään Wärtsilän yhtiö tai sen työntekijä ei saa, suoraan tai välillisesti, luvata, tarjota, maksaa, pyytää tai vastaanottaa minkäänlaisia lahjuksia tai kynnysrahoja, kuten rahaa, etuja, palveluja tai muuta asiaa, jolla on arvoa. Tällaiset maksut ja edut voidaan katsoa lahjonnaksi, joka rikkoo paikallista lainsäädäntöä ja kansainvälisesti tunnustettuja periaatteita korruption ja lahjonnan estämiseksi.

Ympäristö

Wärtsilän tavoitteena on kehittää ja tuottaa asiakkailleen edistyksellisiä ja ympäristöä säästäviä ratkaisuja ja palveluita, jotka täyttävät olennaiset vaatimukset, esimerkiksi vähäpäästöisyyteen ja hyvään hyötysuhteeseen liittyen. Kestävän kehityksen mukaisessa toiminnassa pyritään raaka-aineiden, prosessien, tuotteiden, jätteiden ja päästöjen osalta hyödyntämään uusinta tekniikkaa. Jokaisen työntekijän on noudatettava ympäristönsuojelua koskevia politiikkoja ja ohjeita.

Viranomais- ja paikallisyhteisösuhteet

Wärtsilä ylläpitää rakentavaa yhteistyötä viranomaisten ja sääntelyelinten kanssa sekä paikallisella että kansainvälisellä tasolla. Wärtsilä haluaa osaltaan auttaa paikallisyhteisöjen tarpeisiin vastaamisessa aina kun mahdollista.

Innovointi ja luottamuksellisen tiedon suojeleminen

Wärtsilä tukee ja rohkaisee työntekijöiden innovatiivisuutta kaikissa toiminnoissaan.

Wärtsilän teollisoikeudet kuuluvat yhtiön arvokkaimpaan omaisuuteen, ja patentteja, tavaramerkkejä, tekijänoikeuksia, liikesalaisuuksia ja muuta luottamuksellista tietoa on suojeltava. Wärtsilän työntekijöiden on kunnioitettava myös muiden teollisoikeuksia.

Kirjanpidon virheettömyys

Wärtsilän kirjanpidon on oltava kaikilta olennaisilta osiltaan virheetöntä ja luotettavaa. Varojen kirjaamatta jättäminen on kiellettyä. Väärien, harhaanjohtavien tai tekaistujen tietojen kirjaaminen ei ole sallittua.

Kilpailu ja reilu liiketoiminta

Kilpailulainsäädännön tarkoitus on suojella kuluttajia ja yrityksiä epäreiluilta liiketoimintatavoilta. Jokaisen työntekijän on noudatettava kyseisiä lakeja. Osallistuminen kartelliin, määräävän markkina-aseman väärinkäyttö sekä hintatietojen tai muun kaupankäyntiin liittyvän tiedon vaihtaminen kilpailijoiden kesken on kiellettyä. Wärtsilän työntekijöiden on kiinnitettävä kilpailuasioihin erityistä huomiota tilanteissa, joissa kilpailijoita tai potentiaalisia kilpailijoita voi olla läsnä.

Petosten torjunta

Wärtsilä ei hyväksy vilpillistä käytöstä tai toimintaa, kuten kavaltamista, väärentämistä tai varastamista. Tällaiset rikkomukset johtavat työsuhteen välittömään irtisanomiseen ja voivat johtaa rikosseuraamuksiin.

Toimeenpano

Wärtsilä soveltaa näitä periaatteita aktiivisesti, edistää niiden täytäntöönpanoa viestittämällä niiden sisällöstä työntekijöilleen tehokkaasti ja valvoo niiden noudattamista yhtiön sisällä.

Toimittajat ja liikekumppanit ovat tärkeä ja olennainen osa konsernin tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvoketjua ja niiden edellytetään noudattavan samoja korkeita juridisia ja eettisiä normeja sekä liiketoiminnan käytäntöjä, joita Wärtsilä itsekkin noudattaa. Wärtsilä edistää näiden periaatteiden soveltamista valvomalla toimittajiensa ja liikekumppaneidensa toimintaa.

Näiden periaatteiden tulkintaan tai noudattamiseen liittyvissä kysymyksissä on otettava yhteyttä Wärtsilän lakiasianosastoon.

Konsernin johtokunta arvioi periaatteiden soveltuvuutta aika ajoin ja päättää tarvittaessa muutoksista tai tulkinnoista.

Rikkomusten raportointi

Wärtsilän työntekijöiden on raportoitava toimintaohjeiden vastaisesta toiminnasta joko omalle esimiehelleen tai Wärtsilän lakiasianosastolle. Kyseessä olevan tytäryhtiön toimitusjohtajalle on ilmoitettava rikkomuksesta, ellei hän ole osallinen väitettyyn rikkomukseen, missä tapauksessa on otettava yhteyttä Wärtsilä Oyj Abp:n lakiasianjohtajaan. Wärtsilä tutkii kaikki raportoidut asiat luottamuksellisesti. Wärtsilä ei ryhdy minkäänlaisiin vastatoimiin periaatteiden rikkomuksesta hyvässä uskossa raportoinutta henkilöä vastaan.

Seuraamukset

Toimintaperiaatteiden rikkominen voi johtaa varoitukseen, työsuhteen päättymiseen ja korvausvelvollisuuteen. Luonteeltaan rikollinen periaatteiden rikkominen voi johtaa myös rikosseuraamuksiin, kuten sakkoihin tai vankilatuomioon.

Laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka

Wärtsilä on kansainvälisesti johtava älykkään teknologian ja kokonaislinkaariratkaisujen toimittaja merenkulku- ja energiamarkkinoilla.

Toimintamme ytimessä on ympäristön suojeleminen, asiakkaiden liiketoiminnan tukeminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Toimintamme ja ratkaisumme ovat turvallisia, luotettavia, tehokkaita ja ympäristömyönteisiä ja täyttävät viranomaisvaatimukset sekä muut niille asetetut vaatimukset.

Meille on ensiarvoisen tärkeää välttää työtaturmat ja työperäiset sairaudet huolehtimalla työturvallisuudesta ja -terveydestä kaikessa liiketoiminnassamme. Kaikilla työntekijöillämme on lupa keskeyttää työskentely, jos työturvallisuus tai työn laatu on vaarantunut.

Laatuun, ympäristöön, työterveyteen ja turvallisuuteen (QEHS) liittyvä toimintamme on tavoitteellista ja tähtää jatkuvaan parantamiseen. Eliminoimme aktiivisesti puutteita ja vaaratekijöitä ja pyrimme pienentämään QEHS-riskejä.

Käymme jatkuvaa vuoropuhelua henkilöstön ja muiden sidosryhmien kanssa ja selvitämme näiden näkemyksiä QEHS-käytäntöjen noudattamisen ja jatkuvan kehityksen varmistamiseksi.

Osaava organisaatiomme noudattaa toiminnassaan hyvän yrityskansalaisuuden periaatteita.

Ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikka sekä oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt

Ihmisoikeudet ja työntekijöiden oikeudet

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa Kansainvälisen työjärjestön (ILO), YK:n Global Compact -periaatteiden ja YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä ihmisoikeuksia.

Wärtsilä tukee ILO:n määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia ja huolehtii näin ollen yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä. Mikäli paikallinen lainsäädäntö rajoittaa näitä oikeuksia, Wärtsilä pyrkii tarjoamaan työntekijöille vaihtoehtoisia menetelmiä näkemystensä esittämiseen. Wärtsilä ei hyväksy minkäänlaista pakotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä.

Wärtsilä noudattaa paikallisia lakeja, määräyksiä ja sopimuksia ihmisoikeuksista, työllisyydestä ja yhtäläisistä mahdollisuuksista, mukaan lukien kaikki työntekijöiden tietosuoja, maahanmuuttoa, työaika, palkkaa ja työaika koskevat työläinsäädännöt. Tilapäisille ja osa-aikaisille työntekijöille tarjotaan samat edut kuin vakituksille työntekijöille paikallisen lainsäädännön ja työehtosopimusten mukaisesti.

Wärtsilä soveltaa Euroopan unionin direktiivejä, paikallisia yhteistyösopimuksia yhtiöissä ja yhteisöissä, työehtosopimuksia ja vastaavia määräyksiä, jotka koskevat konsultointia ja paikallisia neuvotteluja.

Tasavertaiset mahdollisuudet

Wärtsilä on sitoutunut kaikkien työntekijöiden ja -hakijoiden tasavertaiseen kohteluun. Työntekijät valitaan ja heitä kohdellaan heidän pätevyytensä ja osaamisensa perusteella ja heille taataan tasavertaiset mahdollisuudet.

Wärtsilän periaatteena on työntekijöiden tasavertainen kohtelu heidän pätevyytensä perusteella. Ketään ei syrjitä rodun, etnisen tai kansallisen alkuperän, ihonvärin, sukupuolen, siviilisäädyn, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän tai poliittisen kannan perusteella.

Henkilöstön etuudet ja palkitseminen

Palkkauksen peruseriaatteena on, että yhtiössä maksetaan samaa palkkaa samasta työstä ja samasta suorituksesta. Palkan tulee olla oikeudenmukainen, reilu ja kannustava. Nämä tavoitteet saavutetaan käyttämällä päätöksenteon pohjana työn vaativuutta. Pätevyys-, kokemus- ja suorituserot näkyvät eri henkilöiden – ei sukupuolten – välisinä palkkaeroina.

Määräaikaisessa ja osapäiväisessä työsuhteessa oleville tarjotaan yleisesti ottaen samat etuudet kuin vakinaisessa työsuhteessa oleville. Joissakin maissa oikeus etuuksiin riippuu palvelukuukausista tai -vuosista. Tällaiset erot johtuvat yleensä paikallisen lainsäädännön mukaisista työehtosopimuksista.

Henkilökohtaiset palkat tarkistetaan vuosittain kehityskeskustelun yhteydessä ja vuosittaisten palkankorotusohjeiden mukaisesti. Yhtiö voi maksaa henkilöstölle vuosittaisen bonuksen yhtiön sääntöjen mukaisesti ja erillisten bonus sopimusten perusteella. Bonus määritellään kerran vuodessa perustuen taloudelliseen tulokseen ja henkilökohtaiseen suoritukseen. Henkilöstölle voidaan maksaa erityisbonuksia poikkeuksellisen hyvistä suorituksista. Etuudet, kuten työsuhdeauto, palvelusvuosipalkkiot ja hyvinvointi-, kuntoilu- ja terveydenhuoltopalvelut, suunnitellaan ja toteutetaan paikallisesti sekä yhtiön ohjeistuksen että kansallisten käytäntöjen mukaan.

Vähimmäisirtisanomisaika

Wärtsilä noudattaa Euroopan unionin direktiivejä, yhteistoiminnasta yrityksissä ja yhteisöissä annettuja paikallisia lakeja, työehtosopimuksia ja muita vastaavia henkilöstön kuulemista ja työehtosopimuksia koskevia määräyksiä. Työsuhteen päättymiseen liittyvissä asioissa Wärtsilä noudattaa kansallisia työehtosopimuksia ja työläinsäädäntöä.

Tapauksissa, joilla on kansainvälisiä tai merkittäviä liiketoiminnallisia tai sosiaalisia vaikutuksia, kuten henkilöstön irtisanomiset, tuotantolaitoksen tai sen osan siirtäminen toiseen paikkaan ja rakennemuutokset, kuullaan Eurooppa-toimikunnan työkomiteaa ja/tai henkilöstön paikallisia edustajia ennen kuin asiassa tehdään päätöksiä, tai jollei se ole mahdollista, mahdollisimman nopeasti. Tavoitteena on tiedottaa kaikista merkittävistä toimintaa koskevista muutoksista jo niitä suunniteltaessa.

Osaamisen johtaminen

Wärtsilän osaamisen johtamisen ja kehittämisen kehys on järjestelmällinen tapa kehittää pitkäjänteisesti liike- ja tukitoimintojen osaamista. Wärtsilä on määritellyt 16 maailmanlaajuista tehtäväryhmää, jotka koostuvat seitsemästä vaatimustasosta. Työkuvauksissa määritellään työn kannalta tärkeimmät osaamisalueet, ja näitä käytetään henkilökohtaisten tehtävien osaamisvaatimusten perustana. Vuosittaisten kehityskeskusteluiden yhteydessä henkilökohtaiset osaamiset arvioidaan työ- ja tehtäväprofiiliin mukaan. Arvioimalla henkilöstön osaamista ja vertaamalla sitä tavoitteisiin pystytään analysoimaan osaamisessa olevia puutteita ja laatimaan tarvittavia kehittämissuunnitelmia.

Kaikella Wärtsilän henkilöstön koulutus- ja kehittämistoiminnalla pyritään kehittämään, ylläpitämään ja päivittämään strategiamme toteuttamiseen tarvittavaa lyhyen ja pitkän aikavälin osaamista. Tarkoituksenmukaisen osaamisen oikea-aikainen saatavuus ja kyky sopeutua jatkuvasti muuttuvaan liiketoimintaympäristöön ovat tärkeitä menestystekijöitä Wärtsilälle.

Yhteistoiminta ja sisäinen tiedottaminen

Wärtsilän yhteistoiminta ja sisäinen tiedottaminen on järjestetty jokaisessa maassa paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Wärtsilän toimintaperiaatteiden mukaisesti avointa vuorovaikutusta ylläpidetään yhtiön johdon ja työntekijöiden edustajien välillä yt-toimikunnissa ja organisaatio pidetään tietoisena sekä konsernin että kyseessä

olevan yhtiön tilanteesta. Myös sellaisissa maissa, joissa ei ole varsinaisia yt-toimikuntia, henkilöstön ja yhtiön johdon välillä käydään avointa keskustelua. Wärtsilän yhtiöiden toimintatapoihin kuuluvat säännölliset tiedotustilaisuudet. Yhteistoimintaa harjoitetaan myös työsuojelussa. Useimmissa Wärtsilän yksiköissä on työsuojelutoimikunta, jossa on edustus kaikista henkilöstöryhmistä.

Paikallisen yhteistoiminnan lisäksi Eurooppa-toimikunnassa käsitellään kysymyksiä, jotka koskevat vähintään kahta EU:n alueella toimivaa yhtiötä, sekä koko konsernia koskevia kysymyksiä. Eurooppa-toimikunnalla ja sen työkomitealla on aktiivinen rooli ylikansallisten kysymysten käsittelyssä ja edistämässä.

Yksilötason vuoropuhelu tapahtuu vähintään kerran vuodessa pidettävissä kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelun aiheita ovat konsernin ja oman yksikön tavoitteet, ko. henkilön työkuva, osaamisen kehittäminen, uravaihtoehdot, henkilökohtaiset tavoitteet ja palaute. Kehityskeskustelut käydään lähtökohtaisesti kaikkien työntekijöiden kanssa.

Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa välittömästi yrityksen toiminnan kehittämiseen kehitysehdotustoiminnan kautta. Jokainen wärtsiläläinen voi tehdä toiminnan parannusehdotuksia joko jatkuvan parantamisen prosessin (Continuous improvement process, CIP) tai aloitetoiminnan kautta. CIP-ehdotukset käsitellään yhdessä ja toteutetaan yhteisellä päätöksellä. Henkilökohtaiset aloitteet annetaan yhtiön asiantuntijoiden arvioitavaksi, minkä jälkeen toteuttamiskelpoiset ideat toteutetaan. Toinen globaali kanava uusien ideoiden esittämiseen on SPARK, yhtiön laajuinen innovaatioalusta, joka mahdollistaa ideoiden läpinäkyvän ja tehokkaan käsittelyn sekä antaa kaikille Wärtsilän työntekijöille mahdollisuuden olla osa ideointiprosessia.

Henkilöstölle annetaan säännöllisin väliajoin päivityksiä liiketoiminnan tuloksista Wärtsilän osavuosisraportoinnin yhteydessä. Yrityksen intranet "Compass" ja henkilöstölehdet ovat yhteisiä maailmanlaajuisen sisäisen viestinnän kanavia.

Tunnustus erinomaisista suorituksista

Wärtsilä kannustaa henkilöstöään innovatiivisuuteen myöntämällä vuosittain teknologiapalkinnon joko yksittäiselle työntekijälle tai työryhmälle parhaasta teknologisesta innovaatiosta. Palkintokriteerit ovat innovatiivisuus, ympäristömyötisyys, teknologiajohtajuus, tuote- tai prosessiparannus ja kustannusten vähentämismahdollisuudet. Wärtsilä myöntää myös vuosittain Customer Care -palkinnon yksittäiselle työntekijälle tai työryhmälle, joka on ollut aktiivisesti myötävaikuttamassa liiketoimintatapojen kehittymiseen, laadun parantamiseen, asiakassuhteiden hoitoon, asiakastytytyväisyyteen tai Wärtsilän arvojen toteutumiseen.

Wärtsilän johtamisjärjestelmä

Wärtsilän johtamisjärjestelmän tavoitteena on luoda lisäarvoa yhtiön sidosryhmille, saavuttaa yhtiön strategiset tavoitteet, tukea kestävän kehityksen mukaista toimintaa, hallita toimintaan liittyviä riskejä sekä parantaa yhtiön suorituskykyä jatkuvan parantamisen periaatteiden mukaisesti. Johtamisjärjestelmä sisältää erilaisia työkaluja, kuten järjestelmät laadun, ympäristövastuun sekä työterveyden ja -turvallisuuden hallintaan. Eri organisaatiotasolla suoritettavissa johdon katselmuksissa seurataan järjestelmän toimivuutta, tavoitteiden toteutumista sekä tärkeimpien tunnuslukujen kehitystä. Wärtsilän prosesseja kehitetään liiketoiminto-, liiketoiminta-alue- ja toimintotasolla. Näitä kehitysprojekteja ohjaavat Wärtsilän ohjaustoiminnon kehityskokous ja toiminnankehityksen ja toimintojen johtoryhmät, digitalisaation johtoryhmä sekä Wärtsilän toimitusjohtajan laatukatselmuksien.

Wärtsilän johtokunta vastaa keskeisten strategioiden, periaatteiden ja politiikkojen määrittämisestä ja itse johtamisjärjestelmästä. Johtokunta seuraa säännöllisesti johtamisjärjestelmän toimivuutta ja tuloksia. Vastuut on jaettu linjaorganisaatioon kaikilla organisaatiotasolla, ja jokaiselle wärtsiläläiselle on määritelty johtamisjärjestelmässä oma vastuualue. Sekä konsernitasolla että useimmissa tytäryhtiöissä on erilliset työryhmät johtamisjärjestelmän kehittämiseksi. Konsernitasolla seuraavat työryhmät koordinoivat tuotteisiin ja toimintaan liittyvää kehitystyötä:

Työryhmä	Painopiste	Päätehtävät
Wärtsilän toimitusjohtajan laatukatselmus	Laatu	Kokonaisvastuu Wärtsilän laadusta, laatuprosessien parantamisesta ja strategisten laatutavoitteiden saavuttamisesta
Wärtsilän ohjaustoiminnon kehityskokous	Strateginen toiminnan kehittäminen	Kokonaisvastuu Wärtsilän toiminnan kehittamisestä ja toiminnankehittämissuunnitelmista, IM-toiminnan ja prosessien kehityksen ohjaaminen
Liiketoimintalinjojen laatukatselmuks	Laatu	Tukee ja valvoo laadun kehitystä asiakkaan laatukokemuksen ja elinkaariajattelun pohjalta. Keskittyy alueisiin, joilla tehtävillä parannuksilla on suurin vaikutus asiakkaisiin. Toimintojen rajat ylittävä päätöksenteko tehokkuuden parantamiseksi ja päätösten nopeuttamiseksi
Wärtsilän toiminnankehityksen johtoryhmä	Toiminnan kehittäminen	Liiketoiminnan strategiaan ja tavoitteisiin sekä toiminnankehittämisprosessin yleisvastuuseen perustuvien toiminnan kehittämisen toimintasuunnitelman, tavoitteiden ja ohjeiden valmistelu Wärtsilän Controller-tiimin hyväksyttäväksi, divisioonien rajat ylittävän toiminnankehittämistyön koordinointi ja yhtenäistäminen
Wärtsilän QEHS-johtoryhmä	Ympäristö, työterveys, työsuojelu ja turvallisuus (QEHS)	Kokonaisvastuu Wärtsilän QEHS-asioista, QEHS-johtamisjärjestelmän kehittäminen, konsernitason kokonaisvastuu mittaamisesta ja tavoitteiden asettamisesta sekä lainsäädännön kehityksen seuraaminen

Johtamisjärjestelmät

Sertifioitujen yhtiöiden osuus	
Laatu (ISO 9001)	90%
Ympäristö (ISO 14001)	67%
Työterveys ja turvallisuus (ISO 18001)	67%

Henkilöstöjohtaminen

Wärtsilän henkilöstöstrategia on kiinteä osa konsernin strategiaa. Se tukee yrityksen liiketoimintoja ja auttaa niitä pääsemään tavoitteisiinsa. Tämä saavutetaan kehittämällä henkilöstön osaamista sekä yhtiön organisaatiota ja toimintatapaa liiketoiminnan nykyisten ja tulevien tarpeiden mukaisesti.

Henkilöstöstrategian painopisteitä ovat osaamisen ja johtamisen kehittäminen, yrityskulttuuri sekä toiminnan erinomaisuus. Osaamisen kehittämiseen tähtäävillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan, että liiketoiminnoilla on käytettävissään motivoituneet työntekijät, joilla on tarvittava osaaminen. Jatkuva oppiminen, osaamisen kehittäminen ja kasvu sekä organisaation ja sen toimintatapojen joustava kehittäminen vahvistavat yrityksen kilpailuetua. Yhtiön johtajien ja muun henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen on olennaisen tärkeää, jotta yhtiö saavuttaa liiketoimintatavoitteensa muuttuvilla markkinoilla ja pystyy hellittämättä keskittymään asiakas- ja sidosryhmäarvon luomiseen.

Tulosvastuuta ja henkilökohtaista sitoutumista edistää avoimeen viestintään, rehellisyyteen ja innovointiin perustuva yrityskulttuuri. Samalla Wärtsilä korostaa tuloshakuisuutta ja erinomaista toimintaa kaikkialla organisaatiossa. Tähän kuuluvat laadukas tavoitteenasetanta, rakentava ja säännöllinen palaute, suoritusten kokonaisarviointi ja hyvien suoritusten palkitseminen.

Osaamisen ja johtamisen kehittäminen

Työntekijöiden tasavertaiset mahdollisuudet ja mahdollisuus ammatilliseen ja henkilökohtaiseen kasvuun ovat Wärtsilälle keskeisiä periaatteita. Työntekijöitä tuetaan tarjoamalla heille mahdollisuus omatahtiseen oppimiseen ja kannustamalla heitä oman urapolkunsu aktiiviseen edistämiseen, jotta he pysyvät mukana ja menestyvät nopeasti muuttuvassa liiketoimintaympäristössä. Rekrytoimalla ja myös pitämällä talossa parhaat mahdolliset osaajat Wärtsilällä on edellytykset olla ensisijainen yhteistyökumppani asiakkaille ja kiinnostava työnantaja sekä vanhoille että uusille työntekijöille.

Vuoden 2018 lopussa käyttöön otettu uusi rekrytointijärjestelmä ja muut kehitystoimenpiteet parantavat työnhakijakokemusta merkittävästi, auttavat Wärtsilää houkuttelemaan uusia osaajia ja edistävät yhtiön työnantajakuva. Tämä ilmeni työnhakijoiden ja rekrytoivien esimiesten palautekyselystä, jossa kokonaistyytyväisyys arvioitiin huomattavan positiiviseksi. Työnhakijat antoivat kokonaistyytyväisyydelleen keskimäärin arvosanan 4,3 (asteikolla 1–5), ja rekrytoivat esimiehet arvosanan 4,1 (asteikolla 1–5).

Vuonna 2019 tapahtui kehitystä myös työnantajabrändäyksessä, mikä heijastui henkilöstöasioihin ja johti yhtiön äänensävyyn uudistamiseen. Tämä auttaa Wärtsilää esittelemään itseään työnantajana ja kertomaan itsestään ja tarkoituksestaan.

Vuonna 2019 Wärtsilä jatkoi esimiesten johtamistaitojen monipuolista kehittämistä. Tavoitteena on tukea linjaesimiehiä ihmisten johtamisessa ja osaamisen kehittämisessä. Virtuaalisten oppimiskurssien kehittämiseen panostetaan voimakkaasti, jotta opiskelu sujuisi joustavammin ja yhä useammalla olisi mahdollisuus kouluttautua. Ajan ja kustannusten säästön lisäksi tämä vähentää tarkoituksemme mukaisesti myös päästöjä. Vuoden 2019 puolivälissä käynnistettiin uusi ylimmälle johdolle tarkoitettu kehitysohjelma, joka keskittyy kestävästi tuloshakuisen yrityskulttuurin luomiseen Wärtsilälle. Ohjelman koulutusaiheita ovat tuloksellinen tiimien johtaminen, erinomainen johtaminen ja suoritus sekä asiakaslähtöisyys.

Growth Lab -koulutusohjelma jatkui elokuussa 2019 käynnistyneellä neljännellä koulutuksella. Siihen valittiin hakemusten perusteella 20 Wärtsilän esimiestä ja tulevaa johtajaa, joilla on 7–15 vuotta työkokemusta. Osallistuvat valitsivat kolme strategisesti tärkeää projektia, jotka johtokunta hyväksyi. Projektien tarkoituksena on analysoida ja kehittää tulevia liiketoimintamahdollisuuksia. Neljäs Growth Lab -koulutus päättyi huhtikuun 2020 lopussa.

Wärtsilän henkilöstötoiminto on kehittänyt Operational Excellence Academy -oppimiskehiksen ja Operational Excellence -oppimisportaalin, jotka tarjoavat tukimateriaalia kaikille organisaation laatujohtamisaloitteiden parissa työskenteleville työntekijöille. Vuosina 2016–2019 ohjelmaan on osallistunut lähes 2.500 Wärtsilän esimiestä ja

työntekijää. OE Academyn tavoitteena on oppimisen lisäksi myös tehdä toiminnan ensiluokkaisesta laadusta kiinteä osa yhtiön yrityskulttuuria ja toimintatapaa sekä varmistaa toiminnan jatkuva tehostaminen.

Olenainen rooli tietämyksen ja osaamisen kehittämisessä on lisäksi työssäoppimisella, itseoppimisella, mentoroinnilla, valmentavalla johtamisella ja työkierrolla sekä tehtävien jakamisella siten, että osaamista voidaan kehittää siirtää kokeneilta tekijöiltä nuoremmille. Työntekijöille tarjotaan mahdollisuus muodolliseen lähikoulutukseen organisaation kaikilla tasoilla uusien tulokkaiden perehdytyksestä aina yrityksen ylimmälle johdolle tarkoitettuihin koulutusohjelmiin. Wärtsilässä järjestettiin vuonna 2019 yhteensä 39.017 koulutuspäivää eli keskimäärin 2,07 koulutuspäivää työntekijää kohti. Perinteisen lähiopetuksen lisäksi yhtiö panostaa tarkoituksensa mukaisesti voimakkaasti virtuaalisten oppimiskäytäntöjen jatkuvaan kehittämiseen sekä työssäoppimismahdollisuuksien tarjoamiseen uusien toimintatapojen kautta.

Yrityskulttuuri muutoksessa

Wärtsilä edistää yhdessä yhtiön liiketoiminnan muutokseen liittyvien aloitteiden kanssa uusia toimintatapoja ja muuttuvan maailman edellyttämää uutta yrityskulttuuria. Wärtsilän tarkoitus ohjaa kaikkea toimintaa, ja henkilöstön monimuotoisuus vahvistaa yhtiön arvoja – energia, innostus ja erinomaisuus. Wärtsilä haluaa hyödyntää tarjoutuvat tilaisuudet, saada asioita tapahtumaan ja saavuttaa kilpailijoita parempia tuloksia sekä edistää avointa ja kunnioittavaa luottamuksen ilmapiiriä ja innostavaa työympäristöä. Monimuotoinen henkilöstö luo innovaatioita, tekee parempaa tulosta, pystyy ratkaisemaan tehokkaammin monimutkaisia ongelmia ja tarjoaa yrityksen käyttöön laajemman osaamis pohjan.

Wärtsilä suosii yhteistyötä ja yhteistä kehittämistä menestyäkseen monimutkaisessa ja epävarmassa liiketoimintaympäristössä. Samalla kuitenkin henkilökohtaisella vastuulla on edelleen merkityksensä. Resurssien ja osaamisen tarkoituksenmukainen jakaminen ja läpinäkyvä toiminta yhtenä kokonaisuutena luo lisäarvoa. Uusien yhteistyötä ja jakamista tukevien toimintatapojen tutkiminen ja käyttöönotto on osa läpinäkyvää ja osallistavaa lähestymistapaa.

"Monimuotoinen henkilöstö luo innovaatioita, tekee parempaa tulosta, pystyy ratkaisemaan tehokkaammin monimutkaisia ongelmia ja tarjoaa yrityksen käyttöön laajemman osaamis pohjan."

MyVoice on Wärtsilän työtyytyväisyyskysely, jossa kaikki työntekijät voivat antaa palautetta. Kysely on järjestetty globaalisti vuodesta 2004 lähtien. MyVoice on käyttöönotostaan lähtien ollut tärkeä keino kehittää toimintatapamme ja vahvistaa yrityskulttuuriamme.

Vuonna 2018 kysely päivitettiin paremmin nykytarpeita vastaavaksi. Kysely kattaa viisi eri aihealuetta: johtaminen, yrityskulttuuri, työ, kehittäminen ja asiakaslähtöisyys. Uudistettu kysely on lyhyempi ja keskittyy painokkaammin sitoutumiseen ja motivaatioon. Kysely toteutetaan verkossa, ja sen voi täyttää mobiililaitteella. Jatkossa kysely toteutetaan vuosittain eikä kahden vuoden välein kuten aiemmin. Uusi MyVoice-kysely on saatavilla 17 kieliversiona. Ensimmäinen kysely tehtiin tammikuussa 2019, ja siihen vastasi 82,3% henkilöstöstä eli lähes 16.000 wärtsiläläistä.

Tuloksista käy selvästi ilmi, että suurin osa henkilöstöstä kokee yhtiön tarkoituksen innostavaksi ja työnsä mielekkääksi. Turvallisuus on edelleen tärkeä painopistealue. Siksi aiheeseen paneuduttiin perusteellisemmin toteuttamalla syyskuussa 2019 ylimääräinen MyVoice-turvallisuuskysely.

Erinomainen suoritustaso

Yksi Wärtsilän henkilöstöstrategian keskeisistä elementeistä on erinomaisten suoritusten vaaliminen ja kehittäminen koko organisaatiossa. Tässä keskeistä on suoritusten parantamiseen tähtäävä valmennus, joka perustuu fiksujen tavoitteiden asettamiseen sekä jatkuvaan reaaliaikaiseen palautteeseen.

Wärtsilän hyvin toteutettu tavoitejohtamisprosessi tukee liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista konkretisoimalla liiketoimintastrategiat tiimi- sekä yksilötason tavoitteiksi. Jokaisen on tunnettava ja ymmärrettävä Wärtsilän liiketoimintastrategia ja tavoitteet sekä ennen kaikkea oman yksikkönsä tavoitteet ja oman työnsä keskeiset vaatimukset. Prosessin laatuun ja vaikuttavuuteen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota korostamalla jatkuvan

palautteen merkitystä, selkeyttämällä vaadittuja käyttäytymismalleja ja luomalla mahdollisuuksia sekä ammatilliseen että henkilökohtaiseen kasvuun.

Vuosittaisten kehityskeskustelujen hyvä kattavuus jatkui kaikkialla yhtiössä. Kehityskeskustelut kattoivat 91 % henkilöstöstä vuonna 2019. Tavoitejohtamisprosessi tukee linjaesimiehiä heidän päivittäisessä työssään. Prosessiin kuuluu henkilökohtainen palaute kullekin työntekijälle, kokonaissuorituksen arviointi ja henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Kokonaissuorituksen arviointi otetaan suoritusterusteisen palkitsemisen periaatteen mukaisesti huomioon yhtenä tekijänä palkkausta koskevissa päätöksissä.

Wärtsilän henkilöstötoiminto pyrkii luomaan hyvän työntekijäkokemuksen kehittämällä henkilöstöhallinnon prosessejaan, työkalujaan sekä toimintatapojaan yli maa- ja organisaatorajojen. Osana tätä se investoi teknologiaan ja työkaluihin, joiden avulla sekä paikalliset että useita eri maita hoitavat tiimit saavat nopeasti käyttöönsä tarvittavat verkkoraportit, henkilöstötiedot ja palkkauksen vuosisuunnitelmat.

Ohjelmistorobotiikan alueella Wärtsilän henkilöstötoiminnolla on käytössä yhteensä 12 bottia henkilöstötoiminnon eri prosesseissa, kuten rekrytinnissa, palkitsemisessa, sisäisessä liikkuvuudessa, raportoinnissa, ajanhallinnassa sekä datan laadunvarmistuksessa. Botit tekevät näkymätöntä työtä kulissien takana ja vähentävät manuaalista rutiinityötä merkittävästi, jolloin ammattilaisille jää enemmän aikaa keskittyä lisäarvoa tuottaviin tehtäviin.

Henkilöstöanalytiikka on Wärtsilän henkilöstötoiminnolle kasvu- ja innovaatioalue. Vuonna 2019 luotiin useita henkilöstötoiminnon ja johtoryhmien koontinäyttöjä. Ne tekevät datasta konkreettisempaa ja tukevat datalähtöistä päätöksentekoa samalla helpottaen keskustelua henkilöstöaiheista ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.

Yhtiön organisaatio ja toimintatavat kehittyvät jatkuvasti. Vuonna 2019 painopisteenä oli lisäarvon tuottaminen asiakkaille kilpailluilla markkinoilla yksinkertaistamalla organisaatorakennetta, nopeuttamalla päätöksentekoa ja selkeyttämällä rooleja omistajuuden ja vastuullisuuden lisäämiseksi. Proaktiivinen muutosjohtaminen ja jatkuva viestintä ovat olleet tässä kriittisen tärkeitä. Asiakkaiden liiketoiminnan ja heidän muuttuvien tarpeidensa ymmärtämisessä sekä asiakasarvon tuottamisessa tuetaan ketteriä toimintatapoja, muotoiluajattelua ja datalähtöistä asennetta.

Ympäristöjohtaminen

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Tärkeä osa sitä on pyrkimys puhtaaseen ja vähäpäästöiseen tulevaisuuteen. Ympäristöjohtamiskäytäntömme antavat täyden tuen tämän tavoitteen saavuttamiselle.

Wärtsilälle ympäristövastuulla on kaksi ulottuvuutta: tuotteet ja toiminta. Ympäristösuorituskykymme parantaminen tapahtuu – myös oman toimintamme osalta – pitkälti tuotekehityksen ja tuotteiden jatkuvan parantamisen kautta. Työtä tukee myös operatiivisen toiminnan kehittäminen, joka perustuu tiukkoihin ympäristövaatimuksiin ja tähtää jatkuvaan parantamiseen.

Wärtsilän ympäristöjohtaminen

Lakisääteiset vaatimukset

IMO:n säännökset
Maailmanpankin ohjeet
Kansallinen ja alueellinen lainsäädäntö

- Hyötysuhteen parantaminen
- Päästöjen vähentäminen
- Jätteiden vähentäminen

- Käyttöajan pidentäminen
- Elinkaariajattelu
- Päästöjen mittaukset
- Meluntorjunta

- Päästöjen hallinta- ja tarkkailujärjestelmät
- Jätevedenpuhdistus
- Materiaalien valinta

Asiakkaiden vaatimukset

Tuotemäärittely

Tuotteet

Lakisääteiset vaatimukset

Ympäristöluvut
Päästöt
Jätteet
Kemikaalit
Jätevedet

- Tehokas energian ja materiaalien käyttö
- Päästöjen hallinta
- Jätehuolto

- Kemikaalien hallinta
- Ympäristön seuranta
- Tuotesertifioinnit

- Toiminta hätätilanteissa
- Lainmukaisuus

Toimitusketju

Vaatimukset toimittajalle
Toimittajien valinta
Toimittajien arviointi
Toimittajien hallinta

Ympäristösuorituskyvyn jatkuva parantaminen vaatii meiltä järjestelmällistä työtä. Työtä ohjaavat yhtiömme strategia, ympäristötavoitteet, toimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka, ja sitä koordinoi ja valvoo liiketoimintarajat ylittävä QEHS-johtoryhmä. Toimintamme, prosessiemme ja tuotteidemme kehittämisessä pyrimme soveltamaan uusinta saatavilla olevaa tekniikkaa ja pienentämään siten materiaalien ja energian kulutusta sekä vähentämään ja hallitsemaan tuotteidemme ja palveluidemme koko elinkaaren aikana syntyviä päästöjä ja jätteitä.

Operatiivisia toimintoja ja tuotteita kehitetään ja parannetaan jatkuvasti sertifioitujen ympäristöjärjestelmien avulla. Periaatteena on soveltaa ISO 14001- ja OHSAS 18001 -standardien mukaisia sertifioituja ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmiä (EHS-järjestelmiä) kaikkialla konsernissa, lukuun ottamatta puhtaasti myyntiin keskittyviä yhtiöitä. EHS-järjestelmämme kattavat kaikki tytäryhtiöidemme toiminnot. Tämä edistää ympäristönsuojelua ja pienentää laaja-alaisesti toiminnan haitallisia ympäristövaikutuksia.

Ympäristömyötäinen pinnoitusteknologia käyttöön

Wärtsilä esitteli vuonna 2018 uuden robotisoidun QS50KTM-laserpinnoitusteknologian isomäntäisten kaksitahtimoottoreiden kunnostukseen. Teknologia on nyt korvaamassa perinteisen pinnoituksen ympäristölle vaarallisella kuudenarvoisella kromilla. Wärtsilä lopetti kromaukset vuoden 2019 aikana neljässä huoltokeskuksessa, ja otti käyttöön uuden robotisoidun ja ympäristömyötäisen pinnoitusteknologian kahdessa huoltokeskuksessa.

Ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmiemme päävaatimuksia ovat lakimääräisten vaatimusten täyttäminen, toiminnan ympäristövaikutusten ja -riskien torjunta, henkilöstön koulutus ja selkeät vastuut, toiminnan ja menettelytapojen kattava dokumentointi, toiminta poikkeustilanteissa sekä ympäristösuorituskyvyn jatkuva parantaminen. Tytäryhtiöt ja liiketoimintayksiköt asettavat omat tavoitteensa toimintansa merkittävälle ympäristövaikutuksille. Ne myös seuraavat johtamisjärjestelmiensä toiminnan tuloksellisuutta.

Vuoden 2019 lopussa 55:llä Wärtsilän yhtiöllä oli sertifioitu ympäristöjärjestelmä. Sertifioitujen ympäristöjärjestelmien piirissä on noin 82% koko henkilöstöstämme.

Työterveys ja -turvallisuus

Turvallisuus on Wärtsilän keskeisimpiä arvoja. Olemme sitoutuneet tarjoamaan sekä omille että yhteistyökumppaneidemme työntekijöille turvallisen ja terveellisen työympäristön. Turvallisuuden painottaminen näkyy tavoitteessamme torjua tapaturmat kokonaan noudattamalla tiukkoja työterveys- ja työturvallisuusvaatimuksia ja toteuttamalla toimintälähtöisiä turvallisuusohjelmia ja -käytäntöjä.

Ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjohtaminen

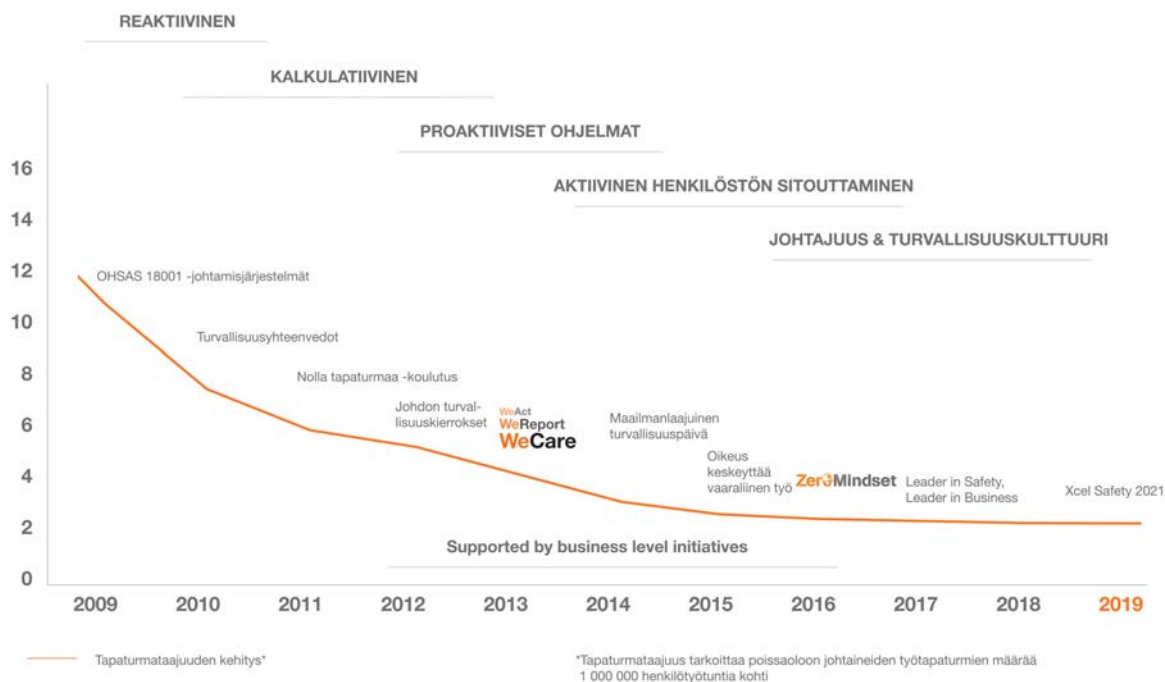
Wärtsilän työterveys- ja turvallisuusperiaatteet määritellään yhtiön toimintaperiaatteissa, laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikassa (QEHS) sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusdirektiivissä (EHS). Wärtsilän tytäryhtiöiltä vaaditaan sekä QEHS-politiikan että EHS-direktiivin mukainen johtamisjärjestelmä. Johtamisjärjestelmien keskeisiä painopisteitä ovat toiminnan lainmukaisuus, työterveys- ja työturvallisuusriskien tunnistaminen ja minimointi, henkilöstön koulutus, tehokkaat terveys- ja turvallisuusohjelmat ja -ohjeet, sattuneiden poikkeamien kirjaaminen ja selvittäminen sekä työterveys- ja työturvallisuustason jatkuva parantaminen. Vuoden 2019 lopussa 55:llä Wärtsilä-yhtiöllä oli sertifioitu työterveys- ja työturvallisuusjohtamisjärjestelmä. Järjestelmät kattavat noin 82% Wärtsilän henkilöstöstä.

Johtamisjärjestelmän lisäksi Wärtsilä-yhtiöissä on käytössä paikallisen lainsäädännön edellyttämiä työsuojeluohjelmia. Niitä kehitetään yleensä yhtiöiden johdon ja henkilöstön edustajien muodostamissa työsuojelutoimikunnissa. Tällä hetkellä kaikista Wärtsilän yhtiöistä 85%:lla on työsuojelutoimikunta.

Työsuojelun toteutumista mitataan tunnusluvuin, joita ovat esimerkiksi tapaturmien määrä, sairauspoissaolojen määrä, tapaturmataajuus sekä raportoitujen läheltä piti- ja vaaratilannehavaintojen määrä. Wärtsilä on asettanut konsernitason tavoitteeksi tapaturmien nollatason. Tavoite osoittaa yhtiön pitkäjänteistä sitoutumista turvallisuuskulttuurin lujittamiseen ja edellyttää toimenpiteitä kaikilta Wärtsilän yhtiöiltä ja työntekijöiltä. Turvallisuusasioita seurataan yhtiöissä kuukausittain, ja tulokset käsitellään johtokunnassa.

Turvallisuustoimenpiteet vuonna 2019

Wärtsilän johtokunta käynnisti vuoden 2019 alussa Xcel Safety 2021 -ohjelman ja asetti haastavan tavoitteen vähentää tapaturmataajuutta 50 prosentilla vuoden 2021 loppuun mennessä. Turvallisuusohjelman tärkeimpiä toimenpiteitä ovat toimintälähtöisten turvallisuudenhallintakäytäntöjen käyttöönotto sekä Wärtsilän turvallisuuskulttuurin ja turvallisuusverkoston vahvistaminen. Yksi vuoden 2019 käytännön toimenpiteistä oli Champions in Safety -koulutusohjelma työntekijöiden henkilökohtaisen riskitietoisuuden lisäämiseksi ja tapaturmien ehkäisemiseksi käytännön toimenpitein. Koulutusohjelmaan osallistui 3.900 työntekijää, ja koulutus jatkuu vuonna 2020. Wärtsilä toteutti myös koko konsernin laajuisen tutkimuksen turvallisuuskulttuurista vuonna 2019. Tavoitteena oli synnyttää keskustelua tiimeissä ja käynnistää toimenpiteiden suunnittelu eri organisaatiotasolla.

Turvallisuuspäivä 2019: Wärtsilän turvallisuussääntöjen lujittaminen

Wärtsilä järjesti vuosittaisen konsernin laajuisen turvallisuuspäivän 14.3.2019. Työntekijät kaikkialla yhtiössä keskittyivät yhtiön kymmeneen turvallisuussääntöön ja testasivat, miten hyvin säännöt soveltuvat eri skenaarioihin. Esimerkiksi Norjassa työntekijät keskustelivat siitä, mikä turvallisuussääntö on heille tärkein, kun taas Intian toimistolla pidettiin piirustuskilpailu. Muissa toimistoissa turvallisuussääntöihin paneuduttiin käytännön esimerkein. Espanjassa keskityttiin suljetuissa tiloissa työskentelyyn, ja Suomessa työntekijät pääsivät kokeilemaan, miltä tuntuu olla autossa hätäjarrutustilanteessa.

Wärtsilän työntekijät kaikkialla konsernissa pääsivät mukaan vuorovaikutteisiin harjoituksiin ja kohottamaan yhteishenkeä rennossa tunnelmassa. Lisäksi käynnistettiin kilpailu parhaasta turvallisuusvideosta. Kilpailun ansiosta Yammerissa julkaistiinkin kymmeniä videoita, ja työntekijät äänestivät aktiivisesti parasta turvallisuuskinkkiä. Monet paikallistoimistot järjestivät lisäksi omia kilpailuja.

Wärtsilä järjesti 14.3.2019 neljättä kertaa maailmanlaajuisen turvallisuuspäivän Wärtsilän toimipaikoissa eri puolilla maailmaa. Turvallisuuspäivän tavoitteena oli vahvistaa Wärtsilän turvallisuussääntöjen noudattamista ja vahvistaa henkilöstön rohkeutta puuttua sääntöjen vastaiseen toimintaan.

Käyttöönottettu toimenpide	Kuvaus
Tapaturmataajuuden seuranta ja tavoitteet	Turvallisuustasoa tarkastellaan kuukausittain johtokunnassa, ja tavoitteet asetetaan vuosittain.
OSHAS 18001 -johtamisjärjestelmät	Yhtiön liiketoimintaorganisaatiot sertifioivat QEHS-järjestelmänsä OSHAS 18001 -standardin mukaisesti.

Turvallisuusyhteenvedot	Turvallisuusyhteenvedoihin kirjataan esiintyneistä tapaturmista ja läheltä piti -tilanteista saatuja oppeja. Yhteenvedojen jakelu ulottuu koko organisaatioon.
Nolla tapaturmaa -koulutus	Globaaliin koulutukseen kuuluu verkkokurssi (4 h) ja käytännön työpaja (4 h).
Johdon turvallisuuskierrokset	Johtamistyökalu turvallisuusaiheisten keskustelujen käymiseksi työntekijöiden kanssa.
Globaali turvallisuuspäivä	Wärtsilän koko verkoston kattava vuosittainen turvallisuustapahtuma. Teema vaihtuu vuosittain.
Oikeus keskeyttää vaarallinen työ	Wärtsilän QEHS-politiikan mukaan kaikilla on oikeus keskeyttää työ vaarallisissa tilanteissa.
Leader in Safety, Leader in business	Kaikille linjaesimiehille ja suoraan etulinjan toimintoihin vaikuttaville työntekijöille suunnattu yksipäiväinen turvallisuuskoulutus.
Xcel Safety 2021	Xcel Safety 2021 -ohjelman haastavana tavoitteena on vähentää tapaturmataajuutta 50 prosentilla vuoden 2021 loppuun mennessä. Ohjelmassa on uusia elementtejä, kuten toimintälähtöinen turvallisuusjohtaminen, myönteistä turvallisuuskulttuuria tukevat toimenpiteet ja turvallisuusverkoston vahvistaminen.

Vastuullinen liiketoiminta

Ihmis- ja työelämän oikeudet

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen kirjattuja ihmisoikeuksia. Wärtsilä tukee myös YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta, joista kuusi liittyy ihmisoikeuksiin ja työelämän oikeuksiin.

Wärtsilän työntekijät edustavat noin 140 kansallisuutta, ja yhtiö edellyttää koko henkilöstönsä tasapuolista kohtelua. Wärtsilä tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia ja huolehtii yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä yhtiössä. Niissä maissa, joissa paikallinen lainsäädäntö ei tunnusta näitä oikeuksia, yhtiö pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen muita keinoja näkemystensä esittämiseen.

Wärtsilä ei hyväksy missään muodossa tapahtuvaa pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä. Ihmisoikeudet ja työelämän oikeudet on sisällytetty Wärtsilän toimintaperiaatekoulutukseen sekä toimittajakäsikirjaan. Vuoden 2019 loppuun mennessä 94% Wärtsilän työntekijöistä oli suorittanut toimintaperiaatekoulutuksen.

Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt

Wärtsilän toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka ja tietyille myynnin välikäsille, kuten agenteille, välittäjille ja jakelijoille suunnatut ohjeistukset, kieltävät yhtiötä ja sen työntekijöitä ottamasta ja tarjoamasta minkäänlaisia lahjuksena pidettävää etua sekä ryhtymästä minkäänlaisiin toimiin, jotka voisivat johtaa eturistiriitaan tai luottamuksen rikkoutumiseen. Poliitikoissa veloitetaan noudattamaan paikallisia korruption vastaisia lakeja kaikissa maissa, joissa Wärtsilä toimii tai aikoo toimia, sekä raporttoimaan mahdollisista rikkomuksista. Wärtsilä järjestää työntekijöilleen laajaa pakollista koulutusta lahjonnan vastaisista periaatteista ja lainsäädännöstä sekä yhtiön niitä koskevista politiikoista ja toimintatavoista. Vuoden 2019 loppuun mennessä 87% Wärtsilän työntekijöistä oli suorittanut korruptionvastaisen koulutuksen.

Poliittinen toiminta

Wärtsilän politiikkana on avoimuus ja hyvä keskusteluyhteys niin paikallisten kuin kansainvälisellä tasolla toimivien viranomaisten kanssa. Tavoitteena on tiedon jakaminen ja säännöksiin laadun parantaminen. Wärtsilä osallistuu julkisiin konsultaatioihin yhtiölle tärkeissä asioissa. Wärtsilä on rekisteröity Euroopan komission avoimuusrekisteriin.

Kilpailusäännökset

Wärtsilällä on kilpailuoikeudellisten riskien hallintaan tarkoitettu kilpailusääntöohjelma, ja yhtiön johto on vahvasti sitoutunut ohjelman toteuttamiseen. Ohjelman kulmakivi on ajan tasalla pidettävä kilpailuoikeudellinen politiikka, ja sen kautta tarjotaan Wärtsilän henkilöstölle tietoa kilpailuoikeuden säännöistä ja ohjeista. Ohjelman toteutus nojautuu verkkokoulutusmoduuliin. Lisäksi muulle asiaankuuluvalla henkilöstöllä järjestettiin vuonna 2019 kilpailulainsäädännön tuntemusta ja lakien noudattamista edistävää koulutusta.

Turvallisuusjohtaminen

Wärtsilällä on konsernitason turvallisuuspolitiikka ja erilaisia ohjeita, jotka sisältävät ihmisoikeusasiat ja kansainväliset parhaat käytännöt. Wärtsilän turvallisuusjohtamisen periaatteet arvioi ja hyväksyy turvallisuuden ohjausryhmä, johon kuuluvat liiketoimintojen johtajat ja konsernin yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaava johtaja. Ryhmään kuuluu myös talous-, valvonta- ja turvallisuusasiantuntijoita. Wärtsilän turvallisuusjohtaminen on jaoteltu kuuteen turvallisuusalueeseen: henkilöstö, toimitilat, tieto, kyber, kriisinhallinta ja matkustaminen. Operatiivinen turvallisuusjohtaminen näillä alueilla hoidetaan liiketoiminto- ja paikallistasolla. Wärtsilän suosituksena on, että turvallisuuspalveluiden tarjoajat olisivat ICoCA (International Code of Conduct Association) -yhdistyksen jäseniä.

Yhteiskuntasuhteet

Wärtsilän tavoitteena on edistää hyvinvointia yhteisöissä, joissa yhtiö toimii. Keinoja tähän ovat esimerkiksi työpaikkojen luominen, verot ja sosiaaliturvamaksut, henkilöstön kouluttaminen, yhteistyö paikallisten sidosryhmien kanssa sekä paikallisen kehityksen tukeminen.

Wärtsilän toimintaperiaatteiden lähtökohtana on avoimuus ja rakentava yhteistyö paikallisten sidosryhmien kanssa. Tämä koskee niin paikallisia viranomaisia kuin työntekijöiden perheitä, toimipisteidemme naapurustoa, oppilaitoksia kuin mediaa. Keinoina on käytetty mm. avointen ovien päiviä, lehdistötilaisuuksia ja eri kohderyhmille kohdennettua viestintää.

Wärtsilän toiminta on kansainvälistä, ja yhtiön ratkaisuja on toimitettu yli 170 maahan. Wärtsilä takaa ratkaisuilleen käyttäjätuen koko niiden elinkaaren ajaksi, mikä usein tarkoittaa jopa 30:tä vuotta. Näin ollen Wärtsilä voi joskus joutua toimimaan myös alueilla, joilla esiintyy kapinallikeittä, etnisiä konflikteja, aluekiistoja tai ihmisoikeusrikkomuksia. Paikallisessa toiminnassa yritystoiminnan vastuullisuuden merkitys korostuu. Valtiot ja kansainvälinen yhteisö määräävät yritysten asianmukaisen toiminnan rajat. Wärtsilä noudattaa sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia. Wärtsilä noudattaa toiminnassaan kaikkia asiaankuuluvia OECD:n ja Kansainvälisen Kauppakamarin ohjeita sekä YK:n ja EU:n asettamia pakotteita tukemalla niiden täytäntöönpanoa.

Wärtsilän vaikutus työllisyyteen ja julkiseen sektoriin sekä yhtiön hyväntekeväisyystoiminta on esitetty tämän raportin Taloudellinen vastuu -osiossa. Wärtsilän tytäryhtiöiden toiminnassa tapahtuvien muutosten vaikutukset paikallisyhteisöihin arvioidaan tapauskohtaisesti.

Tuotesuunnittelun periaatteet

Wärtsilä pyrkii kehittämään asiakkailleen ympäristömyötäisiä, luotettavia ja turvallisia tuotteita. Tuemme asiakkaidemme toimintaa läpi tuotteidemme käyttöä tarjoamalla niiden koko elinkaaren kattavia huolto-, kunnostus- ja jälkiasennuspalveluita. Moottoreiden ja komponenttien kunnostaminen pidentää tuotteiden luotettavaa käyttöikää. Modernisointi parantaa käytössä olevien laitojen suorituskykyä ja auttaa asiakkaita vastaamaan tuleviin, entistä tiukempiin viranomaisvaatimuksiin.

Seuraamme aktiivisesti ympäristölainsäädäntöä koskevia aloitteita ja muutoksia voidaksemme valmistautua yhtiön toimintaa vaikuttaviin määräyksiin. Keskitymme tuotekehityksessämme kestävän kehityksen tuotteisiin ja ratkaisuihin, jotka vastaavat muuttuvan toimintaympäristön kehittyviin vaatimuksiin.

Määräysten täyttäminen

Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO) ja Maailmanpankin alainen Kansainvälinen rahoitusyhtiö IFC määrittelevät suurimman osan Wärtsilän tuotteita ja ratkaisuja koskevista kansainvälisistä ympäristöperiaatteista ja vaatimuksista. Alueellisella tai kansallisella tasolla Wärtsilän tuotteita koskevat myös YK:n Euroopan talouskomission (UNECE) ja Euroopan unionin (EU) periaatteet ja säännökset sekä muut päästöstandardit esimerkiksi Yhdysvalloissa, Saksassa, Japanissa ja Intiassa.

IMO vastaa meriliikenteen turvallisuutta sekä meren saastumisen ja alusten päästöjen hallintaa koskevien standardien laadinnasta. IMO sääntelee typpioksidipäästöjä ja polttoaineen rikkipitoisuutta sekä painolastiveden käsittelyä ja sitä koskevia rajoituksia. Wärtsilän moottorit on suunniteltu EU:n konedirektiivin, IMO:n SOLAS-yleissopimuksen ja muiden keskeisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Wärtsilän propulsiotuotteet on suunniteltu SOLASin sekä keskeisten luokituslaitosten turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Ennen markkinoille tuontia uusille tuotteille hankitaan tyyppihyväksyntä luokituslaitoksilta. Wärtsilän laivasuunnittelussa noudatetaan luokituslaitosten ja lippuvaltioiden sääntöjä. Näin varmistetaan, että asiakkaille suunnitellut tuotteet ovat turvallisia ja säädösten mukaisia. Asiakkaalle ennen aluksen rakentamisen aloittamista toimitettaville piirustuksille ja laskelmille on hankittava luokituslaitoksen hyväksyntä.

Tyyppihyväksynät 2019

Yhdysvaltain rannikkovartiosto (USCG) myönsi Aquarius UV -painolastivesijärjestelmällemme tyyppihyväksynnän vuonna 2019. USCG on jo aiemmin myöntänyt tyyppihyväksynnän toiselle painolastivesijärjestelmällemme, Wärtsilä Aquarius EC:lle, ja meistä tuli ensimmäinen valmistaja, jolla on kaksi USCG:n tyyppihyväksymää painolastivesijärjestelmää. USCG:n hyväksyntöjen lisäksi molemmalla järjestelmällä on Kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n tyyppihyväksyntä.

Lisäksi China Classification Society (CCS) myönsi tyyppihyväksynnän pakokaasunpuhdistusjärjestelmällemme (EGC) Kiinassa. Täysimittaiset testit suoritettiin sen jälkeen, kun järjestelmä oli asennettu uuteen erittäin suureen raakaöljyalukseen (Very Large Crude Carrier, VLCC). Dalian Maritime University vastasi datan puolueettomasta arvioinnista ja tulosten raportoinnista. CCS:n tyyppihyväksyntä tarkoittaa, että tuote voidaan nyt asentaa mihin tahansa CCS:n luokittelemaan alukseen ilman erillistä päästöttestausta.

Vuoden lopussa suoritettiin vuonna 2018 lanseeratun nopeakäyntisen Wärtsilä 14 -moottorin tyyppihyväksyntätestit. Wärtsilä 14 -moottorin ja moottoriautomaation tyyppihyväksyntätestit suoritti Liebherr Machines Bullen tehdas Sveitsissä. Testeissä oli läsnä seitsemän moottoreiden luokituslaitosta: ABS, BV, CCS, DNV-GL, LR, RINA ja RS.

IFC laatii yleisiä sekä toimialakohtaisia ohjeita hyvistä kansainvälisistä toimialakäytännöistä (GIIP), kuten lämpövoimalaitosten ympäristö-, terveys- ja turvallisuusohjeet (EHS), joita pidetään nykyisin isojen voimalaitosprojektien vähimmäisvaatimuksina ympäristövaikutusten osalta. Jos projektin isäntämaan määräykset poikkeavat EHS-ohjeiden tasoista ja toimenpiteistä, projektissa sitovina pidetään tiukempia vaatimuksia. EHS-ohjeita ja IFC:n ympäristö- ja yhteiskuntavastuustandardeja noudattamista arvioidaan Equator Principles -periaatteiden riskienhallintatyökalun kautta useimmissa kansainvälisten rahoituslaitosten kehittyvillä markkinoilla rahoittamissa projekteissa. EU:n teollisuuspäästöjä koskevassa direktiivissä (IED) ja keskikokoisten polttolaitosten direktiivissä (MCPD) määritellään suurten ja keskikokoisten polttolaitosten keskeisimmät päästövaatimukset koko Euroopan unionin alueella. EU-jäsenmaat saavat tarvittaessa asettaa muita ja/tai tiukempia päästörajoituksia, koskien esimerkiksi ilmanlaatua.

Elinkaariajattelu

Wärtsilän tuotteiden käyttöikä on pitkä. Siksi tuotteidemme kokonaisympäristövaikutusten ymmärtämisen kannalta on olennaista määrittää tuotteiden koko elinkaaren aikaiset vaikutukset. Hallitsemme tuotteidemme elinkaarta

tuotesuunnittelulla, huolellisella toimittajien valinnalla, valmistusmenetelmillä, kuljetusten optimoinnilla sekä käytönaikaisella huollolla ja korjauksilla.

Tuotteidemme mukana toimitetaan asianmukaiset käyttöoppaat, jotka sisältävät muun muassa tuotteiden perustiedot ja kattavat käyttöohjeet. Lisäksi tarjoamme asiakkaillemme myös koulutusta ja neuvontaa varmistaaksemme tuotteidemme ja järjestelmiemme mahdollisimman tehokkaan, turvallisen ja ympäristön kannalta optimaalisen käytön. Tarjoamme myös huoltosopimuksia ja tuotteita, jotka auttavat asiakkaita optimoimaan toimintansa, ja tuemme asiakkaita aktiivisesti oikeiden ratkaisujen valinnassa heti projektin alkuvaiheessa.

Toimitusketjun hallinta

Tavaroiden ja palveluiden toimittajilla on merkittävä rooli Wärtsilän toimitusprosesseissa. Pyrimme tiiviisiin ja erinomaisiin suhteisiin tärkeimpien toimittajiemme kanssa, niin että kumpikin osapuoli ymmärtää ja noudattaa tiukkoja vaatimuksiamme niin prosessien kuin tuotteidenkin suhteen.

Taloudellisen hyödyn lisäksi toimiva kumppanuus tukee tiedon jakamista, rakentaa innovatiivista toimintaympäristöä ja integroi strategiset toimittajat entistä vahvemmin Wärtsilän arvoketjuun. Suurin osa noin 27.000 aktiivisesta alihankkijastamme toimii Euroopassa, jossa ovat myös isoimmat tuotantoyksikkömme.

Wärtsilän vaatimukset tavaroiden ja palveluiden toimittajille

Wärtsilä on määritellyt vakioprosessit, joiden mukaan yhtiö valitsee toimittajat, arvioi toimittajille asettamiensa vaatimusten täyttymistä ja kehittää toimitussuhdetta. Tarjoamme toimittajillemme yhteistyökumppanuutta, joka vahvistaa kummankin osapuolen kilpailukykyä avoimen ja jatkuvan vuorovaikutuksen kautta. Kumppanuusajattelu pätee myös tutkimus- ja kehitystyöhömmä, jossa teemme usein yhteistyötä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja keskeisten toimittajiemme kanssa.

Olemme asettaneet toimittajillemme selkeitä lainsäädännön noudattamiseen, ympäristönäkökohtiin, laatuun, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä sosiaaliseen vastuuseen liittyviä vaatimuksia.

Yleisten ja tuotekohtaisten odotusten lisäksi olemme asettaneet toimittajillemme myös selkeitä lainsäädännön noudattamiseen, ympäristönäkökohtiin, laatuun, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä sosiaaliseen vastuuseen liittyviä vaatimuksia. Hyväksytyn toimittajan aseman saavuttaminen edellyttää myös näiden vaatimusten noudattamista. Vaatimukset sisältyvät myös vakiotuotussopimuksiin. Seuraamme vaatimusten noudattamista erilaisten suorituskykykymittareiden ja auditointien avulla.

Toimittajavaatimusten noudattamisen varmentaminen

Toimittajia arvioidaan ja toimittajasuhteita hallitaan toimittajien hallintajärjestelmän avulla. Potentiaalisten uusien toimittajien kohdalla tarjonta, riskitaso ja Wärtsilän toimittajavaatimusten noudattaminen arvioidaan perusarvioinneilla ennen yhteistyön aloittamista. Riskien perusarvioinnissa otetaan huomioon sekä toimittajakohtaiset että maakohdaiset riskit. Arviointi uusitaan määrävälein myös vanhojen toimittajien kohdalla. Wärtsilän hankintojen hallintatiimi analysoi toimittajan itsensä suorittaman perusarvioinnin ja päättää sen perusteella, tarvitaanko arviointiprosessissa jatkotoimenpiteitä. Alhaisen riskin toimittajat voidaan hyväksyä Wärtsilän kumppaneiksi perusarvion perusteella.

Kohtalaisen ja korkean riskin toimittajien, ja etenkin potentiaalisten toimittajien ja tietyn tuotteen tai palvelun uusien toimittajien, kohdalla suoritetaan tarkka arviointi. Tarkan arvioinnin tarkoitus on täydentää riskien perusarviointia, arvioida toimittajat kyvykkyydet ja kapasiteetti ja kerätä lisätietoa toimittajasta. Jos toimittajan riskitaso katsotaan tarkan arvion perusteella hyväksyttäväksi ja tämän palveluille on liiketoiminnallinen tarve, toimittaja voidaan hyväksyä.

Erityisen kriittisten uusien ja vanhojen toimittajien kohdalla, joihin liittyy johtamisjärjestelmän, tarjonnan laajuuden ja maantieteellisen sijainnin vuoksi kohonnut riski, pätevä pääauditointi suorittaa auditoinnin paikan päällä yhteistyössä Wärtsilän hankintojen hallintatiimin ja muiden asianmukaisten sidosryhmien kanssa. Riippumatonta auditointia

voidaan käyttää tietyillä huolta aiheuttavilla alueilla, kuten ihmisoikeudet tai kyberturvallisuus. Jos vaatimusten täyttämiseksi havaitaan puutteita, sovitaan korjaavista toimenpiteistä, jotka on toteutettava ennen kuin auditointi voidaan hyväksyä.

Wärtsilä arvioi ja päivittää toimittajien hallintajärjestelmäänsä säännöllisesti tarpeen mukaan. Vuonna 2019 otimme käyttöön riskilähtöisen toimittajien arviointi- ja hallintajärjestelmän myös vanhojen toimittajien kohdalla. Järjestelmä otettiin käyttöön uusien toimittajien kohdalla jo vuonna 2018.

Toimittaja-arviointien kattavuus vuonna 2019

Toimittajat luokitellaan toimittaja-arviointien yhteydessä Wärtsilän toimittajavaatimusten perusteella. Luokittelussa hyödynnetään monenlaisia tietolähteitä, esimerkiksi perustasoisia ja tarkkoja arviointeja, toimittajien kanssa käytyjä keskusteluja ja suoritettuja auditointeja. Arvioinnin perusteella toimittaja voidaan hyväksyä, hyväksyä huomautuksin tai hylätä. Arviointi tarkistetaan säännöllisesti samoin kuin toteutettujen auditointien tulokset.

Vuoden 2019 loppuun mennessä Wärtsilä oli arvioinut 712 maailmanlaajuista suoraa toimittajaa (yht. 1.255:sta), mikä vastaa 96% vastaavista hankinnoista (vuoden tavoite oli 96%). Paikallisten hankintojen osalta arvioinnin kattavuus oli 69% (tavoite 80%) ja epäsuorien hankintojen osalta 76% (tavoite 70%). Vuonna 2019 Wärtsilä hylkäsi 40 toimittajaa, koska ne eivät täyttäneet yhtiön tuotekohtaisia vaatimuksia tai lakien ja määräysten noudattamiseen, laatuun tai kestävään kehitykseen liittyviä vaatimuksia. Näistä toimittajista yhdeksän toteutti korjaavia toimenpiteitä, jotka johtivat arvion parantumiseen.

Kestävän kehityksen lukuja

Taloudellinen vastuu

Wärtsilän tavoitteena on luoda kannattavaa kasvua ja pitkän aikavälin arvoa osakkeenomistajille ja koko yhteiskunnalle. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Wärtsilän tulee täyttää useiden sidosryhmien odotukset, kuten kehittää ja toimittaa asiakkaille korkealaatuisia ja ympäristömyötäisiä tuotteita, ratkaisuja ja palveluja, sekä rakentaa pitkäjänteisiä kumppanuussuhteita toimittajiin, tarjota henkilöstölle kilpailukykyinen palkkaus ja hyvät työolosuhteet sekä edistää toimipaikkojensa paikallisyhteisöjen hyvinvointia. Hyvä taloudellinen tulos rakentaa perustan muille kestävän kehityksen osa-alueille – sosiaaliselle vastuulle ja ympäristövastuulle.

Taloudelliset tulokset

Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen (GRI 201-1)

MEUR	2019	2018	2017*	2016	2015
Asiakkaat					
Liikevaihto	5 170	5 174	4 911	4 801	5 029
Toimittajat					
Ostetut tuotteet, materiaalit ja palvelut	3 368	3 327	3 024	2 969	3 136
Luotu lisäarvo	1 802	1 847	1 888	1 831	1 893
Lisäarvon jakaminen					
Jaettu sidosryhmille	1 404	1 615	1 651	1 593	1 555
Henkilöstö					
Palkat	1 028	954	1000	939	935
Julkinen sektori					
Verot ja sosiaalikustannukset	329	336	331	343	349
Luotonantajat					
Nettorahoituskulut	-47	-40	-47	-53	-34
Omistajat					
Osingot	284	284	272	256	237
Yhteisöt					
Lahjoitukset	1	1	1	2	1
Liiketoiminnan kehittäminen	114	232	237	238	338

*Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti

	2019	2018	2017*	2016	2015
Asiakkaat					
Liikevaihto (MEUR)	5 170	5 174	4 911	4 801	5 029
Liikevaihto markkina-alueittain (MEUR)					
Eurooppa	1 690	1 485	1 526	1 581	1 566
Aasia	1 968	1 867	1 933	1 774	2 051
Amerikka	1 098	1 245	1 132	1 039	1 006
Afrikka	222	283	221	313	329
Muut	192	294	100	94	78
Toimittajat					
Ostetut tuotteet, materiaalit ja palvelut (MEUR)	3 368	3 327	3 024	2 969	3 136
Henkilöstö					

Palkat (MEUR)	1 028	954	1000	939	935
Palkat markkina-alueittain (MEUR)					
Eurooppa	719	643	689	650	632
Aasia	145	150	156	153	163
Amerikka	134	134	130	110	112
Afrikka	22	20	18	19	21
Muut	8	7	7	7	8
Liikevaihto/työntekijä (TEUR)	271	274	275	262	271
Julkinen sektori					
Verot ja sosiaalikulutukset (MEUR)	329	336	331	343	349
Verot ja sosiaalikulutukset markkina-alueittain (MEUR)					
Eurooppa	223	252	236	246	246
Aasia	47	38	44	45	50
Amerikka	43	33	38	47	44
Afrikka	19	10	12	5	6
Muut	-2	4	1	0	2
Saadut julkisen sektorin tuet (TEUR)	8 101	7 085	9 891	8 343	9 669
Nettorahoituserät (MEUR)	-47	-40	-47	-53	-34
Yhteisö					
Hallituksen myöntämät lahjoitukset (TEUR)	130	110	110	1365	110
Wärtsilän yhtiöiden myöntämät lahjoitukset (TEUR)	383	627	673	533	511

*Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti

Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet (GRI 201-2)

Wärtsilän ainoa EU:n päästökaupan (ETS) piiriin kuuluva tytäryhtiö on Wärtsilä Italia S.p.A. Syynä on tehtaan lämpövoimala. Päästökauppa ei ole vaikuttanut yhtiön kannattavuuteen. Wärtsilä vastaa ilmaston muuttumiseen kehittämällä ja toimittamalla tuotteita, ratkaisuja ja palveluja, joiden avulla asiakkaat voivat vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä. Lisätietoa ilmastonmuutokseen liittyvistä Wärtsilän ratkaisuista löytyy verkkosivuiltamme www.wartsila.com. Ilmastonmuutokseen ja Wärtsilän tuotteisiin liittyvät liiketoimintariskit käsitellään Hallinnointi-katsauksen Riskit ja riskienhallinta osiossa.

Organisaation eläkesitoumusten kattavuus (GRI 201-3)

Wärtsilän työntekijöiden eläketurva perustuu kunkin maan lainsäädäntöön ja voimassa oleviin sopimuksiin. Suomessa valtaosa eläkevelvoitteista hoidetaan työeläkejärjestelmän (TyEL) kautta. Suurimmat etuuspohjaiset eläkejärjestelmät ovat Sveitsissä, Saksassa, Isossa-Britanniassa ja Ruotsissa. Suurin osa etuuspohjaisista eläkejärjestelmistä on eläkesäätiöiden hallussa, eivätkä niiden varat sisälly konsernin varoihin. Wärtsilän tytäryhtiöiden maksut eläkesäätiöille suoritetaan kunkin maan lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Etuuspohjaisten eläkejärjestelmien vakuutuslaskelmat ovat kussakin maassa valtuutettujen aktuaarien suorittamia. Lisätietoja konsernin eläkevelvoitteista on tilinpäätöksen liitetiedostossa 25. Eläkevelvoitteet.

Valtiolta saadut avustukset (GRI 201-4)

Saadut julkisen sektorin tuet (TEUR)	2019	2018	2017	2016	2015
	8 101	7 085	9 891	8 343	9 669

Wärtsilä sai julkiselta sektorilta tukea vuonna 2019 yhteensä 8.101 tuhatta euroa mm. tutkimus- ja tuotekehitysprojekteihin. Eniten tukia vuonna 2019 myönsivät Suomi, Norja ja Espanja.

Markkina-asema

Normaalin aloituspalkkatason suhde paikalliseen minimipalkkaan sukupuolittain (GRI 202-1)

Wärtsilä soveltaa ja noudattaa kaikissa maissa paikallista työolainsäädäntöä sekä työehtosopimuksia, joissa yleensä määritellään minimipalkka. Lisäksi alkupalkkoja verrataan tehtäväkohtaisesti ja koulutuksen perusteella alan yleiseen palkkatasoon. Laki ja muut määräykset asettavat minimipalkan, mutta todelliset palkat ovat usein tätä tasoa korkeampia. Jokaisessa maassa työntekijöiden palkkaus ja palkitseminen noudattaa Wärtsilän palkitsemispolitiikkaa, maakohtaisia käytäntöjä ja työsuhteita. Peruspalkka määräytyy paikallisten olosuhteiden, työn vaativuuden ja työntekijän pätevyyden ja työsuorituksen mukaan.

Paikallisyhteisöstä palkattu osuus ylemmästä johdosta (GRI 202-2)

Wärtsilä ilmoittaa kaikista avoimin olevista tehtävistä sisäisesti, jotta varmistetaan, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet hakea avoimeen tehtävään. Rekrytoinnissa otetaan huomioon ensisijaisesti paikalliset hakijat, jollei ole nimenomaista syytä palkata tehtävään ulkomainen työntekijä, esimerkiksi tarvittaessa osaamisen siirtoa toisesta maasta. Tämä periaate pätee myös ylempiin johtotehtäviin. Ylempään johtoon luetaan globaalien toimialojen johto, konsernin johtajisto ja paikallisten tytäryhtiöiden johtotehtävät. Wärtsilän koko ylemmästä johdosta maailmanlaajuisesti 90% on rekrytoitu paikallisesti, toisin sanoen henkilöt ovat lähtöisin kyseisen tytäryhtiön sijaintimaasta.

Ympäristö

Wärtsilän toiminnan ympäristövaikutukset aiheutuvat pitkälti valmistustoiminnasta. Valmistuksen merkittävimmät ympäristönäkökohdat liittyvät energian ja luonnonvarojen käyttöön ja näin ollen myös toiminnasta aiheutuviin päästöihin. Valmistuksen lisäksi ympäristöä kuormittaa tuotekehityksen edellyttämä tuotteiden ja komponenttien testaustoiminta. Tuotteiden ympäristösuorituskyvyn parantamisen myönteiset vaikutukset ovat kuitenkin merkittävästi suuremmat kuin testauksen aiheuttama ympäristökuormitus, kun otetaan huomioon tuotteiden koko elinkaari.

Materiaalit

Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan (GRI 301-1)

Tärkeimpiä Wärtsilän tuotteissa käytettäviä materiaaleja ovat metallit: valurauta, seos- ja rakenneteräkset, alumiiniseokset ja pronssi. Vuonna 2019 materiaalien kokonaiskulutus oli 84.081 tonnia (103.332). Tärkeimmät materiaaliyhymät olivat metallit 80%, hiekka 14% ja kemikaalit 2%.

Materiaalit	2019	2018	2017	2016	2015
Materiaalien kokonaiskulutus (t)	84 081	103 332	73 738	84 913	100 767
Metallit (t)	67 123	85 820	55 416	59 898	73 285
Hiekka (t)	11 957	13 055	13 493	18 399	20 915
Kemikaalit (t)	1 520	1 422	1 575	1 831*	5 025
Muut (t)	3 482	3 035	3 255	3 601	1 542

* Huomattava luokitteluvirhe raportoinnissa korjattiin vuonna 2016, joten luku ei ole suoraan verrattavissa aiempiin vuosiin.

Kierrätettyjen materiaalien osuus (GRI 301-2)

Tärkeimmät Wärtsilän tuotteissa käytetyt materiaalit ovat metalleja: valurauta, seos- ja rakenneteräkset, alumiiniseokset ja pronssi.

Kierrätysmateriaalin osuus vaihtelee metallin ja toimittajan mukaan. Kierrätysmateriaalia, kuten käytöstä poistettuja kolikoita ja pronssipotkureita, käytetään esimerkiksi uusien potkureiden valamiseen.

Energia

Organisaation oma energiankulutus (GRI 302-1)

Kokonaisenergiankulutus (terajouleina, TJ) kattaa Wärtsilän yhtiöiden viime vuosina kuluttaman sähkön, lämmön ja polttoaineet. Polttoaineita syntyy sähkö- ja lämpöenergiaa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Wärtsilän tavoitteena on käyttää tuotettu sähköenergia omiin tarkoituksiinsa ja mahdollisesti myydä osa paikallisille energiayhtiöille. Moottoreiden koeajotoiminnan luonteen vuoksi sähköntuotanto ja yhtiön sähkön tarve eivät ole tasapainossa, minkä vuoksi ylijäämäenergiaa voidaan myydä paikallisille energiayhtiöille.

Sähköä käytetään valmistustoiminnassa, esimerkiksi komponenttien koneistuksessa, sekä huoltoverstailla ja toimistoissa. Moottoreiden koeajoissa syntyvää sähkö- ja lämpöenergiaa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Wärtsilän tavoitteena on käyttää tuotettu sähköenergia omiin tarkoituksiinsa ja mahdollisesti myydä osa paikallisille energiayhtiöille. Moottoreiden koeajotoiminnan luonteen vuoksi sähköntuotanto ja yhtiön sähkön tarve eivät ole tasapainossa, minkä vuoksi ylijäämäenergiaa voidaan myydä paikallisille energiayhtiöille.

Wärtsilän lämmönkulutus koostuu kiinteistöjen lämmityksestä. Koeajoissa tuotettua lämpöä pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään lämmityksessä. Osa kiinteistöistä kuuluu kaukolämpöverkkoon, osalla on oma lämpökeskus ja osa on sähkölämmitteisiä.

Energia	2019	2018	2017	2016	2015
Kokonaisenergiankulutus (TJ)	1 404	1 538	1 477	1 471	1 539
Sähkönkulutus (MWh)	124 843	132 572	131 960	139 363	142 819
Ostettu sähkö (MWh)	119 092	128 878	128 176	132 771	131 501
Tuotettu sähkö (MWh)	5 751	3 694	3 784	6 592	11 318
Myyty sähkö (MWh)	32 812	32 019	28 066	23 620	21 834
Lämmönkulutus (MWh)	31 429	32 937	36 890	33 542	30 161
Kevyt polttoöljy (t)	6 089	6 223	4 327	3 918	4 801
Raskas polttoöljy (t)	3 343	3 381	3 798	3 647	3 675
Maakaasu (t)	8 064	9 783	8 393	8 614	9 750
Muut polttoaineet (t)	1 329	1 238	2 811	3 209	2 834

Energiaintensiteetti (GRI 302-3)

Energia	2019	2018	2017	2016	2015
Kokonaisenergiankulutus (TJ/liikevaihto MEUR)	0,272	0,300	0,308	0,313	0,334

Energiankulutuksen vähentäminen (GRI 302-4)

Vuoden 2017 alussa Wärtsilä asetti energiansäästöavoitteeksi vähentää absoluuttista energiankulutusta (GWh) vähintään 7% vuoden 2015 keskimuutoksesta vuoteen 2025 mennessä. Toiseen seurantavuoteen mennessä on saavutettu 3,4 GWh:n pysyvä säästö energiankulutuksessa, pääasiassa vähentämällä sähkön ja lämmön kulutusta.

Energiansäästö	2019	2018	2017
Vuosittainen energiansäästö (GWh)	0,5	2,0	0,9
Kumulatiivinen energiansäästö (GWh)	3,4	2,9	0,9

Vesi

Vedenotto lähteittäin (GRI 303-1)

Wärtsilän käyttämä vesi voidaan jakaa kahteen kategoriaan: talousvesi ja jäähdytysvesi. Talousvettä käytetään pääasiassa valmistustoiminnoissa, kuten osavalmistuksen työstö- ja pesukoneissa, ja muutamilla tehtailla myös valumuottien tuotannossa sekä suljetun kierron jäähdytysjärjestelmissä. Wärtsilä käyttää merivettä moottoreiden ja prosessien jäähdytykseen.

Vuosittaisen vedenkulutuksen kokonaismäärä jaoteltuna veden lähteen mukaan: Jäähdytysvedestä noin 99% saadaan paikallisista pintavesistä, jonne vapautuu ainoastaan lämpöä puhtaan veden mukana, ja noin 1% jäähdytysvedestä hankitaan kunnallisilta vesilaitoksilta. Wärtsilän kokonaisvedenkulutuksesta vuonna 2019 noin 94% oli jäähdytysvetenä käytettyä merivettä, noin 5% oli vesijohtovettä ja noin 0,4% otettiin suoraan pohjavedestä tai oli sadevettä.

Vesi	2019	2018	2017	2016	2015
Kokonaisvedenkulutus (1 000 m³)	11 268	12 607	12 749	8 444	6 971
Vesijohtoveden kulutus (1 000 m³)	648	652	631	613	703
Jäähdytysveden kulutus (1 000 m³)	10 621	11 954	12 118	7 831	6 268

Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus (GRI 303-2)

Yhdenkään Wärtsilän tytäryhtiön vedenotolla ei ole havaittu olevan merkittävää vaikutusta niiden käyttämiin vesilähteisiin.

Kierrätetty ja uudelleenkäytetty vesi (GRI 303-3)

Wärtsilä Italia S.p.A. kierrätti 101.698 m³ vettä vuonna 2019 johtamalla sen vedenpuhdistuslaitokseen ja käyttämällä puhdistetun veden uudelleen tuotantoprosesseissaan. Määrä vastaa noin 28% Wärtsilä Italian vuotuisesta vedenkulutuksesta ja 1% Wärtsilän kokonaisvedenkulutuksesta vuonna 2019. Muissa Wärtsilän tuotantolaitoksissa ei ole käytössä merkittäviä vedenkierrätysprosesseja.

Päästöt

Kasvihuonekaasujen päästöt ja intensiteetti (GRI 305-1, 305-2, 305-3, 305-4)

Suorien CO₂-päästöjen lisäksi Wärtsilän toiminnasta aiheutuu epäsuoria CO₂-päästöjä. Vuonna 2019 laskennalliset sekundääriset CO₂e-päästöt (sijaintiperusteinen laskentatapa) (ostosähköstä ja -lämmöstä) olivat 40.911 tonnia (47.347) ja lentomatoista aiheutuneet CO₂e-päästöt olivat 34.700 tonnia (40.945). Vuonna 2019 ei esiintynyt biogeenisiä CO₂-päästöjä.

Kasvihuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset)	2019	2018	2017	2016	2015
Hiilidioksidipäästöt (tCO ₂ e) (suorat) (SCOPE 1)	56 568	59 949	57 998	57 355	63 441
Hiilidioksidipäästöt (tCO ₂ e) (epäsuorat) (SCOPE 2)	40 911	47 347	56 002	59 697	60 317
Hiilidioksidipäästöt (tCO ₂ e) (epäsuorat) (SCOPE 3)	164 550	208 330	155 537*	168 571*	39 033
Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti (kaikki)	50,8	61,5	56,1	60,8	35,3

* Sisältää epäsuorat päästöt materiaalien ja energian käytöstä sekä lentämisestä. Vuotta 2016 edeltävät luvut sisältävät päästöt vain lentämisestä.

Kasvihuonekaasupäästöt (hankintaperusteiset)	2019	2018
Hiilidioksidipäästöt (tCO ₂ e) (suorat) (SCOPE 1)	56 568	59 949
Hiilidioksidipäästöt (tCO ₂ e) (epäsuorat) (SCOPE 2)	53 453	63 768
Hiilidioksidipäästöt (tCO ₂ e) (epäsuorat) (SCOPE 3)	160 960	204 065
Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti (kaikki)	52,5	63,9

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (GRI 305-5)

Wärtsilä on ryhtynyt toimenpiteisiin vähentääkseen epäsuoria CO₂-päästöjä. Energiatohokkuussitoumuksen tavoitteena on energiankulutuksen ja päästöjen vähentäminen. Lisäksi Wärtsilän keskeisenä tavoitteena on matkustamisen vähentäminen tiukan matkustuspoliitikan ja virtuaalokokoustyökalujen avulla: Skype-/Teams-kokoukset omalta tietokoneelta käsin, jolloin useita henkilöitä voi kommunikoida pikaviesteillä ja jakaa toisilleen esitysmateriaaleja, sekä neuvotteluhuoneisiin asennetut videokokousjärjestelmät. Skype-/Teams-palvelua ja videokokouksia käytetään Wärtsilässä jatkuvasti. Skype-/Teams-tapaamisia kertyy päivittäin noin 1.700. Perinteisiä videokokousjärjestelmiä on 160 neuvotteluhuoneessa 49 maassa. Lisäksi uusi yleistävä ratkaisu ovat Skype-/Teams-huoneet, joita on muutamassa maassa yhteensä 50 kappaletta. Lisäksi onnistuimme vuonna 2019 vähentämään työhön liittyvien lentomatojen hiilidioksidipäästöjä 15% eli 6.245 ekvivalentttonnia verrattuna edellisvuoteen.

NOx- ja SOx-päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan (GRI 305-7)

Ilmaan vapautuvat päästöt aiheutuvat pääasiassa moottoreiden koeajoista ja valmiiden moottoreiden tai muiden tuotteiden maalaamisesta. Koeajojen päästöt muodostuvat typen oksideista (NO_x), rikkidioksidista (SO_x), hiilidioksidista (CO₂) ja hiukkasista sekä vähäisemmässä määrin muista päästökomponenteista. Moottoreiden ja muiden tuotteiden maalauksessa syntyy haihtuvia orgaanisia yhdisteitä eli VOC-päästöjä. Moottoripäästöjä vähennetään tutkimuksen ja tuotekehityksen sekä tuotetestauksen avulla. Nämä toimenpiteet aiheuttavat myös päästöjä, mutta niiden tulokset vähentävät valmistettujen moottoreiden tulevia päästöjä.

Päästöt	2019	2018	2017	2016	2015
Typen oksidien päästöt (t)	544	545	534	500	553
Rikkidioksidien päästöt (t)	51	55	62	59	63
Hiilivetyjen kokonaispäästöt (t)	139	164	131	116	145
Hiukkaset (t)	7	7	8	9	9
VOC-päästöt (t)	37	45	36	30	40

Valmistusprosessista aiheutuva melu syntyy pääasiassa moottoreiden koeajoista ja tuotantolaitosten katolla olevista ilmanvaihtolaitteista. Melu on pääasiassa matalataajuisia ja siten ihmiskorvalla heikosti havaittavissa. Wärtsilä on panostanut meluntorjuntaan käyttämällä asianmukaisia teknisiä ratkaisuja ja onnistunut alentamaan melutasoja huomattavasti. Meluntorjuntatyö on kuitenkin jatkuvaa ja edellyttää säännöllistä seurantaa.

Jätevedet ja jätteet

Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan (GRI 306-1)

Wärtsilä käyttää merivettä moottoreiden ja prosessien jäähdytykseen. Tällöin jäähdytysvesijärjestelmä on erillinen järjestelmä, jossa lämpö on ainoa luonnonvesistöön vapautuva päästö. Jätevedet viemäroidään ja johdetaan paikallisille jätevesien puhdistamoille tai puhdistetaan paikan päällä. Mikäli jätevedet eivät sovellu tavanomaiseen puhdistukseen, ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn, esimerkiksi ongelmajätelaitokselle.

Useilla Wärtsilän tytäryhtiöillä on ympäristöluvat, jotka sallivat puhtaan tai asianmukaisesti puhdistetun veden laskemisen luonnonvesistöihin. Suurin osa tästä purkuvedestä on puhdasta jäähdytysvettä, jossa lämpö on ainoa paikalliseen pintavesistöön vapautuva päästö.

Kokonaisvesipäästöt vuonna 2019 olivat 11.196.069 m³.

Vesipäästöjen kohteet 2019	Kunnallinen viemäri	Meri	Joki	Maaperä	Uusiokäyttö
Määrä (m ³)	201 313	10 620 945	361 529	10 242	2 040
% vesien kokonaispäästöistä	1,8	94,9	3,2	0,1	0

Jätteet jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti (GRI 306-2)

Tuotantotoiminta synnyttää monenlaista jätettä, joka voidaan jakaa kahteen pääluokkaan: ongelmajätteet ja tavanomaiset jätteet. Ongelmajätteet sisältävät lastuamismusteet, erilaiset jätteöljyt, maali- ja liuotinjätteet, öljyiset jätteet, kiinteät jätteet jne. Tavanomaiset jätteet sisältävät romumetallin, metallilastut, puujätteen, yhdyskuntajätteen, kartongin ja jätteenpaperin. Kaikki Wärtsilän yhtiöt lajittelevat jätteensä paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Yleisesti ottaen jäteluokat ovat poltettava jäte, kaatopaikkajäte ja kierrätettävä jäte.

Wärtsilällä on neljä jätehuoltoon liittyvää päämäärää, jotka ovat tärkeysjärjestyksessä seuraavat:

- vähentää prosesseissa syntyvän jätteen määrää
- hyödyntää jäte raaka-aineena
- hyödyntää jäte energianlähteenä
- hävittää jäte ympäristöä säästävällä tavalla.

Jätteet	2019	2018	2017	2016	2015
Jätteet yhteensä (t)	30 287	36 025	32 580	50 020	52 037
Tavanomaiset jätteet (t)	26 439	31 240	28 928	42 663	44 864
Ongelmajätteet (t)	3 847	4 785	3 651	7 357	7 173
Kaatopaikkajäte (t)	2 022	4 051	3 198	9 962	8 593
Kierrätettävä jäte (t)	22 133	24 791	23 647	30 695	34 074
Poltettava jäte (t)	2 215	2 305	1 990	1 889	2 197
Kompostoitava jäte (t)	69	92	95		
Loppusijoitettava ongelmajäte (t)	318	579	548	964	2 586
Kierrätettävä ongelmajäte (t)	2 261	3 063	2 113	5 470	3 502
Poltettava ongelmajäte (t)	1 268	1 143	990	923	1 084

Tuotteet ja palvelut

Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden laajuus

Ympäristötuotteet ja -palvelut ovat Wärtsilälle tärkein väylä ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Ympäristömyötäisten ratkaisujen ja palveluiden toimittajana Wärtsilä voi auttaa asiakkaitaan kehittämään liiketoimintaansa kestäväan suuntaan. Kestävää kehitystä edistävän innovoinnin arvo näkyy laajassa ympäristömyötäisten tuotteiden ja palveluiden valikoimassamme, johon sisältyy hyötysuhdetta parantavia, kaasui- ja nestepäästöjä vähentäviä ja jäteveden ja painolastiveden käsittelyyn liittyviä tekniikoita sekä muita tuotteita ja ratkaisuja, jotka ovat koko elinkaarensa ajan joustavia, tehokkaita, luotettavia, turvallisia, edullisia käyttää ja ympäristökuormitukseltaan vähäisiä.

Kustannukset

Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja investoinnit

Wärtsilän toimintaan liittyvät kustannukset on määritelty ympäristökustannuksiksi, jos ne liittyvät ilman-, maaperän- tai vesiensuojeluun, jätehuoltoon, ympäristöasioiden hallintaan tai meluntorjuntaan.

Merkittävä osa tuotekehitysinvestoinneista käytetään ympäristömääräysten noudattamisen varmistamiseen, mistä on sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä hyötyä koko arvoketjulle ja viime kädessä ympäristölle.

Kustannukset	2019	2018	2017	2016	2015
Tutkimus- ja tuotekehityskustannukset (MEUR)	164	165	141	131	132
Ympäristökustannukset					
Ympäristöinvestoinnit (MEUR)	1,0	0,6	4,0	0,7	0,5
Ympäristökäyttökustannukset (MEUR)	3,8	4,0	3,8	4,0	4,6

Sosiaaliset tiedot

Wärtsilä pyrkii tarjoamaan asiakkailleen parasta lisäarvoa ja palvelua kehittämällä jatkuvasti osaamistaan ja työskentelytapojaan. Wärtsilän sosiaalisen vastuun ja henkilöstöstrategian tavoitteena on muuttaa liiketoimintastrategia teoiksi kehittämällä jatkuvasti henkilöstöä, organisaatiota, osaamista ja toimintatapoja muuttuvien liiketoimintatarpeiden mukaisesti.

Tavoitteena on tarmokas, osaava ja motivoitunut henkilöstö, joka työskentelee innostavissa, mielekkäissä ja etenemismahdollisuuksia tarjoavissa tehtävissä erinomaisten esimiesten johdolla. Annamme tunnustusta hyvistä suorituksista ja kunnioitamme erilaisuutta. Wärtsilä pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen, urakoitsijoilleen sekä muille eri puolilla konsernia työskenteleville henkilöille turvalliset työolosuhteet asettamalla toiminnalle korkeat työterveys- ja turvallisuusvaatimukset.

Hyvän yrityskansalaisuuden peruskiviä ovat aktiivinen yhteistyö, avoin viestintä ja hyvät suhteet sidosryhmiin. Wärtsilän liiketoiminta ja sidosryhmäsuhteet perustuvat yhtiön toimintaperiaatteisiin (Code of Conduct), joita jokainen Wärtsilän yhtiö ja työntekijä on velvollinen noudattamaan.

Merkittävät muutokset yhtiössä ja toimitusketjussa vuonna 2019 (GRI 102-10)

Wärtsilä uudisti lokakuussa 2018 organisaationsa jakamalla toimintansa kahteen liiketoiminta-alueeseen: Wärtsilä Marine Business ja Wärtsilä Energy Business, jotka vastaavat omilla markkinoillaan sekä uusmyynnistä että palveluista. Uusi organisaatorakenne astui voimaan 1.1.2019. Kyseessä on yksi Wärtsilän historian suurimpia organisaatiomuutoksia, joka merkitsi yli 13.000 ihmisen uudelleensijoittamista sekä merkittäviä muutoksenhallinta-, uudelleenjärjestely- ja rekrytointitoimenpiteitä.

Wärtsilä jatkoi konsernin laajusta ohjelmaansa toiminnan ja resurssien mukauttamiseksi läpi koko vuoden 2019. Tarkoituksena on varmistaa yhtiön tuleva kannattavuus ja kilpailukyky. Suunniteltuja toimenpiteitä ovat yhä kohdennetumpi myyntiprosessi, sopimusperusteinen ja "as-a-service" -liiketoimintamallin kehittäminen, kustannusrakenteen tarkastelu sekä liiketoimintojen tarjoaman optimointi. Ohjelman ennakoidaan johtavan noin 1.200 työpaikan vähentämiseen maailmanlaajuisesti vuoden 2020 loppuun mennessä.

Wärtsilä vahvisti vedenalaista huoltotarjontaan helmikuussa avaamalla uuden vedenalaisen korjaus-, kunnostus- ja huoltolaitoksen Arabiemirikuntien Fujairahiin.

Toukokuussa Wärtsilä julkisti ostavansa brittiläisen Ships Electronic Services Ltd:n ("SES"), joka on erikoistunut pääasiassa kaupallisten ja vapaa-ajan alusten navigointi- ja viestintäelektronikkaan sekä asennus-, huolto- ja korjauspalveluihin. Yhtiöllä oli 47 työntekijää.

Syyskuussa Wärtsilän Energy Business ilmoitti suunnitelmasta järjestää uudelleen ja mukauttaa organisaatiotaan. Tavoitteena on lisätä asiakaskeuhkeisyyttä ja kykyä hyödyntää markkinoiden mahdollisuuksia yksinkertaistamalla organisaatiota, nopeuttamalla päätöksentekoa ja työntekijöitä vastuullistamalla.

Samoin syyskuussa päätettiin purkaa Wärtsilä-Hyundai Engine Company (WHEC) -yhteisyritys yhteisellä sopimuksella Hyundai Heavy Industriesin kanssa. WHEC valmisti 4-tahtisia W50DF-moottoreita LNG-säiliöaluksiin ja muihin merenkulun sovelluksiin Aasian markkinoille, ja se työllisti 20 ihmistä vuoden 2019 lopussa.

Wärtsilän digitaalinen muutos on edistynyt nopeasti viime vuosina. Syyskuussa Wärtsilä integroi tiimensä digitalisaation keskusorganisaatiossa eri liike- ja konsernitoimintoihin sen perusteella, missä ne pystyvät parhaiten luomaan arvoa asiakkaillemme ja Wärtsilälle kokonaisuutena. Samalla tiimien osallistuminen toimintaan ja projekteihin jatkuu kustannustehokkaasti.

Joulukuussa Wärtsilä ilmoitti myyvän Wärtsilä ELAC Nautik GmbH:n (ELAC Nautic). ELAC Nautikista tuli osa Wärtsilää L-3 Communications MS:n oston yhteydessä vuonna 2015. Sen painopisteinä markkinoilla ovat kaikkuluotaimet, mukaan lukien ääniluotaimet, vedenalaiset viestintäjärjestelmät sekä kaikuajärjestelmät pienille ja keskikokoisille sotilaskäyttöön tarkoitetuille sukellusveneille. Yrityksellä on noin 120 työntekijää.

Työllistäminen

Henkilöstö ja ulkopuolinen työvoima vuonna 2019 (GRI 102-8, GRI 401-1)

Suoran työllistämisen lisäksi Wärtsilän toimipaikoilla toimi aliurakoitsijoita, joiden yhteenlaskettu työllisyysvaikutus oli 6.370 henkilötyövuotta. Suomen yksiköiden henkilöstömäärä oli 3.776.

Vuonna 2019 Wärtsilän palveluksesta lähti eri syistä yhteensä noin 1.890 työntekijää ja yhtiöön palkattiin 4.067 työntekijää. Wärtsilän henkilöstön yhteismäärä oli vuoden 2019 lopussa 18.795.

Henkilöstö	2019	2018	2017	2016	2015
Henkilöstön määrä vuoden lopussa	18 795	19 293	18 065	18 011	18 856
Henkilöstö liiketoiminnoittain					
Services	*	11 051	10 624	10 567	10 592
Marine Solutions	12 526	6 267	5 845	6 074	6 847
Energy Solutions	4 978	1 171	1 038	903	959
Muut	1291	805	559	467	459
Henkilöstö markkina-alueittain					
Eurooppa	11 618	11 693	10 463	10 399	10 893
Aasia	4 341	4 726	4 890	4 992	5 297
Amerikka	2 016	2 074	1 960	1 919	1 917
Muut	820	801	753	701	748
Henkilöstön keski-ikä	41,6	41,4	41,5	41,0	41,0
Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet (%)	93	93	92	89	89
Määräaikaiset työsuhteet (%)	7	7	8	11	11
Kokoaikaiset työsuhteet (%)	98	98	98	98	98
Osa-aikaiset työsuhteet (%)	2	2	2	2	2
Henkilöstön vaihtuvuus (irtisanoutuneet, %)	6,7	5,7	5,3	5,3	5,2
Nettotyöllisyysvaikutus	-571	923	-213	-840	-755

* Services lakkautettiin itsenäisenä liiketoiminta-alueena vuoden 2018 lopussa

	Toistaiseksi voimassa olevat	Määräaikaiset
Henkilöstön määrä työsuhteen ja sukupuolen mukaan 2019		
Kokonaismäärä	17 401	1 394
Miehiä	14 533	1 111
Naisia	2 868	283

	Toistaiseksi voimassa olevat	Määräaikaiset
Henkilöstön määrä työsuhteen ja alueen mukaan 2019		
Eurooppa	11 155	462
Aasia	3 631	716
Amerikka	1 983	30
Muut	632	186

	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset
Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet koko-/osa-aikaisuuden mukaan 2019		
Kokonaismäärä	17 035	366
Miehiä	14 227	306
Naisia	2 808	60

Uudet rekrytoinnit 2019	Uudet työsuhteet	Aste (%)
Kokonais määrä	4 067	21,6
Sukupuoli		
Miehiä	3 159	20,2
Naisia	908	28,8
Ikäryhmä		
< 30 vuotta	1 684	65,5
30–50 vuotta	2 071	17,7
> 50 vuotta	313	7,0
Markkina-alue		
Eurooppa	2 406	20,7
Aasia	881	20,3
Amerikka	494	24,6
Muut	286	35,0

Henkilöstön vaihtuvuus (irtisanoutuneet) 2019	Lukumäärä	Aste (%)
Kokonais määrä	1 162	6,7
Sukupuoli		
Miehiä	914	6,3
Naisia	248	8,6
Ikäryhmä		
< 30 vuotta	187	9,0
30–50 vuotta	774	7,1
> 50 vuotta	201	4,6
Markkina-alue		
Eurooppa	699	6,3
Aasia	291	8,0
Amerikka	118	5,9
Muut	54	8,5

Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määrä- tai osa-aikaiselle henkilöstölle (GRI 401-2)

Määräaikaisessa ja osa-aikaisessa työsuhteessa oleville tarjotaan yleisesti ottaen samat etuudet kuin toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleville. Joissakin maissa oikeus etuuksiin riippuu palvelukuukausista tai -vuosista. Tällaiset erot johtuvat yleensä paikallisen lainsäädännön mukaisista työehtosopimuksista.

Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet

Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisirtisanomisaika (GRI 402-1)

Wärtsilän vähimmäisirtisanomisaikaa koskevat menettelytavat on kuvattu osiossa Ihmioikeus- ja tasa-arvopolitiikka sekä oikeudenmukaiset työllisyyskäytännöt.

Työterveys ja -turvallisuus

Osuus kokonaistyövoimasta, joka on edustettuna henkilöstön ja johdon yhteisissä virallisissa työsuojelutoimikunnissa (GRI 403-1)

Wärtsilä-yhtiöissä on käytössä paikallisen lainsäädännön edellyttämiä työsuojeluohjelmia, joita kehitetään yleensä sekä yritysjohton että henkilöstön edustajien muodostamissa työsuojelutoimikunnissa. Työsuojelutoimikunta on 85% Wärtsilän yhtiöistä, ja toimikuntien toiminnan piirissä on yhteensä 89% Wärtsilän henkilöstöstä.

Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset (GRI 403-2)

Vuonna 2019 tapaturmataajuus oli 2,25, mikä merkitsee 10%:n vähennystä verrattuna edellisvuoteen.

Valitettavasti on todettava, että vietnamilaisella telakalla sattui urakoitsijan työntekijän kuolemaan johtanut tapaturma. Urakoitsija oli purkamassa aluksen runkoon kiinnitettyä väliaikaista teräsrakennetta. Purkutöiden aikana rakenne yllättäen putosi ja upposi mereen. Yksi urakoitsijan työntekijöistä työskenteli onnettomuuden tapahtuessa rakenteen päällä, eikä hän onnistunut pääsemään ulos vaan menetti henkensä.

Tapaturmat	2019	2018	2017	2016	2015
Tapaturmat yhteensä	397	398	446	439	461
Poissaoloon johtaneet tapaturmat, vähintään 1 päivä, työntekijät, yhteensä	85	90	88	95	104
Eurooppa	58	62	60	69	72
Aasia	16	14	9	17	15
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	10	13	16	6	16
Afrikka	1	1	3	3	1
Poissaoloon johtaneet tapaturmat, vähintään 1 päivä, alihankkijat, yhteensä	20	35			
Eurooppa	11	19			
Aasia	4	6			
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	5	10			
Afrikka	0	0			
Poissaoloon johtaneita tapaturmia/miljoona työtuntia					
Työntekijät	2,25	2,5	2,5	2,6	2,8
Alihankkijat	1,8	3,1			
Poissaolotaajuus					
Sairauspoissaolot (% tehdyistä työtunneista)	2,1	2,2	2,0	2,2	1,9
Tapaturmien aiheuttamat poissaolot (% tehdyistä työtunneista)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Työperäisten sairauksien aiheuttamat poissaolot (% tehdyistä työtunneista)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuolemantapaukset					
Kuolemantapauksia yhteensä	1	1	1	1	1
Työntekijät	0	1	0	0	1
Alihankkijat	1	0	1	1	0

Työperäisille sairauksille altistavissa tehtävissä työskentelevät työntekijät (GRI 403-3)

Wärtsilän huolto- ja testaushenkilöstö työskentelee jatkuvasti käynnissä olevien moottoreiden läheisyydessä ja altistuu siksi kovalle melulle. Kuulon aleneminen pyritään estämään Wärtsilän työterveys- ja työturvallisuusohjelmilla, muun muassa hankkimalla melulle altistuville työntekijöille asianmukaiset kuulosuojaimet. Vuonna 2019 diagnosoitiin yhteensä 10 työperäistä sairautta, mikä vastaa 0,27 tapausta miljoonaa työtuntia kohti.

Koulutus

Koulutuspäivien vuotuinen keskimäärä työntekijää kohden (GRI 404-1)

Vuonna 2019 Wärtsilän miespuolisille työntekijöille kertyi 2,11 koulutuspäivää ja naispuolisille työntekijöille 1,85 koulutuspäivää.

Koulutuspäivät (päivää/työntekijä)	2019	2018	2017	2016	2015
Kaikki	2,0	2,2	2,2	3,0	3,0
Johto	2,0	2,9	3,5	3,7	3,5
Muut toimihenkilöt	1,0	2,1	3	2,9	2,9
Työntekijät	2,0	2,1	2,0	3	3,1

Ohjelmat työntekijöiden osaamisen kehittämiseen ja siirtymävaiheen tukiohjelmat (GRI 404-2)

Osaamisen kehittämiseen liittyvät Wärtsilän ohjelmat on kuvattu osiossa Ihmisten johtaminen. Wärtsilä tarjoaa henkilöstölleen laajasti erilaisia sisäisiä koulutuksia ja oppimismahdollisuuksia yli 20 eri aihekategoriassa. Koulutusteemoista mainittakoon muun muassa konetekniikka, työturvallisuus ja -terveys, kielet ja kulttuuri, projektijohtaminen, ympäristö, turvallisuus ja johtaminen.

Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus (GRI 404-3)

Vuosittaisen kehityskeskustelujen toteutuminen	2019	2018	2017	2016	2015
Kattavuus (%)	91	96	96	96	92

Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet

Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus (GRI 405-1)

Monimuotoinen henkilöstö tekee parempaa tulosta, pystyy paremmin ratkaisemaan monimutkaisia ongelmia ja tarjoaa yrityksen käyttöön laajemman osaamispohjan. Wärtsilän vuonna 2012 käynnistämän monimuotoisuusaloitteen tavoitteena on edistää osallistavaa yrityskulttuuria kaikilla tasoilla yhtiön globaalien ja paikallisten vaatimusten täyttämiseksi. Monimuotoisuuteen panostaminen ja eri-sukupuolta olevien ja persoonallisuudeltaan ja koulutustaustaltaan erilaisten ihmisten tukeminen tekee Wärtsilästä entistä vetovoimaisemman työnantajan ja asiakkailleen arvostetun liikekumppanin.

Sukupuolijakauma	2019	2018	2017	2016	2015
Miehiä/naisia (%)	83/17	83/17	84/16	84/16	85/15
Miesten/naisten osuus johtotehtävissä (%)	83/17	87/13	89/11	89/11	89/11
Alueellinen monimuotoisuus					
Kansallisuudet	140	137	136	134	131

Työntekijöiden lukumäärä ikäryhmän mukaan 2019	Lukumäärä	Aste (%)
< 30 vuotta	2 574	14
30–50	11 736	62
> 50 vuotta	4 486	24

Hallituksen ja johtokunnan jäsenet ikäryhmittäin vuonna 2019, %	Johtokunta (%)	Hallitus (%)
< 30 vuotta	0	0
30–50	29	13
> 50 vuotta	71	88

Hallituksen ja johtokunnan jäsenet sukupuolittain vuonna 2019, %	Johtokunta (%)	Hallitus (%)
Naisia	14	25
Miehiä	86	75

Asiakastyytyväisyys

Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset (GRI 102-43)

Wärtsilä asettaa aina asiakkaidensa tarpeet etusijalle. Osoitamme sen kuuntelemalla asiakkaiden palautetta tarkkaan ja reagoimalla siihen sekä operatiivisella että johdon tasolla. Wärtsilälle on tärkeää ansaita asiakkaidensa pitkäjänteinen luottamus pitämällä lupauksensa. Vaikka alallamme saattaa tulla vastaan haasteita, suhteita lujitetaan toimimalla asiakaslähtöisesti. Mittaamme asiakkaidemme uskollisuutta ja tyytyväisyyttä soveltamalla Net Promoter Score- eli NPS-metodologiaa. Tuloksia seurataan kuukausittain. Tulokset ovat parantuneet merkittävästi kolmen viime vuoden aikana.

Otamme mielellämme asiakkailta vastaan palautetta projektien toimitusvaiheessa sekä laitteiden käytön aikana. Tieto toimivista ratkaisuista ja parantamismahdollisuuksista sekä asiakkaiden toimintaympäristön ymmärtäminen ovat elintärkeitä edellytyksiä yhtiön tuotteiden ja palveluiden kehittämiseksi. Keräämällä palautetta erilaisissa tapahtumissa ja pitämällä muutoin jatkuvasti yhteyttä asiakkaisiin sekä reagoimalla palautteeseen varmistamme, että asiakkaiden tarpeet ja odotukset täyttyvät.

Asiakasuskollisuus	2019	2018	2017
Net Promoter Score, NPS	59	53	45
Vastaajia	2 787	3 356	4 875

NPS-asteikolla alin tulos on -100 ja paras +100.

Määräystenmukaisuus

Wärtsilä on sitoutunut kestävään liiketoimintaan. Edistääkseen konsernin ja sen sidosryhmien pitkän aikavälin etuja Wärtsilä pyrkii liiketoiminnassaan ylläpitämään korkeimpia juridisia ja eettisiä normeja. Wärtsilä sitoutuu kaikessa liike- ja muussa toiminnassaan noudattamaan soveltuvaan lainsäädäntöä ja toimimaan hyvänä yrityskansalaisena kaikkialla, missä yrityksellä on toimintaa. Tämä edellyttää koko henkilöstöltä vastuullista käytöstä ja rehellisyyttä.

Wärtsilä on sitoutunut varmistamaan, että yhtiön toimintaperiaatteita (Code of Conduct) noudatetaan sen liiketoiminnassa poikkeuksetta kaikkialla maailmassa. Väärinkäytösten ja toimintaperiaatteiden epäiltyjen rikkomusten ilmoittamista varten on perustettu konsernin raportointikäytäntö. Wärtsilän henkilöstöä kehoitetaan tuomaan esille epäillyt toimintaperiaatteiden ja sitä tukevien toimintapolitiikoiden ja ohjeiden rikkomukset. Raportoidut tapaukset tutkitaan tilanteen mukaan joko paikallisesti tai konsernitasolla. Epäillyt väärinkäytökset tulee ensisijaisesti raportoida omalle linjaesimiehelle, mutta henkilöstö voi ilmoittaa epäilyksistään myös muilla tavoin, kuten ulkoisesti ylläpidetyn ilmiintokanavan kautta, raportoida suoraan määräystenmukaisuustoiminnolle tai ilmoittaa lakiasianosastolle. Jos epäilyyn väärinkäytökseen liittyy Wärtsilä Oyj Abp:n ylintä johtoa tai jos asia muutoin katsotaan erityisen merkittäväksi, se voidaan ohjata suoraan Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen tarkastusvaliokunnan käsiteltäväksi. Mahdollisesta toimintaperiaatteiden rikkomuksesta hyvässä uskossa ilmoittanut työntekijä ei saa joutua minkäänlaisen häirinnän, kostotoimenpiteiden tai muun kielteisen seuraamuksen kohteeksi. Wärtsilän henkilöstöä kehoitetaan tarvittaessa pyytämään ohjeita eettisesti moitteettomasta ja laillisesta toiminnasta Wärtsilän lakimiehiltä tai määräystenmukaisuustoiminnolta.

Ympäristömääräysten noudattaminen

Wärtsilän yhtiöt noudattavat kaikkia paikallisia ympäristölainsäädäntöjä. Wärtsilän tuotantoyhtiöiden toiminta edellyttää voimassa olevia ympäristölupia, joiden ehdot yleisesti ottaen täytetään. Poikkeamat on kuvattu seuraavissa kappaleissa.

Ympäristöhäiriöt (GRI 306-3) ja valitukset

Häiriötilanteiden, valitusten ja poikkeamien lukumäärä on esitetty alla olevassa taulukossa. Tyypillisesti raportoidut häiriötilanteet kattavat tapahtumat, joissa Wärtsilän yhtiö on ollut velvollinen raportoimaan tilanteesta viranomaisille.

Merkittävimmät Wärtsilän toimipaikoissa vuonna 2019 tapahtuneet ympäristöhäiriöt olivat neljä vähäistä polttoaineen tai öljyisen veden päästöä. Nämä häiriötilanteet tutkittiin, ja kaikissa tapauksissa toteutettiin asianmukaiset korjaavat toimenpiteet ympäristövaikutusten minimoimiseksi.

Poikkeamat ympäristömääräyksistä (GRI 307-1)

Pietarin vesi- ja jätevesihuoltoa hoitava yhtiö määräsi Wärtsilä Voyage Limitedille yhteensä 6.052 euron sakot toistuvista yhtiön jätevesilupaun kirjattujen kemiallisen ja biologisen hapenkulutuksen raja-arvojen ylityksistä. Korjaavat toimenpiteet toteutetaan vuoden 2020 alussa.

Häiriötilanteet, valitukset ja poikkeamat	2019	2018	2017	2016	2015
Ympäristövastuu					
Häiriötilanteet	4	5	6	12	3
Poikkeamat	1	3	1	0	3
Valitukset	0	1	1	2	2
Sosiaalinen vastuu					
Poikkeamat	2	2	1	4	4
Maksetut sakot (EUR)	38 327	25 962	22 575	37 860	30 111

Syrjintätapaukset sekä korjaavat toimenpiteet, ja sosiaaliseen ja taloudelliseen vastuuseen liittyvien lakien ja määräysten noudattamatta jättäminen (GRI 406-1, GRI 419-1)

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen perustuvia oikeuksia. Wärtsilä tukee myös YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta, joista kuusi liittyy ihmisoikeuksiin ja työelämän oikeuksiin.

Wärtsilän työntekijät edustavat noin 140 kansallisuutta. Yhtiö edellyttää koko henkilöstön reilua ja tasapuolista kohtelua. Wärtsilä tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia ja huolehtii yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden ylläpitämisestä yhtiössä. Niissä maissa, joissa paikallinen lainsäädäntö ei tunnusta näitä oikeuksia, yhtiö pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen muita keinoja näkemystensä esittämiseen.

Wärtsilä ei hyväksy pakkotyötä eikä lapsityövoiman käyttöä minkäänlaisessa muodossa. Wärtsilän tiedossa ei ole ihmisoikeusrikkomuksia, syrjintätapauksia, työelämän oikeuksien rikkomuksia tai pakko- tai lapsityövoiman käyttöä. Katsauskaudella todettiin seuraavat poikkeamat:

Työtuomioistuimen päätöksen mukaan Turkissa toimiva Wartsila-ENPA SA oli päättänyt työntekijän työsuhteen riittämättömillä perusteilla, minkä johdosta entiselle työntekijälle oli maksettava 6.675 euron suuruinen korvaus.

Wärtsilä Korea Ltd:lle määrättiin 25.600 euron sakko, koska yhtiö ei täyttänyt lakisääteistä velvoitetta, jonka mukaan vähintään 5 prosenttia kaikista työntekijöistä on oltava vajaakuntoisia henkilöitä. Yritys työllistää lähinnä tuotantotyöntekijöitä, minkä vuoksi vajaakuntoisille on vaikea löytää sopivia tehtäviä.

Meneillään ovat myös seuraavat, yhtiön kiistämät poikkeama-tapaukset:

Wartsila India Ltd. on osallisena kahdeksassa kesken olevassa oikeudenkäynnissä, joista kuusi liittyy entisten työntekijöiden asiattomiksi kokemiin työsuhde- ja irtisanomiskäytäntöihin ja kaksi liittyy kiistaan eräiden työläisäädännön määräysten sovellettavuudesta. Intiassa on tavallista, että tämän tyyppisten kiistojen käsittely kestää useita vuosia, ja osa oikeudenkäynneistä on ollut vireillä jo vuodesta 2016.

Wärtsilä Brasil Ltda. sai Brasilian työministeriöltä huomautuksen lakisääteisen veloitteen laiminlyönnistä. Veloitteen mukaan vähintään kolme prosenttia yrityksen kaikista työntekijöistä tulee olla vajaakuntoisia. Yhtiö on tehnyt oikaisuvaatimuksen huomautukseen liittyvästä sakosta. Oikaisuvaatimuksen käsittely on kesken. Yhtiön on nimenomaisesti ilmoittanut avoimena olevien työpaikkojen olevan myös vajaakuntoisten henkilöiden haettavissa aina kun tämä on ollut mahdollista.

Edellisessä raportissa esitetyt poikkeamat

Wärtsilä Korea Ltd. ei pystynyt täyttämään lakisääteistä veloitettaan työllistää tietty minimimäärä vajaakuntoisia henkilöitä.

Aiemmin on raportoitu Wärtsilä North America, Inc:n asiakkaan saamista valituksista, joiden synnä oli Michiganin Marquettessa sijaitsevan voimalaitoksen aiheuttama melu. Vuonna 2019 ei saatu uusia valituksia.

Korruption ja lahjonnan vastaisista politiikoista ja toimintatavoista viestiminen ja koulutus, sekä vahvistetut korruptiotapaukset ja toimenpiteet niissä (GRI 205-2, 205-3)

Raportointijaksolla ei havaittu lahjontaa tai muita korruptiotapauksia. Wärtsilän korruption vastainen politiikka jaetaan välittäjille, kuten myyntiedustajille. Wärtsilä on järjestänyt myyntiedustajille ja muille välittäjille räätälöityä koulutusta. Wärtsilän korruption vastainen politiikka toimitetaan tavarantoimittajille ja kaikille henkilöille tai organisaatioille näiden pyynnöstä.

Poliittiset lahjoitukset (GRI 415-1)

Vuoden 2019 aikana Wärtsilä ei tehnyt maksuja poliittisille puolueille.

Syytteet kilpailun rajoituksesta ja monopoliaseman väärinkäytöstä (GRI 415-1)

Wärtsilässä järjestettiin perinteiseen tapaan vuonna 2019 kilpailuoikeudellista koulutusta avainhenkilöstölle. Tavoitteena on lisätä kilpailulainsäädännön tuntemusta ja siten varmistaa lakien ehdoton noudattaminen.

Poikkeamat liittyen tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin, tietoon tuotteista ja palveluista, markkinointiviestintään ja asiakastietojen säilyttämiseen (GRI 416-2, GRI 417-2, GRI 417-3, GRI 418-1, GRI, GRI 419-1)

Raportointijaksolla ei havaittu tuotteiden terveys- ja turvallisuuteen tai tuotetietoon liittyvien määräysten tai asiakastietoihin liittyviä rikkomuksia.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja Wärtsilä

Kestävä kehitys on olennainen osa Wärtsilän liiketoimintoja, tuotteita ja ratkaisuja. Moni Yhdistyneiden kansakuntien vuonna 2016 voimaan tulleesta 17 kestävän kehityksen tavoitteesta koskee asioita, joihin Wärtsilä vaikuttaa positiivisesti. Olemme yhdessä sidosryhmiemme kanssa sitoutuneet kehittämään ratkaisuja kestävän kehityksen tavoitteissa esitettyjen yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi. Samalla luodaan myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Meillä on keskeinen rooli erityisesti innovatiivisten, puhtaan energian ratkaisujen toimittamisessa ja älykkäiden meriteknologioiden toteuttamisessa.

Olemme käyneet läpi kaikki kestävän kehityksen tavoitteet ja päämäärät sekä tunnistaneet, mitkä näistä ovat keskeisiä yhtiömme kannalta. Näitä ovat erityisesti kestävän kehityksen tavoite 7 edullisesta ja puhtaasta energiasta, tavoite 8 ihmisarvoisesta työstä ja talouskasvusta sekä tavoite 9 koskien kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja.

Henkilöstön ja ympäristön kunnioittaminen

Wärtsilä pyrkii edistämään työntekijöidensä, toimittajiensa, asiakkaidensa ja paikallisyhteisöjen terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Kannatamme ja kunnioitamme YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallista julistusta. Olemme myös allekirjoittaneet YK:n Global Compactin ja siten sitoutuneet noudattamaan sen periaatteita ihmisoikeuksien, työn, ympäristön ja korruption vastaisen toiminnan alueelta.

Korkeatasoisten ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusvaatimustemme tarkoituksena on torjua tapaturmat kokonaan niin oman henkilöstön kuin alihankkijoiden osalta sekä varmistaa tuotteidemme ja ratkaisujemme luotettavuus ja käyttöturvallisuus. Wärtsilän ratkaisut ovat erittäin vähäpäästöisiä tai kokonaan päästöttömiä ja täyttävät tiukimmatkin paikalliset päästömääräykset. Ratkaisumme parantavat ilman laatua ja minimoivat terveyshaittoja. Olemme myös sitoutuneet jatkuvasti parantamaan ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen liittyviä tuloksiamme, jotta toiminnastamme ei aiheudu haittaa paikallisyhteisöille.

Wärtsilä tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia, mukaan lukien yhdistymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus. Kannatamme sukupuolten välistä tasa-arvoa ja olemme sioutuneita edistämään tasavertaisuutta kaikissa liiketoiminnan tehtävissä. Wärtsilä käynnisti vuonna 2012 monimuotoisuusaloitteen, jolla edistetään osallistavaa yrityskulttuuria kaikilla tasoilla.

Tuemme kestävää talouskasvua edistämällä globaalia yrityskansalaisuutta, osallistavaa yrityskulttuuria ja paikallista työllistämistä. Jatkuva oppimista ja itsensä kehittämistä rohkaistaan tarjoamalla monipuoliset mahdollisuudet oman osaamisen kehittämiseen organisaation kaikilla tasoilla.

Lisää tietoa osioissa:

[Ympäristöjohtaminen](#)

[Ohjaavat periaatteet](#)

[Työterveys- ja turvallisuus](#)

[Henkilöstöjohtaminen](#)

[Tuotesuunnittelun periaatteet](#)

[Vastuullinen liiketoiminta](#)

[Kestävän kehityksen lukuja](#)

Kohti sataprosenttisesti uusiutuvan energian tulevaisuutta

Wärtsilällä on merkittävä rooli, jotta maailmanlaajuisesti kasvavat energiatarpeet voidaan täyttää kestävästi. Joustavat energiaratkaisumme tarjoavat teknologioita, palveluita ja kestäviin, luotettaviin ja edullisiin voimajärjestelmiin tarvittavia ratkaisuja, joiden avulla luodaan edellytyksiä siirtyä tulevaisuudessa sataprosenttisesti uusiutuviin energianlähteisiin.

Wärtsilän tarjonta käsittää joustavia voimalaitoksia, energianvarastointi- ja energianhallintajärjestelmiä sekä elinkaaripalveluita. Nämä luovat edellytykset parantuneelle energiatehokkuudelle, luotettavalle tuotannolle sekä joustavuudelle polttoaineen ja toimintojen suhteen. Ratkaisumme tarjoavat tarvittavan tuen jo olemassa oleville uusiutuviin lähteisiin perustuville voimajärjestelmille tai järjestelmille, jotka energiasiirtymisen edetessä myöhemmin siirretään peruskuorman tai jaksoittaisen tuotannon varajärjestelmiksi. Tarjontamme energianvarastointijärjestelmissä yhdessä edistyskellisen energianhallintaohjelmistomme kanssa luovat edellytykset kestäväan, luotettavaan ja edulliseen matalahiiliseen voimajärjestelmään. Niillä markkinoilla, joilla energiasiirtyminen on vasta tuloillaan, Wärtsilän ratkaisut tarjoavat tehokkaita, luotettavia ja joustavia peruskuomaratkaisuja, jotka voidaan siirtää tulevaisuudessa tukemaan uusiutuvaa energiaa.

Osallistumme aktiivisesti avoimeen keskusteluun useiden sidosryhmien kanssa tarjotaksemme asiantuntemusta ja tukea puhtaan energiateknologian ja maailmanlaajuisen tutkimuksen lisäämiseksi. Allekirjoitimme vuonna 2019 [Aalto-yliopiston](#) ja Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston (LUT) kanssa uudet kumppanuussopimukset, joissa pyrkimyksenä on lisätä tutkimusta energijärjestelmien sekä strategisten voimajärjestelmien mallintamiseksi sataprosenttisesti uusiutuviksi energijärjestelmiksi. Lisäksi uusiutuvien polttoaineiden kehityksen ja kaupallistamisen nopeuttamiseksi tarjosimme siemenrahoitusta Soletair Power Oy:lle, joka on suomalainen [Power-to-X](#) -alan startup-yritys, sekä allekirjoitimme yhteistyösopimuksen suomalaisen biometanointiteknologian edelläkävijän, Q Power Oy:n, kanssa.

Lisää tietoa osioissa:

[Wärtsilä Energy -liiketoiminta](#)

[Kestävän kehityksen innovaatiot](#)

[Yliopistomaailma tarjoaa hedelmällisen maaperän kestäviä ratkaisuja koskevalle tutkimusyhteistyölle](#)

[Yhteistyö on voimaa](#)

[Tuotanto ja tutkimus & kehitys](#)

[Sidosryhmäsuhteet](#)

Älykästä ja vähähiilistä merenkulun ekosysteemiä rakentamassa

Wärtsilän tavoitteena on yhdistää älykkäät alukset älykkäisiin satamiin ja johtaa näin merenkulkualan kehitystä kohti älykästä merenkulun ekosysteemiä, jossa vallitsee suurempi tehokkuus, vähäinen ilmastovaikutus sekä tinkimätön turvallisuus. Olemme sitoutuneita tukemaan asiakkaitamme näiden pyrkimyksissä kohti vähähiilisyttä sekä tekemään yhteistyötä alan sidosryhmien kuten lainsäätäjän, energiyhtiöiden ja luokitusyhteisöjen kanssa, jotta tavoitteet toteutuisivat.

Valikoimamme sisältää ratkaisuja niin yksittäisten alusten, laivastojen kuin koko arvoketjun optimointiin ilmapäästöjen vähentämiseksi sekä meriympäristön suojelemiseksi. Digitalisaatio asettaa alalle uusia vaatimuksia ja tarjoaa myös mahdollisuuksia tehokkuuden parantamiseen koko elinkaaren aikana.

Lanseerasimme vuonna 2019 useita uusia innovaatioita sekä kumppanuuksia vähähiilisyiden tukemiseksi. Näihin kumppanuuksiin kuuluu muun muassa ZEEDS-projekti (Zero Emission Energy Distribution at Sea) sekä Getting to Zero 2030-hanke, joilla edistetään laivateollisuuden nollapäästöjen saavuttamista. Lisäksi Wärtsilä ja Singaporessa sijaitseva PSA Marine ovat sopineet tekemänsä yhteistyötä älykkäiden teknologioiden luomiseksi merenkulkusektorilla sekä IntelliTug-projektissa kehitettyjen ominaisuuksien integroimiseksi uusiin kokoonpanoihin ja konsepteihin, jotka käsittävät hybridi-, sähkö- ja muita puhtaan energian lähteitä.

Lisää tietoa muissa osioissa:

[Wärtsilä Marine -liiketoiminta](#)

[Kestävän kehityksen innovaatiot](#)

[Kartoitamme reittiä kohti päästötöntä merenkulkua](#)

[IntelliTug](#)

[Erittäin vähäpäästöinen meriliikenne on jo näköpiirissä](#)

[Sidosryhmäsuhteet](#)

Vastuullista liiketoimintaa

Wärtsilä on sitoutunut julkisesti päämäärässämme ja strategiassaan kestäväan kehitykseen ja vastuulliseen liiketoimintaan. Arvomme ja toimintaperiaatteenme (Code of Conduct) määrittelevät koko henkilöstöä sitovat säännöt ja ohjaavat liiketoiminnan vastuullisuutta koskevia päätöksiä.

Toimintaperiaatteitamme ja keskeisiä vastuullisen liiketoiminnan ohjeistuksia toteutetaan käytännössä arvo- ja toimintaperiaatekeskusteluilla, edellyttämällä työntekijöiltä henkilökohtaisen toimintaperiaatesitoumuksen allekirjoittamista, verkkokoulutusohjelmalla ja sisällyttämällä toimintaperiaatteet kaikkien työntekijöiden vuosittaisen kehityskeskustelujen asialistalle. Lisäksi Wärtsilällä on käytössä ulkopuolisen tahon ylläpitämä whistleblower-ilmoituskanava, jonka kautta kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus ilmoittaa epäilemistään toimintaperiaatteiden tai yhtiön muiden politiikkojen rikkomuksista. Otimme vuonna 2019 käyttöön uuden Wärtsilän arvo- ja toimintaperiaatekeskustelutilaisuudet kaikille työntekijöille. Keskustelut järjestettiin linjapäälliköiden vetäminä ryhmäkeskusteluina, joihin osallistui yli 13.000 työntekijää (noin 70% kaikista työntekijöistä) vuonna 2019.

Wärtsilän toimintaperiaatteet ja sitä tukevat politiikat nimenomaisesti kieltävät yhtiötä, työntekijöitä ja toimittajia ottamasta ja tarjoamasta minkäänlaista lahjuksena pidettävää etua sekä ryhtymästä mihinkään toimiin, jotka voisivat johtaa eturistiriitaan tai luottamuksen rikkoutumiseen. Olemme tietoisia siitä, että monilla toiminta-alueemme markkinoilla on korostunut korruptio- ja petosriski. Näin ollen kaikilta työntekijöiltä vaaditaan osin tiukkojen korruption vastaisten määräysten noudattamista. Henkilöstölle järjestetään laajamittaista koulutusta korruption vastaisista periaatteista ja sovellettavasta lainsäädännöstä sekä asiaankuuluvista yhtiön säännöistä ja menettelytavoista.

Tavoitteenamme on edistää hyvinvointia kaikissa paikallisyhteisöissä, joiden piirissä meillä on toimintaa. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi työmahdollisuuksien tarjoamista, verojen ja sosiaalimaksujen hoitamista asianmukaisesti, koulutuksen tarjoamista työntekijöille, yhteistyötä paikallisten sidosryhmien kanssa ja paikallisten kehityshankkeiden tukemista.

Lisää tietoa muissa osioissa:

[Ohjaavat periaatteet](#)

[Sisäinen valvonta](#)

[Vastuullinen liiketoiminta](#)

[Riskit ja riskienhallinta](#)

[Kestävä kehitys Wärtsilässä](#)

[Kestävän kehityksen lukuja – Määräystenmukaisuus](#)

Raportointiprofiili

Tiedonkeruu

Tuotteiden ympäristösuorituskykyä kuvaavat tiedot perustuvat mittaustuloksiin. Toiminnan ympäristövastuuta ja sosiaalista vastuuta mittaavat suorituskykytiedot on kerätty Wärtsilä-yhtiöiltä kyselylomakkeella. Taloudellisen vastuun indikaattorit perustuvat pääasiassa tarkastettuihin tilinpäätöksiin.

Kestävän kehityksen tiedot kerätään ja raportoidaan erityisen sisäisen ohjeiston mukaisesti, joka sisältää tarvittavat määritelmät ja ohjeet kerättävästä tiedosta. Ympäristökustannukset ja -investoinnit kirjataan Eurostatin ohjeiden mukaisesti.

Jokaisella yhtiöllä on nimetty vastuullinen koordinaattori, joka vastaa tiedon keräämisestä ja konsolidoinnista sekä sen laadusta ja luotettavuudesta. Kunkin yhtiön johto hyväksyy yhtiötään koskevat tiedot ennen niiden konsolidointia konsernin luvuiksi. Kestävän kehityksen tiedot raportoidaan Wärtsilän kestävän kehityksen raportointijärjestelmällä. Raportoidut tiedot tarkastetaan sekä paikallisesti että konsernitasolla ennen konsolidointia. Wärtsilän johtokunta on katselmoinut ja hyväksynyt kestävän kehityksen raportin tiedot.

Riippumaton varmennusraportti

DNV GL Business Assurance Finland Oy Ab (DNV GL) on riippumattomana osapuolena varmentanut kestävän kehityksen raportin GRI Standards (2016) raportointiperiaatteita vastaan. Osana varmistusprosessia DNV GL arvioi tiedonkäsittelyä ja prosesseja paikallistasolla, pääkonttorille raportoidun tiedon merkitystä ja luotettavuutta sekä sitä, miten hyvin Wärtsilän raportointiohjeistus on ymmärretty ja miten sitä noudatetaan. Tämä toteutetaan toimipaikkakohtaisilla varmennuskäynneillä ja videokokousten välityksellä. Toimipaikkakohtainen varmennuskäynti suoritettiin Vaasassa, Suomessa. Wärtsilä Voyage, Wärtsilä Indonesia, Wärtsilä North America, Wärtsilä Iberica ja Wärtsilä Japan varmennettiin videokokousten välityksellä.

Muut tietolähteet

Wärtsilä on julkaissut seuraavat raportit:

Wärtsilän ympäristöraportti 2000

Wärtsilän kestävän kehityksen raportti 2002

Wärtsilän kestävän kehityksen raportti 2004

Wärtsilän kestävän kehityksen raportti 2005

Wärtsilän vuosikertomus 2006

Wärtsilän vuosikertomus 2007

Wärtsilän vuosikertomus 2008

Wärtsilän vuosikertomus 2009

Wärtsilän vuosikertomus 2010

Wärtsilän vuosikertomus 2011

Wärtsilän vuosikertomus 2012

Wärtsilän vuosikertomus 2013

Wärtsilän vuosikertomus 2014

Wärtsilän vuosikertomus 2015

Wärtsilän vuosikertomus 2016

Wärtsilän vuosikertomus 2017

Wärtsilän vuosikertomus 2018

Raportit ja kestävä kehitys tiedot on esitetty Wärtsilän internet-sivuilla osoitteessa: <https://www.wartsila.com/sustainability/our-approach/sustainability-reports>

Kestävän kehityksen raportointiryhmä

Marko Vainikka Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kestävä kehitys, marko.vainikka@wartsila.com

Harri Mäkelä Manager, Sustainability

Alina Pathan Manager, Corporate Relations

Olennaisuusarviointi

Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentaratat

Konsernin laskentaratat (GRI 102–45)

Wärtsilän konsernitilinpäätökseen sisällytetyt yhtiöt on lueteltu konsernitilinpäätöksen liitteessä 36. Tytäryhtiöt.

Wärtsilän kestävä kehitys raportointi käsittää kaikki konserniyhtiöt. Raportin tiedot kattavat Wärtsilän liiketoiminnot. Yhtiötasolla raportti sisältää emoyhtiön lisäksi Wärtsilän tytäryhtiöt, mukaan lukien tuotanto-, huolto- ja myyntiyksiköt. Raportti ei sisällä Wärtsilän osakkuusyhtiöitä, yhteisyrityksiä tai toimitusketjun yhtiöitä.

Raportin sisällön määrittelyprosessi (GRI 102–46, 102–54)

Wärtsilän kestävä kehitys raportointi vuodelta 2019 noudattaa GRI:n (Global Reporting Initiative) standardeja (2016) ja raportin sisällön määrittelyn raportointiperiaatteita. Tämä raportti on laadittu GRI:n standardeissa määritellyjä menettelytapoja ja comprehensive-sovelluslaajuuksia noudattaen. Toisin sanoen raportti kattaa kaikki GRI:n standardien edellyttämät yleiset tiedot sekä kaikki toiminnassamme olennaisiksi katsotut kestävä kehityksen teemat.

Vuonna 2017 Wärtsilä päivitti olennaisiksi katsotut kestävä kehityksen teemat. Prosessi sisälsi toiminnan taloudelliset, ympäristöön liittyvät ja sosiaaliset teemat sidosryhmien ja Wärtsilän liiketoiminnan kannalta. Sidosryhmien näkemykset kerättiin kyselytutkimuksella, johon vastasi 88 keskeistä Wärtsilän eri yksiköiden ja toimintojen sidosryhmien edustajaa ympäri maailmaa. Sidosryhmäkyselyn tarkoitus oli arvioida, kuinka tärkeitä eri kestävyysteemat ovat Wärtsilän sidosryhmien näkemyksissä ja päätöksissä. Sidosryhmien arvioitavaksi annettujen kestävä kehityksen teemojen valintaperusteina olivat Wärtsilän aiempi kokemus, vertaisarviointit teollisuuden piirissä sekä analyysi Wärtsilän arvoketjulle olennaisimmista taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista ja ympäristövaikutuksista. Keskeisimpiä arviointiin osallistuneita sidosryhmiä olivat sijoittajat ja rahoittajat, merkittävät asiakkaat, henkilöstö, paikallisyhteisöt ja media.

Tunnistettuja teemoja analysoimalla määritettiin niiden merkitys Wärtsilän nykyiselle tai tulevalle toiminnalle. Kestävyysteemojen liiketoimintavaikutusten arviointiperustana oli niiden suora taloudellinen merkitys sekä niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet. Mahdollisen liiketoimintavaikutuksen indikaattorina käytettiin myös yhtiön ohjeistusten tai käytäntöjen tasoa.

Arvioinnin tuloksena Wärtsilän kannalta olennaisiksi tunnistettiin seuraavat GRI-teemat:

- Päästöt
- Ympäristömääräysten noudattaminen
- Taloudelliset tulokset
- Koulutus
- Työterveys ja -turvallisuus
- Tunnistettujen olennaisten teemojen lisäksi Wärtsilä julkistaa runsaasti myös muita kestävä kehityksen tietoja, joita Wärtsilän sidosryhmät säännöllisesti kysyvät tai joiden julkistaminen muutoin katsotaan raportoinnin jatkuvuuden kannalta aiheelliseksi.

Tunnistettujen olennaisten teemojen laskentarajat arvioitiin sen perusteella, mikä niiden taloudellinen ja sosiaalinen vaikutus ja ympäristövaikutus on Wärtsilän arvoketjulle. Perusteellinen selvitys tunnistettujen olennaisten teemojen laskentarajoista ja tiedonkeruun kattavuudesta on luettavissa kohdassa GRI 103-1-b, Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation sisällä ja GRI 103-1-c, Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation ulkopuolella.

Olennaiset teemat (GRI 102–47)

Kestävän kehityksen näkökulmasta Wärtsilälle merkittävimmät ympäristökysymykset liittyvät tuotteisiin. Wärtsilän tuotteiden käyttö vaikuttaa ympäristöön sekä paikallisesti että maailmanlaajuisesti. Muiden kestävän kehityksen näkökohtien osalta toiminnallamme on lähinnä paikallisia vaikutuksia.

Kestävän kehityksen vaikutusalueet	Paikallisesti	Koko maailma
Taloudellinen vastuu	•	
Ympäristövastuu		
• Tuotteisiin liittyvä	•	•
• Toimintaan liittyvä	•	
Sosiaalinen vastuu	•	

Seuraavat GRI-teemat määritettiin Wärtsilän kestävän kehityksen raportoinnissa olennaisiksi:

Luokka	Teema	Wärtsilän toiminnassa olennaiset näkökohdat (GRI:n standardit)	Muut Wärtsilän kestävän kehityksen raportointiin sisältyvät teemat	Jätetty pois Wärtsilän kestävän kehityksen raportoinnista
Taloudellinen vastuu	Taloudelliset tulokset	•		
	Markkina-asema		•	
	Välilliset taloudelliset vaikutukset			•
	Ostokäytännöt			•
	Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt			•
	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkominen		•	

Ympäristövastuu	Materiaalit		•	
	Energia		•	
	Vesi		•	
	Luonnon monimuotoisuus			•
	Päästöt	•		
	Jätevedet ja jätteet		•	
	Ympäristömääräysten noudattaminen	•		
	Toimittajien ympäristövaikutusten arviointi		•	
Sosiaalinen vastuu	Työllistäminen		•	
	Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet		•	
	Työterveys ja -turvallisuus	•		
	Koulutus	•		
	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet		•	
	Syrjintäkielto		•	
	Yhdistymisen vapaus		•	
	Lapsityövoima		•	
	Pakko- ja rangaistustyövoima		•	
	Turvallisuuskäytännöt			•
	Alkuperäiskansojen oikeudet			•
	Ihmisoikeusarviointit			•

Paikallisyhteisöt	•
Toimittajien yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi	•
Poliittinen vaikuttaminen	•
Asiakkaiden terveys ja turvallisuus	•
Markkinointiviestintä ja tiedot	•
Asiakkaiden yksityisyyden suoja	•
Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun vaatimusten noudattaminen	•

Wärtsilän kestävä kehityksen raportointi antaa kattavan kuvan yhtiön johtamistavasta, merkityksellisistä yleisistä tiedoista ja GRI:n standardeissa määritellyistä olennaisiin teemoihin liittyvistä tiedoista.

Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation sisällä (103-1-b ja 103-1-c)

Olennaisten teemojen laskentarajan muodostavat kaikki Wärtsilä-konserniin kuuluvat yritykset. Taloudellisen vastuun tiedot kattavat kaikki Wärtsilä-yhtiöt. Ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun tiedot kattavat kaikki Wärtsilän yhtiöt lukuun ottamatta seuraavia:

- LOCK-N-STITCH Inc.
- Ships Electronic Services Ltd.
- Burriel Navarro S.L.

Nämä yhtiöt sisällytetään Wärtsilän kestävä kehityksen raportointiin tulevina vuosina. Wärtsilän kestävä kehityksen raportointi on osa vuosiraportointia, joten kestävä kehityksen tiedot julkaistaan vuosittain.

Toiminnallisten tietojen kattavuus

Toiminnalliset tiedot, osuus yhtiöistä, %

	2019	2018	2017	2016	2015
Taloudellinen vastuu	100	100	100	100	100
Ympäristövastuu	96	97	86	93	83
Sosiaalinen vastuu	100	100	100	100	100

Toiminnalliset tiedot, osuus henkilöstöstä, %

	2019	2018	2017	2016	2015
Taloudellinen vastuu	100	100	100	100	100
Ympäristövastuu	99	93	96	98	91
Sosiaalinen vastuu	100	100	100	100	100

Toiminnalliset tiedot, osuus valmistuksesta, %

	2019	2018	2017	2016	2015
Taloudellinen vastuu	100	100	100	100	100
Ympäristövastuu	100	100	100	100	95
Sosiaalinen vastuu	100	100	100	100	100

Olennaisten teemojen laskentarajat organisaation ulkopuolella (GRI 103-1-c)

Wärtsilän kestävä kehitysraportti ei sisällä konsernin ulkopuolisten yritysten tietoja.

Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa (GRI 102-48)

Aiemmin raportoituihin tietoihin ei ole tullut olennaisia muutoksia.

Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa (GRI 102-49)

Raportin laajuus tai laskentarajat eivät ole muuttuneet olennaisesti. Aiempien vuosien tiedot sisältävät kaikki kyseisen jakson päättyessä konserniin kuuluneet raportointiyksiköt.

Raportointiperiaatteet

Taloudellisen vastuun tiedot

Taloudellisen vastuun tiedot perustuvat tilintarkastettuun tietoon ja kattavat Wärtsilän kaikki tytäryhtiöt, ellei toisin mainita.

Lahjoitukset: vuoden 2019 lukuun sisältyvät Wärtsilän emoyhtiön ja 15 suurimman tytäryhtiön tiedot.

Tuet: vuoden 2019 lukuun sisältyvät Wärtsilän emoyhtiön ja kaikkien tytäryhtiöiden tiedot.

Työntekijöiden sosiaalimaksuilla rahoitetaan eläkkeet, työttömyysturva ja muut sosiaaliset edut, jotka luovat turvallisuutta ja parantavat yhtiön työntekijöiden ja heidän perheidensä elämänlaatua.

Ylin johto sisältää kaikki työn vaativuustasoille 12–16. kuuluvat työntekijät, joita oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 103.

Ympäristövastuun tiedot

Materiaaleihin sisältyvät kaikki tuotantoprosesseissa globaalisti käytetyt tärkeimmät materiaa livirrat. Eniten materiaaleja kuluttavia tuotteita ovat moottorit, potkurit ja propulsiojärjestelmät.

Kokonaisenergiankulutus sisältää sekä suoran että epäsuoran energiankulutuksen. Suora energiankulutus kattaa Wärtsilän tytäryhtiöiden kuluttaman polttoaineen. Energiankulutus jouleina lasketaan käyttäen polttoaineiden alempia lämpöarvoja (LHV = lower heating value). Alemmat lämpöarvot perustuvat myyjien toimittamiin tietoihin tai polttoaineanalyysiin moottorien testausta ja T&K-toimintaa varten, ja muun polttoaineenkulutuksen osalta lähteenä on DEFRA (Ison-Britannian ympäristö- elintarvike- ja maaseutuasioista vastaava ministeriö) . Välillinen energiankulutus kattaa ostetun sähkön ja lämmön. Koska ostetun sähkön ja lämmön tuotannon tehokkuutta ei tunneta, energiamuunnos perustuu suoraan ostoarvoihin.

Polttoaineen kulutustiedot perustuvat joko laskutukseen tai mitattuihin arvoihin.

Lämpö- ja sähkö tiedot perustuvat joko laskutukseen tai mitattuihin arvoihin.

Energiaintensiiteetti kuvaa kunakin vuonna tiedonkeruuseen osallistuneiden tytäryhtiöiden kokonaisenergiankulutuksen suhdetta niiden kokonaisliikevaihtoon (TJ/MEUR).

Kasvihuonekaasujen päästöintensiiteetti kuvaa kunakin vuonna tiedonkeruuseen osallistuneiden tytäryhtiöiden kasvihuonekaasupäästöjen kokonaismäärän (scope 1, 2 ja 3) suhdetta niiden kokonaisliikevaihtoon (kgCO₂e/ EUR).

Tiedot kasvihuonekaasupäästöjen pienenemisestä kerätään toimipaikkatasolla, ne perustuvat jatkuviin kasvihuonekaasupäästöjen vähennystoimiin, ja ne ovat joko laskettuja tietoja tai arvioita (scope 1 ja 2).

Tiedot energiankulutuksen pienenemisestä kerätään toimipaikkatasolla, ne perustuvat jatkuviin energiansäästötoimiin, ja ne ovat joko laskettuja tietoja tai arvioita.

Vedenkulutus: Luvut perustuvat joko mitattuihin arvoihin tai laskutukseen. Jäähdytysveden käyttö voidaan joissakin yksiköissä laskea myös lämpökuormasta.

Kierrätetty vesi: Raportoitu määrä on Wärtsilä Italia S.p.A:ssa käytetyn kierrätetyn veden mitattu kokonaismäärä. Yhtiön vedenpuhdistuslaitoksella käsitelty vesi voidaan käyttää uudelleen valmistusprosesseissa.

Päästöt vesistöön: Luvut perustuvat joko mitattuihin arvoihin tai laskutukseen. Jäähdytysveden purkumäärät voidaan joissakin yksiköissä laskea myös lämpökuormasta.

Päästötiedot: Luvut perustuvat lähinnä mitattuihin arvoihin, joiden perusteella ominaispäästökertoimet on laskettu. Ominaispäästökertoimet määritetään erikseen eri polttoaineille ja moottorimalleille. Lämpökattiloiden päästöt perustuvat joko mittauksiin tai laskelmiin. Sähkönkulutuksen välilliset hiilidioksidipäästöt (Sijaintiin perustuva tarkastelu, Soveltamisala 2) lasketaan käyttämällä Kansainvälisen energiajärjestön (IEA, International Energy Agency) päästökertoimia, ja välilliset hiilidioksidipäästöt (markkinaperusteinen tarkastelu, Soveltamisala 2) lasketaan käyttämällä mahdollisesti käytettävissä olevia jäännösjakaumapäästökertoimia (Euroopan ja USA:n osalta) ja muiden maiden osalta IEA:n päästökertoimia. Kaukolämmön välilliset hiilidioksidipäästöt (Soveltamisala 2) lasketaan käyttämällä DEFRA:n (UK government Department for Environment, Food and Rural Affairs) päästökertoimia. Materiaalien kulutuksen aiheuttamien välillisten CO₂-päästöjen (scope 3) laskennassa sovelletaan thinkstepin GaBi-tietokantaa. Lentomatkustamisesta aiheutuvat CO₂-päästöt (scope 3) perustuvat Wärtsilän matkatoimiston laskelmiin ja DEFRA:n kertoihin. Ajoneuvojen muut kuin kasvihuonekaasujen päästöt lasketaan VTT:n Lipasto-tietokannan päästökertoimia käyttäen. Metaanipäästöjen muuntamiseen hiilidioksidiekvivalentiksi on käytetty GWP-kerrointa 25 (Global Warming Potential = lämmityspotentiaali). CO₂-päästöihin lasketaan ainoastaan CO₂ ja metaani.

Jätteet: Jätteiden loppusijoitusmenetelmiä koskevat tiedot tulevat yleensä jätehuoltoyritykseltä.

Ympäristöpoikkeamiksi luokitellaan merkittävät tapaukset, jotka on pääsääntöisesti ilmoitettava paikallisviranomaisille.

Sosiaalisen vastuun tiedot

Tapaturmat yhteensä: Luvut sisältävät kaikki raportoidut työtapaturmat, mukaan lukien ensiapua vaatineet tapaukset, myös työmatkalla tapahtuneet ja mahdolliset kuolemantapaukset.

Poissaoloon johtaneet tapaturmat: Luvut sisältävät kaikki vähintään yhden normaalin työpäivän poissaoloon johtaneet raportoidut työtapaturmat; poissaolo lasketaan ensimmäisestä päivästä tapaturman jälkeen.

Tapaturmataajuus: Luku ilmaisee poissaoloon johtaneiden tapaturmien ja mahdollisten kuolemantapausten määrän miljoonaa työtuntia kohti. Työtunneiksi lasketaan palkallinen työaika. Tapaturmataajuus ei sisällä kodin ja työpaikan välisellä matkalla tapahtuneita tapaturmia.

Nettotyöllisyysvaikutus lasketaan vähentämällä vuoden aikana palkattujen uusien työntekijöiden määrästä yhtiön palveluksesta mistä tahansa syystä poistuneiden vakituisten työntekijöiden määrä.

Henkilöstön vaihtuvuus lasketaan vakituista työntekijöistä. Yhtiön jättäneiden vakituisten työntekijöiden määrä jaetaan vakituisten työntekijöiden määrällä raportointikauden lopussa.

Kuukausipalkkaiset ja muut työntekijät: Wärtsilän työntekijöitä koskevat tiedot ovat pääasiassa peräisin globaalista SAP HR -tietokannasta. Pienellä osalla työntekijöistä, alle 3% (vaihtelee eri mittareiden mukaan), globaaleihin HR-prosesseihin kirjatut työsuhtetiedot ovat puutteellisia; heidän osaltaan sukupuolen, työsuhteen ja sopimustyyppin oletusarvona on käytetty koko konsernin henkilöstön keskiarvoa. Uusien työntekijöiden ja irtisanoutuneiden työntekijöiden määrät eivät sisällä henkilöitä, joiden palkkausta tai irtisanomista ei ole vielä muodollisesti kirjattu järjestelmiin.

Riippumaton varmennusraportti

Riippumaton varmennusraportti Wärtsilä Oyj:n johdolle

(Käännös alkuperäisestä englanninkielisestä raportista)

Toimeksiannon sisältö

Wärtsilä Oyj:n ("Wärtsilä") pyynnöstä DNV GL Business Assurance Finland OY/AB ("DNV GL") on suorittanut rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet Wärtsilän vuosikertomuksessa ("Raportti") esitetyt kestävän kehityksen tiedot raportointikaudelta 1.1–31.12.2019.

Varmennuksen kohde

Varmennustoimeksiantomme laajuus on rajattu Raportissa esitettyihin GRI-standardien mukaisiin Yleisiin tietoihin ja Aihekohtaisten standardien tietoihin ("Kestävän kehityksen tiedot"). Varmennuksen kohteena olleet Kestävän kehityksen tiedot on määritelty GRI- ja UNGC-indekseissä. Lisäksi olemme käyneet läpi "Tarinat" – osiossa esitetyt kestävän kehityksen tiedot, jotka on varustettu "Kestävän kehityksen varmennus" –merkinnällä.

Olemme arvioineet Kestävän kehityksen tietoja ja niihin sisältyvää olennaisen virheen riskiä Global Reporting Initiativen GRI-standardien (2016) ja Wärtsilän raportointiperiaatteiden perusteella ("Raportointikriteeristö", ks. Raportointiperiaatteet -osio Raportissa).

Emme ole arvioineet muita Raportissa tai Wärtsilän www-sivuilla esitettyjä raportointikautta koskevia tietoja, eikä johtopäätöksemme koske näitä tietoja.

Johtopäätökset

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Kestävän kehityksen tietoja ole kaikilta olennaisilta osiltaan esitetty ja laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella. Käsityksemme mukaan raportti täyttää GRI-standardien Comprehensive-laajuuden vaatimukset.

Johtopäätöksemme liittyvät ainoastaan varmennuksen kohteena olleisiin Kestävän kehityksen tietoihin ja niitä tulee lukea yhdessä tämän varmennusraportin kanssa ja erityisesti huomioiden jäljempänä selostetut tietoihin liittyvät luontaiset rajoitteet.

Varmennusstandardi ja laajuus

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon International Auditing and Assurance Standards Boardin julkaiseman kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 (uudistettu) "Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja toimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista rajoitetun varmuuden hankkimiseksi siitä, onko vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyyttä.

DNV GL käyttää sisäisessä laadunvalvonnassa ISO/IE 17021:2011- Conformity Assessment Requirements for bodies providing audit and certification of management systems mukaisia omia johtamisjärjestelmiään ja vaatimustenmukaisuuden toimintaperiaatteita. DNV GL ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää, johon kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat luonteeltaan ja ajankäytöltään vähemmän kattavia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Olemme suunnitelleet ja

suorittaneet työmme hankkiaksemme riittävän evidenssin johtopäätöksemme tueksi siten, että riski johtopäätöksen virheellisyydelle on vähäinen, mutta ei täysin poissuljettu.

Johtopäätöksemme perusteet

Varmentajana meidän tulee suunnitella ja toteuttaa varmennustoimenpiteet perustuen harkintaan riskistä, että Vastuullisuustiedoissa on olennaisia virheellisyyksiä. Toimeksiannon toteuttamiseksi olemme muun muassa:

- Arvioineet Raportointikriteeristön soveltuvuutta Kestävän kehityksen tietoihin;
- Haastatelleet Wärtsilän johdon edustajia vahvistaaksemme ymmärrystämme Kestävän kehityksen tietojen tuottamiseen, keräämiseen ja raportointiin käytetyistä tiedonhallinnan järjestelmistä ja menettelytavoista;
- Tehneet yhden toimipaikkavierailun ja järjestäneet viisi videokonferenssia toimipaikoilla arvioidaksemme prosessin ja järjestelmät, joilla toimipaikkatason tieto tuotetaan pääkonttoritason konsolidointia varten. Fyysinen toimipaikka-arvioinnin kohteena oli:
 - Wärtsilä Finland, Suomi;
ja seuraavat toimipaikat arvioitiin videokonferenssien perusteella:
 - Wärtsilä Iberica, Espanja
 - Wärtsilä Indonesia;
 - Wärtsilä Japan, Japani;
 - Wärtsilä North America, Yhdysvallat; and
 - Wärtsilä Transas, Venäjä.

DNV GL on itsenäisesti valinnut toimipaikkakäyntien kohteet olennaisuuteen perustuen;

- Käyneet läpi lähtötietoja ja niiden yhdistelyä raportoitaviksi Kestävän kehityksen tiedoiksi;
- Arvioineet onko Kestävän kehityksen tietojen laadinnan evidenssi, mittaukset ja laajuus Raportointikriteeristön mukainen;
- Käyneet läpi Raportin ja siinä esitetyt Kestävän kehityksen tietoihin liittyvä sanalliset kuvaukset suhteessa Raportointikriteeristöön; sekä
- Arvioineet Raportissa esitettyjen tietojen vastaavuutta GRI-standardien Comprehensive -laajuuden vaatimuksiin.

Luontaiset rajoitteet

Varmennuksemme perustuu oletukseen, että Wärtsilän meille varmennusta varten toimittamat tiedot on annettu vilpittömässä mielessä. Kestävän kehityksen tietojen luonteesta sekä muista menettelytapojen ja sisäisten kontrollien luontaisista rajoitteista johtuen on olemassa ei-vältettävissä oleva riski, että kaikkia virheitä tai epäsäännöllisyyksiä ei ehkä ole havaittu. Energian kulutustietojen perusteella laskettuihin kasvihuonekaasupäästöihin liittyy luontaisia rajoitteita, kun otetaan huomioon tietojen luonne ja tietojen määrittämisessä käytetyt menettelytavat. Erilaisten, mutta silti hyväksytyjen laskentamenetelmien käyttäminen voi sekkin johtaa olennaisesti erilaisiin tuloksiin.

DNV GL ei ota minkäänlaista vastuuta tai yhteisvastuullisuutta päätöksistä, jotka henkilö tai toimija mahdollisesti tekee tämän varmennusraportin perusteella.

Varmentajan pätevyys, riippumattomuus ja laadunvalvonta

DNV GL:n olemassa olevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat on kehitetty varmistamaan, että DNV GL, sen henkilökunta ja muut (mukaanlukien muiden DNV GL yksiköiden henkilöstön) noudattavat riippumattomuusvaatimuksia ja ylläpitävät asiaankuuluvien eettisten vaatimusten mukaista riippumattomuutta. Tämän toimeksiannon toteuttamisesta on vastannut riippumaton vastuullisuuden varmennuksen ammattilaisten ryhmä, jonka jäsenet eivät ole osallistuneet Raportointikriteeristön laadintaan. Varmennukseen osallistuneet asiantuntijat ovat kokeneita ympäristöasioiden ja kestävän kehityksen varmentamisen ammattilaisia, joilla on vaadittava osaaminen toimeksiannon suorittamiseen.

Wärtsilän johdon ja DNV GL:n vastuut

Wärtsilän johto vastaa:

- Kestävän kehityksen tietojen laadinnasta ja esittämisestä Raportointikriteeristön mukaisesti;
- Tehokkaan sisäisen valvonnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja ylläpidosta, jotta on mahdollista laatia Kestävän kehityksen tiedot siten, että niissä ei ole olennaista virheellisyyttä.
- Kestävän kehityksen tietojen mittaamisesta ja raportoinnista niille vahvistettujen Raportointikriteeristön perusteella; ja
- Sisällöstä ja väittämistä Raportissa ja Raportointikriteeristössä.

Meidän velvollisuutemme on suunnitella ja toteuttaa varmennustoimenpiteet hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, että Kestävän kehityksen tiedot on laadittu Raportointikriteeristön mukaisesti ja raportoida Wärtsilälle riippumaton johtopäätöksemme toteutettujen toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella. Emme ole osallistuneet Raportin laadintaan.

DNV GL Business Assurance Finland OY/AB

Espoo, Suomi,

7.2.2020

Mikael Niskala

Lead Auditor

DNV GL – Business Assurance

Souvik Kumar Ghosh

Principal Consultant and Reviewer

DNV GL – Business Assurance

GRI- ja UNGC-indeksit

Yleiset tiedot

GRI 102: Yleiset tiedot

GRI Standardi	Linkit	Huomiot	UNGC
Organisaatioprofiili			
102-1 Organisaation nimi	Strategia		•
102-2 Toiminta, brändit, tuotteet ja palvelut	Strategia Wärtsilä Energy Business Wärtsilä Marine Business		•
102-3 Pääkonttorin sijainti	Osakkeet	Helsinki, Suomi	•
102-4 Toimintojen maantieteellinen sijainti	Strategia	www.wartsila.com	•
102-5 Omistusrakenne ja yhtiömuoto	Osakkeet		•
102-6 Markkina-alueet	Strategia		•
102-7 Organisaation koko	Strategia Osakkeenomistajat		•
102-8 Kuukausipalkkaisten ja muiden työntekijöiden tiedot	Sosiaaliset tiedot		•
102-9 Toimitusketju	Toimitusketjun hallinta		•
102-10 Merkittävät muutokset organisaatiossa ja sen toimitusketjussa	Sosiaaliset tiedot		•
102-11 Varovaisuuden periaate	Tuotesuunnittelun periaatteet Riskit ja riskienhallinta Tuotanto ja tutkimus & kehitys		•
102-12 Ulkopuolisten toimijoiden aloitteet	Sidosryhmäsuhteet		
102-13 Jäsenyydet järjestöissä	Sidosryhmäsuhteet		
Strategia			
102-14 Ylimmän päätöksentekijän selvitys	Konsernijohtajan katsaus		•
102-15 Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Riskit ja riskienhallinta Strategia Wärtsilä Energy Business Wärtsilä Marine Business Kestävän kehityksen innovaatiot		•
Etiikka ja arvot			
102-16 Arvot, periaatteet, standardit ja käyttäytymisnormit	Strategia Ohjaavat periaatteet		•
102-17 Eettisyyttä koskevat neuvontamekanismit ja huolenaiheet	Ohjaavat periaatteet Määräystenmukaisuus		•
Hallinto			
102-18 Hallintorakenne	Hallinnointi ja ohjausjärjestelmä Hallitus		•
102-19 Valtuuttaminen	Hallinnointi ja ohjausjärjestelmä Hallitus		•
102-20 Johdon vastuu taloudellisista, ympäristöön liittyvistä ja sosiaalisista aiheista	Johtokunta		•
102-21 Sidosryhmien kuuleminen taloudellisista, ympäristöön liittyvistä ja sosiaalisista aiheista	Varsinainen yhtiökokous Sisäinen valvonta		•
102-22 Ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien kokoonpano	Hallitus		•
102-23 Ylimmän hallintoelimen puheenjohtaja	Hallitus		•
102-24 Ylimmän hallintoelimen jäsenten ehdolle asettaminen ja valinta	Varsinainen yhtiökokous Hallitus	Nimitysvaliokunta ehdottaa uusia jäseniä hallitukseen. Valiokunta konsultoi suurimpia osakkeenomistajia ja ottaa ehdotuksissaan huomioon hallituksen erityistarpeet, mukaan lukien kestävä kehitystä koskeva osaaminen ja monimuotoisuus.	•
102-25 Eturistiriidat	Hallitus Sisäpiirihallinto Osakkeenomistajat		•
102-26 Ylimmän hallintoelimen rooli tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	Hallitus Sisäinen valvonta		•
102-27 Ylimmän hallintoelimen tietämys	Sisäinen valvonta Johtokunta		•
102-28 Ylimmän hallintoelimen suorituksen arviointi	Hallitus	Arviointi on yleisluontoinen, mutta siihen sisältyvät tarvittaessa myös kestävä kehitystä koskevat kysymykset. Arviointi vaikuttaa osittain hallituksen jäsenten vaihdoksiin.	•
102-29 Taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten tunnistus ja hallinta	Hallitus Riskit ja riskienhallinta		•
102-30 Riskienhallintaprosessien toimivuus	Hallitus		•

102-31 Taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisten aiheiden katselmointi	Hallitus Hallituksen valiokunnat Sisäinen valvonta	9 kokousta vuonna 2019	•
102-32 Ylimmän hallintoelimen rooli yritysvastuuraportoinnissa	Raportointiprofiili		•
102-33 Kriittisten epäkohtien kommunikointi	Sisäinen valvonta		•
102-34 Kriittisten epäkohtien luonne ja kokonaismäärä		Tietoa ei julkisteta.	•
102-35 Palkitsemisperiaatteet	Palkat ja palkitseminen 2019		•
102-36 Palkitsemisen määrittelyä koskeva prosessi	Hallituksen valiokunnat Henkilöstöjohtaminen		•
102-37 Sidosryhmien osallistuminen palkitsemiseen	Palkat ja palkitseminen 2019		•
102-38 Korkeimman vuosipalkkion suhde keskipalkkioon		Tietoa ei julkisteta.	•
102-39 Korkeimman vuosipalkkion suhteessa keskipalkkioon tapahtunut prosentuaalinen kasvu		Tietoa ei julkisteta.	•
Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40 Luettelo yrityksen sidosryhmistä	Sidosryhmäsuhteet		•
102-41 Kollektiiviset työehtosopimukset		56 % Wärtsilän työntekijöistä kuului kollektiivisten työehtosopimusten piiriin vuonna 2019.	•
102-42 Sidosryhmien tunnistus ja valinta	Sidosryhmäsuhteet		•
102-43 Lähestymistapa sidosryhmävuorovaikutukseen	Sidosryhmäsuhteet Asiakastytyytyväisyys		•
102-44 Keskeiset sidosryhmien esiin tuomat aiheet ja epäkohdat	Sidosryhmäsuhteet		•
Raportointikäytännöt			
102-45 Konsernin laskentaraja	Olenaisuusarviointi		
102-46 Raportin sisällön ja aiheiden rajojen määrittely	Olenaisuusarviointi		
102-47 Luettelo olennaisista aiheista	Olenaisuusarviointi		
102-48 Tietojen oikaisut	Olenaisuusarviointi		
102-49 Muutokset raportoinnissa	Olenaisuusarviointi		
102-50 Raportointijakso	Raportointiprofiili		•
102-51 Edellisen raportin julkistamisajankohta	Raportointiprofiili		•
102-52 Raportin julkaisu tiheys	Raportointiprofiili		•
102-53 Yhteystiedot	Raportointiprofiili		•
102-54 Raportointia GRI:n standardien mukaisesti koskevat lausunnot	Olenaisuusarviointi		•
102-56 Ulkoinen varmennus	Riippumaton varmennusraportti		•

GRI 103: Johtamistapa

GRI Standardi	Linkit	Huomiot	UNGC
103-1 Olenaisen aiheen ja sen laskentarajan selitys	Olenaisuusarviointi		•
103-2 Johtamistapa ja sen osat	Kestävä kehitys Wärtsilässä		•
103-3 Johtamistavan arviointi	Kestävä kehitys Wärtsilässä Tavoitteet Kestävän kehityksen lukuja Riskit ja riskienhallinta		•

Aihekohtaiset standardit**GRI 200 Taloudelliset standardit -sarja**

GRI Standardi	Linkit	Poisto	UNGC	Olenneiden teemojen tiedot
GRI 201: Taloudelliset tulokset				
201-1 Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Taloudellinen vastuu			•
201-2 Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet	Taloudellinen vastuu Riskit ja riskien hallinta			•
201-3 Etuuspohjaiset eläkesitoumukset ja muut eläkejärjestelmät	Taloudellinen vastuu			•
201-4 Valtiolta saadut avustukset	Taloudellinen vastuu			•
GRI 202: Markkina-asema				
202-1 Tavanomaisten alkupalkkojen ja paikallisen minimipalkan suhde sukupuolittain	Markkina-asema	Vain yleinen johtamistavan kuvaus raportoidaan.	•	
202-2 Paikallisyhteisöstä palkatun ylemmän johdon prosenttiosuus	Markkina-asema		•	
GRI 205: Lahjonnan ja lahjusten torjunta				
205-1 Lahjontaan liittyvän riskiarvioinnin läpikäyneet toiminnot	Riskit ja riskienhallinta	Riskienhallintaprosessit kattavat 100% toiminnoistamme.		
205-2 Korruption vastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä viestintä ja koulutus	Vastuullinen liiketoiminta			
205-3 Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Määräystenmukaisuus			

GRI 206: Kilpailun rajoitukset

206-1 Kilpailunvastaiseen toimintaan, kartelleihin ja monopolliseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Määräystenmukaisuus		
--	---------------------	--	--

GRI 300 Ympäristöstandardit -sarja

GRI Standardi	Linkit	Poisto	UNGC	Olellaisten teemojen tiedot
GRI 303: Materiaalit				
301-1 Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	Materiaalit		•	
301-2 Kierrätettyjen materiaalien käyttö	Materiaalit	Kierrätettyjen metallien osuus vaihtelee välillä 20–95% riippuen toimitusketjuun kuuluvien metallinkierrätysyritysten käyttämästä uunista ja valimosta. Yritysten suuren määrän vuoksi tarkkaa prosenttilukua on mahdoton antaa.	•	
GRI 201: Energia				
302-1 Organisaation oma energian kulutus	Energia		•	
302-3 Energiaintensiteetti	Energia		•	
302-4 Energiankulutuksen vähentäminen	Energia		•	
GRI 303: Vesi				
303-1 Kokonaisvedenotto lähteittäin	Vesi		•	
303-2 Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus	Vesi			
303-3 Kierrätetty ja uudelleenkäytetty vesi	Vesi			
GRI 305: Päästöt				
305-1 Scope 1 -kasviuonekaasupäästöt	Päästöt		•	•
305-2 Scope 2 -kasviuonekaasupäästöt	Päästöt		•	•
305-3 Scope 3 -kasviuonekaasupäästöt	Päästöt		•	•
305-4 Kasviuonekaasujen päästöintensiteetti	Päästöt		•	•
305-5 Kasviuonekaasupäästöjen vähentäminen	Päästöt		•	•
305-6 Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt	Päästöt	Ei sovellettavissa; Wärtsilä ei valmista, tuo eikä vie otsonikatoa aiheuttavia aineita.	•	•
305-7 Typen oksidien (NO _x), rikkioksidien (SO _x) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	Päästöt		•	•
GRI 306: Jätevedet ja jätteet				
306-1 Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan	Jätevedet ja jätteet		•	
306-2 Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	Jätevedet ja jätteet		•	
306-3 Merkittävät vuodot	Jätevedet ja jätteet		•	
GRI 307: Ympäristömääräysten noudattaminen				
307-1 Ympäristölakien ja -määräysten noudattamatta jättäminen	Määräystenmukaisuus		•	•

GRI 400 Sosiaaliset standardit -sarja

GRI Standardi	Linkit	Poisto	UNGC	Olellaisten teemojen tiedot
GRI 401: Työllistäminen				
401-1 Uusi palkattu henkilöstö ja henkilöstön vaihtuvuus	Työllistäminen		•	
401-2 Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuuudet, joita ei tarjota määrä- tai osa-aikaiselle henkilöstölle	Työllistäminen			
GRI 402: Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet				
402-1 Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettavat vähimmäisirtisanomisajat	Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet		•	
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus				
403-1 Työntekijöiden edustus henkilöstön ja johdon yhteisissä virallisissa työsuojelutoimikunnissa	Työterveys- ja turvallisuus		•	•
403-2 Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset	Työterveys- ja turvallisuus	Tapaturmataajuutta (ei poissaoloa aiheuttaneet tapaturmat) ja ammattitautitaajuutta ei raportoida alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna. Ne selvitetään ja analysoidaan vuonna 2020.	•	•
403-3 Työperäisille sairauksille altistavissa tehtävissä työskentelevät työntekijät	Työterveys- ja turvallisuus		•	•
403-4 Ammattiiltojen kanssa tehtyjen sopimusten sisältämät terveys- ja turvallisuusaiheet	Vastuullinen liiketoiminta	Joissakin tapauksissa työehtosopimuksiin sisällytetään myös työterveys- ja turvallisuusasioita. Yksityiskohtaista luetteloa aiheista ei katsota merkitykselliseksi tiedoksi.	•	•
GRI 404: Koulutus				
404-1 Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	Koulutus		•	•
404-2 Työntekijöiden osaamisen kehittämisohjelmat ja siirtymävaiheen tukiohjelmat	Koulutus	Uudelleenjärjestelytilanteissa voidaan tarjota erityyppistä koulutusta, mutta toimenpiteet yksilöidään kuitenkin tapauskohtaisesti.		•
404-3 Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	Koulutus		•	•
GRI 405: Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet				

405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	<u>Työllistäminen</u> <u>Monimuotoisuus ja</u> <u>tasavertaiset</u> <u>mahdollisuudet</u>		•	
GRI 406: Syrjäntäkielto			•	
406-1 Syrjäntätapaukset ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet	<u>Määräystenmukaisuus</u>		•	
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen			•	
415-1 Poliittiset avustukset	<u>Määräystenmukaisuus</u>		•	
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus				
416-2 Tuotteiden ja palvelujen terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin liittyvät poikkeamat	<u>Määräystenmukaisuus</u>			
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tiedot				
417-2 Tuotteiden ja palvelujen tietoihin liittyvät poikkeamat	<u>Määräystenmukaisuus</u>			
417-3 Markkinointiviestintään liittyvät poikkeamat	<u>Määräystenmukaisuus</u>			
GRI 418: Asiakkaiden yksityisyyden suoja				
418-1 Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvät vahvistetut valitukset	<u>Määräystenmukaisuus</u>			
GRI 419: Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun vaatimusten noudattaminen				
419-1 Sosiaaliseen ja taloudelliseen vastuuseen liittyvien lakien ja määräysten noudattamatta jättäminen	<u>Määräystenmukaisuus</u>			

Hallinnointi

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	102
Varsinainen yhtiökokous	103
Hallitus	104
Hallituksen toiminta	106
Hallituksen tehtävät	108
Hallituksen valiokunnat	108
Johtokunta	111
Toimitusjohtaja	113
Johtokunnan toiminta	113
Johtajisto	114
Sisäinen valvonta	115
Johtamisjärjestelmät	116
Arvot ja valvontaympäristö	118
Liiketoimintaprosessit	118
Ohjeistus ja viestintä	118
Seuranta	119
Tarkastus	119
Lähipiiritapahtumat	120
Sisäpiirihallinto	120
Palkat ja palkitseminen	121
Riskit ja riskienhallinta	128
Riskiprofiilit ja vastuut	141

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Wärtsilä Oyj Abp noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain sekä Nasdaq Helsinki Oy:n antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Lisäksi Wärtsilä noudattaa Global Reporting Initiative:n G4-ohjeistoa kestävä kehityksen raportoinnista sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2020 ("koodi"). Vuoden 2019 palkitsemisraportti on kuitenkin laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Koodi on julkisesti saatavissa osoitteessa <http://cgfinland.fi>. Wärtsilä ei ole poikennut mistään koodin suosituksesta.

Selvitys Wärtsilän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillisenä kertomuksena Wärtsilän internetsivustolla ja vuosikertomuksessa. Vuosikertomuksen Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä -osion sisältö vastaa täysin edellä mainittua selvitystä. Wärtsilän tarkastusvaliokunta on tarkastanut hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Yhtiön tilintarkastaja on valvonut selvityksen antamista ja tarkastanut, että kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä vastaa tilinpäätöstä.

Toimielimet

Wärtsilä soveltaa yksitasoista hallintomallia. Yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat Wärtsilä-konsernin johtamisesta. Heidän tehtävänsä määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Yhtiökokous valitsee hallituksen ja tilintarkastajan. Hallitus vastaa yhtiön strategisesta johtamisesta, ja sen työtä tukevat hallituksen valiokunnat. Hallitus nimittää toimitusjohtajan, joka vastaa yhtiön päivittäisestä operatiivisesta johtamisesta johtokunnan tuella.

Wärtsilän hallintomalli

Tilintarkastus

Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan konsernin ja emoyhtiön tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä emoyhtiön hallinnon.

Sisäinen tarkastus

Arvioi yrityksen toimintaa ja prosesseja sekä valvonnan tehokkuutta ja laatua. Yksikkö raportoi säännöllisin väliajoin tarkastusvaliokunnalle.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Wärtsilän korkein päättävä elin.

Hallitus

Hallituksessa on kahdeksan yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, jotka ovat vastuussa yhtiön strategisesta johtamisesta.

Konsernijohtaja

Yhtiön hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa.

Johtokunta

Yhtiön johtokunta tukee konsernijohtajaa hänen tehtävissään.

Tarkastusvaliokunta

Valiokunnan tehtäviin kuuluu taloudellisen raportointiprosessin sekä sisäisen valvonnan ja tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuraaminen.

Nimitysvaliokunta

Valiokunnan tehtäviin kuuluu yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevien hallituksen jäsenten nimityksiä koskevien ehdotusten valmistelu.

Palkitsemisvaliokunta

Valiokunnan tehtäviin kuuluu valmistella toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja johtokunnan jäsenten nimitys- ja palkitsemisasiat.

Varsinainen yhtiökokous

Yhtiökokous on Wärtsilän korkein päättävä elin. Se tekee sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat päätökset. Yhtiökokoukselle kuuluvat päätökset ovat:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- osingonjaosta päättäminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle kultakin tilikaudelta ja
- hallituksen ja tilintarkastajan valinta ja näille maksettavista palkkioista päättäminen.

Wärtsilä Oyj Abp:n yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Tarvittaessa voidaan järjestää myös ylimääräisiä yhtiökokouksia. Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhtiön internetsivuilla tai vähintään kahdessa hallituksen määräämässä Suomessa yleisesti julkaistavassa päivälehdessä. Kokouskutsu on julkaistava aikaisintaan kaksi kuukautta ennen yhtiökokousta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, kuitenkin viimeistään yhdeksän päivää ennen osakkeenomistajien täsmäytyspäivää. Tämän lisäksi Wärtsilä julkaisee yhtiökokouskutsun pörssitiedotteena. Yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat ja päätösesitykset julkaistaan Wärtsilän internetsivuilla.

Osakkeenomistajilla on oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi. Tällainen pyyntö on esitettävä hallitukselle kirjallisesti riittävän ajoissa, jotta asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Wärtsilä julkaisee internetsivuillaan määräpäivän, johon mennessä osakkeenomistajan tulee ilmoittaa vaatimuksesta hallitukselle. Tieto julkaistaan yhtiökokousta edeltävän tilikauden loppuun mennessä, ja se sisältää posti- tai sähköpostiosoitteen, johon vaatimus tulee lähettää. Vaatimuksen katsotaan joka tapauksessa saapuneen ajoissa, jos hallitus saa siitä tiedon viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokouskutsun lähettämistä.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on kaikilla osakkeenomistajilla, jotka viimeistään täsmäytyspäivänä on merkitty osakkeenomistajiksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Kokouksessa ovat läsnä hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Varsinaiseen yhtiökokoukseen osallistuu myös päävastuullinen tilintarkastaja. Myös hallitusehdokkaiden tulee olla läsnä heidän valinnastaan päättävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Varsinainen yhtiökokous 2019

Wärtsilän varsinainen yhtiökokous pidettiin 7.3.2019. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai valtakirjalla 1.904 osakkeenomistajaa, joiden yhteenlaskettu äänimäärä oli 355.176.251.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja yhtiön toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2018. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy valittiin yhtiön tilintarkastajaksi vuodeksi 2019. Yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdottaman osingon, 0,48 euroa/osake. Osinko maksettiin kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä, 0,24 euroa/osake, maksettiin 18.3.2018. Osingon toinen erä, 0,24 euroa/osake, maksettiin 27.9.2019. Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 oman osakkeen hankkimisesta. Hallitus valtuutettiin päättämään osakeannista seuraavasti: Yhtiö voi antaa uusia osakkeita tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Osakeannin suuruus on enintään 57.000.000 osaketta. Osakkeita voidaan antaa maksua vastaan tai maksutta. Osakkeita voidaan myös antaa suunnatulla annilla muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallitus ei käyttänyt näitä valtuutuksia vuonna 2019. Kaikki päätökset tehtiin ilman äänestystä. Yhtiökokouksen pöytäkirja ja muut kokoukseen liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internetsivuilla www.wartsila.com/fi/sijoittajat/hallinnointi.

Hallitus

Mikael Lilius

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen puheenjohtaja. Syntynyt 1949, diplomiekonomi. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2010, hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011.

Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj, toimitusjohtaja, 2000–2009; Gambro AB, toimitusjohtaja, 1998–2000; Incentive AB, toimitusjohtaja, 1991–1998; KF Industri AB (Nordico), toimitusjohtaja, 1989–1991; Huhtamäki Oy, Pakkausdivisioonan johtaja, 1986–1989

Muut luottamustehtävät

Ahlström Capital Oy ja Metso Oyj, hallituksen puheenjohtaja; Evli Pankki Oyj, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 65.392 osaketta

Tom Johnstone CBE

Riippumaton yhtiöstä, riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1955, filosofian maisteri, kunniatohtori liiketaloustieteessä ja luonnontieteissä. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2015, hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

SKF Group, erilaisia johtotehtäviä, viimeksi AB SKF:n konsernijohtaja 2003–2014

Muut luottamustehtävät

British Swedish Chamber of Commerce, Combient AB ja Husqvarna AB, hallituksen puheenjohtaja; Investor AB, Northvolt AB ja Volvo Cars, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 11.693 osaketta

Maarit Aarni-Sirviö

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1953, diplomi-insinööri, eMBA. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Keskeinen työkokemus

Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry, pääsihteeri, 2012–2019; Boardview Oy, toimitusjohtaja, 2012–2019; Suomen Rahapaja Oy, toimitusjohtaja, 2008–2010; Borealis Group, erilaisia ylimmän johdon tehtäviä 1994–2008 joista viimeksi Phenol-liiketoimintayksikön johtaja 2001–2008 ja Olefins-liiketoimintayksikön johtaja 1997–2001; Neste Oyj, 1977–1994

Muut luottamustehtävät

Suomen UN Women ry, hallituksen puheenjohtaja; Korona Invest, vanhempi neuvonantaja

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry, 2011–2019; ecoDa (The European Confederation of Directors' Associations), 2012–2019; Berendsen plc, 2014–2017; Rautaruukki Oyj, 2005–2012; Ponsse Oyj, 2007–2010; Vattenfall AB, 2004–2007

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 34.503 osaketta

Kaj-Gustaf Bergh

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1955, diplomiekonomi, oikeustieteen kandidaatti. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus

Föreningen Konstsamfundet r.f., toimitusjohtaja, 2006–2018; Skandinaviska Enskilda Banken, johtoryhmän jäsen, 2000–2001; SEB Asset Management, johtaja, 1998–2001; Ane Gyllenberg Ab, toimitusjohtaja, 1986–1998; Oy Bensow Ab, johtaja, EVP, 1985–1986; Ane Gyllenberg Ab, hallintopäällikkö, 1984–1985; Ky von Konow & Co, hallintopäällikkö, 1982–1983

Muut luottamustehtävät

Julius Tallberg Oy Ab ja Ammattikorkeakoulu Novia, hallituksen puheenjohtaja; Veritas eläkevakuutus ja JM AB, hallituksen jäsen

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Mercator Invest Ab, 2014–2018; KSF Media Holding Ab, 2007–2018; Sponda Oyj, 2013–2017; Stockmann Oyj Abp, 2014–2016; Fiskars Oyj Abp, 2006–2014; Ålandsbanken Abp, 2011–2013; Aktia Abp, 2005–2009

Hallituksen jäsen: Fiskars Oyj Abp, 2014–2015; Stockmann Oyj Abp, 2007–2013

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 33.769 osaketta

Karin Falk

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1965, kauppatieteiden kandidaatti. Volvo Trucks Services & Customer Quality -yksikön johtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

Volvo Group, johtaja, Corporate Strategy & Brand Portfolio, 2012–2016; Volvo Group, Non-Automotive Purchasing -yksikön johtaja, 2008–2012; Volvo Car Corporation, Volvo Car Customer Service -yksikön johtaja, 2006–2008; Volvo Car Corporation, Volvo Car Special Vehicles -yksikön johtaja, 2001–2006; Volvo Cars ja Volvo Group, useita tehtäviä, 1988–2001

Muut luottamustehtävät

Volvo Group Venture Capital, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 5.073 osaketta

Johan Forssell

Riippumaton yhtiöstä, riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1971, kauppatieteiden maisteri. Investor AB:n toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

Investor AB, Core Investments -yksikön johtaja ja johtokunnan jäsen, 2006–2015; Investor AB, projektijohtaja, 2014; Aleris AB, tutkimusjohtaja, 2003–2006; Investor AB, johtaja, Capital Goods and Healthcare, 2001–2003; Investor AB, johtaja, Capital Goods, ja analyttikko, 1995–1999

Muut luottamustehtävät

Atlas Copco, Epiroc AB, EQT AB ja Patricia Industries, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 5.073 osaketta

Risto Murto

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1963, kauppatieteiden tohtori. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman toimitusjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2014.

Keskeinen työkokemus

Varma, varatoimitusjohtaja, Sijoitukset, 2010–2013; Varma, sijoitusjohtaja, Sijoitukset, 2006–2010; Opstock Oy, toimitusjohtaja, 2000–2005; Opstock Oy, Equities and Research -osaston johtaja, 1997–2000; Erik Selin Ltd., Research-osaston johtaja, 1993–1997

Muut luottamustehtävät

Työeläkevakuuttajat TELA ry, Finanssiala ry ja Sampo Oyj, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 11.013 osaketta

Markus Rauramo

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Syntynyt 1968, valtiotieteiden maisteri. Fortum Oyj:n talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen. Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen vuodesta 2011.

Keskeinen työkokemus

Fortum Oyj, City Solutions -divisioonan johtaja, 2016–2017; Fortum Oyj, Heat, Electricity Sales and Solutions -divisioonan johtaja, 2014–2016; Fortum Oyj, talousjohtaja, 2012–2014; Stora Enso Oyj, talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen, 2008–2012; Stora Enso International, konsernin rahoitusjohtaja, 2004–2008; Stora Enso Oyj, johtaja, strategia ja investoinnit, 2001–2004; Stora Enso Financial Services, johtaja, varainhankinta, 1999–2001; Enso Oyj, useita rahoitustehtäviä, 1993–1999

Muut luottamustehtävät

Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen; Uniper SE, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 18.675 osaketta

Hallituksen toiminta

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu 5–10 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi on yksi vuosi, ja heidät valitsee yhtiökokous.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 10 mukaan enemmistön hallituksen jäsenistä on oltava yhtiöstä riippumattomia ja vähintään kahden mainittua enemmistöä edustavan jäsenen on oltava myös riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain ja tarvittaessa muulloinkin.

Nimitysvaliokunta valmistelee yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevat hallituksen jäsenten nimityksiä koskevat ehdotukset ja on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsen ehdokkaisiin liittyvissä asioissa. Ehdotus hallituksen kokoonpanoksi sisältyy yhtiökokouskutsuun. Samoin kokouskutsuun sisällytetään vähintään 10 % yhtiön osakkeiden tuomasta äänimäärästä edustavien osakkeenomistajien tekemät ehdotukset hallituksen kokoonpanosta edellyttäen, että ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ja että ehdotus on toimitettu yhtiölle riittävän ajoissa, jotta se voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Kokouskutsun julkaisemisen jälkeen asetetut ehdokkaat julkistetaan erikseen. Wärtsilä julkistaa ehdokkaiden henkilötiedot internetsivuillaan yhtiökokouskutsun yhteydessä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimintaa ja päättää keskeisistä toimintaperiaatteista, tavoitteista ja strategioista. Hallituksen käytännön työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen työjärjestyksessä. Hallitus hyväksyy hallituksen valiokuntien työjärjestykset, joissa määritellään valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan sen kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudellisesta asemasta ja riskeistä.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työtapojaan sisäisenä itsearviointina. Itsearvioinnin tarkoituksena on arvioida hallituksen toimintaa vuoden aikana sekä luoda perusteita hallitustyöskentelyn kehittämiseksi.

Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti 8–11 kertaa vuodessa ja lisäksi tarvittaessa. Kaikista hallituksen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Mahdollisimman tehokas hallitustyöskentely edellyttää jäseniltä erinomaista pätevyyttä ja hallituksen kokoonpanolta riittävää monipuolisuutta. Nimitysvaliokunta ottaa hallituskokoonpanoa koskevaa ehdotusta valmistellessaan huomioon ehdokkaiden koulutus- ja ammattitaidon sekä kansainvälisen kokemuksen, jotta hallituksessa on edustettuna laajalti eri alojen osaamista ja koulutusta. Nimitysvaliokunta ottaa myös huomioon ehdokkaiden iän, sillä eri-ikäisten jäsenten kokemukset täydentävät toisiaan.

Wärtsilän periaatteena on, että molemmat sukupuolet ovat edustettuna hallituksessa. Joulukuussa 2019 Wärtsilän hallituksen kahdeksasta jäsenestä kaksi oli naisia. Wärtsilän tavoitteena on saavuttaa ajan myötä tasaisempi sukupuolijakauma hallituksessa.

Nimitysvaliokunta arvioi ehdokkaiden pätevyyden ja henkilökohtaisten ominaisuuksien lisäksi näiden yhteistyökykyä sekä kykyä tukea ja haastaa toimivaa johtoa ennakoivasti ja rakentavasti.

Hallitus vuonna 2019

Hallituksen muodostavat 7.3.2019 alkaen seuraavat kahdeksan jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone (varapuheenjohtaja), Mikael Lilius (puheenjohtaja), Risto Murto ja Markus Rauramo.

Kaikki kahdeksan hallituksen jäsentä arvioitiin riippumattomiksi yhtiöstä lukuun ottamatta Markus Rauramo, joka oli riippuvainen yhtiöstä maaliskusta heinäkuuhun johtuen Wärtsilä Oyj Abp:n johtokunnan jäsenen Marco Ryanin nimityksestä Fortumin hallitukseen. Marco Ryan jätti Wärtsilän heinäkuussa. Kuusi hallituksen jäsentä arvioitiin riippumattomiksi merkittävistä osakkeenomistajista. Tom Johnstone arvioitiin riippuvaiseksi merkittävistä osakkeenomistajista johtuen Investor AB:n hallituksen jäsenyydestä. Johan Forssell arvioitiin riippuvaiseksi merkittävistä osakkeenomistajista johtuen Investor AB:n toimitusjohtajuudesta.

Hallituksen muodostivat 7.3.2019 saakka seuraavat kahdeksan jäsentä: Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone (varapuheenjohtaja), Mikael Lilius (puheenjohtaja), Risto Murto ja Markus Rauramo.

Wärtsilän hallitus kokoontui yhdeksän kertaa vuonna 2019. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 %. Hallitustyöskentelyn keskeisiä teemoja olivat mm. Wärtsilän taloudellinen ja strateginen kehitys, markkina-asema, kasvumahdollisuudet ja kannattavuuskehitys sekä yhtiön yleinen kehitys. Henkilöstöasiat ovat pysyvästi merkittävä teema hallitustyöskentelyssä, sillä ne tukevat Wärtsilän pitkäaikaista menestystä. Vuonna 2019 erityisiä painopisteitä olivat geopolittisen epävarmuuden ja kauppajännitteiden vaikutukset, tuotanto ja T&K-toiminta, projektinhallinta, Wärtsilän digitaalinen strategia ja liiketoiminnan kehitys Aasiassa.

Hallitusjäsenten kokousosallistumiset vuonna 2019

	Hallituksen kokoukset	Osallistuminen %
Mikael Lilius, puheenjohtaja	9/9	100
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	9/9	100
Maarit Aarni-Sirviö	9/9	100
Kaj-Gustaf Bergh	9/9	100
Karin Falk	9/9	100
Johan Forssell	9/9	100
Risto Murto	9/9	100
Markus Rauramo	9/9	100

Hallituksen tehtävät

Hallitus käsittelee kaikki ne asiat, joista se lain, muiden säädösten ja yhtiöjärjestyksen mukaan nimenomaisesti vastaa. Näistä keskeisimpiä ovat:

- tilinpäätös ja osavuositarkastukset
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja johtokunnan jäsenten nimittäminen
- taloudellisen valvonnan järjestäminen

Hallituksen tehtävänä on myös käsitellä sellaiset asiat, jotka ovat konsernin toiminnan huomioon ottaen niin laajakantoisia, ettei niitä voida katsoa konsernin juoksevaan hallintoon kuuluviksi. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi:

- konsernin ja sen liiketoiminta-alueiden pitkän aikavälin tavoitteiden sekä niiden toteuttamiseen tähtäävien strategioiden hyväksyminen
- ulkoisessa ympäristössä tapahtuvien kehityssuuntausten, mahdollisuuksien ja riskien seuranta, mukaan lukien niiden vaikutus tavoitteisiin ja strategiaan
- konsernin vuosittaisen liiketoimintasuunnitelman ja tavoiteasetannan hyväksyminen
- riskienhallinnan periaatteiden hyväksyminen
- toimitusjohtajan toiminnan seuraaminen ja arvioiminen
- toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja johtokunnan jäsenten palkkauksen ja eläke-etujen hyväksyminen
- hallinnointiperiaatteiden hyväksyminen
- lakien ja määräyksien, yhtiön omien toimintaperiaatteiden sekä muiden vakiintuneiden arvojen ja eettisten periaatteiden noudattamisen valvominen
- yhtiön T&K- ja tuotekehityssuunnitelmien käsitteleminen ja seuraaminen
- hallituksen valiokuntien nimittäminen
- lahjoitusten myöntäminen hyväntekeväisyyteen
- päättäminen muista strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä asioista, kuten merkittävistä investoinneista tai yritysostoista tai -myynneistä

Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa vuosittain yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä järjestäytymiskokouksessaan tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä tarvittaessa muita valiokuntia. Hallitus nimittää valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajan ottaen huomioon valiokunnan tehtävien edellyttämän asiantuntemuksen ja kokemuksen. Hallituksella on myös oikeus erottaa valiokuntien jäseniä. Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen toimikauden ajaksi. Valiokuntien jäsenten lisäksi myös muut hallituksen jäsenet voivat niin halutessaan osallistua valiokuntien kokouksiin. Valiokuntien tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksissa päätettäväksi tulevia asioita. Valiokunnilla ei ole omaa itsenäistä päätösvaltaa.

Tarkastusvaliokunta

Hallitus nimittää tarkastusvaliokunnan avustamaan hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Hallitus valitsee keskuudestaan tarkastusvaliokuntaan vähintään kolme jäsentä. Valiokunnan jäsenillä tulee olla tehtävään tarvittava pätevyys. Enemmistön tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia ja vähintään yhden jäsenen tulee olla riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus määrittelee tarkastusvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Tarkastusvaliokunta seuraa taloudellista raportointiprosessia sekä sisäisen valvonnan ja tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Lisäksi valiokunta tarkastaa kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä, seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä

tilintarkastusta, arvioi lakisääteisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta sekä valmistelee päätösehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin lukeutuu yhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden arviointi ja niihin tehtyjen muutosten hyväksyminen, yhtiön osavuositarkastusten ja tilinpäätösten sekä tilintarkastajan tarkastusvaliokunnalle laatimien raporttien käsittely, lakien ja määräysten noudattamisen varmistamiseen tarkoitettujen prosessien arviointi sekä yhtiön rahoituslaitteen ja verotuksen seuraaminen. Tarkastusvaliokunta käsittelee myös yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annetun selvityksen sekä käsittelee ja ratkaisee muut hallituksen mahdollisesti esille nostamat asiat, jotka kuuluvat tarkastusvaliokunnan vastuulle.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Tarkastusvaliokunta vuonna 2019

Puheenjohtaja Markus Rauramo; jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Risto Murto. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2019. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Nimitysvaliokunta

Hallitus nimittää nimitysvaliokunnan avustamaan hallitusta tehtävissään. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia.

Hallitus määrittelee nimitysvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Nimitysvaliokunta valmistelee yhtiökokouksen käsiteltäväksi tulevat hallituksen jäsenten nimityksiä koskevat ehdotukset. Nimitysvaliokunta on tarpeen mukaan yhteydessä merkittäviin osakkeenomistajiin hallituksen jäsenten valintaa koskevista asioista. Nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten palkitsemista koskevat asiat. Nimitysvaliokunta seuraa hallituksen monimuotoisuustavoitteiden täyttymistä ja raportoi tästä vuosittain hallitukselle sekä tarvittaessa ehdottaa muutoksia monimuotoisuusperiaatteisiin.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Nimitysvaliokunta vuonna 2019

Puheenjohtaja Mikael Lilius, jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell ja Risto Murto. Kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia ja kolme jäsentä riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Nimitysvaliokunta piti viisi virallista kokousta vuonna 2019, minkä lisäksi käytiin lukuisia epävirallisia keskusteluja. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Palkitsemisvaliokunta

Hallitus nimittää palkitsemisvaliokunnan avustamaan työtään. Hallitus nimittää keskuudestaan valiokuntaan vähintään kolme jäsentä. Enemmistön valiokunnan jäsenistä tulee olla yhtiöstä riippumattomia.

Hallitus määrittelee palkitsemisvaliokunnan tehtävät vahvistamassaan työjärjestyksessä. Palkitsemisvaliokunta valmistelee tarpeen mukaan toimitusjohtajan, toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen ja muiden johtokunnan jäsenten nimitysasiat hallituksen käsiteltäviksi. Palkitsemisvaliokunta valmistelee hallituksen käsiteltäväksi toimitusjohtajan ja johtokunnan jäsenten palkitsemisperiaatteita, kannustinjärjestelmiä sekä heidän palkitsemistaan koskevat ehdotukset. Valiokunnan käyttämät konsultit ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen johdosta.

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja kutsuu valiokunnan koolle tarvittaessa. Hän myös esittelee valiokunnan ehdotukset hallitukselle ja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan kokouksista.

Palkitsemisvaliokunta vuonna 2019

Puheenjohtaja Mikael Lilius, jäsenet Maarit Aarni-Sirviö ja Tom Johnstone. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kaksi riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Palkitsemisvaliokunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2019. Kaikkien jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100%.

Hallitusjäsenten osallistuminen valiokuntakokouksiin 2019

	Tarkastusvaliokunta	Nimitysvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta
Mikael Lilius	-	5/5	4/4
Tom Johnstone	-	-	4/4
Maarit Aarni-Sirviö	5/5	-	4/4
Kaj-Gustaf Bergh	-	5/5	-
Karin Falk	-	-	-
Johan Forssell	-	5/5	-
Risto Murto	5/5	5/5	-
Markus Rauramo	5/5	-	-

Johtokunta

Jaakko Eskola

Wärtsilä Oyj Abp:n konsernijohtaja vuodesta 2015. Syntynyt 1958, diplomi-insinööri, vuorineuvos. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1998.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, 2013–2015; Wärtsilä Oyj Abp, Marine Solutions -liiketoiminnan johtaja, 2006–2015; Wärtsilä Oyj Abp, Power Plants -liiketoiminnan myynti- ja markkinointijohtaja, 2005–2006; Wärtsilä Development & Financial Services Oy, toimitusjohtaja, 1998–2005; PCA Corporate Finance, johtaja, 1997–1998; Kansallis-Osake-Pankki, kansainvälisen projektirahoituksen johtotehtävät, 1986–1997; Teollistamisrahasto, yritysanalytikko, 1984–1986; VTT, tutkija, 1983–1984

Luottamustehtävät

Ahlstrom-Munksjö Oyj, Teknolohioteollisuus ry ja Pörssisäätiö, hallituksen jäsen

Tärkeimmät aikaisemmat luottamustehtävät

European Marine Equipment Council (EMEC), puheenjohtaja, 2008–2011

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 41.739 osaketta

Arjen Berends

Talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2018 lähtien. Syntynyt 1968, MBA. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1988.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, talous- ja rahoitusjohtaja, Marine Solutions, 2012–2018; Wärtsilä Oyj Abp, talous- ja rahoitusjohtaja, Wärtsilä Industrial Operations, 2010–2012; Wärtsilä Oyj Abp, talousjohtaja, Wärtsilä Industrial Operations, 2007–2010; talousjohtaja, Propulsor Business, ja talousjohtaja, Wärtsilä Propulsion Netherlands B.V., 2002–2007; controller, Marine/Manufacturing, ja Finance Director, Wärtsilä Norway AS, 1998–2002; Wärtsilä Netherlands B.V., erilaisia controller-tehtäviä, 1988–1998

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: ei osakkeita

Alid Dettke

Henkilöstöjohtaja 24.10.2019 lähtien. Syntynyt 1981, fil. kand. kaksoistutkinto (BA Hons), European Business. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2017.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, johtaja, Open Innovation, 2018–2019; Wärtsilä Oyj Abp, johtaja, Digital Innovation, 2017–2018; Accenture Interactive, päällikkö (Senior Manager), Digital, Accenture Singapore, 2012–2017; Accenture Interactive, päällikkö (Manager), Digital, Accenture Singapore, 2010–2012; Accenture Interactive, konsultti, Digital, Accenture Singapore, 2007–2010; Research International Asia, tutkimusjohtaja (Senior Research Executive), 2005–2006; BASF, johtamisen harjoittelija, Regional e-Commerce Solutions, BASF South East Asia, 2004

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: ei osakkeita

Kari Hietanen

Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja lakiasiat, vuodesta 2012. Hallituksen sihteeri vuodesta 2002. Syntynyt 1963, oikeustieteen kandidaatti. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, henkilöstöstä ja lakiasioista vastaava johtaja, 2002–2011; Wärtsilä Oyj Abp, päälakimies, Power-divisioonat, 2000–2002; Wärtsilä Diesel -ryhmä, päälakimies, 1994–1999; Metra Oyj Abp ja Wärtsilä Diesel -ryhmä, lakimies, 1989–1994

Luottamustehtävät

European Engine Power Plants Association, EUGINE, varapuheenjohtaja; Saksalais-Suomalainen Kauppakamari, hallituksen jäsen; Suomalais-venäläinen hallitustenvälinen talouskomissio, II varapuheenjohtaja; Suomalais-Korealainen kauppayhdistys ry, hallituksen jäsen; East Office of Finnish Industries Oy, hallituksen jäsen; Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, kauppapoliittisen valiokunnan jäsen; Kansainvälinen kauppakamari / ICC Suomi, kansainvälisen kaupan valiokunta, jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 15.633 osaketta

Roger Holm

Marine-liiketoiminnan johtaja vuodesta 2015. Syntynyt 1972, kauppatieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, johtaja, Engines, 2013–2015; Wärtsilä Oyj Abp, johtaja, Seals & Bearings, 2011–2013; Wärtsilä Oyj Abp, johtaja, Solutions Management, Services, 2010–2011; Wärtsilä Oyj Abp, johtaja, Business Development, Services, 2008–2010; Wärtsilä Oyj Abp, tietohallintojohtaja, 2006–2008; Wärtsilä Oyj Abp, hankejohtaja, globaali ERP-järjestelmä, 2002–2006; Wärtsilä Oyj Abp, talouspäällikkö, 2001–2002; Wärtsilä Finland Oy ja Wärtsilä NSD Finland Oy, erilaisia johtotehtäviä, 1997–2001

Luottamustehtävät

Hanken Svenska handelshögskolan, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 11.796 osaketta

Atte Palomäki

Johtaja, viestintä, brändi ja markkinointi, vuodesta 2018. Syntynyt 1965, valtiotieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, viestintäjohtaja, 2008–2018; Nordea Bank AB (publ.), viestintäjohtaja, 2007–2008; Nordea Bank AB (publ.), Suomen viestinnän johtaja, 2005–2006; Kauppalehti, taloustoimittaja, 2002–2005; MTV3, erikoistoimittaja/talous, 2000–2002; MTV3, uutispäällikkö, 1995–2000; MTV3, uutistoimittaja/uutisankkuri, 1993–1995

Luottamustehtävät

Finland Promotion Board, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 14.493 osaketta

Marco Wirén

Energy-liiketoiminnan johtaja vuodesta 2018. Syntynyt 1966, kauppatieteiden maisteri. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013.

Keskeinen työkokemus

Wärtsilä Oyj Abp, talous- ja rahoitusjohtaja, 2013–2018; SSAB, talous- ja rahoitusjohtaja, 2008–2013; SSAB, johtaja, Business Control, 2007–2008; Eltel Networks, talous- ja rahoitusjohtaja ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja, 2002–2007; NCC, liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja ja talousjohtaja, 1995–2001

Luottamustehtävät

Neste Oyj, hallituksen jäsen

Osakeomistus Wärtsilä Oyj Abp:ssä 31.12.2019: 20.184 osaketta

Päivi Castrén toimi henkilöstöjohtajana 24.10.2019 saakka.

Marco Ryan toimi johtokunnan jäsenenä ja Chief Digital Officerina 17.7.2019 saakka.

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka on samalla konsernijohtaja. Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen ohjeiden mukaan. Toimitusjohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtokunta. Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdot määritellään kirjallisesti hänen työsopimuksessaan. Yhtiön toimitusjohtaja on Jaakko Eskola.

Johtokunnan toiminta

Wärtsilän johtokunnassa on seitsemän jäsentä: toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, Energy- ja Marine-liiketoimintojen johtajat, viestintäjohtaja, henkilöstöjohtaja sekä yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaava johtaja. Yhtiön hallitus nimittää johtokunnan jäsenet ja vahvistaa heidän palkka- ja muut sopimusehtonsa.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Johtokunta käsittelee konsernin ja liiketoimintojen strategia-asioita, investointeja, tuotepolitiikkaa, konsernirakennetta ja ohjausjärjestelmiä. Se myös valvoo yhtiön toimintaa.

Talous- ja rahoitusjohtajan päävastuita ovat konsernin kirjanpito ja taloushallinto, rahoitustoiminta (mukaan lukien projekti- ja asiakasrahoitus), verotus ja prosessien kehittäminen, konsernin suunnittelutoiminnot ja sijoittajasuhteet. Liiketoimintojen johtajat vastaavat kukin oman globaalien toimialansa myyntivolyymista ja kannattavuudesta apunaan konsernin eri maissa toimivat tytäryhtiöt. Konsernin yhteiskuntasuhteista ja lakiasioista vastaavan johtajan päävastuita ovat yhteiskuntasuhteet ja lakiasiat, aineettoman omaisuuden hallinta, kestävä kehitys, ympäristöasiat, työterveys- ja työturvallisuusasiat, laatu ja turvallisuus, mukaan lukien kyberturvallisuus. Konsernin henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöjohtamisen prosesseista. Konsernin viestintäjohtajan päävastuuna on sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä brändin rakentaminen ja markkinointi. Johtokunnan jäsenten henkilötiedot, vastualueet ja omistukset on esitetty johtokunnan jäsenten ansioluetteloissa.

Johtokunta vuonna 2019

Johtokunta kokoontui 13 kertaa vuonna 2019. Tärkeimpiä johtokunnan käsittelemiä asioita olivat markkinoiden kehittyminen ja liiketoimintastrategia, kasvualueet, yhtiön kustannusrakenne ja kannattavuus, tuotteiden ja palvelujen kilpailukykyyn ja laatuun liittyvät asiat sekä Wärtsilän organisaatorakenne. Muita keskeisiä teemoja olivat digitalisaatio ja turvallisuus, erityisesti kyberturvallisuus, sekä työterveys ja -turvallisuus ja toiminnan laadukkuus.

Johtokunta kiinnitti jatkuvaa huomiota myös toimintaympäristöä säätelevien määräysten, tilauskertymän ja tuotantokapasiteetin kehitykseen sekä alihankkija- ja muihin sidosryhmäsuhteisiin.

Johtajisto

Yhtiön johtajistoon kuuluvat johtokunnan jäsenten lisäksi seuraavat konsernihallinnon eri toiminnoista vastaavat johtajat.

Juha Hiekkänen

Talousjohtaja
Syntynyt 1978, KTM

Riitta Hovi

Lakiosaston apulaisjohtaja
Syntynyt 1960, OTK, MBA

Anu Hämäläinen

Rahoitusjohtaja
Syntynyt 1965, KTM

Sari Kolu

Johtaja, Compliance
Syntynyt 1967, OTK, Executive MBA

Jukka Kumpulainen

Tietohallintojohtaja (CIO)
Syntynyt 1968, DI

Vesa Riihimäki

Laatujohtaja
Syntynyt 1966, DI

Ritva Seppänen

Brändijohtaja
Syntynyt 1977, humanististen tieteiden kandidaatti

Tom Unnéus

Sisäisen tarkastuksen johtaja
Syntynyt 1972, DI

Marko Vainikka

Johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kestävä kehitys
Syntynyt 1970, DI

Natalia Valtasaari

Sijoittajasuhdejohtaja
Syntynyt 1984, KTM

Liiketoimintojen johtoryhmät

Kunkin liiketoiminnon johtajan tukena on johtoryhmä. Liiketoimintojen johtoryhmät koostuvat liiketoimintayksiköiden ja liiketoimintalinjojen johtajista sekä liiketoimintakohtaisten tukitoimintojen johtajista. Ne vastaavat liiketoimintastrategioiden toteuttamisesta ja varmistavat, että liiketoimintojen tulokset ovat linjassa sovittujen tavoitteiden kanssa.

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat siitä, että paikalliset resurssit ovat oikeassa suhteessa liiketoiminnan tarpeisiin, henkilöstöä kehitetään asianmukaisesti, toiminta täyttää konsernin prosessien, mukaan lukien laatujärjestelmän, asettamat vaatimukset, toiminnassa noudatetaan soveltuvia lakeja ja hyviä kauppatapoja ja että tytäryhtiön viestintä vastaa konsernin tavoitteita.

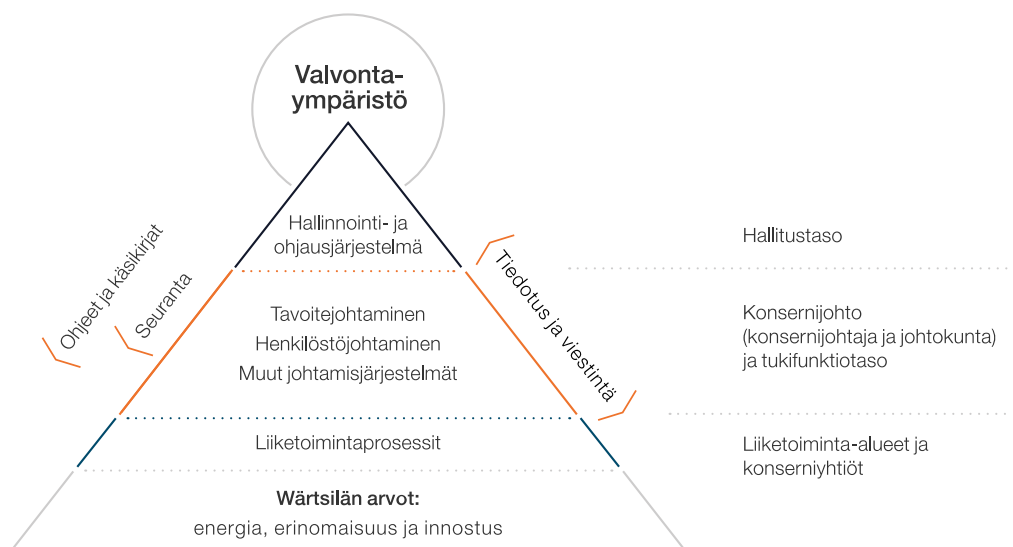
Sisäinen valvonta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet perustuvat kansainväliseen COSO-malliin. Wärtsilän määritelmän mukaan sisäinen valvonta on Wärtsilän hallituksen, johdon, konserniyhtiöiden hallitusten ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus yhtiön toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Sisäisen valvonnan piiriin kuuluvat Wärtsilän kaikki politiikat, prosessit, käytännöt ja organisaatorakenteet, jotka auttavat johtoa ja viime kädessä hallitusta varmistamaan, että Wärtsilän asettamat tavoitteet täyttyvät, että liiketoimintaa hoidetaan eettisesti ja kaikkien soveltuvien lakien ja määräysten mukaisesti, että yhtiön omaisuutta, brändi mukaan lukien, hoidetaan vastuullisesti ja että taloudellinen raportointi on asianmukaista. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi tai toimintakokonaisuus vaan kiinteä osa Wärtsilän kaikkea toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestelmä toimii konsernin kaikilla tasoilla. Sisäisen valvonnan järjestelmän ylläpidon ja kehittämisen päämääränä on liiketoiminnan tulosten jatkuva parantaminen ja samalla lakien ja määräysten noudattaminen kaikissa maissa, joissa Wärtsilällä on toimintaa.

Wärtsilän sisäisen valvonnan päätekijät

Johtamisjärjestelmät

Johtokunta on vastuussa Wärtsilän johtamisjärjestelmän kehittämisestä ja soveltamisesta, järjestelmän toiminnan jatkuvasta parantamisesta sekä järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamisesta. Wärtsilän johtamisjärjestelmä kattaa yhtiön kaikki globaalit prosessit ja johtamiskäytännöt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaiden odotukset täyttyvät. Seuraavassa kuvattujen johtamisjärjestelmien kaikin puolin moitteeton toiminta varmistaa osaltaan Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisen.

Tavoitejohtaminen

Suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen ovat kiinteä osa Wärtsilän tavoitejohtamista. Ne ovat normaalia johtamistoimintaa eivätkä kuulu yhtiön sisäisen valvonnan järjestelmään. Tavoitteiden asettaminen on kuitenkin sisäisen valvonnan tärkeä edellytys. Tavoitejohtamisprosessin kautta asetetaan vuosittain Wärtsilän konsernitason taloudelliset ja muut tavoitteet. Konsernitason tavoitteista johdetaan liiketoimintojen, konserniyhtiöiden ja viime kädessä yksittäisten työntekijöiden tavoitteet.

Vuositavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittaisen johdon raportoinnin avulla. Liiketoimintojen tuloksia ja vuositavoitteiden saavuttamista tarkastellaan kuukausittain näiden liiketoimintojen johtoryhmien kokouksissa. Konsernin johtokunta seuraa konsernin ja liiketoimintojen tavoitteisiin liittyviä tuloksia kuukausittain. Liiketoimintojen johtoryhmät ja konsernin johtokunta valvovat myös Wärtsilän taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Wärtsilän taloudellista raportointia hoidetaan yhtenäisin menetelmin kaikissa konserniyhtiöissä hyödyntäen mm. toiminnanohjausjärjestelmää (ERP) ja yhteistä tilikarttaa. Koko konsernissa sovelletaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Wärtsilän taloushallintoprosessilla on sisäisen valvonnan toimivuudelle oleellinen merkitys. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus edellyttää taloushallinnon ja laskentatoimen prosessien asianmukaista valvontaa.

Hallitus arvioi säännöllisesti Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja tehokkuutta. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että laskentatoimen ja taloushallinnon sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta vastaa Wärtsilän hallituksen tarkastusvaliokunta. Konsernin ja liiketoiminta-alueiden Business Control -toimintojen vastuulla on tiedottaa asiaankuuluville johdon jäsenille, jos tulokset poikkeavat suunnitelmista, sekä analysoida poikkeamien syyt ja ehdottaa korjaavia toimenpiteitä. Nämä toiminnot tukevat liiketoimintoja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen edellyttämässä päätöksenteossa ja analyysissä. Toiminnot vastaavat myös yhtiön tavoitejohtamisprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että eri organisaatiosojen johto saa ajoissa luotettavat ja riittävät tiedot organisaation tavoitteiden saavuttamisesta. Lisäksi toiminnot vastaavat taloudellisen raportointiprosessin ja siihen liittyvien valvontajärjestelyiden kehittämisestä.

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtaminen

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtamisessa sovellettavilla käytännöillä ja prosesseilla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Wärtsilä noudattaa paikallista lainsäädäntöä ja muita määräyksiä kaikkialla, missä sillä on toimintaa.

Lain- ja säännöstenmukaisuuden johtamiseen liittyviä asioita hoidetaan ennen muuta ennakoivasti. Lakiasianosasto tukee toimitusjohtajaa ja liiketoimintoja näiden analysoidessa ja tehdessä päätöksiä asioissa, joihin liittyy sopimuspolitiikkaa, riskienhallintaa ja viranomaismääräyksiä koskevia näkökohtia. Keskeistä on myös säännöstenmukaisuuden johtaminen ja asianmukaista toimintaa ja käyttäytymistä niin sisäisesti kuin ulkoisestikin korostavan yrityskulttuurin vahvistaminen ja turvaaminen. Säännöstenmukaisuuden johtaminen perustuu yhtiön toimintaperiaatteisiin ja asianomaisiin konsernitason politiikkoihin ja ohjeisiin. Koko yhtiötä koskevat valvontamekanismit ja -prosessit ovat osa sisäistä valvontaa.

Henkilöstöjohtaminen

Henkilöstöjohtamisen käytännöt ja prosessit ovat merkittävä osa Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää. Sisäisen valvonnan kannalta tärkeimmät henkilöstöjohtamisen prosessit koskevat palkkausta ja työsuhte-etuja, henkilöstön

kehittämistä, rekrytointia, resursoinnin hallintaa ja henkilökohtaista tavoitejohtamista sekä henkilöstön palauteprosesseja. Henkilöstötoiminto vastaa yhtiön henkilöstöprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä niin, että ne tukevat tehokasta sisäistä valvontaa myös työntekijätasolla.

Laatujohtaminen

Wärtsilän ratkaisujen laatu, ja siten laatujohtaminen, on yhtiölle ensiarvoisen tärkeää. Wärtsilän ISO 9001:2000 -laatujärjestelmän noudattamista edellytetään kaikessa konsernin toiminnassa, ja sitä myös valvotaan tarkasti.

Kestävän kehityksen johtaminen

Wärtsilä on sitoutunut vahvasti kestävään kehitykseen. Wärtsilän toiminnan kestävä kehitys mukaisuus perustuu yhtiön missioon ja arvoin ja taloudelliseen kannattavuuteen. Wärtsilän noudattamat maailmanlaajuiset periaatteet, kuten laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (QEHS) sekä toimintaperiaatteet ja yhtiön arvot, antavat yhdenmukaiset perusteet kestävä kehitystä edistävälle toimintatavoille. Edellä mainittujen lisäksi Wärtsilän sisäinen konsernikäsikirja sisältää muita politiikkoja ja direktiivejä, menettelytapaoheja, vastuiden määrittelyjä sekä johtamisjärjestelmän rakenteen.

Wärtsilän johtokunta kantaa kokonaisvastuun yhtiön kestävä kehityksen mukaisesta toiminnasta. Johtokunta hyväksyy toimintaperiaatteet ja tarkistaa niiden sisällön säännöllisesti. Johtokunta määrittelee kestävä kehityksen tavoitteet ja valvoo asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Toiminnan tuloksellisuutta seurataan sekä johtokunnan että liiketoimintojen johtoryhmien katselmuksissa.

Hallitus katselmoi vuosittain tärkeimmät kestävä kehitykseen liittyvät asiat. Lisäksi johtokunta määrittää keskeisimmät kestävä kehitykseen liittyvät epäkohdat ja tarvittaessa tiedottaa niistä hallitukselle.

Wärtsilän kestävä kehityksen toiminto vastaa johdon tarvitseman tiedon hankkimisesta, kehittämistarpeiden tunnistamisesta ja kestävä kehityksen ohjelmien koordinoimisesta sekä toiminnan ohjeistamisesta. Toiminto toimii läheisessä yhteistyössä sekä liiketoimintojen että tukifunktioiden kuten henkilöstö-, lakiasiain-, Compliance- ja laatu toimintojen kanssa. Lisäksi toiminto kerää ja kokoaa yhteen tytäryhtiöiltä kestävä kehitystä koskevat tiedot.

Vastuut on määritelty tarkkaan, ja niiden tukena on tarvittava ohjeistus ja koulutus. Koulutuksissa käsiteltäviä aiheita ovat mm. liiketoimintaperiaatteet, korruption vastaiset periaatteet sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusasiat. Wärtsilä seuraa kestävä kehitykseen liittyvän toimintansa tuloksellisuutta eri työkaluilla ja toimenpiteillä saatua tietoa hyödyntäen, mukaan lukien esimerkiksi sisäiset tarkastukset ja compliance-prosessit.

Riskienhallinta

Wärtsilän sisäisen valvonnan tarkoituksena on tukea yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit on tunnistettava ja arvioitava, jotta niitä voidaan hallita. Riskien tunnistaminen ja arviointi ovat siis sisäisen valvonnan perusedellytyksiä. Wärtsilän sisäisen valvonnan mekanismit ja käytännöt antavat johdolle varmuutta siitä, että riskienhallinta toteutuu suunnitellulla tavalla.

Wärtsilä on määritellyt yksikkö- ja prosessitasojen ja tietojärjestelmien valvonnan edellyttämät toimenpiteet ja toteuttanut ne. Eri tasojen valvontatoimenpiteitä tarvitaan, jotta kaiken tasoisia riskejä voidaan suoraan torjua. Wärtsilän riskienhallinnan prosessit käsittävät konsernitason riskiarvioinnin ja riskienhallintaprosessit sekä projektiokohtaisen riskiarvioinnin ja projektien riskienhallinnan. Konsernitason riskiarviointiprosessin tuloksena laaditaan toimintasuunnitelmia tunnistettujen ja ensisijaisiksi katsottujen riskien varalta.

Kukin liiketoiminto raportoi tärkeimmistä riskeistään johtokunnalle. Johtokunta katselmoi käytössä olevien riskienhallintasuunnitelmien toteutusta säännöllisesti. Wärtsilän hallitus on vastuussa konsernin kokonaissietokyvyn määrittelystä eri riskien suhteen. Tarkoituksena on varmistaa, että Wärtsilällä on riittävät välineet ja resurssit riskien hallintaan. Hallitus katselmoi riskiprofiiliin säännöllisesti. Toimitusjohtaja on johtokunnan avustuksella vastuussa Wärtsilän toiminnan riskienhallinnan organisoimisesta ja sen asianmukaisuuden varmistamisesta. Liiketoimintojen johdon vastuulla on laatia toimintasuunnitelmat tärkeimpien riskien varalta.

Wärtsilän keskeisimmät strategiset ja operatiiviset riskit ja rahoitusriskit on esitetty osiossa Riskit ja riskienhallinta.

Tietohallinto

Tietohallinnolla on keskeinen merkitys Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmässä. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä, sillä monet valvontatoimenpiteet perustuvat tietotekniikkaan.

Arvot ja valvontaympäristö

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän perustana ovat yhtiön arvot: energia, innostus ja erinomaisuus. Yhtiön arvot heijastuvat päivittäiseen kanssakäymiseen toimittajien, asiakkaiden ja sijoittajien kanssa sekä sisäisiin ohjeistuksiin, politiikkoihin, käsikirjoihin, prosesseihin ja käytäntöihin. Sisäinen valvontaympäristö määrää sisäisen valvonnan periaatteet ja vaikuttaa henkilöstön tietoisuuteen valvonnasta. Valvontaympäristö tuo kurinalaisuutta ja antaa perusteet kaikille muille sisäisen valvonnan komponenteille. Wärtsilän valvontaympäristön elementit sisältyvät yrityskulttuuriin, siis henkilöstön rehellisyyteen, eettisiin arvoihin ja ammattitaitoon, sekä henkilöstön hallituksesta saamaan huomioon ja ohjaukseen. Wärtsilän arvot ja valvontaympäristö antavat hallitukselle ja johdolle kohtuullisen varmuuden siitä, että sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Toimitusjohtaja ja johtokunta määrittelevät Wärtsilän arvot ja eettiset periaatteet, joita toimintaperiaatteet heijastavat, ja näyttävät esimerkkiä asianmukaisesta yrityskulttuurista. Arvot, eettiset periaatteet ja yrityskulttuuri luovat yhdessä pohjan sisäiselle valvonnalle. Toimitusjohtaja ja johtokunta vastaavat yhdessä liiketoimintojen johdon kanssa Wärtsilän arvojen välittämisestä koko organisaatioon.

Liiketoimintaprosessit

Wärtsilän liiketoimintaprosesseihin nivotut valvontamekanismit ovat sisäisen valvonnan tehokkuuden kannalta keskeisen tärkeitä. Liiketoimintaprosessien valvonta auttaa varmistamaan, että kaikki Wärtsilän sisäisen valvonnan tavoitteet saavutetaan. Tämä pätee erityisesti toiminnan tehokkuuden ja Wärtsilän kannattavuuden ja maineen turvaamiseen. Liiketoimintojen johto on velvollinen varmistamaan, että määritellyt konsernitason prosessit ja valvontamekanismit ovat käytössä kunkin omalla vastuualueella ja että niitä noudatetaan. Jos konsernitason prosesseja tai valvontamekanismeja ei ole, liiketoimintojen johto on velvollinen varmistamaan, että ko. tarkoitusta varten on määriteltä ja otettu käyttöön liiketoiminnan omat prosessit, jotka takaavat riittävän valvonnan.

Ohjeistus ja viestintä

Ohjeet ja käsikirjat

Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmän, eli esim. hallinnointijärjestelmän, johtamisjärjestelmän, tavoitejohtamisprosessin ja muiden liiketoiminta-, ym. prosessien, osa-alueet on kuvattu erilaisissa ohjeissa ja käsikirjoissa. Tärkeimmät konsernitason politiikat ja ohjeet on koottu Wärtsilän konsernikäsikirjaan. Konsernin laskentatoimen käsikirja sisältää kaikissa konserniyhtiöissä noudatettavat laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin ohjeistukset. Käsikirja tukee Wärtsilän taloudelliselle raportoinnille asetettujen luotettavuustavoitteiden saavuttamista. Kaikilla politiikoilla ja niiden muutoksilla on oltava Wärtsilän johtokunnan jäsenen hyväksyntä. Konsernitason ohjeiden ja käsikirjojen lisäksi liiketoiminnoilla on kunkin tarpeita vastaavia omia ohjeistuksia. Liiketoimintojen ohjeet ja käsikirjat yhdenmukaistetaan konsernin ohjeiden ja käsikirjojen kanssa siten, että ristiriitaisuuksia ei synny.

Tiedotus ja viestintä

Tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä vaatii riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietoa, jotta johto pystyy arvioimaan yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Tarvitaan sekä taloudellista että muuta tietoa niin yhtiön sisäisistä kuin ulkoisistakin tapahtumista ja toiminnasta. Henkilöstöllä on mahdollisuus antaa johdolle palautetta ja ilmoittaa epäilemättään kyseenalaisesta toiminnasta suojatun, nimettömän raportoinnin mahdollistavan whistleblower-kanavan kautta tai kertomalla asiasta suoraan Compliance-toiminnolle, lakiasianosastolle tai sisäiselle tarkastukselle. Kaikki ulkoinen viestintä hoidetaan konsernin tiedotuspolitiikan mukaisesti.

Seuranta

Seurannalla tarkoitetaan prosessia, jonka avulla Wärtsilän sisäisen valvonnan järjestelmää ja sen suorituskykyä arvioidaan pitkällä aikavälillä. Omaa toimintaa seurataan Wärtsilässä toisaalta jatkuvasti ja toisaalta erillisissä arvioinneissa, kuten sisäisissä tarkastuksissa, tilintarkastuksissa ja laatuauditoinneissa.

Liiketoimintojen johdon vastuulla on varmistaa, että kunkin vastuualueella noudatetaan kaikkia soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Wärtsilän johto seuraa sisäistä valvontaa osana normaalia johtamistyötä. Hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi ja varmentaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden.

Sisäinen tarkastus avustaa tarkastusvaliokuntaa Wärtsilän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden arvioinnissa ja varmentamisessa tekemällä vuosisuunnitelmansa mukaisesti säännöllisiä sisäisiä tarkastuksia konsernin liike- ja tukitoiminnoissa ja juridisesti itsenäisissä yksiköissä. Wärtsilän sisäistä valvontaa arvioivat myös yhtiön tilintarkastaja ja muut varmentavat tahot, kuten laatuauditoijat. Konsernin talous- ja valvontatoiminto valvoo taloudellisen raportoinnin prosessien ja valvonnan noudattamista. Talous- ja valvontatoiminto seuraa myös ulkoisen ja sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta. Lakiasianosasto ja Compliance-toiminto seuraavat konsernitason politiikkojen noudattamista. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa ulkoisen vuositalousraportoinnin oikeellisuuden.

Tarkastus

Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäisestä tarkastuksesta huolehtii yhtiön sisäinen tarkastusyksikkö, joka raportoi tarkastusvaliokunnalle ja talousjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida yrityksen toimintaa ja prosesseja sekä valvonnan tehokkuutta ja laatua. Lisäksi sisäinen tarkastus tarvittaessa osallistuu tarkastuksiin yritysostojen yhteydessä ja hoitaa erityistehtäviä. Sisäinen tarkastus kattaa kaikki organisaatiotasot ja tytäryhtiöt. Tytäryhtiöissä ja verkostoyhtiöissä suoritetaan systemaattiseen arviointiin perustuva sisäinen tarkastus säännöllisesti 1–4 vuoden välein.

Sisäinen tarkastus laatii vuosiohjelman, jonka mukaan se tekee itsenäisesti tarkastuksia eri puolilla konsernia. Vuosiohjelman hyväksyy tarkastusvaliokunta. Sisäinen tarkastus voi suorittaa myös erikoistarkastuksia. Lisäksi tarkastajilla on aina mahdollisuus ottaa tarvittaessa suoraan yhteyttä tarkastusvaliokunnan tai hallituksen jäseniin.

Tilintarkastus

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluvan tilikauden tilit. Tilintarkastajan tehtävät päättyvät seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto.

Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tilintarkastajan on yleisten kelpoisuusedellytysten lisäksi täytettävä tietyt lakimääräiset esteettömyysvaatimukset, jotka ovat takeena riippumattoman ja luotettavan tilintarkastuksen toimittamiselle.

Tilintarkastaja vuonna 2019

Yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi vuodeksi 2019 tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n (PwC). Päävastuullisena tilintarkastajana toimi Merja Lindh. PwC:lle maksettiin vuonna 2019 tilintarkastuspalkkioita yhteensä 4,3 miljoonaa euroa. Muuhun kuin tilintarkastukseen liittyviä konsulttipalkkioita maksettiin tilintarkastajille yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Nämä palkkiot liittyivät veroneuvontaan ja muihin palveluihin.

Lähipiiritapahtumat

Wärtsilän lähipiirin muodostavat hallitus, toimitusjohtaja, johtokunta sekä osakkuus- ja yhteisyritykset. Konsernin taloushallinto arvioi ja seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä tapahtumia varmistaakseen, että mahdolliset eturistiriidat otetaan asianmukaisesti huomioon Wärtsilän päätöksentekoprosessissa.

Sisäpiirihallinto

Wärtsilä käsittelee sisäpiiritietoa ja sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä kaikkien sovellettavien sisäpiiritietoa ja -kauppoja koskevien lakien ja määräysten mukaisesti.

Tärkeimmät lakisäätteiset määräykset sisältyvät Euroopan unionin markkinoiden väärinkäyttöasetukseen (EU) N:o 596/2014. Wärtsilä noudattaa lisäksi Nasdaq Helsingin hyväksymää listayhtiöiden sisäpiiriohjetta sekä omaa sisäpiiripolitiikkaansa.

Sisäpiiriluetteloita laaditaan tarvittaessa myös projektikohtaisesti. Sisäpiiriläisille annetaan kirjallinen ilmoitus sisäpiiriin kuulumisesta sekä ohjeet sisäpiiriläisen velvollisuuksista.

Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan jäsenet sekä määrätyt muut työntekijät eivät saa käydä kauppaa Wärtsilän rahoitusinstrumenteilla 30 päivän aikana ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteiden julkaisemista.

Wärtsilä tiedottaa julkisesti johtotehtävissä toimivien työntekijöidensä ja näiden lähipiirin arvopaperikaupoista markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti. Termi ”johtotehtävissä toimivat henkilöt” tarkoittaa yksinomaan Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan jäseniä. Tiedotteet julkaistaan Wärtsilän internetsivuilla.

Palkat ja palkitseminen

Hyvät osakkeenomistajat

Tämä raportti kuvaa Wärtsilän hallituksen ja johtokunnan palkitsemisperiaatteet vuoden 2019 sekä kolmen edellisen vuoden osalta. Raportin tarkoituksena on lisätä Wärtsilän palkitsemiskäytäntöjen läpinäkyvyyttä ja osoittaa, miten palkitsemiskäytännöllä edistetään yhtiön liiketoimintastrategian ja pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumista.

Wärtsilä tähtää huipputuloksiin, joten vahvoista suorituksista ja saavutuksista annetaan tunnustusta ja niistä palkitaan. Wärtsilän henkilöstön palkitsemista ohjaavat suoriutumiseen perustuvat palkitsemisperiaattemme ("Pay for Performance"), jotka jäsentävät palkitsemismallia kaikkialla organisaatiossa ja varmistavat, että henkilöstön palkitseminen on yhdenmukainen yhtiön ja sen osakkeenomistajien etujen kanssa.

Näitä periaatteita noudatetaan myös konsernijohtajan palkitsemiskäytännöissä, jotka on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2020 ja EU:n toisen osakkeenomistajien oikeuksia koskevan direktiivin SHRD II mukaisesti.

Wärtsilässä uskotaan palkitsemiskäytäntöjen johdonmukaisuuteen. Johtokunnan palkitsemisjärjestelyt, jotka koskevat myös muita ylimmän johdon jäseniä, ovat pysyneet viime vuosina pitkälti muuttumattomina.

Johtokunnan lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden perusteena ovat viime vuosina johdonmukaisesti olleet yhtiön kannattavuus- (EBIT %) ja kassavirtatavoitteet. Myös vuodelle 2019 asetettiin erittäin kunnianhimoiset kannattavuustavoitteet. Wärtsilän vuoden 2019 tulos ei täyttänyt kannattavuus- eikä rahavirtatavoitetta. Näin ollen lyhyen aikavälin kannustinpalkkioita ei maksettu vuoden 2019 osalta.

Wärtsilän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä perustuu osakekurssin kehitykseen. Vuosien 2017–2019 bonusohjelman ansaintajakso päättyi vuoden 2019 lopussa. Osakekurssin kehitys ansaintajakson aikana ei anna perustetta maksaa bonuksia ohjelmasta.

Jatkossa tulospäristeiset palkitsemisperiaatteet muodostavat edelleen Wärtsilän palkitsemiskäytäntöjen perustan. Sekä pitkä- että lyhytaikaiset kannustinjärjestelyt jatkuvat vuonna 2020 kunnianhimoisin tavoittein.

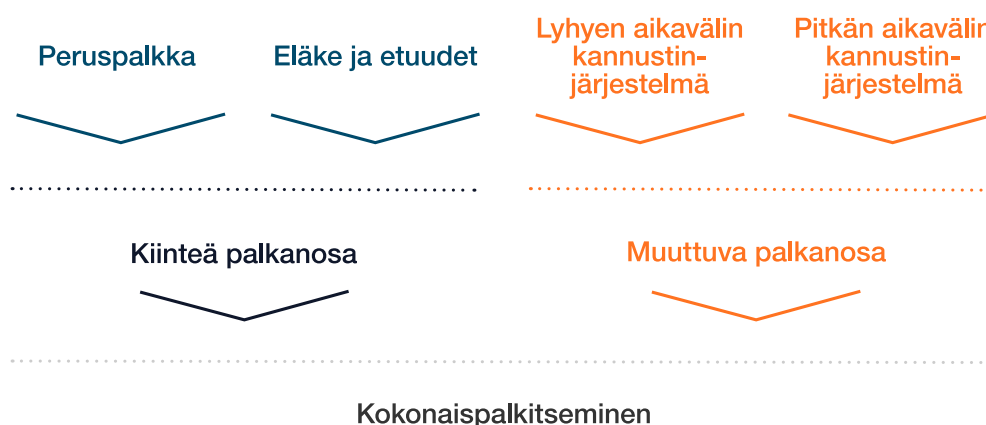
Mikael Lilius

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Johtokunnan palkitsemisperiaatteet

Wärtsilän palkitsemisperiaatteiden tarkoituksena on tehdä yhtiöstä liikkeenjohdolle kiinnostava työnantaja ja sitouttaa ja motivoida johtajia palkitsemisratkaisilla, joista maksettavat palkkiot perustuvat liiketoimintatulosten saavuttamiseen.

Johtokunnan palkitseminen koostuu kiinteästä palkasta ja muuttuvasta tulospalkkiosta. Tavoitteena on eri palkitsemismuotojen hyvä tasapaino. Kiinteässä peruspalkassa pyritään kilpailukykyisiin markkinapalkkoihin. Tukena ovat lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät, joiden tavoitteena on tukea yhtiön suoriutumista ja palkita sen mukaisesti.

Kiinteä palkanosa

Konsernijohtajan ja johtokunnan muiden jäsenten kiinteä palkanosa koostuu kuukausipalkasta ja etuisuuksista. Peruspalkat tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon yhtiön tulos, henkilökohtainen suoriutuminen ja markkinaolosuhteet.

Johtokunnan jäsenille on hankittu yksityinen sairausvakuutus ja henkivakuutus, ja heille tarjotaan myös autoetu. Wärtsilälle tärkeän ympäristövastuun hengessä suositetaan hybridejä tai muutoin vähäpäästöisiä autoja.

Konsernijohtaja ja muut johtokunnan jäsenet ovat lakisääteisten eläkejärjestelmien lisäksi lisäeläkejärjestelmän piirissä. Lisäeläke ja eläkeikä vaihtelevat henkilötasolla. Ne perustuvat yleensä siihen lakisääteiseen eläkejärjestelmään, jonka piirissä kyseiset henkilöt ovat. Käytössä on sekä etuus- että maksuperusteisia eläkejärjestelyitä.

Muuttuva palkanosa

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Koko Wärtsilässä on käytössä bonusjärjestelmä, jonka tavoitteena on kannustaa lyhyen aikavälin liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseen ja palkita sen mukaisesti. Bonus perustuu konsernin taloudellisiin tavoitteisiin, liiketoimintakohtaisiin tavoitteisiin ja sovittuihin tiimi- ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Bonusjärjestelmän piirissä on noin 3.000 johtajaa ja päällikköä.

Konsernijohtajalle ja johtokunnalle maksettavien bonusten kriteerinä on hallituksen tilikaudelle asettamien kannattavuustavoitteiden ja muiden taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettava bonus voi olla konsernijohtajalla korkeintaan 100% perusvuosipalkasta ja muilla johtokunnan jäsenillä 65% perusvuosipalkasta. Bonukset maksetaan rahana pian vuodenvaihteen jälkeen.

Wärtsilän työntekijät kuuluvat myös bonus- tai tulospalkkiojärjestelmien piiriin. Tällaisia järjestelmiä on suurimmassa osassa Wärtsilän toimintamaita, ja niihin sovelletaan asianomaisen maan lakeja tai ne tarjotaan paikallisina bonus- tai

palkkiojärjestelminä. Konsernin bonusjärjestelmien ja muiden tulospalkkiojärjestelmien piiriin kuuluu yhteensä noin 80% konsernin henkilöstöstä.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Wärtsilän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän piirissä on noin 100 johtajaa, mukaan lukien konsernijohtaja ja johtokunnan jäsenet. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän tavoitteena on sovittaa yhteen ylimmän johdon ja Wärtsilän osakkeenomistajien edut luomalla osallistujille pitkäaikainen osakesidonnainen etu. Tämä kannustaa kasvattamaan osakasarvoa ja rakentamaan Wärtsilään pitkäjänteisesti suoriutumisperusteista yrityskulttuuria.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän ansaintajakso on kolme vuotta. Osallistujille annetaan järjestelmästä palkkio-oikeuksia, joiden arvo ansaintajakson lopussa perustuu osakekurssin kehitykseen ansaintajaksoa välittömästi edeltävän kolmen kuukauden jakson ja ansaintajakson kolmen viimeisen kuukauden välillä. Ansaintajakson lopun osakekurssissa voidaan ottaa huomioon joko kokonaan tai osittain Wärtsilä Oyj Abp:n ansaintajakson aikana maksamat tavanomaiset ja ylimääräiset osingot.

Kannustinoikeuksien arvonmääritys:

$$\left(\text{Vertailukurssi} - \text{Kurssi lähtötilanteessa} \right) \times \text{Kannustin-oikeuksien määrä} = \text{Pitkän aikavälin kannustimien arvo}$$

Palkitsemisen taso varmistetaan asettamalla kullekin bonuskaudelle yläraja, joka määrää kunkin palkkio-oikeuden maksimiarvon. Bonusoikeudet maksetaan rahana tai osakkeina. Vuodesta 2019 alkaen lanseerattavat järjestelmät maksetaan osakkeina. Tavoitteena on kannustaa ylintä johtoa omistaja-arvon luomiseen sovittamalla yhteen heidän ja Wärtsilän osakkeenomistajien edut.

Osakkeiden omistusta koskeva politiikka

Kunkin johtoryhmän jäsenen edellytetään kerryttävän Wärtsilän osakkeita vähintään määrän, joka vastaa arvoltaan henkilön perusvuosipalkkaa bruttona, ja pitävän osakkeet sen jälkeen omistuksessaan.

Hallinnointi

Yhtiön hallitus päättää konsernijohtajan ja johtokunnan jäsenten palkan kiinteästä osasta sekä kannustinjärjestelmistä ja niiden perusteista. Hallitus päättää myös mahdollisista ylimmän johdon pitkäaikaisista kannustinohjelmista, elleivät ne lain mukaan kuulu yhtiökokouksen päätettäväksi. Muiden johtajien ja päälliköiden bonusjärjestelmistä päättää johtokunta.

Johtokunnan jäsenten palkitseminen

Konsernijohtajan palvelussuhteen ehdot

Konsernijohtajan peruspalkka on 893.582 euroa vuodessa. Konsernijohtajalla on oikeus lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin edellä kuvatuin ehdoin. Konsernijohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle täytettyään kuusikymmentäkolme (63) vuotta. Eläke määräytyy maksuperusteisen järjestelmän mukaisesti, ja eläkemaksu on 20% vuosipalkasta. Jos yhtiö irtisanoo konsernijohtajan, tälle maksetaan 6 kuukauden irtisanomistajan palkka sekä korvaus, jonka määrä vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Johtokunnalle maksetut palkkiot vuonna 2019

TEUR

Johtokunta	Peruspalkka ja lyhyen aikavälin edut	Lisäeläkemaksut	Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä ¹	Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä ²	Yhteensä
Jaakko Eskola, konsernijohtaja	894 (862)	179 (170)	0 (239)	0 (1 696)	1 072 (2 967)
Pierpaolo Barbone, toimitusjohtajan sijainen (31.12.2018 asti)	- (384)	- (107)	- (56)	- (848)	- (1 396)
Muut johtokunnan jäsenet ³	2 423 (2 263)	370 (368)	0 (480)	0 (4 452)	2 792 (7 563)

¹Vertailukauden luvut liittyvät vuoden 2017 tulokseen sidottuun vuosibonukseen, joka maksettiin vuonna 2018.²Vertailukauden luvut liittyvät vuoden 2015-2017 pitkän aikavälin kannustinpalkkiosykliin, joka maksettiin vuonna 2018.³Palkkiot muulta kuin tilikaudelta: Marco Ryan 1.1.-17.7.2019, Päivi Castrén 1.1.-24.10.2019, Alid Dettke 1.11.-31.12.2020

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Alla olevassa kaaviossa kuvataan johtokunnan jäsenten lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmien tulostavoiterakenne. Kullekin mittarille asetettiin liukuva tavoiteasteikko.

Toimitusjohtaja	Konsernin EBIT% (2/3)		Konsernin liiketoiminnan rahavirta (1/3)
Liiketoimintatason tehtävät	Konsernin EBIT% 1/3	Kyseisen liiketoiminnan tavoitteet (1/3)	Konsernin liiketoiminnan rahavirta (1/3)
Muut konserni-tason tehtävät	Konsernin EBIT% (2/3)		Konsernin liiketoiminnan rahavirta (1/3)

Vuoden 2019 tulokseen sidottu lyhyen aikavälin kannustinojelman

Vuoden 2019 tulokseen sidottuun vuosibonukseen sovelletaan edellä esitettyjä mittareita ja painotuksia. Konsernin tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Mittari	Toteuma
Konsernin EBIT%	Alle kynnysarvon
Konsernin liiketoiminnan rahavirta	Alle kynnysarvon

Tulostavoitteet eivät täyttyneet, joten bonuksia ei maksettu.

Vuoden 2020 tulokseen sidottu lyhyen aikavälin kannustinojelman

Vuoden 2020 lyhyen aikavälin kannustinojelman ei ole esitetty muutoksia. Mittarit, painotukset ja maksimimäärät pysyvät samoina kuin vuonna 2019.

Aiempi tuloskehitys

Tulosmittarit ja painotukset ovat pysyneet viime vuosina yhdenmukaisina. Alla oleva kaavio esittää konsernin tavoitteiden toteutumisen vuosina 2016–2018.

Mittari	Toteuma		
	2016	2017	2018
Konsernin EBIT%	Kynnysarvon ja tavoitteen välillä	Kynnysarvon ja tavoitteen välillä	Alle kynnysarvon
Konsernin liiketoiminnan rahavirta	Tavoitteen ja maksimin välillä	Tavoitteen ja maksimin välillä	Alle kynnysarvon
Maksetut bonukset keskimäärin (maksimimäärästä)	Konsernijohtaja: 50% Johtokunta: 50%	Konsernijohtaja: 31% Johtokunta: 35%	Konsernijohtaja: 0% Johtokunta: 0%

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Alla olevasta taulukosta näkyvät Wärtsilän pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän maksettavien ja maksamattomien palkkioiden tiedot. Järjestelmän piirissä on Wärtsilän ylin johto, johon kuuluu noin 100 johtajaa johtokunnan jäsenet mukaan lukien. Arvo perustuu osakekurssin kehitykseen kolmen vuoden ansaintajakson aikana. Arvoissa on huomioitu maaliskuussa 2018 tehty maksuton osakeanti (osakkeiden splittaus).

Suoritus aika	2016-2018	2017-2019	2018-2020	2019-2021
Myönnettyjen palkkio-oikeuksien määrä (31.12.2019 tilanne)	4 857 000	4 332 000	3 609 000	5 108 000
Kurssi lähtötilanteessa, EUR	15,82	16,19	22,58	16,76
Vertailukurssin noteerausajankohta	Q4 2018 + 100% maksetuista osingoista	Q4 2019 + 100% maksetuista osingoista	Q4 2020 + 100% maksetuista osingoista	Q4 2021 + 100% maksetuista osingoista
Maksimiarvo/palkkio-oikeus, EUR	4,61	6,07	8,47	6,56
Lopullinen vertailukurssi, EUR	15,79	9,57	-	-
Lopullinen arvo/palkkio-oikeus, EUR	0,00	0,00	-	-
Järjestelmän maksuajankohta	Helmikuu 2019	Helmikuu 2020	Helmikuu 2021	Helmikuu 2022

Wärtsilän yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti Wärtsilän osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390 osakkeeseen. Taulukon luvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Hallitus päätti tammikuussa 2020 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä vuosille 2020-2022. Kannustinjärjestelmä käsittää 8.788.000 palkkio-oikeutta. Palkkio maksetaan osakkeina. Palkkion suuruus riippuu kurssikehityksestä kolmen vuoden ajanjakson aikana. Perustana on 11,01 euron kurssi lähtötilanteessa. Palkkion yläraja on 4,31 euroa palkkio-oikeutta kohti, ja se huomioi 100% ansaintajaksona maksetuista osingoista, jotka investoidaan takaisin yhtiön osakkeisiin. Kannustinjärjestelmän palkkiot erääntyvät maksettavaksi helmikuussa 2023.

Osakkeiden omistus

Johtokunnan jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2019

Johtokunta	Osakkeita, kpl
Jaakko Eskola	41 739
Muutos 2019	0
Arjen Berends	0
Muutos 2019	0
Alid Dettke	0
Muutos 2019	0
Kari Hietanen	15 633
Muutos 2019	0
Roger Holm	11 796
Muutos 2019	0
Atte Palomäki	14 493
Muutos 2019	0
Marco Wirén	20 184
Muutos 2019	0

Arviointi

Hallitus seuraa konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiä ja arvioi niiden perustana olevien tavoitteiden täyttymistä. Vuonna 2019 sovelletut kannustinjärjestelmät todettiin tasapainoisiksi ja markkinakäytäntöjen mukaisiksi. Hallitus katsoi, että kannustinpalkkioiden taso oli yhtiön tulokseen nähden asianmukainen.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista toimikaudeksi kerrallaan.

Yhtiökokous hyväksyi vuodelle 2019 seuraavat hallitusten jäsenten palkkiot:

- jäsenet 70.000 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja 105.000 euroa/vuosi
- puheenjohtaja 140.000 euroa/vuosi

Noin 40% vuosipalkkiosta maksetaan Wärtsilän osakkeina. Lisäksi jäsenelle maksetaan 750 euron kokouspalkkio kustakin kokouksesta, jossa hän on ollut läsnä. Puheenjohtajan kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena. Lisäksi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kiinteä 20.000 euron palkkio ja muille valiokunnan jäsenille kullekin 10.000 euroa toimikaudelta; palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kiinteä 10.000 euron palkkio ja muille valiokunnan jäsenille kullekin 5.000 euroa toimikaudelta; nimitysvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kiinteä 8.000 euron palkkio ja muille valiokunnan jäsenille kullekin 4.000 euroa toimikaudelta. Wärtsilän hallituksen jäsenille maksettiin 31.12.2019 päättyneeltä tilivuodelta palkkioita rahana yhteensä 718 tuhatta euroa. Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön bonusjärjestelmään.

Hallitukselle maksetut palkkiot

TEUR	Kokouspalkkiot		Vuosipalkkiot		Yhteensä	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Hallitus						
Mikael Lilius, puheenjohtaja	32	35	140	140	172	175
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	12	14	105	105	117	119
Maarit Aarni-Sirviö	22	26	70	70	92	96
Kaj-Gustaf Bergh	11	12	70	70	81	82
Karin Falk	7	8	70	70	77	78
Johan Forssell	11	12	70	70	81	82
Risto Murto	21	24	70	70	91	94
Markus Rauramo	27	33	70	70	97	103

Vuonna 2019 Wärtsilän osakkeina maksetut palkkiot

Hallitus	Osakkeita, kpl
Mikael Lilius, puheenjohtaja	4 132
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	3 099
Maarit Aarni-Sirviö	2 066
Kaj-Gustaf Bergh	2 066
Karin Falk	2 066
Johan Forssell	2 066
Risto Murto	2 066
Markus Rauramo	2 066

Hallituksen jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistus 31.12.2019

Hallitus	Osakkeita, kpl
Mikael Lilius, puheenjohtaja	65 392
Muutos 2019	4 132
Tom Johnstone, varapuheenjohtaja	11 693
Muutos 2019	3 099
Maarit Aarni-Sirviö	34 503
Muutos 2019	2 066
Kaj-Gustaf Bergh	33 769
Muutos 2019	3 666
Karin Falk	5 073
Muutos 2019	2 066
Johan Forssell	5 073
Muutos 2019	2 066
Risto Murto	11 013
Muutos 2019	2 066
Markus Rauramo	18 675
Muutos 2019	2 066

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet

Samoin kuin missä tahansa yrityksessä, Wärtsilän normaaliin toimintaan liittyy erilaisia riskejä. Jokaisen yrityksen on pakko hyväksyä jonkinlainen riskitaso, johon liiketoiminnan arvioidut tuotot on suhteutettava.

Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että Wärtsilä pystyy toteuttamaan strategiansa ja saavuttamaan tavoitteensa tehokkaasti niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Olennaista on tunnistaa yhtiön tavoitteiden saavuttamista mahdollisesti uhkaavat riskit ja arvioida, ovatko ne hyväksyttävällä tasolla.

Riski on määritelmällisesti tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavaa epävarmuutta. Vaikutukseksi katsotaan poikkeama odotetusta tuloksesta. Se voi olla positiivinen tai negatiivinen eli uhka tai mahdollisuus. Riskien välttäminen, lieventäminen, siirtäminen ja seuranta sekä mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttävät joka tapauksessa toimenpiteitä. Wärtsilän järjestelmälliseen riskienhallintaprosessiin kuuluu aktiivisia, ennakoivia, suojaavia ja ehkäiseviä työkaluja, joilla yhtiö sekä suojautuu uhilta että kääntää osan riskeistä mahdollisuuksiksi.

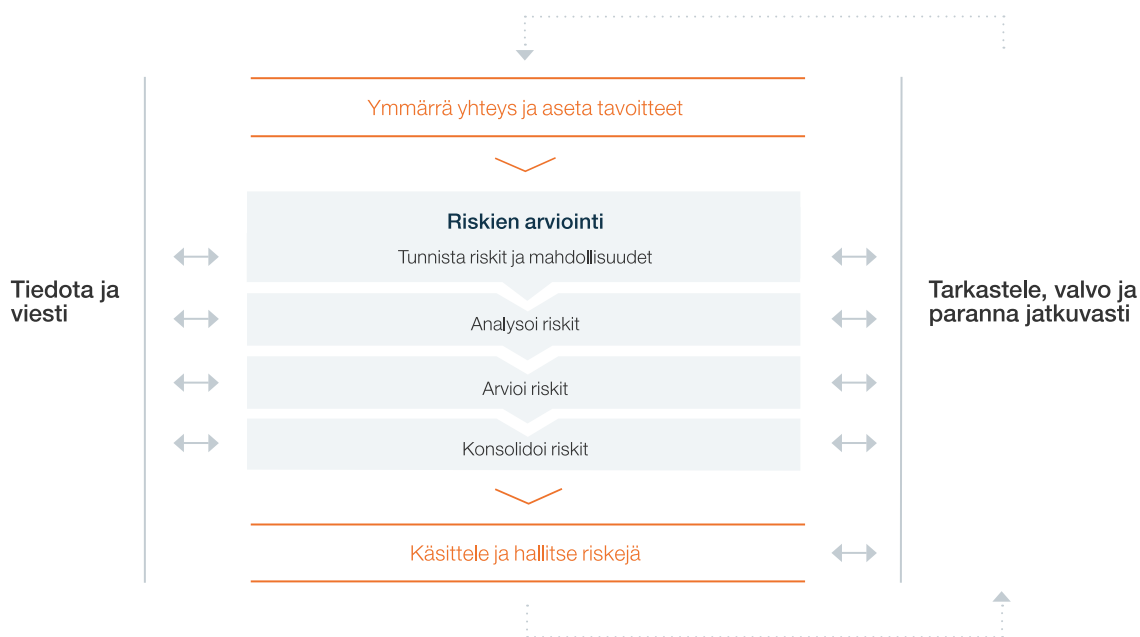
Riskejä voi hallita vain, jos ne tunnistetaan ja ymmärretään etukäteen, jos riskienhallintaa suunnitellaan ennalta ja jos riskienhallintaan kuuluu jatkuva seurantaprosessi. Riskienhallinta on siksi olennainen osa Wärtsilän strategista ja operatiivista johtamista.

Wärtsilän riskienhallinnan tehtävä on arvioida ja hallita jatkuvasti kaikkia yritystoiminnassa esiintyviä mahdollisuuksia ja uhkia asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Riskienhallinnan perustana ovat Wärtsilän toimintojen ja tuotteiden koko elinkaaren aikainen korkea laatu sekä jatkuvat, systemaattiset toimenpiteet konsernin kaikilla tasoilla vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi, sekä kiinteänä osana johtamisjärjestelmiä että osana jokaisen työntekijän päivittäistä työtä. Vain tällä tavoin voidaan pitkällä aikavälillä alentaa riskeihin liittyviä kokonaiskustannuksia.

Liiketoiminnat kantavat vastuun riskeistä ja tuotoista, eli vastuu riskienhallinnasta on liiketoimintojen johtoryhmillä ja johtajilla. Riskienhallintaprosessi on nivottu osaksi Wärtsilän yrityskulttuuria ja käytäntöjä ja suunniteltu vastaamaan organisaation liiketoimintoja ja prosesseja. Prosessia voidaan pitää katkeamattomana kehänä, jossa muodostetaan kokonaiskuva tilanteesta, arvioidaan riskit, suoritetaan toimenpiteet niiden torjumiseksi, hoidetaan tarvittava viestintä ja konsultaatiot sekä seurataan tuloksia ja katselmoidaan toiminta.

Riskienhallinnan ohjeet ja periaatteet

Toimeenpano

Hallitus ja johtokunta tekevät strategiset päätökset ja laativat niitä koskevat ohjeistukset. Kukaan liiketoiminta vastaa omien strategisten tavoitteidensa saavuttamisesta sekä riskiensä hallinnasta ja torjunnasta. Konsernin riskienhallintatoiminto on osa rahoitustoimintoa, joka raportoi talous- ja rahoitusjohtajalle. Toiminto on vastuussa riskiraportointiprosessista ja riskiarviointien toteuttamisesta liiketoimintojen sekä niiden eri organisaatioiden kanssa.

Riskien torjunta kuuluu normaaliin liiketoiminnan johtamiseen. Kunkin liiketoiminnan johto pitää vuosittain johtokunnan kokouksessa kyseistä liiketoimintaa sekä tärkeimpiä tukitoimintoja koskevan katselmuksen, jossa käsitellään myös riskejä ja riskientorjuntaa.

Riskiraportointi

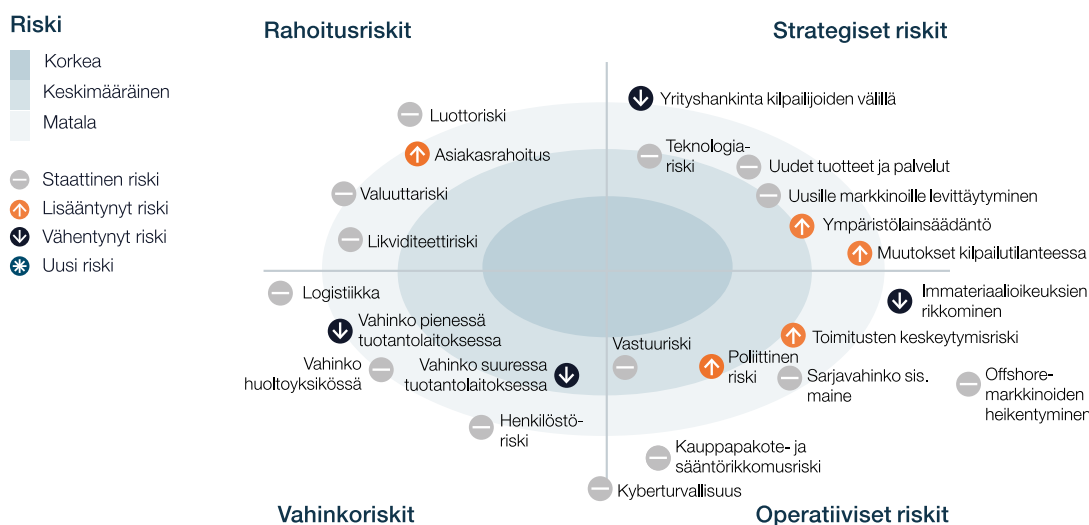

Riskikategoriat

Wärtsilän keskeisimmät riskit on jaettu neljään kategoriaan: strategiset, operatiiviset, vahinko- ja rahoitusriskit. Todennäköiset vahingot ovat suurimmat strategisissa ja operatiivisissa riskeissä ja pienimmät vahinko- ja rahoitusriskeissä. Useimpien kategorioiden riskeillä voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Vahinkoriskit ovat tässä suhteessa kuitenkin poikkeus, sillä niillä voi olla vain kielteisiä vaikutuksia.

Riskikategorioiden tärkeimmät riskit määritellään Wärtsilän riskiluotaimien avulla. Liiketoimintakohtaiset luotaimet yhdistetään yhdeksi konsernin riskiluotaimeksi, joka esittelee hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle vuosittain. Tarkoituksena on tukea riskeihin liittyvää keskustelua ja tarjota nopea katsaus alueista, joihin riskienhallinnan tulisi painottua.

Riskiluotain

Strategiset riskit

Strategisten riskien kartoitus on osa konsernin strategista suunnitteluprosessia. Wärtsilässä riski määritellään strategiseksi, jos sillä voi toteutuessaan olla pitkäaikaisia vaikutuksia liiketoimintaan.

Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit

Maailmantalouden ja asiakastoimialojen syklisyys vaikuttaa Wärtsilän tuotteiden kysyntään sekä yhtiön rahoitusasemaan ja liiketulokseen. Wärtsilän asemaa syklisillä markkinoilla vakauttavat tiettyssä määrin kapasiteetin ulkoistamiseen perustuva joustava tuotantomalli ja toiminta kahdella erillisellä loppumarkkinalla, joiden kysyntää ohjaavat eri tekijät, sekä huollon suuri osuus liikevaihdosta. Tärkeitä Wärtsilään ja sen asiakkaisiin ja toimittajiin epäsuorasti vaikuttavia taloudellisia tekijöitä ovat mm. rahoituslaitosten likviditeetti ja omavaraisuus, ja näin ollen niiden mahdollisuudet ja halukkuus myöntää luottoa, valtiolliset elvytysohjelmat varsinkin energia- ja infrastruktuurisektoreilla, monenkeskisten instituutioiden kuten IFC:n (International Finance Corporation) toiminta sekä vientiluottojen ja -takuiden saatavuus. Wärtsilän tilauskanta antaa yhtiölle kuitenkin aikaa sopeutua markkinaolosuhteiden muutoksiin.

Ympäristömääräysten tiukkeneminen vaikuttaa merkittävästi Wärtsilän kasvupotentiaaliin, koska yhtiön kattava tuote- ja palveluvalikoima tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden vastata tiukkeneviin vaatimuksiin. Lainsäädännön toimeenpanon viivästyminen voi olla Wärtsilälle riski. Tästä syystä mahdollisia muutoksia ympäristömääräysten aikataulussa ja laajuudessa seurataan jatkuvasti.

Markkina- ja asiakasriskit

Energiamarkkinoilla on käynnissä maailmanlaajuinen muutos kohti kestävämpiä energianlähteitä. Uusiutuvan energian käyttö lisääntyy, ja energian varastointi muuttuu uutena teknologiana energiasäätelöjärjestelmien perusteita. Wärtsilä on vahvasti mukana markkinoiden uudessa kehityksessä. Uuden teknologian nopea käyttöönotto voi luoda uusia riskejä, jotka liittyvät monimutkaisten hybridilaitosten optimaaliseen hallintaan. Wärtsilän Greensmith Energy Management System (GEMS) on todistetusti tehokas ja vakaa ohjelmisto monimutkaisten järjestelmien hallintaan ja operointiin ja antaa Wärtsilälle kilpailuetua kyseisten riskien hallinnassa.

Nopeasti muuttuva markkinaympäristö on hidastanut asiakkaiden päätöksentekoa, sillä muutokset edellyttävät heidän tulevaa tarjontaansa koskevien strategioiden päivittämistä. Sähkön kysyntä kasvaa, mutta heikko talouskasvu on riski kysynnän kehitykselle. Geopoliittiset jännitteet ja pakotteiden vaikutukset luovat huomattavia haasteita kysyntäympäristölle. Merkittävät valuuttakurssivaihtelut voivat johtaa investointipäätösten lykkääntymiseen joissakin maissa. Öljyn alhaisella hinnalla on vastaava vaikutus öljyn- ja kaasuntuottajamaissa. Tilauksia saadaan kaikilta maantieteellisiltä alueilta, mikä pienentää yksittäisiin markkina-alueisiin liittyvää riippuvuutta. Wärtsilän tilaukset kertyvät kaikilta kolmelta asiakassegmentiltä: teollisuusasiakkailta, itsenäisiltä voimantuottajilta ja sähkölaitoksilta.

Laivanrakennusteollisuudessa Wärtsilällä on hyvä asema kaikilla päämarkkinoilla ja kaikissa merkittävässä alustyypeissä. Yksittäisiin asiakkaisiin tai maantieteellisiin alueisiin liittyviä riskejä pienentävät tämän lisäksi myös Wärtsilän laaja tuotevalikoima ja maailmanlaajuinen huoltoverkosto, joka tarjoaa elinkaaritukea yli 50.000 alusta ja 10.000 asiakasta käsittävälle ja jatkuvasti kasvavalle laitekannalle.

Kauppajännitteet, geopoliittinen epävarmuus ja mahdollinen maailmantalouden hidastuminen vaikuttavat investointipäätöksiin merenkulkualalla. Vaikka hidas talouskasvu on riski kysynnän kehitykselle myös huoltomarkkinoilla, on pääomaintensiivinen uusien alusten markkina herkempi taloudellisten näkymien muutoksille. Muutokset rahoitusympäristössä ovat luoneet haasteita uusien alusten rahoituksen saamiselle. Suuren telakoiden yhdistyminen on riski, joka toteutuessaan voi johtaa alhaisempaan laitemyyntiin, kun suhteet telakoiden kanssa muuttuvat.

Polttoainetehokkuuden ja ympäristömääräysten tärkeys on selvästi nähtävillä, mikä lisää ympäristöratkaisujen kysyntää, kaasun käyttöä laivapolttoaineena sekä kiinnostusta sähkökäyttöisiin ja hybridiratkaisuihin. Huoli ilmastomuutoksesta edellyttää yhä kovempia ponnistuksia merenkulkualan päästöjen vähentämiseksi. Sääntelyn kehitys on kuitenkin edelleen epävarmaa, mikä saattaa hidastaa uusien alusten kysyntää. Raskaan polttoöljyn hinnoittelua ja saatavuutta koskeva epävarmuus on viivästyttänyt asiakkaiden päätöksentekoa rikkipesuri-investointien osalta huolimatta siitä, että alustavat hintaindikaatiot tukevat kyseistä teknologiaa. Toisaalta pakokaasunpuhdistusjärjestelmien toimitukset kasvoivat merkittävästi, mikä synnytti tilausten hallintaan, oikea-aikaisiin toimituksiin ja laatuvaatimuksiin liittyvän riskin. Vapaan telakkakapasiteetin puute on riski, joka voi aiheuttaa viivästyksiä jälkiasennuksena toimitettavien rikkipesureiden asennuksessa ja käyttöönotossa.

Digitalisaation merkitys sekä merenkulku- että energia-alalle ja näiden alojen liiketoimintamalleille on kasvanut edelleen. Wärtsilä jatkoi Smart Marine -strategiansa mukaisesti työtä tulevaisuuden merenkulkumarkkinoiden digitalisaation edistämiseksi laatimalla digitaalisen strategian ja tuomalla markkinoille uusia ratkaisuja. Niistä yksi esimerkki on Operim-järjestelmä, jolla voidaan tehostaa alusten operointia hyödyntämällä tehokkaammin kertyvää dataa sekä seuraamalla ja raportoimalla jatkuvasti keskeisiä suorituskykykymittareita. Energiamarkkinoilla energianhallintajärjestelmien merkitys kasvaa uusiutuvien energianlähteiden käytön lisääntyessä. Wärtsilän edistysellinen energianhallinnan ohjelmistoalusta GEMS antaa asiakkaille mahdollisuuden valvoa yksittäisiä laitteita tai yrityksen koko laitoskanta, tunnistaa ja diagnosoida laitevikoja reaaliajassa sekä pidentää järjestelmien käyttöikää.

Kilpailutilanne- ja hintariskit

Vuonna 2019 kilpailu Wärtsilän toimintamarkkinoilla lisääntyi. Suurissa kaasuun perustuvissa projekteissa Wärtsilän kilpailijoita ovat kaasuturbiinivalmistajat kuten GE ja Siemens. Pienemmissä kaasuvoimalaprojekteissa ja nestemäistä polttoainetta käyttävissä voimaloissa Wärtsilän pääkilpailijoita ovat muut polttomoottorivalmistajat, kuten MAN Energy Solutions, INNIO (ennen GE Jenbacher), Caterpillar (MAK) ja Rolls-Royce. Wärtsilän kohdemarkkinoilla, eli enintään 500 MW:n voimalaitoksissa, syyskuussa päättyneen 12 kuukauden jakson aikana tilattujen maakaasua ja

nestemäisiä polttoaineita käyttävien laitosten yhteisteho oli 11,6 GW. Wärtsilän markkinaosuus oli 17%. Wärtsilän menestyksen taustalla on joustava voimantuotantoratkaisu, joka käy moniin eri sovelluksiin ja voimalakokoluokkiin. Vallitsevan kilpailutilanteen aiheuttama hintapaine on edelleen riski.

Energiamarkkinoiden huoltopalvelujen osalta Wärtsilä kehittää edelleen lisäarvoon perustuvan tarjoomakonseptinsa mukaisesti erilaisia elinkaaripalveluja ja laitosten hallintaratkaisuja, joiden tarkoituksena on asiakkaiden voimalaitosten koko elinkaaren aikainen optimointi. Nämä pitkäaikaiset huoltosopimukset varmistavat voimalaitoksen suorituskyvyn ja suojelevat asiakkaan investointia sekä tuovat samalla vakautta Wärtsilän toimintaan palveluntarjoajana. Energiapalveluissa kilpailu on pirstaloitunutta, ja kilpailijat ovat pääasiassa yksittäisiä paikallisia toimijoita.

Merenkulun laitemarkkinoilla kilpailuasetelma tiivistyi vuonna 2019 Kongsbergin ostettua Rolls-Roycen merenkulkuliiketoiminnan. Merkittävimmät kilpailijat päämoottorimarkkinoilla ovat MAN Energy Solutions ja Caterpillar (MAK). Wärtsilällä on vahva asema keskinopeissa päämoottoreissa, ja markkinaosuus oli 45% vuonna 2019. Wärtsilän markkinaosuus apumoottorimarkkinoilla oli 15%. Propulsiolaitteistoissa kilpailutilanne on hajanainen, ja eri tuotekategorioissa on eri kilpailijoita. Yksi pääkilpailijoista näissä tuotteissa on Kongsberg. Ympäristöratkaisuissa sekä kaasuratkaisuissa markkinat ovat erittäin pirstoutuneet. Ympäristöratkaisuissa tärkeimpiä kilpailijoita ovat Alfa Laval ja Evac, ja sähkö- ja automaatiosegmentissä kilpailijoita ovat esimerkiksi Kongsberg, GE ja Siemens. Merenkulun palveluissa Wärtsilällä ei ole suoranaisia kilpailijoita, jotka pystyisivät yksinään tarjoamaan yhtä laajan valikoiman palveluja.

Hintakilpailu on koventunut uusien alusten markkinoilla johtuen osittain laivatilausten vähenemisestä. Wärtsilän strateginen kehityskaskel järjestelmäintegraattoriksi, jolla on myös automaatio- ja laivasuunnitteluosaamista, on osoittautunut tärkeäksi erottautumiskeinoksi kilpailtaessa uusista, entistä laajemmista ja jalostusarvoltaan isommista projekteista. Kokonaisratkaisujen myynti vähentää hintavaihteluita.

Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit

Wärtsilällä on toimintaa yli 200 paikkakunnalla yli 80 maassa, ja voimalaitoksia on toimitettu 180 maahan. Poliittisen toimintaympäristön sekä lainsäädännön kehityksellä voi olla merkittäviä vaikutuksia Wärtsilän liiketoimintaan. Wärtsilä seuraa aktiivisesti eri markkina-alueiden poliittista kehitystä ja lainsäädäntöä ja on vuorovaikutuksessa eri toimielimien kanssa konsernin liiketoiminnalle ja immateriaalioikeuksille merkittävässä hankkeissa. Merkittävä osa vaikuttamisesta tapahtuu etu- ja toimialajärjestöjen kautta. Poliittisen ympäristön ja lainsäädännön kehittymistä seurataan sekä konsernitasolla että tytäryhtiöissä.

Kauppajännitteet ovat lisääntyneet kaikkialla maailmassa vuonna 2019, ja kauppasuhteisiin liittyvä epävarmuus on nyt markkinoilla aiempaa merkittävämpi riski. Wärtsilässä vaikutukset näkyvät lähinnä investointipäätösten venymisenä ja uusien alusten kysynnän heikentymisenä johtuen Yhdysvaltojen ja Kiinan välisen kaupan volyymin odotetusta laskusta.

Valtiollinen sääntely on viime vuosina lisääntynyt kaikkialla maailmassa, minkä vuoksi asianmukaisiin sisäisiin prosesseihin on jouduttu kiinnittämään enemmän huomiota määräystenmukaisuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi yhä jatkuvia ja muuttuvia kauppapakotteita noudatettiin ja seurattiin tiiviisti vuonna 2019. Tämä edellyttää yhä sisäisiä toimia riittävien menettelyjen varmistamiseksi.

Ilmastonmuutokseen ja kestäväan kehitykseen liittyvät riskit

Wärtsilä on arvioinut kestäväan kehitykseen liittyviä riskejään, mukaan lukien ilmastonmuutokseen liittyvät riskit, sekä strategisissa että operatiivisissa riskikartoituksissa. Kestäväan kehitykseen, ilmastonmuutokseen ja Wärtsilän tuotteisiin liittyvät mahdolliset liiketoimintariskit liittyvät päästörajoituksiin ja asennemuutoksiin polttomoottoreiden ja fossiilisten polttoaineiden käytön osalta. Ympäristölainsäädännön muutoksista johtuvat riskit liittyvät erilaisten päästöjen muodostamaan monimutkaiseen kokonaisuuteen, kaupallisesti saatavissa olevien polttoaineiden ja niiden aiheuttamien päästöjen väliseen tasapainoon, käytettävissä olevaan ympäristötekniikkaan, sen vaikutukseen laitosten kokonaishyötysuhteeseen sekä viranomaisvaatimusten täyttämiseksi käytettävissä olevien vaihtoehtojen taloudelliseen kannattavuuteen.

Edelläkävijäasema teknologian kehityksessä pienentää Wärtsilän yritysvaluuririskejä ja tukee tiukkenevien ympäristömääräysten tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Wärtsilä on vuosien varrella jatkuvasti

parantanut tuotteidensa hyötysuhdetta ja samalla etsinyt keinoja alentaa niistä aiheutuvia päästöjä. Wärtsilän tuotteiden polttoainejoustavuus mahdollistaa useiden eri polttoaineiden käytön, kaasu ja uusiutuvat polttoaineet mukaan lukien, ja joustava käytettävyys antaa mahdollisuuden suurten tuuli- ja aurinkoenergiajärjestelmien asentamiseen heikentämättä sähköverkon luotettavuutta. Wärtsilä on käynnistänyt sekä hybridienergia- että energianvarastointiliiketoiminnan. Kyseessä on yhtiöllemme uusi keino tarjota asiakkaille vastuullisia innovaatioita, jotka pienentävät hiilipäästöjä. Wärtsilän teknologian avulla voidaan minimoida myös energiantuotannon vedenkulutus. Makean veden puutteen arvioidaan olevan yksi suurimmista ihmiskunnan tulevaisuuden haasteista. Merenkulkualalla Wärtsilä voi pienentää alusten hiilijalanjälkeä optimoidun laivasuunnittelun, optimaalisten propulsioratkaisujen ja merimatkan hallinnan avulla. Tarjottavia ympäristöratkaisuja ovat mm. erilaiset teknologiavaihtoehdot rikkioksidipäästöjen (SO_x) pienentämiseen sekä jäte- ja painolastiveden käsittelyyn. Wärtsilä tarjoaa monenlaisia päästöjä vähentäviä ja polttoainetehokkuutta parantavia jälkiasennusratkaisuja.

Lisätietoja on vuosikertomuksen kestävää kehitystä käsittelevässä osiossa.

Teknologiariskit

Wärtsilä pyrkii kasvattamaan ratkaisujensa kilpailukykyä ja hallitsemaan teknologiariskejä ja -mahdollisuuksia vahvalla T&K-työllä ja innovaatioilla. Tuotekehityksen lähtökohtana on Wärtsilän strategian mukaisesti optimoida asiakkaiden saama elinkaariarvo ja vähentää kehittyneiden teknologioiden ja tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Tämä saavutetaan nykyaikaisilla ja kestävillä energiaratkaisuilla, esimerkiksi hyödyntämällä kaasuratkaisuja, ympäristötekniikkaa, laivasuunnittelua sekä sähkö- ja automaatoratkaisuja. Teknologiajohtajana Wärtsilä painottaa erityisesti päästöjen torjuntaa, hyötysuhteen parantamista ja tuotteiden optimaalista kustannustehokkuutta. Ratkaisujen verkottuminen ja datan hyödyntäminen hyötysuhteen optimoinnissa ja uuden asiakasarvon luomisessa korostuvat yhä vahvemmin Wärtsilän kehityssuunnitelmissa.

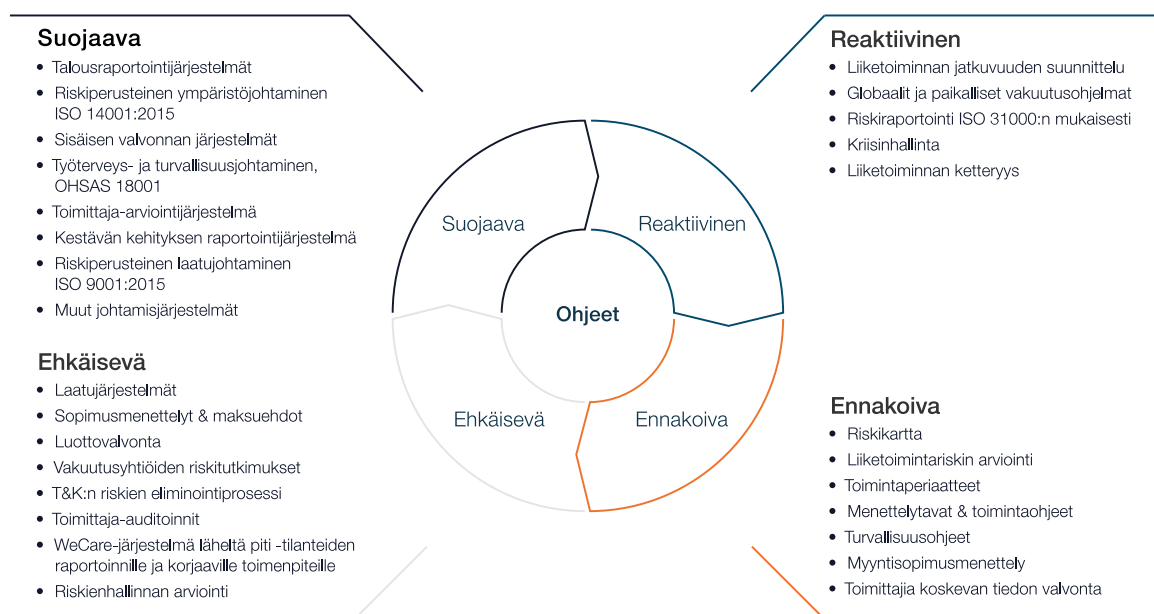
Liiketoiminta, riskit ja mahdollisuudet

Operatiiviset riskit

Operatiivisten riskien hallinta on osa liiketoimintojen päivittäistä työtä. Mahdollisuuksia ja riskejä tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan päivittäin, ja niistä raportoidaan ja niiden hallinta osoitetaan asianmukaiselle johtamistasolle. Mahdollisuuksien ja uhkien tila arvioidaan säännöllisesti, ja tarvittaessa ryhdytään asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Riskienhallintaprosessi

Valmistusriski

Wärtsilä analysoi jatkuvasti tuotantoaan ja koko toimitusketjun kapasiteettikustannuksia. Kaikissa suurimmissa toimituskeskuksissa on toteutettu riskiarvioinnit. Lisäksi on tehty merkittäviä turvallisuuden parantamiseen, ympäristövaikutusten vähentämiseen ja riskien torjuntaan liittyviä investointeja. Riskien tunnistamiseen, arviointiin ja torjuntaan liittyvää toimintaa toteutetaan säännöllisesti osana operatiivista johtamista. Käytössä on laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuusjärjestelmät sekä muita tuottavuutta edistäviä järjestelmiä. Tärkeimmille toimituskeskuksille on laadittu turvallisuus- ja toiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Toimittaja- ja alihankkijariski

Wärtsilän hankintatoiminnot on integroitu liiketoimintalinjoihin. Tavoitteena on luoda lisäarvoa Wärtsilän asiakkaille varmistamalla yhteistyössä toimittajaverkoston kanssa toimitusten laatu, täsmällisyys ja alhaisimmat kokonaiskustannukset. Vuodesta 2007 käytössä on ollut kategorioihin perustuva johtamisjärjestelmä, jonka avulla varmistetaan yhtenäiset rajapinnat ja synergiaedut divisioonien rajat ylittävälle toimittajakannalle. Epäsuora hankinta-toiminto säilytettiin keskitettynä toimintona, joka vastaa epäsuorien materiaalien ja palvelujen strategisista hankinnoista kaikissa liiketoiminnoissa ja tukitoiminnoissa.

Hankintayksiköt noudattavat yhtenäistä prosessia, jonka avulla ne johtavat ja valvovat Wärtsilän toimittajaverkostoa ja todentavat, että toimittajien suorituskyky vastaa Wärtsilän odotuksia. Toimittajien suorituskykyä mitataan siksi jatkuvasti. Toiminnan jatkuvuuden suunnitteluun kuuluu olennaisena osana säännöllinen toiminnan keskeytysriskin arviointi yhteistyössä yhtiön toimittajien kanssa. Vakuutusyhtiöiden kanssa on toteutettu useita toimittajariskien auditointeja yhtenä riskien torjuntaan tähtäävänä toimenpiteenä. Auditoinnit ovat nykyisin osa hankintakategorioiden päälliköiden ja riskienhallintatoiminnon työtä.

Wärtsilä on kehittänyt hankintatoimintaan pyrkimällä tiiviimpään yhteistoimintaan tärkeimpien toimittajien kanssa ja luomalla heihin pitkäaikaisia suhteita. Tämän yhteistyön avulla varmistetaan yhteinen näkemys toiminnan arvoista ja tavoitteista, mikä vuorostaan tukee Wärtsilää strategisten riskien hallinnassa. Lisäksi toimittajien ja alihankkijoiden luottokelpoisuutta seurataan kattavasti riskien torjumiseksi. Toimittajariskejä torjutaan myös käyttämällä keskeisiin komponenttitoimituksiin kahta tai useampaa toimittajaa.

Wärtsilä käyttää verkkopohjaista ratkaisua toimitusketjun riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja seuraamiseksi. Järjestelmän kautta tapahtuvan seurannan piirissä on ollut ja on edelleen yli 2.000 toimittajaa. Ratkaisu sisältää

Wärtsilän valitsemat ja määrittelemät kriteerit, joiden perusteella kunkin toimittajan toimintaa arvioidaan jatkuvasti. Poikkeamista raportoidaan automaattisesti asianomaiselle kategoriapäällikölle, jonka vastuulla on riskin torjumiseksi mahdollisesti tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen. Vuonna 2019 otettiin käyttöön toimitusketjun kyberturvallisuuden arviointiprosessi, joka kattaa eri tyyppiset toimittajat isoista avaintoimittajista volyymeiltään pienempiin toimittajiin. Toistaiseksi on arvioitu vasta pieni osa toimittajista, ja arvioita jatketaan vuonna 2020.

Tuotteiden elinkaari- ja tuotevastuuriski

Wärtsilän laatustrategia painottuu ennaltaehkäiseviin ja ennakoiviin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on parantaa asiakastytytyvyyttä, lyhentää läpimenoaikoja ja vähentää reklamaatioita. Wärtsilän laatuvision toteuttamiseksi strategia keskittyy tehokkaaseen projektiriskien hallintaan, tietoisuuden lisäämiseen ja vastuunottoon, jonka tukena on selkeä tuoteparannusprosessi.

Uusien tuotteiden lanseeraus sisältää aina riskejä, joita pyritään hallitsemaan T&K-prosessissa eri tavoin, esimerkiksi soveltamalla FMEA-menetelmää (Failure Modes and Effects Analysis) ja sisäistä validointitestausta. Wärtsilä hallitsee laaturiskejä tuotteiden huolellisella suunnittelulla ja valmistuksella sekä valvomalla toimitusketjun laatua. Robotisoitu ultraäänen perustuva data-analyysi, mikä korvaa kriittisten komponenttien manuaalisen skannauksen, lisää geometrialtaan monimutkaisissa komponenteissa olevien vikojen havaitsemisen todennäköisyyttä.

Wärtsilä soveltaa tuotekehitysprosessin ohjauksessa ns. porttimallia: Uusi tuote päästetään markkinoille aluksi vain rajoitetusti, ja vasta testien ja jatkovalidoinnin jälkeen myyntiorganisaatiolle annetaan täydet valtuudet myydä tuotetta.

Wärtsilä hallitsee valmistuksen laaturiskejä erilaisten laadunvarmistus- ja laadunvalvontaperiaatteiden avulla. Laadunvarmistukselle ja -valvonnalle asetettavien edellytysten taso määräytyy komponentin kriittisyyden mukaan, ja niitä sovelletaan kaikkialla koko toimitusketjussa.

Komponenttien järjestelmälliseen arviointiin käytetään vaatimustenhallintaa, mikä mahdollistaa resurssien ja työpanoksen kohdistamisen komponentin kriittisyyden mukaan. Kriittisyyskategoriat perustuvat komponentin pettämisen aiheuttamiin seurauksiin. Tavoitteena on parantaa laatua ennakoivasti tuotekehityksessä, hankintatoiminnoissa ja koko toimitusprosessissa tilauksen vastaanottamisesta ratkaisun käyttöönottoon.

Poikkeamien hallinta Wärtsilässä painottuu toimintojen kehittämiseen ja parantamiseen kirjaamalla ja käsittelemällä havaitut poikkeamat. Tämä varmistaa, että asiakkaat saavat sovittujen spesifikaatioiden mukaiset tuotteet ja palvelut sovitussa laajuudessa. Poikkeamien tehokas käsittely, seuranta ja katselmointi on ratkaisevan tärkeää asianmukaisen riskienhallinnan ja -torjunnan kannalta.

Tuoteparannusten hallintaan (ongelmien ratkaisuun) liittyviä projekteja priorisoidaan riskin ja tärkeyden mukaan. Niitä toteutetaan, kun Wärtsilä havaitsee teknisen ongelman reklamaatiotilastojen, asiakaspalautteen tai sisäisen analyysin perusteella eikä tapaus ole riskiluokituksen mukaisesti yksittäinen.

Liiketoimintalinjat ovat vastuussa asiakkaiden tukemisesta kaikissa takuuasioissa. Näin muodostuu palautekanava kentältä tuotantoon ja T&K-toimintaan, ja asiakkaan laitteista otetaan vastuu koko niiden elinkaaren ajalta. Yhtiö tekee luovutettuja tuotteita koskevan takuuvarauksen mahdollisten kustannusten kattamiseksi. Odottamattomat vahingot katetaan yhtiön tuotevastuuvakuutuksella.

Wärtsilä pyrkii jatkuvasti parantamaan tuotteidensa ja palvelujensa laatua noudattamalla alan parhaita käytäntöjä ja hyvää hallintotapaa. Johto on kaikilla tasoilla vastuussa oman organisaationsa tuotannon laadusta ja siitä, että käytössä on asianmukaiset arviointi- ja palautemekanismit. Wärtsilän keskitetty laatutoiminto vastaa liiketoimintojen laatutyön koordinoinnista ja ylimmän tason ohjaus- ja hallintomekanismien toimivuudesta ja tehokkuudesta. Wärtsilän liiketoimintatason johtamisjärjestelmät on sertifioitu vuonna 2015 päivitettyjen standardien (ISO 9001:2015 ja ISO 14001:2015) mukaisesti painottaen riskiperusteista toimintamallia ja ennakoivaa riskien ja mahdollisuuksien hallintaa. Siirtyminen uuteen standardiversioon ISO 45001:2018 saadaan päätökseen vuoden 2020 aikana.

Sopimusriskit

Wärtsilän laiteliikeytoimintaan sisältyy erikokoisia projekteja ja toimituksia. Merkittävimmät tilaukset koskevat kokonaisratkaisuuina (EPC: Engineering, Procurement and Construction) rakennettavia voimalaitoksia sekä suuria meriteollisuuden ja energia-alan toimituksia, jotka edellyttävät kattavaa koordinaatiota, tehokasta riskienhallintaa ja toimitettavien järjestelmien ja ratkaisujen integrointiä.

Vuonna 2019 Wärtsilän liiketulosta heikensivät odottamattomat kustannusylitykset tietyissä monimutkaisissa meriteollisuus- ja energia-alan projekteissa. Kyseisten projektien tarkastelussa ilmenneitä puutteita olivat virheellisten oletusten käyttö kustannusarvioiden pohjana, riskien riittämätön tunnistus ja toimittajiin liittyvät haasteet.

Vastaavanlaisten ongelmien estämiseksi tulevaisuudessa on toteutettu korjaavia toimenpiteitä.

Organisaatorakenteeseen, prosesseihin ja teknisen arvioinnin valvontaan on tehty muutoksia, ja lisäksi toimittajien hyväksymisvaatimuksia on tiukennettu, uusia työkaluja on otettu käyttöön ja koulutusta on tehostettu. Näiden toimenpiteiden avulla Wärtsilä pyrkii kehittämään toimintansa laatua projektien toteuttamisessa ja parantamaan riskien ja mahdollisuuksien varhaista tunnistamista.

Tuotevastuuseen perustuvien korvausvaatimusten riskejä vähentävät tuotteiden ja työn koko elinkaaren kattava laatu, suunnittelusta alkaen kaikkien tuotantovaiheiden läpi aina kenttähuoltoon saakka, sekä vakimuotoiset myyntisopimukset ja sopimusten tarkistusprosessi.

Elinkaaritukeen liittyvän toiminnan sopimusriskit liittyvät pääasiassa pitkäaikaisiin sopimuksiin ja huoltoprojekteihin kuten moottoreiden päivityksiin, jälkiasennuksiin tai muutoksiin. Kattavissa suorituskykyperusteisissa sopimuksissa sopimusriski liittyy kykyyn hallita ja huoltaa laitoksia ja laitteita suunnitellusti.

Poikkeamiin, korruption ja vilppiin liittyvät riskit

Wärtsilä noudattaa lakeja ja omia sisäisiä politiikkojaan ja menettelytapoja kaikkien liiketoiminnassaan. Wärtsilän toimintaperiaatteet toimivat työntekijöiden tärkeimpänä ohjeistuksena. Wärtsilä on sitoutunut korkeisiin eettisiin periaatteisiin ja rehellisyyteen tavoitteenaan ehkäistä korruptio sekä toimintaperiaatteiden, korruption vastaisen politiikan ja compliance-raportointia koskevan politiikan rikkomukset. Compliance-prosessit on integroitu kaikkiin liiketoimintoihin, ja jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa säännösten noudattamisesta ja toimintansa eettisyydestä ja rehellisyydestä. Wärtsilä on sitoutunut noudattamaan poikkeuksetta korruption vastaisia lakeja ja säännöksiä. Wärtsilän korruption vastaisessa politiikassa kielletään yksiselitteisesti kaikenlainen korruptio ja lahjonta, ja ylin johto suhtautuu korruption ja vilppiin jyrkän kielteisesti.

Compliance-toiminto edistää säännösten noudattamista koko konsernissa ja pyrkii jatkuvasti lisäämään tietoutta korruption, lahjontaan ja muihin väärinkäytöksiin liittyvistä riskeistä. Toiminto on päävastuussa konsernin politiikoista ja toimintatavoista, koulutusohjelmista, rikkomusten raportoinnista, säännösten noudattamiseen liittyvästä sisäisestä tutkinnasta sekä säännösten rikkomusten seuraamuksista ja raportoinnista. Toiminnon keskeisiä tehtäviä ovat Wärtsilän Compliance-ohjelman jatkuva kehittäminen ja eettisesti korkeatasoisen toimintakulttuurin vaaliminen. Compliance-toiminto tukee liiketoimintoja ja konsernihallinnon muita toimintoja ja tekee niiden kanssa yhteistyötä riskienhallintaan liittyvässä toiminnassa. Wärtsilällä on koko konsernin kattava ohjelma toimintaperiaatteiden vahvistamiseksi. Ohjelmalla parannetaan työntekijöiden tietoutta siitä, miten toimintaperiaatteet vaikuttavat jokapäiväiseen toimintaan kaikissa Wärtsilän toimipaikoissa ympäri maailman.

Wärtsilä tiedostaa riskin joutua ulkopuolisten toimijoiden vilpin kohteeksi ja että korruption ja vilpin riski on korostunut monilla yhtiön toiminta-alueilla. Siksi Wärtsilä noudattaa aina korkeita eettisiä toimintaperiaatteita ja edellyttää tiukkojen korruption vastaisten menettelytapojensa ehdotonta noudattamista, mukaan lukien esimerkiksi kolmansien osapuoliin liittyvän korruption ja lahjonnan riskiä koskevat menettelyt.

Kyber- ja tietoturvallisuuteen liittyvät riskit

Wärtsilällä on kokenut ja ammattitaitoinen sisäinen organisaatio, jonka tehtävänä on kyberturvallisuusriskien tehokas hallinta kaikkialla Wärtsilässä. Organisaatio tukee toimintoja kyberturvallisuuden varmistamisessa yhteistyössä Wärtsilän liiketoimintojen johtoryhmien kanssa. Lisäksi se huolehtii sisäisen toiminnan turvallisuuden edellyttästä hallinnoinnista, riskienhallinnasta ja varmennuksesta sekä varmistaa, että liiketoimintojen asiakastarjoomat ovat niitä koskevien nykyisten ja tulevien määräysten ja standardien mukaisia.

Wärtsilän kyberturvallisuuden hallinnointimalli seuraa tiiviisti yleistä liiketoimintariskien hallintaa ja tukee liiketoimintoja niiden omien kyberturvallisuusriskien tunnistamisessa ja priorisoinnissa. Kyberturvallisuustiimi tekee tiivistä yhteistyötä fyysisestä turvallisuudesta huolehtivan tiimin kanssa kaikkialla Wärtsilässä varmistaakseen kokonaisvaltaisten turvallisuusratkaisujen tehokkaan ja koordinoitun toteutuksen niin fyysisten riskien kuin kyberriskien alueella.

Wärtsilän sisäiseen toimintaan liittyviä tietoturvariskejä kartoitetaan, analysoidaan ja arvioidaan jatkuvasti. Tietoturvariskejä torjutaan kaikkialla Wärtsilän tietoliikenneverkoissa, päätelaitteissa, järjestelmissä ja palveluissa. Wärtsilän vuorokauden ympäri toimiva tietoturvakeskus valvoo sisäisiin järjestelmiin kohdistuvia uhkia jatkuvasti ja seuraa tiiviisti ulkoisten uhkien riskitasoa sekä reagoi koordinoitusti tunnistettuihin tietoturvapoiikkeamiin niiden tapahtuessa.

Kyberturvallisuusriskien tehokasta torjuntaa kehitetään jatkuvasti koordinoitulla ja täydentävällä kyberturvallisuuskoulutuksella, tietoisuuden lisäämiseen tähtäävillä aloitteilla ja laaja-alaisella viestinnällä. Tämä kattaa kaikki Wärtsilän konsernitoiminnot ja liiketoiminnot.

Wärtsilä on tunnistanut tarpeen torjua toimitusketjuunsa liittyviä kyberturvallisuusriskejä. Yhtiö pyrkii siihen kattavalla ja riskiperusteisella lähestymistavalla, joka lisää mahdollisuuksia tiettyjen toimittajien puolueettomaan arviointiin ja tiivistää viestintää muiden kanssa.

Tunnistaakseen meriteollisuusasiakkaiden yhä lisääntyvät kyberturvallisuusriskit Wärtsilä on kehittänyt yhteistyössä johtavan kyberturvallisuustarjoajan kanssa maailman johtavan merenkulun kyberturvallisuuspäivystyskeskuksen Singaporeen. Palvelu tekee ajatusjohtajuudesta konkretiaa ja asettaa Wärtsilän eturivin toimijoiden joukkoon asiakkaidensa kyberturvallisuusriskien torjunnassa.

Vuonna 2019 Wärtsilä oli mukana perustamassa OTCSA-liittoutumaa (Operational Technology Cyber Security Alliance), jonka tarkoituksena on tarjota tekninen ja organisatorinen kehys turvalliselle operointiteknologialle. Uuden liittoutuman tavoitteena on täyttää vaaralliset aukot operointiteknologian ja teollisten ohjausjärjestelmien turvallisuudessa. Koska kyberrikolliset kohdistavat toimintansa yhä useammin esimerkiksi tehtaiden, voimalaitosten, alusten tai satamien fyysisten laitteiden ohjauksessa käytettävään operointiteknologiaan, jatkuvasti muuttuvaa uhkamaisemaa voidaan parhaiten hallita löytämällä keinoja yhteistyöhön toimittajien, asiakkaiden, muiden kumppaneiden ja jopa kilpailijoiden kanssa.

Yksityisyydensuojaan ja tietosuojaan liittyvät riskit

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) määrittelee yleiset kehykset Wärtsilän toiminnalle tietosuojan alueella. Wärtsilällä on globaalit tietosuojaselosteet, joissa se kertoo henkilöstölleen, asiakkailleen, toimittajilleen ja muille sidosryhmilleen henkilötietojen käsittelystä. Tietosuoja toteutetaan konsernitason yksityisyydensuojapolitiikkojen ja -prosessien tuella ja niiden mukaisesti.

GDPR-koulutus on pakollinen kaikille henkilötietoja käsitteleville työntekijöille. Tietyille henkilöstöryhmille, kuten johtoryhmille, tarjotaan myös heidän tarpeisiinsa räätälöityä tietosuojakoulutusta.

Wärtsilä soveltaa yksityisyydensuojaan ja tietosuojaan riskiperusteista lähestymistapaa ja tekee edelleen lisätoimenpiteitä yksityisyydensuojan ja tietosuojan toteutumisen vahvistamiseksi ja riskien torjumiseksi.

Raaka-aineiden hintariski

Öljy

Öljyn hintamuutosten suora vaikutus Wärtsilän tuotantotoimintaan on rajallinen ja liittyy lähinnä kysyntään. Öljyn hinnannousu on maailman talouskasvulle riskitekijä ja lisää toimintakustannuksia etenkin merenkulkualalla. Toisaalta se myös vilkastuttaa öljyn- ja kaasunetsintää ja -tuotantoa sekä maalla että merellä. Öljyn hinnannousu lisää myös investointeja kaasunkuljetusaluksiin, maakaasulla käyviin voimalaitoksiin ja yhä enenevässä määrin myös kaasukäyttöisiin aluksiin. Matalat öljyn hinnat voivat lykätä öljyntuotantomaiden ja -alueiden sekä offshore-alan investointipäätöksiä. Wärtsilä on globaali yhtiö, jolla on toimintaa eri merenkulku- ja voimantuotantosegmenteillä. Öljyn hinnan muutoksilla voi olla näiden segmenttien kysyntään vastakkaisia vaikutuksia. Tilanteen monitahoisuutta lisää myös maakaasun kasvava rooli Wärtsilän liiketoiminnassa.

Metallit

Metallien hinnoilla on epäsuora vaikutus Wärtsilän käyttämien komponenttien hintoihin. Joidenkin avainkomponenttien osalta on tehty pitkäaikaiset hankintasopimukset, jotka tasoittavat raaka-aineiden hintaheilahtelua.

Sähkö

Sähkön hinnalla ei ole olennaista vaikutusta Wärtsilän tuotantokustannuksiin. Energiamarkkinoilla sähkön hinnannousu tukee sähkölaitosasiakkaiden investointeja uuteen tuotantokapasiteettiin. Alhaisempi sähkön hinta ei suosi teollisuusasiakkaiden investointeja omaan sähköntuotantoon.

Vahinkoriskit

Wärtsilän henkilöstön turvallisuus pyritään takaamaan työterveys- ja turvallisuusjärjestelmillä, matkustamista koskevilla turvallisuusohjeilla sekä kriisitilanteita koskevilla ohjeistuksella. Wärtsilä on vakuuttanut henkilöstönsä asianmukaisesti, ja johtokunta on nostanut työturvallisuuden konsernitason painopisteeksi poissaoloon johtaneiden tapaturmien nollatavoitteen kautta. Tätä tarkoitusta varten on käynnissä erityinen Nolla tapaturmaa -projekti, jonka tavoite on sisällytetty yhtiön kestävän kehityksen ohjelmaan. Läheltä piti -tilanteiden raportointijärjestelmä WeCare, johon tallennetaan yhtiön työturvallisuutta ja -terveyttä, toiminnan jatkuvuutta ja ympäristöä uhanneet vaaratilanteet, oli maailmanlaajuisesti aktiivisessa käytössä vuonna 2019. Tietojärjestelmä ohjaa poikkeamien syiden selvittämistä ja korjaavien toimenpiteiden järjestelmällistä toteuttamista.

Ympäristövahinkoihin liittyviä riskejä torjutaan ympäristöjärjestelmillä. Wärtsilä ylläpitää kiinteistörekisteriä kaikista yhtiön käytössä olevista kiinteistöistä ja ohjaa niiden ostoa, myyntiä, vuokrausta ja turvallisuutta. Kiinteistöjen ympäristöauditointeihin käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita.

Mikään Wärtsilän isoista toimipaikoista ei sijaitse luonnonkatastrofeille alttiilla alueilla. Luonnonmullistusten varalta laaditaan omat suunnitelmansa, ja riskejä torjutaan tarvittaessa esimerkiksi sijoittamalla yksiköt tulvariskirajan yläpuolelle tai rakentamalla tulvapatoja. Wärtsilän suurimmissa toimipaikoissa on toteutettu liiketoimintavaikutusten analyysi ja laadittu toiminnan jatkuvuussuunnitelma sekä omaisuus- että keskeytysriskien varalta.

Riskit, joihin ei voida vaikuttaa omin toimenpitein, siirretään mahdollisuuksien mukaan vakuutusyhtiöille. Tavoitteena on, että henkilöstöön, omaisuuteen, toiminnan keskeytymiseen, mukaan lukien alihankkijoista johtuva toiminnan keskeytyminen, sekä toiminta- ja tuotevastuisiin liittyvät vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutuksin. Wärtsilällä on oma jälleenvakuutusyhtiö Vulcan Insurance PCC Ltd. Yhtiö vakuuttaa ainoastaan Wärtsilän omia riskejä. Yhtiö sijaitsee vakuutusteknisistä syistä Guernseyn saarella. Vulcan Insurance PCC Ltd:n tulos konsolidoidaan konsernin kirjanpitoon, ja yhtiö maksaa veronsa normaalisti Suomeen.

Millainen on liiketoimintamme vakuutusturva?

Liiketoiminta Suunnittelu > Hankintatoimi > Kuljetus > Valmistus > Kuljetus > Rakennus ja asennus > Huolto ja ylläpito

Riskienhallinta

Jokainen on vastuullinen

Menettelytavat, ohjeet, johtamis- ja raportointijärjestelmät, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat

Vakuutukset

Yleinen vahingonkorvausvastuu-, tuotevastuu- ja konsulttivastuuvakuutus

Kybervakuutus

Konsultti-
vastuuvakuutus > Keskeytys-
vakuutus > Kuljetus-
vakuutus > Omaisuus-
vakuutus > Kuljetus-
vakuutus > Rakennus-/
asennustyön
kaikenvaran-
vakuutus
(CAR/EAR) > Omistajan/
ostajan
omaisuus-
vakuutus

Sekä riskienhallintatyö että vakuutusturva suojaavat Wärtsilän tuotteita vahinkojen varalta koko niiden elinkaaren ajan.

Rahoitusriskit

Wärtsilän rahoitusriskit on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa liitteessä 33.

Riskiprofiilit ja vastuut

Matala ■■■■ Korkea

Riskit	Riskiprofiili	Politiikka tai muu ohje	Vastuullinen taho
Strategiset riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelma	Wärtsilän hallitus, johtokunta ja liiketoiminnot
Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit	■■■■	Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Markkina- ja asiakasriski	■■■■	Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Kilpailutilanne- ja hintariski	■■■■	Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit	■■■■	Erilaiset ohjeet ja riskienhallintapolitiikka	Liiketoiminnot ja T&K-, riskienhallinta- ja lakiasiantoinnot
Ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvät riskit	■■■	Laatu-, työterveys- ja turvallisuus- ja ympäristöpolitiikka, toimintaperiaatteet, johtamisjärjestelmät (ISO 14001 & OHSAS 18001)	Liiketoiminnot, T&K- ja kestävä kehityksen toiminto
Teknologiariski	■■■	Patentti- ja teollisuus oikeudet, tuotetakuut	Liiketoiminnot ja T&K-toiminto
Operatiiviset riskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Johtokunta ja liiketoiminnot
Valmistusriski	■■■	Tuotantojärjestelmät, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Tuotanto ja liiketoiminnot
Toimittaja- ja alihankkijariski	■■■■	Toimittajavaatimukset ja hallintajärjestelmä, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Liiketoiminnot ja hankintatoiminto
Tuotteiden elinkaari- ja tuotevastuuriski	■■■	Johtamisjärjestelmä (ISO 9001), turvallisuusohjeet ja -käsikirjat, riskienhallintapolitiikka, T&K:n riskientorjuntaohjeet	Tuotanto, T&K-toiminto, liiketoiminnot sekä riskienhallinta-, laatu- ja lakiasiantoinnot

Sopimusriskit	■ ■ ■ ■	Vakiosopimukset, konsernin myyntisopimuspolitiikka	Lakiasiaintoiminto ja liiketoiminnat
Raaka-aineiden hintariski	■	Tuotantokustannusten hallinta	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Tietoturvariski	■ ■	Tietoturvan periaatteet, kyberturvallisuusstrategia	Liiketoiminnat ja tietohallintatoiminto
Poikkeamiin liittyvät riskit	■ ■	Toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka, compliance-politiikka, whistleblowing-kanava	Liiketoiminnat ja Compliance-toiminto
Vahinkoriskit		Riskienhallintapolitiikka ja -ohjeet	Liiketoiminnat ja riskienhallintatoiminto
Henkilöstöriskit	■	Johtamisjärjestelmä (OHSAS 18001), matkustusturvaohjeet, kriisinhallintaohjeet, "läheltä piti" -tilanteiden raportointiohjeet ja kiinteistöjen turvallisuussuunnitelmat	Liiketoiminnat, henkilöstö-, riskienhallinta-, EHS- ja turvallisuustoiminnat
Luonnonkatastrofit	■	Kriisinhallintaohjeet, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat	Liiketoiminnat ja riskienhallintatoiminto
Tulipalot, kuljetusvahingot ym.	■ ■ ■	Johtamisjärjestelmät (ISO 14001 & OHSAS 18001), kiinteistöjen turvallisuussuunnitelmat	Liiketoiminnat, riskienhallintatoiminto ja kiinteistöyksikkö
Rahoitusriskit		Wärtsilän strategia ja liiketoimintasuunnitelmat	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Valuuttakurssiriski	■ ■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Korkoriski	■ ■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski	■ ■	Rahoituspolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto
Luottoriski	■ ■ ■	Rahoitus- ja luottopolitiikka	Liiketoiminnat ja rahoitustoiminto

Matala ■ ■ ■ ■ Korkea

Sijoittajat

Osakkeet	144
Osakkeenomistajat	146
Wärtsilä pääomamarkkinoilla	150
Analyytikot	152
Tietoa osakkeenomistajille	153

Osakkeet

Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingin Large Cap -listalla kaupankäyntitunnuksella WRT1V. Tilikauden 2019 lopussa Wärtsilän osakkeiden lukumäärä oli 591.723.390 ja rekisteröity osakepääoma 336.002.138,50 euroa. Wärtsilällä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja yhtäläiseen osinkoon.

Osakekohtaisia tunnuslukuja

		2019	2018	2017	2016	2015
Tulos/osake (EPS)*	EUR	0,37	0,65	0,63	0,60	0,75
Oma pääoma/osake*	EUR	4,05	4,09	3,97	3,87	3,72
Osinko/osake*	EUR	0,48 ¹	0,48	0,46	0,43	0,40
Osinko/tulos	%	130,8 ¹	73,7	70,8	72,8	53,3
Efektiiivinen osinkotuotto	%	4,9 ¹	3,5	2,6	3,0	2,8
Hinta/voitto (P/E)		26,6	21,4	27,0	23,8	18,8
Hinta/osakekohtainen oma pääoma (P/BV)		2,4	3,4	4,4	3,7	3,8
Osakkeiden oikaistu lukumäärä*	x 1 000					
tilikauden lopussa		591 723	591 723	591 723	591 723	591 723
keskimäärin		591 723	591 723	591 723	591 723	591 723

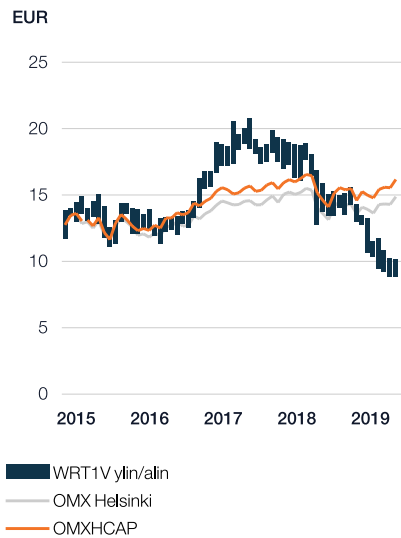
¹ Hallituksen ehdotus

* Vertailukausien 2015-2017 luvut on oikaistu vastaamaan kasvanutta osakemäärää.

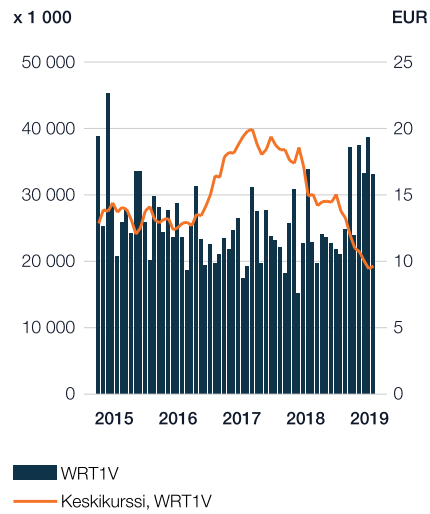
Wärtsilän osakkeet Nasdaq Helsingissä

Wärtsilän osakkeen kurssi laski 29,1% vuonna 2019, kun taas OMX Helsinki Industrials -indeksi nousi 25,9% ja OMX Helsinki Cap -indeksi nousi 14,8%. Wärtsilän osakkeen ylin kurssi tilikaudella oli 15,56 euroa ja alin kurssi 8,78 euroa. Päätöskurssi 31.12.2019 oli 9,85 euroa. Vaihdon volyymilla painotettu keskipäiväinen kurssi vuonna 2019 oli 11,82 euroa. Wärtsilän osakekannan markkina-arvo tilivuoden lopussa oli 5.828 miljoonaa euroa. Osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 333.483.579 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 3.947 miljoonaa euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten Turquoisessa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Näillä kaupankäyntipaikoilla osaketta vaihdettiin yhteensä 229.045.024 kappaletta. Lisätietoja osakkeen kurssikehityksestä löytyy Wärtsilän sijoittajasivuilta www.wartsila.com/sijoittajat.

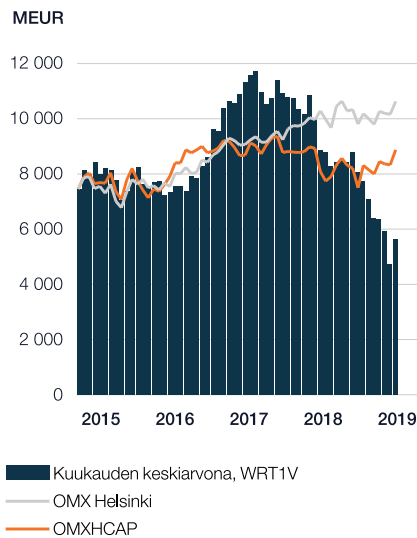
Kurssikehitys

Osakevaihto/kk

Markkina-arvo

Wärtsilän osakkeet Nasdaq Helsingissä

		2019	2018	2017	2016	2015
Pörssivaihto	MEUR	3 947	4 754	4 800	3 826	4 529
Vaihdettu määrä*	x 1 000	333 484	278 938	268 222	296 611	341 211
Vaihtuvuus	%	55,0	47,1	45,3	50,1	80,0
Ylin kurssi*	EUR	15,56	19,88	20,77	14,48	14,99
Alin kurssi*	EUR	8,78	12,75	13,97	11,30	11,07
Keskikurssi*	EUR	11,82	17,04	17,90	12,89	13,28
Pörssikurssi tilikauden lopussa*	EUR	9,85	13,90	17,53	14,23	14,05
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa	MEUR	5 828	8 222	10 375	8 418	8 314

* Vertailukausien 2015-2017 luvut on oikaistu vastaamaan kasvanutta osakemäärää.

Osakkeenomistajat

Tilikauden 2019 lopussa Wärtsilällä oli 76.889 osakkeenomistajaa. Ulkomaisten osakkeenomistajien ja hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus Wärtsilän osakkeenomistajista oli tilikauden lopussa 52,8% (54,5) ja suomalaisten yksityissijoittajien osuus oli 20,4% (17,9). Ulkomaisia osakkeenomistajia oli eniten Ruotsissa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. Lisätietoja yhtiön osakkeenomistajista löytyy Wärtsilän sijoittajasivuilta www.wartsila.com/fi/sijoittajat.

Omistajaryhmät 31.12.2019

Ryhmä	Osakkaita	%	Osakkeita	%
Yksityiset yritykset	2 840	3,7	26 018 199	4,4
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	125	0,2	23 504 765	4,0
Julkisyhteisöt	47	0,1	69 807 761	11,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 020	1,3	39 377 904	6,7
Kotitaloudet	72 383	94,1	120 630 442	20,4
Ulkomaat	474	0,6	111 508 050	18,8
Hallintarekisteröidyt			200 876 269	33,9
Yhteensä	76 889	100,0	591 723 390	100,0

Omistajaryhmät 31.12.2019

Hallintarekisteröidyt, 33,9% (53,5)
Kotitaloudet, 20,4% (17,9)
Ulkomaat, 18,8% (1,0)
Julkisyhteisöt, 11,8% (10,7)
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, 6,7% (6,1)
Yksityiset yritykset, 4,4% (7,6)
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset, 4,0% (3,2)

Osakemäärien jakauma 31.12.2019

Osakkeet	Osakkaita	%	Osakkeita	%
1-100	24 012	31,2	1 087 193	0,2
101-1 000	33 520	43,6	13 496 821	2,3
1 001-10 000	16 841	21,9	50 729 613	8,6
10 001-100 000	2 300	3,0	55 657 442	9,4
100 001-1 000 000	183	0,2	45 140 133	7,6
1 000 001-10 000 000	30	0,0	72 715 976	12,3
10 000 001-	3	0,0	152 096 118	25,7
Hallintarekisteröidyt			200 800 094	33,9
Yhteensä	76 889	100,0	591 723 390	100,0

Wärtsilän 50 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2019, pois lukien hallintarekisteröidyt

Omistaja	Osakkeita	%
1 Invaw Invest AB	104 711 363	17,7
2 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	31 768 252	5,4
3 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	15 616 503	2,6
4 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	6 400 000	1,1
5 Virala Oy Ab	5 900 000	1,0
6 Kansaneläkelaitos / Eläkevastuurahasto	5 807 730	1,0
7 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	5 180 677	0,9
8 Holdix Oy Ab	4 558 714	0,8
9 Turret Oy Ab	4 102 162	0,7
10 Valtion Eläkerahasto	4 020 000	0,7
11 Keva	3 736 467	0,6

12 Jenny ja Antti Wihurin Rahasto	2 700 000	0,5
13 Juselius Sigrid Stiftelse	2 374 505	0,4
14 Suomen Kulttuurirahasto sr	2 207 497	0,4
15 Schweizerische Nationalbank	2 028 124	0,3
16 Op-Suomi -sijoitusrahasto	1 801 541	0,3
17 Oy Ingman Finance Ab	1 709 000	0,3
18 Nordea Allemansfond Alfa	1 614 914	0,3
19 Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	1 598 317	0,3
20 Holding Manutas Oy	1 540 000	0,3
21 Rantanen Tuula Anneli	1 523 798	0,3
22 Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf	1 434 600	0,2
23 Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse	1 400 000	0,2
24 Blåberg Olli Edvard	1 220 000	0,2
25 Sr Danske Invest Suomi Osake	1 198 298	0,2
26 Sijoitusrahasto Evli Eurooppa	1 194 681	0,2
27 Louise och Göran Ehrnrooth Stiftelse	1 143 642	0,2
28 Bergsråddinnan Sophie von Julins Stiftelse sr	1 129 518	0,2
29 Veritas eläkevakuutusosakeyhtiö	1 089 966	0,2
30 Nordea Swedish Stars	1 038 709	0,2
31 Folkhälsan i Svenska Finland rf Inez och Julius Polins Fond	1 023 600	0,2
32 Oy Julius Tallberg Ab	1 021 740	0,2
33 Sijoitusrahasto Nordea Suomi Passiivinen	1 017 776	0,2
34 Seb Finlandia Optimized Low Carbon	956 883	0,2
35 Stiftelsen För Åbo Akademi	894 947	0,2
36 Fromond Elsa Margaretha Louise	860 800	0,1
37 William Thuring's Stiftelse	840 380	0,1
38 Stockmann Marita	813 678	0,1
39 Gripenberg Gerda Margareta Lindsay Db	808 000	0,1
40 Livränteanstalten Hereditas	755 470	0,1
41 Von Fieandt Berndt Johan	706 146	0,1
42 Brita Maria Renlundin muistosäätiö	700 000	0,1
43 Sijoitusrahasto Seligson & Co	658 350	0,1
44 Von Julin Sofia Margareta Db	646 000	0,1
45 Folkhälsans Forskningsstiftelse - Kansanterveyden tutkimussäätiö	639 404	0,1
46 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	0,1
47 Ella och Georg Ehrnrooths Stiftelse	553 161	0,1
48 Markkola Leena	541 661	0,1
49 Barry Staines Linoleum Oy	510 000	0,1
50 Op-Henkivakuutus Oy	507 995	0,1
Yhteensä	236 804 969	40,0

Muutokset omistuksessa – liputukset

Arvopaperimarkkinalain mukaan listayhtiön osakkeenomistajilla on velvollisuus ilmoittaa omistussuosuksiansa muutoksista sekä Finanssivalvonnalle että asianomaiselle listayhtiölle, kun laissa määritellyt rajat saavutetaan, ylitetään tai alitetaan. Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto Wärtsilän vuonna 2019 saamista liputusilmoituksista. Lisätietoja löytyy Wärtsilän verkkosivuilta osoitteessa www.wartsila.com/fi/sijoittajat/osakkeenomistajat/liputukset.

Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
22.2.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,94	5,35
26.2.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,07	5,42
22.3.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,82	5,38
26.4.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,02	5,18
3.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,95	5,18
7.5.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,00	5,23
10.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,98	5,23
21.5.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,02	5,16
24.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,97	5,16
31.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	Alle 5%	Alle 5%
11.6.2019	Fiskars Oyj Abp	Alle 5%	Alle 5%	Alle 5%

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä näiden määräysvaltayhteisöt omistivat vuoden 2019 lopussa Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeita yhteensä 226.930 kpl eli 0,04% koko osakekannasta ja äänivallasta. Lisätietoa hallituksen ja johtokunnan jäsenten Wärtsilä-osakkeiden omistuksesta löytyy osiosta [Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä](#).

Valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 7.3.2019, valtuutti hallituksen päättämään enintään 57.000.000 oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Hallitus valtuutettiin päättämään uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta. Osakeannin suuruus on enintään 57.000.000 osaketta. Osakkeita voidaan laskea liikkeelle maksua vastaan tai maksutta. Osakkeita voidaan laskea liikkeelle suunnatulla annilla myös muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeantivaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 8.3.2018 antaman valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen.

Hallituksen esitys osingonjaosta

Hallitus esittää, että tilivuodelta 2019 maksetaan osinkona 0,48 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan kahdessa samansuuruisessa erässä.

Wärtsilä pääomamarkkinoilla

Sijoittajasuhdetoiminnasta vastaava tiimi, johon kuuluvat Wärtsilän toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, sijoittajasuhdejohtaja ja sijoittajasuhdepäälikkö, osallistui vuoden aikana yli 310 sijoittajataapaamiseen. Tiimi piti lisäksi vuoden mittaan säännöllisesti yhteyttä osakeanalyytikoihin.

Institutionaalisten sijoittajien kanssa järjestettiin tapaamisia Pohjois-Amerikassa, Isossa-Britanniassa, Manner-Euroopassa sekä Pohjoismaissa. Wärtsilän sijoittajasuhdetiimi järjesti vuoden aikana roadshow-tapahtumia 20 päivänä ja osallistui kahdeksaan sijoittajakonferenssiin. Wärtsilä järjesti myös vierailun Wärtsilän ja China State Shipbuilding Corporationin (CSSC) yhteisyritykseen CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd (CWEC). CWEC otti Shanghain Lingangissa Kiinassa sijaitsevan tehtaansa käyttöön vuoden 2017 alussa. Tehdas valmistaa moderneja Wärtsilän diesel- ja monipolttoainemoottoreita. Tuotannossa hyödynnetään edistyskäsittelyä reaalitietä datankeruun ja visualisointijärjestelmää, jolla vähennetään riskejä ja parannetaan tehokkuutta.

Wärtsilän pääomamarkkinapäivä pidettiin marraskuussa Helsingissä. Aiheita olivat yhtiön toimintaympäristö, edistymisen taloudellisissa tavoitteissa, energia- ja merenkulkuliiketoiminnan strategiset painopisteet sekä lähivuosien kasvumahdollisuudet. Lisäksi ohjelmaan sisältyi yksi ulkopuolinen puheenvuoro. Bloomberg New Energy Financen edustaja kertoi yhtiön näkemyksestä energiamarkkinoiden tulevasta kehityksestä.

Pääomamarkkinapäivään osallistui 60 institutionaalista sijoittajaa, osakeanalyyttikkoa ja pankkiiria. Lisäksi tilaisuuden webcast-lähetystä seurasi 160 henkilöä.

Wärtsilän sijoittajasuhdepolitiikka

Wärtsilän sijoittajasuhdetoiminnan tavoitteena on antaa rahoitusmarkkinoille oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa yhtiön toiminnasta, strategiasta, markkinoista ja taloudellisesta asemasta. Näin pyritään varmistamaan, että rahoitusmarkkinoilla on Wärtsilän osakkeiden arvon määrittämiseen riittävät tiedot. Tavoitteen saavuttamiseksi Wärtsilä julkaisee vuosittain kaksi osavuositarkastusta, puolivuotiskatsauksen, tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen ja pörssitiedotteita. Tämän lisäksi yhtiön johto keskustelelee säännöllisesti analyytikoiden ja sijoittajien kanssa sekä Suomessa että ulkomailla. Wärtsilän verkkosivut toimivat kaiken osakekurssiin vaikuttavan ajankohtaisen ja aiempaa toimintaa koskevan tiedon arkistona.

Näkymät

Tietoa Wärtsilän näkymistä ja tilikauden tulosenusteesta julkaistaan tilinpäätöstiedotteessa, puolivuotiskatsauksessa ja osavuositarkastuksissa. Viimeksi julkaistut näkymät toistetaan myös vuosikertomuksessa. Julkaistavat näkymät sisältävät hallituksen hyväksymät odotukset kysynnän kehityksestä Wärtsilän markkinoilla. Wärtsilä ei julkaise kvartaalikohtaisia tulosenusteita. Jos liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu näkymiin mahdollisesti vaikuttavia muutoksia, Wärtsilä julkaisee muutetut näkymät voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Analytiikkoraportit

Wärtsilä tarkistaa pyydettyä analyytikon laatiman analyysin tai raportin tietojen oikeellisuuden aiemmin julkaistujen tietojen perusteella. Wärtsilä ei kommentoi pääomamarkkinatahojen julkaisemia ennusteita tai odotuksia eikä ota niistä vastuuta.

Hiljainen jakso

Wärtsilä soveltaa tulosjulkistustensa edellä kolmen viikon pituista hiljaista jaksoa, jotta julkaisematonta taloudellista tietoa ei pääse julkisuuteen. Yhtiön edustajat eivät tänä aikana tapaa sijoittajia tai analyytikoita eivätkä kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Tiedonantopolitiikka ja talousviestintä

Wärtsilä tiedottaa yhtiön tavoitteista, taloudellisesta asemasta ja liiketoiminnasta avoimesti, oikea-aikaisesti, totuudenmukaisesti ja johdonmukaisesti, jotta yhtiön sidosryhmät voivat muodostaa oikeisiin ja riittäviin tietoihin perustuvan käsityksen yhtiöstä. Wärtsilä julkaisee pörssitiedotteita, lehdistötiedotteita ja ammattilehdistölle

tarkoitettuja tiedotteita. Lisäksi Wärtsilän tytäryhtiöt julkaisevat tarvittaessa lehdistötiedotteita paikallisesti merkittävistä asioista.

Pörssitiedotteilla tiedotetaan sisäpiiritietoa sisältävistä asioista, joilla voi olla olennainen vaikutus yhtiön rahoitusinstrumenttien arvoon. Lehdistötiedotteet sisältävät tietoa Wärtsilän tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvistä tapahtumista, joilla katsotaan olevan yleistä merkitystä sijoittajille ja tiedotusvälineille. Ammattilehdistötiedotteilla tiedotetaan alan lehdistölle tuotteista ja teknologioista yksityiskohtaisemmin. Kaikki pörssitiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lehdistötiedotteet julkaistaan englanniksi ja tarvittaessa myös suomeksi ja ruotsiksi. Ammattilehdistötiedotteet julkaistaan ainoastaan englanniksi ja paikalliset tiedotteet paikallisella kielellä. Kaikki tiedotteet ovat välittömästi julkistamisen jälkeen luettavissa Wärtsilän internetsivuilla.

Yhteystiedot

Yhtiön sijoittaja- ja analytiikkosuhteista vastaa sijoittajasuhdejohtaja Natalia Valtasaari yhdessä sijoittajasuhdetiimin kanssa. Kyselyt voi lähettää osoitteeseen investor.relations@wartsila.com.

Natalia Valtasaari

Sijoittajasuhdejohtaja

Puh. 010 709 5637

natalia.valtasaari@wartsila.com

Emilia Rantala

Sijoittajasuhdepäällikkö

Puh. 010 709 1114

emilia.rantala@wartsila.com

Alexandra Carlzén

Sijoittajasuhdekoordinaattori

Puh. 010 709 5445

alexandra.carlzen@wartsila.com

Wärtsilän konserniviestinnästä vastaa viestintäjohtaja Atte Palomäki.

Atte Palomäki

Johtaja, viestintä, brändi ja markkinointi

Puh. 010 709 5599

atte.palomaki@wartsila.com

Analyytikot

Parhaan tietomme mukaan alla luetellut välittäjäryitykset ja analyytikot seuraavat omasta aloitteestaan Wärtsilän kehitystä. He ovat analysoineet Wärtsilän tulosta sekä laatineet kirjallisia raportteja ja kommentteja ja pystyvät siten luonnehtimaan Wärtsilää sijoituskohteena. Wärtsilä ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

Yritys	Analyttikko	Yhteystiedot
ABG Sundal Collier AB	Anders Idborg	anders.idborg@abgsc.se +46 8 566 286 74
AlphaValue	Mohit Rath	m.rathi@alphavalue.eu +91 12 0450 8011
Bank of America Merrill Lynch	Alexander Virgo	alexander.virgo@baml.com +44 20 7996 1221
Carnegie Investment Bank AB, Suomi	Tom Skogman	tom.skogman@carnegie.fi 09 6187 1234
Citi	Edward Maravanyika	edward.maravanyika@citi.com +44 20 7986 4071
Credit Suisse	Max Yates	max.yates@credit-suisse.com +44 20 7883 8501
Danske Bank A/S, Helsinki	Antti Suttelin	antti.suttelin@danskebank.com 010 236 4708
DNB Bank ASA	Tomi Railo	tomi.railo@dnb.no +44 20 7621 6085
Goldman Sachs International	Jack O'Brien	jack.obrien@gs.com +44 20 7552 2998
Handelsbanken Capital Markets	Timo Heinonen	tihe03@handelsbanken.fi 010 444 2483
HSBC Bank plc	Sean McLoughlin	sean.mcloughlin@hsbcib.com +44 20 7991 3464
Inderes	Erkki Vesola	erkki.vesola@inderes.com 050 549 5512
JPMorgan Cazenove	Andreas Willi	andreas.p.willi@jpmorgan.com +44 20 7134 4569
Kepler Cheuvreux	Johan Eliason	jeliason@keplercheuvreux.com +46 8 723 5100
Morgan Stanley	Robert J. Davies	robert.j.davies@morganstanley.com +44 20 7425 2057

Nordea Markets	Manu Rimpelä	manu.rimpela@nordea.com 09 530 05172
OP Ryhmä	Kim Gorschnik	kim.gorschnik@op.fi 010 252 4351
Pareto Öhman	Anders Roslund	anders.roslund@paretosec.com +46 8 402 5288
RBC Capital Markets	Sebastian Kuenne	sebastian.kuenne@rbccm.com +44 20 7429 8932
SEB, Helsinki	Antti Kansanen	antti.kansanen@seb.fi +358 9 6162 8724
UBS Deutschland AG	Sven Weier	sven.weier@ubs.com +49 69 1369 8278

Tietoa osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous

Wärtsilä Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 5.3.2020 kello 15.00 alkaen Helsingissä Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, 00520 Helsinki (sisäänkäynti: Messukeskus Siipi).

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 24.2.2020 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoittauduttava viimeistään 2.3.2020 kello 16.00 mennessä joko sähköpostitse, yhtiön verkkosivulla osoitteessa www.wartsila.com/yk_ilmoittautuminen, puhelimitse tai kirjallisesti. Kirjallisesti ja sähköpostitse ilmoittauduttaessa ilmoittautumisen tulee olla perillä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä 2.3.2020 klo 16.00. Valtakirja, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänivaltaa yhtiökokouksessa, pyydetään toimittamaan yhtiölle ennen ilmoittautumisaajan päättymistä.

Ilmoittautumisosoitteet:

Wärtsilä Oyj Abp
Osakerekisteri
PL 1834
00080 WÄRTSILÄ

Puh: 010 709 5282, arkipäivisin klo 9.00–12.00
Sähköposti: yk@wartsila.com
Internet: www.wartsila.com/yk_ilmoittautuminen

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa, että tilivuodelta 2019 maksetaan osinkoa 0,48 euroa/osake. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 9.3.2020 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 16.3.2020.

Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 8.9.2020 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 10.9.2020 ja osingon maksupäivä 17.9.2020.

Pörssitiedotteet

Pörssitiedotteet ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Wärtsilän internetsivuilla osoitteessa www.wartsila.com/fi/media-fi/tiedotteet.

Taloudellinen kalenteri 2020

Vuosikertomus 2019 tiistaina 11.2.2020

Osavuosikatsaus tammi–maaliskuu 2020 tiistaina 21.4.2020

Puolivuotiskatsaus tammi–kesäkuu 2020 perjantaina 17.7.2020

Osavuosikatsaus tammi–syyskuu 2020 perjantaina 23.10.2020

Tilinpäätöstiedote tammi–joulukuu 2020 torstaina 28.1.2021

Osavuosikatsaukset, puolivuotiskatsaukset ja tilinpäätöstiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Wärtsilän internetsivuilla osoitteessa www.wartsila.com. Wärtsilän taloudellinen kalenteri löytyy yhtiön sijoittajasivuilta osoitteesta www.wartsila.com/fi/sijoittajat.

Taloudellinen katsaus

Hallituksen toimintakertomus	158
Liiketoimintamalli	158
Strategia	158
Vuosi 2019	160
Wärtsilän näkymät	172
Hallituksen voitonjakoehdotus	173
Viisivuotiskatsaus	174
Kvartaalitunnuslukuja	175
Tunnuslukujen laskentakaavat	176
Tilinpäätös	179
Konsernitilinpäätös	179
Konsernin tuloslaskelma	179
Laaja tuloslaskelma	180
Konsernin tase	181
Konsernin rahavirtalaskelma	183
Laskelma oman pääoman muutoksista	185
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	186
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	203
1. Segmentti-informaatio	203
2. Yrityshankinnat	206
3. Yritysmyyntit	209
4. Myytävänä olevat omaisuuserät	209
5. Myyntituottojen jaottelu	210
6. Liiketoiminnan muut tuotot	211
7. Materiaalit ja palvelut	212
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	212
9. Poistot ja arvonalentumiset	213
10. Liiketoiminnan muut kulut	213
11. Rahoitustuotot ja -kulut	213
12. Tuloverot	214
13. Osakekohtainen tulos	215

14. Aineettomat hyödykkeet	215
15. Aineelliset hyödykkeet	219
16. Vuokrasopimukset	220
17. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	220
18. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	222
19. Vaihto-omaisuus	224
20. Sopimukseen perustuvat taseeseen merkityt määrät	224
21. Muut saamiset	225
22. Rahavarat	225
23. Nettovelan täsmäytys	226
24. Laskennalliset verot	227
25. Eläkevelvoitteet	228
26. Oma pääoma	230
27. Varaukset	232
28. Rahoitusvelat	233
29. Muut velat	233
30. Johdannaisinstrumentit	234
31. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut	235
32. Lähipiiritapahtumat	236
33. Rahoitusriskit	237
34. Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut	243
35. Tilinpäätöskursseja	243
36. Tytäryhtiöt	244
Emoyhtiön tilinpäätös	247
Emoyhtiön tuloslaskelma	247
Emoyhtiön tase	248
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	250
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	252
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	253
1. Liiketoiminnan muut tuotot	253
2. Henkilöstökulut	253
3. Poistot ja arvonalentumiset	254
4. Rahoitustuotot ja -kulut	255
5. Verot	255
6. Pysyvät vastaavat	256
7. Pitkäaikaiset saamiset	257
8. Lyhytaikaiset saamiset konsernin yrityksiltä	257
9. Siirtosaamiset	257
10. Oma pääoma	258

11. Vieras pääoma	258
12. Siirtovelat	259
13. Velat konsernin yrityksille	259
14. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	260
15. Johdannaisinstrumentit	262
16. Rahoitusriskit	262
17. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut	263
18. Lähipiirilainat ja muut sitoumukset	263
19. Tilintarkastajien palkkiot	263
Hallituksen ehdotus	264
Tilintarkastuskertomus	265

Hallituksen toimintakertomus

Liiketoimintamalli

Wärtsilä toimittaa merenkulku- ja energiamarkkinoille älykkäitä teknologioita ja optimoituja elinkaari palveluita. Energiateollisuudessa Wärtsilä tarjoaa joustavia voimalaitoksia sekä energian hallinta- ja varastointijärjestelmiä joko yksittäisasennuksina tai kokonaisratkaisuihin. Merenkulkualan tarjonta käsittää voimantuotanto-, reitti- ja prosessointiratkaisut. Wärtsilällä on kyky yhdistää merenkulkualan tuotteensa suuremmiksi järjestelmiksi ja ratkaisuihin. Wärtsilän palveluvalikoima kattaa kaiken varaosista ja teknisestä osaamisesta elinkaariratkaisuihin, jotka varmistavat asiakkaiden laitosten maksimaalisen elinkaaren, paremman hyötysuhteen ja taatun suorituskyvyn. Yhtiö pyrkii maksimoimaan ympäristösuorituskyvyn ja taloudellisuuden painottamalla kestävä kehityksen mukaisia, datalähtöisiä innovaatioita ja kokonaishyötysuhdetta.

Yli 200 toimipistettä yli 80 maassa käsittävä Wärtsilän verkosto tarjoaa paikallisen tuen koko maailmanlaajuiselle asiakkaskunnalle. Wärtsilä toimii ensisijaisesti tytäryhtiöiden ja strategisten yhteisyritysten kautta. Yhtiön tuotantomalli perustuu kokoonpanoon, joten pitkäjänteiset suhteet maailmanlaajuisen toimittajaverkostoon ovat erittäin tärkeitä. Wärtsilällä on noin 1.250 suoraa maailmanlaajuista toimittajaa. Wärtsilän henkilöstöön kuuluu noin 19.000 työntekijää, jotka edustavat noin 140 kansallisuutta. Rekrytoimalla ja pitämällä yhtiössä parhaat mahdolliset osaajat Wärtsilällä on edellytykset olla ensisijainen yhteistyökumppani asiakkaille sekä kiinnostava työnantaja nykyisille ja uusille työntekijöille. Wärtsilä on sitoutunut harjoittamaan liiketoimintaansa vastuullisesti ja edistää vastuullisia käytäntöjä arvoketjunsä kaikissa vaiheissa.

Strategia

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävä yhteiskunta älykkäällä teknologialla. Puhtaan ja joustavan energian kysyntä sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusjärjestelmien tarve vaikuttavat yhä enemmän asiakkaiden toimintaan. Tämä luo perustan Wärtsilän Smart Marine- ja Smart Energy -visioille.

Wärtsilän kannattavaa kasvua koskevia tavoitteita tukevat sen vahva asema keskeisillä markkinoilla sekä yliverainen maailmanlaajuinen huoltoverkosto. Integroidun palvelu-, järjestelmä- ja tuotetarjonnan ansiosta, joka kattaa asiakkaiden tarpeet koko elinkaaren ajan, yhtiö pystyy hyvin vastaamaan energiatehokkaiden ja innovatiivisten ratkaisujen kysyntään. Wärtsilä panostaa laitteiden suorituskyvyn optimointiin päivityksillä, modernisoinneilla, polttoainekonversioilla ja turvallisuusratkaisuilla sekä data-analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntämällä, mikä tukee myös asiakkaiden liiketoimintaan liittyvää päätöksentekoa. Verkottumisen ja älykkäiden teknologioiden avulla optimoidaan laitteiden suorituskykyä ja tarjotaan strategisesti tärkeää tietoa, joka auttaa asiakkaita kasvattamaan liiketoimintaansa. Laitteiden hallinta tukee elinkaariratkaisujen kysyntää tulevaisuudessa ja mahdollistaa uudet "as-a-service" -liiketoimintamallit.

Wärtsilän digitaalinen muutos lisää asiakkaan saamaa arvoa parantamalla yhteistyötä ja osaamisen jakamista. Joustavan tuotannon ja toimitusketjun hallinnan avulla Wärtsilä etsii jatkuvasti uusia keinoja varmistaa ratkaisujensa laatu ja kustannustehokkuus – usein yhteistyössä asiakkaiden ja alan johtavien yhteistyökumppanien kanssa. Panostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen ja erityisesti digitalisaatioon luovat tukevan perustan, joka turvaa ja vahvistaa yhtiön aseman markkinalähtöisten innovaatioiden johtavana kehittäjänä.

Tällainen innovaatiokulttuuri sekä turvallisuuden, monimuotoisuuden ja korkeiden eettisten periaatteiden jatkuva painottaminen tuovat yhtiöön ammattitaitoisia ja sitoutuneita työntekijöitä ja luovat pohjan erittäin suorituskykyiselle organisaatiolle. Toiminnan erinomaisuus takaa, että Wärtsilän kanssa on helppo tehdä yhteistyötä. Se myös parantaa tuottavuutta ja tehokkuutta asiakkaiden eduksi.

Strategian toteutus vuonna 2019

Wärtsilä otti vuonna 2019 käyttöön monia uusia strategiansa toteuttamista tukevia konsepteja ja ratkaisuja. Niistä esimerkkejä ovat uudet merenkulun navigointiratkaisut, energiamarkkinoille tarkoitettu uusi moottorit ja varastointiteknologian yhdistävä hybridiratkaisu sekä huoltoratkaisut, jotka hyödyntävät edistyksellistä diagnostiikkaa suorituskyvyn optimoimiseksi.

Wärtsilän Smart Marine- ja Smart Energy -aloitteet toivat useita merkittäviä tilauksia, jotka osoittavat, että tämä lähestymistapa on kaupallisesti onnistunut. Tilauksista merkittävimpien joukossa oli alusten toimintojen optimointiratkaisun toimittaminen Anglo-Easternin yli 600 aluksen laivastolle. Wärtsilä sai myös ensimmäisen SmartDock-tilauksen, mikä teki siitä maailman ensimmäisen kaupallisesti saatavilla olevan automatisoidun satamaanajon ratkaisun. Joustavien voimaratkaisujen tarve uusiutuvan energian käytön kasvun tukemiseksi ja verkon luotettavuuden turvaamiseksi näkyi energian varastointi- ja optimointiratkaisujen kysynnän vahvana kasvuna. Saatuihin tilauksiin lukeutui Kaakkois-Aasiasta saamamme kokonaiskapasiteetiltaan 100 MW/100 MWh:n energianvarastointiprojekti. Energian varastointijärjestelmä, johon kuuluu edistyksellinen energianhallinnan ohjelmistoalustamme GEMS, auttaa aluetta vähentämään riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista. Joustavuuden etuja korostaa myös toinen Wärtsilän saama tilaus, joka koskee 200 MW:n moottorivoimalan toimitusta Kambodžaan. Nopeasti käynnistyvä voimala tuo verkkoon kaivattua lisäkapasiteettia sekä säätöjoustoa, joka mahdollistaa uusiutuvan energian integroimisen sähköjärjestelmään tulevaisuudessa entistä suuremmassa laajuudessa.

Yhteistyö alan sidosryhmien kanssa on olennaisen tärkeää kehitettäessä teknologioita, joita tarvitaan markkinoiden muuttuviin vaatimuksiin vastaamiseksi. Wärtsilä solmi vuoden aikana useita uusia kumppanuussopimuksia, joista osa tähtää uusiutuvien polttoaineiden kehityksen ja kaupallistamisen nopeuttamiseen energiamarkkinoilla ja osa on yhteisiä aloitteita, joilla pyritään edistämään meriteollisuuden siirtymää kohti hiilineutraaliutta.

Uuden tutkimus-, kehitys- ja tuotantokeskuksen Smart Technology Hubin rakentamisessa saavutettiin vuonna 2019 useita tärkeitä merkkipaaluja. Projekti eteni suunnittelusta toteutusvaiheeseen, kun kaivu- ja rakennustyöt aloitettiin elokuussa ja Smart Partner Campukselle valittiin ensimmäiset kumppanit.

Wärtsilä jatkoi monipuolisia johtamistaitojen kehittämisohjelmiaan. Virtuaalisten oppimiskurssien kehittämiseen panostetaan entistä voimakkaammin, sillä ne sekä tuovat helppoutta ja joustavuutta oppimismahdollisuuksien hyödyntämiseen että säästävät aikaa ja kustannuksia. Vuoden 2019 puolivälissä käynnistettiin uusi ylimmälle johdolle tarkoitettu johtamistaitojen kehitysohjelma, joka keskittyy kestäväen tuloshakuisen yrityskulttuurin luomiseen Wärtsilälle. Ohjelman koulutusaiheita ovat tuloksellisten tiimien johtaminen, erinomainen johtaminen ja suoritus sekä asiakaslähtöisyys.

Henkilöstön terveys ja turvallisuus on Wärtsilän tärkeimpiä painopisteitä. Maailmanlaajuisena tavoitteena on poissaoloon johtavien työtapaturmien nollataso. Vuonna 2019 poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuusindeksi oli 2,25, jossa on laskua 10% edellisvuodesta. Vuoden mittaan Wärtsilässä toteutettiin ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla turvallisuuskulttuuria pyrittiin vahvistamaan entisestään. Kohokohtina johdon turvallisuuskierrokset kasvoivat 56%, ja läheltä piti -tilanteiden raportointi kasvoi 14% edellisvuodesta. Lisäksi yhteensä 3.900 henkilöä suoritti etulinjatoimintojen työntekijöille tarkoitetun Champions in Safety -turvallisuuskoulutusohjelman. Wärtsilä järjesti maaliskuussa viidettä kertaa maailmanlaajuisen turvallisuuspäivän, jonka tavoitteena oli lisätä tietoisuutta Wärtsilän ihmishenkiä pelastavista säännöistä.

Taloudelliset tavoitteet ja toteuma vuonna 2019

Wärtsilän pitkän aikavälin tavoitteena on kasvaa nopeammin kuin maailmanlaajuinen BKT sekä pitää liikevoittomarginaali 14%:n (korkeasuhdanne) ja 10%:n (matalasuhdanne) välillä. Lisäksi tavoitteena on pitää nettovelkaantumisaste alle 0,50:ssä ja jakaa osinkona vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta yli suhdannesyklin.

Wärtsilän liikevaihto vuonna 2019 oli edellisvuoden tasolla, minkä myötä Wärtsilän liikevaihdon keskimääräinen kasvu viiden vuoden ajanjaksolla oli 2% vuodessa. Maailmanlaajuinen BKT:n kasvu oli arvioiden mukaan 3% vuonna 2019, ja keskimääräinen kasvu viiden vuoden ajanjaksolla oli 1,9% vuodessa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 457 miljoonaa euroa eli 8,8% liikevaihdosta. Kannattavuus jäi alle pitkän aikavälin tavoitteen, sillä kustannuslylykset

tietyissä monimutkaisissa merenkulun ja energialiiketoiminnan projekteissa sekä odotettua vähäisemmät energialaitetoimitukset heikensivät liike tulosta. Nettovelkaantumisasaste nousi 0,30:een johtuen pitkälti uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotosta. Vuokrasopimusvelat pois lukien nettovelkaantumisasaste oli 0,22. Hallituksen osinkoehdotus 0,48 euroa osaketta kohti on 130,8% osakekohtaisesta tuloksesta.

Taloudelliset tavoitteet	Kehitys vuonna 2019	Kehitys vuonna 2018
Liikevaihdon kasvu nopeampi kuin globaali BKT:n kasvu	0%	5%:n kasvu
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 10-14%	8,8%	11,2%
Nettovelkaantumisasaste alle 0,50	0,30	0,14
Osingonmaksu vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta yli suhdannesyklin	130,8% ¹	73,7%

¹ Hallituksen ehdotus

Vuosi 2019

Liiketoimintaympäristö, tilauskertymä ja tilauskanta

Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysyntä tammi-joulukuussa 2019 oli edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Merenkulun markkinoilla laitteiden tilauskertymään vaikutti alhaisempi rikkipesurilausten määrä ja uusien alusten tilausten vähäisyys tietyillä alussegmenteillä. Energiamarckkinoilla pitkittyneet investointipäätökset rasittivat kysyntää läpi vuoden. Huoltokysyntä oli kuitenkin vankkaa molemmilla markkinoilla.

Wärtsilän vuoden 2019 tilauskertymä laski 16% 5.327 miljoonaan euroon (6.307) edellisvuodesta johtuen alhaisemmista laitetilauksmääristä molemmissa liiketoiminnoissa. Tilaus-laskutussuhde oli 1,03 (1,22). Wärtsilä Marinen osuus tilauskertymästä oli 66% ja Wärtsilä Energyn osuus 34%. Huoltotoiminnan tilaukset kasvoivat 3% 2.676 miljoonaan euroon (2.598).

Joulukuun lopun tilauskanta laski 5% 5.878 miljoonaan euroon (6.166). Wärtsilä Marinen osuus tilauskannasta oli 65% ja Wärtsilä Energyn osuus 35%.

Liikevaihto ja liike tulos

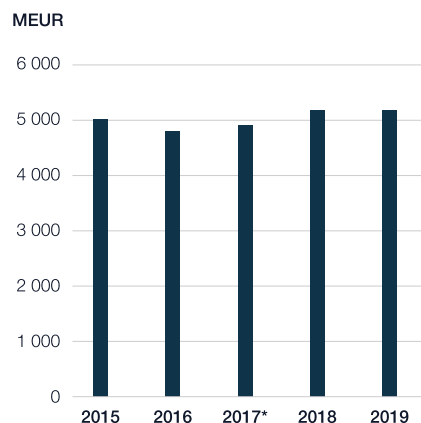
Wärtsilän vuoden 2019 liikevaihto säilyi vakaana edellisvuoteen nähden ollen 5.170 miljoonaa euroa (5.174). Korkeammat merenkulun laitetoimitukset ja huoltotoiminnan kasvu kattoivat energialiiketoiminnan laitetoimitusten laskun. Wärtsilä Marinen osuus liikevaihdosta oli 64% ja Wärtsilä Energyn osuus 36%. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 3% 2.502 miljoonaan euroon (2.419). Valuuttakurssimuutokset huomioiden huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 2%. Wärtsilän liikevaihdosta noin 67% oli euromääräistä ja 20% Yhdysvaltain dollareissa. Loppuosa liikevaihdosta jakautui usean valuutan kesken.

Tilikauden liike tulos oli 362 miljoonaa euroa (543) eli 7,0% liikevaihdosta (10,5). Vertailukelpoinen liike tulos oli 457 miljoonaa euroa (577) eli 8,8% liikevaihdosta (11,2). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 95 miljoonaa euroa (35) rakennejärjestelykuluja sekä Etelä-Koreassa sijainneen Wärtsilä Hyundai Engine Company (WHEC) -yhteisyrityksen sulkemiseen liittyviä lisäkuluja. Wärtsilä Marinen vertailukelpoinen liike tulos oli 305 miljoonaa euroa (380) eli 9,1% liikevaihdosta (13,5). Wärtsilä Energyn vertailukelpoinen liike tulos oli 152 miljoonaa euroa (197) eli 8,3% liikevaihdosta (8,4). Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 498 miljoonaa euroa (621) eli 9,6% liikevaihdosta (12,0). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 41 miljoonaa euroa (43). Tulosluvut sisältävät 152 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät kustannuslityksiin tietyissä suurissa ja monimutkaisissa projekteissa Marine- ja Energy-liiketoiminnoissa. Tästä 51 miljoonaa euroa kirjattiin Wärtsilä Marine -liiketoiminnassa ja 101 miljoonaa euroa Wärtsilä Energy -liiketoiminnassa. Korjaavat toimenpiteet, joilla estetään vastaavien ongelmien esiintyminen tulevaisuudessa, sisältävät teknisten arvioiden ja toimittajien hyväksymisprosessin tiukemman valvonnan sekä projektinhallintaorganisaation vahvistamisen.

Rahoituserät olivat tammi-joulukuussa -47 miljoonaa euroa (-40). Nettokorot olivat -12 miljoonaa euroa (-7). Tulos ennen veroja oli 315 miljoonaa euroa (502). Verot olivat 97 miljoonaa euroa (116), mikä vastaa 30,7 prosentin

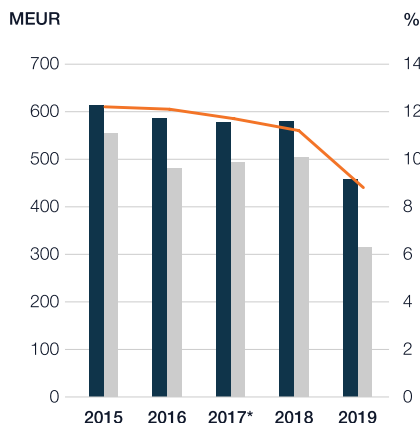
efektiivistä verokantaa (23,1). Efektiivistä verokantaa rasittivat aikaisempiin tilikausiin liittyvät verokulut. Tilikauden tulos oli 218 miljoonaa euroa (386). Osakekohtainen tulos oli 0,37 euroa (0,65) ja osakekohtainen oma pääoma 4,05 euroa (4,09). Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 11,5% (18,1) ja oman pääoman tuotto (ROE) 9,0% (16,1).

Konsernin liikevaihdon kehitys

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti

Tulos

■ Vertailukelpoinen liike-tulos
■ Tulos ennen veroja
— Vertailukelpoinen liike-tulos, %

* Oikaistu IFRS 15:n mukaisesti

Toimitetut megawattit

	2019	2018	Muutos
Marine	1 505	1 087	38%
Energy	2 072	3 706	-44%
Wärtsilän toimitukset yhteensä	3 577	4 793	-25%
Yhteisyritysten toimitukset	432	756	-43%
Toimitukset yhteensä	4 009	5 549	-28%

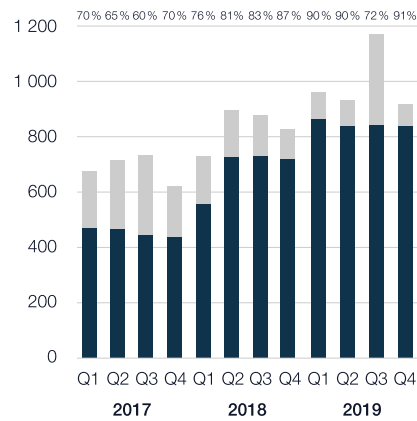
Rahoitus ja rahavirta

Wärtsilän liiketoiminnan rahavirta oli 232 miljoonaa euroa (470) vuonna 2019. Rahavirran heikentyminen johtui liikelukoksen laskusta ja nettokäyttöpääoman kasvusta. Jälkimmäisen taustalla oli pääosin tuleviin rikkipesuritoimituksiin liittyvän vaihto-omaisuuden kasvu. Nettokäyttöpääoma oli tilikauden lopussa 732 miljoonaa euroa (581) eli 138 miljoonaa euroa alhaisempi kuin syyskuun lopussa. Saatujen ennakoiden määrä oli kauden lopussa 452 miljoonaa euroa (584). Syyskuun lopussa saatujen ennakoiden määrä oli 609 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat kauden lopussa 369 miljoonaa euroa (487). Vahvistetut ja käyttämättömät luottolimiittisopimusohjelmat olivat 640 miljoonaa euroa (640).

Wärtsilällä oli korollisia lainoja joulukuun lopussa yhteensä 1.096 miljoonaa euroa (823). Kasvu johtuu suurelta osin 188 miljoonan euron vuokrasopimusvelkojen kirjaamisesta taseeseen uuden IFRS 16 -standardin mukaisesti. Lyhytaikaisia lainoja, jotka erääntyvät seuraavan 12 kuukauden aikana, oli yhteensä 99 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja oli yhteensä 997 miljoonaa euroa. Korollisen lainapääoman nettomäärä kohosi 726 miljoonaan euroon (333) johtuen heikosta rahavirrasta ja IFRS 16 -standardin käyttöönotosta. Nettovelkaantumisaste oli 0,30 (0,14) ja omavaraisuusaste 40,8% (44,4). Vuokrasopimusvelat pois lukien nettovelkaantumisaste oli 0,22.

Lainat

MEUR

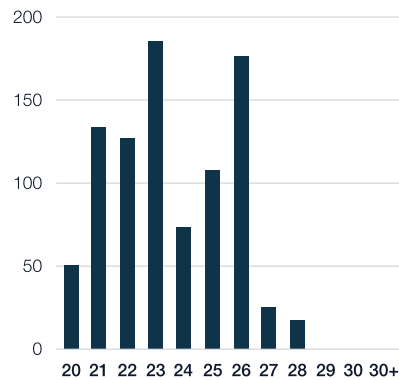

■ Kiinteäkorkoiset lainat
 ■ Vaihtuvakorkoiset lainat

% = Kiinteäkorkoisten lainojen osuus (sis. johdannaiset)

Pitkäaikaisten lainojen
erääntymisprofiili

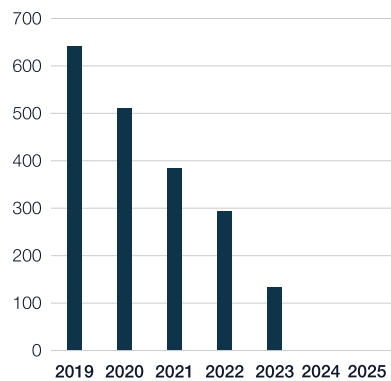
MEUR

■ Pitkäaikaisten lainojen vuosittaiset takaisinmaksut

Vahvistetut
luottolimiittisopimukset
(kauden lopussa)

MEUR

Nettovelkaantumisaste

0,50

0,40

0,30

0,20

0,10

0

2015 2016 2017 2018 2019

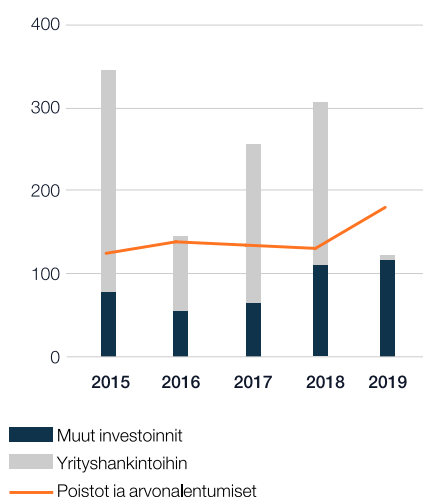
Investoinnit

Aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät investoinnit olivat 116 miljoonaa euroa (110) vuonna 2019. Yritystoinvestoinnit olivat 6 miljoonaa euroa (196). Vertailukauden luku sisältää Transas-yritystoston, joka saatiin päätökseen toukokuussa 2018. Kauden poistot ja arvonalentumiset olivat 180 miljoonaa euroa (130). Kasvu johtuu uuden IFRS 16 -standardin käyttöönotosta.

Vuonna 2020 aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvien investointien odotetaan olevan poistoja ja arvonalentumisia alemmalla tasolla.

Bruttoinvestoinnit

MEUR

Yrityshankinnat ja -myynnit

Toukokuussa Wärtsilä ilmoitti ostavansa brittiläisen Ships Electronic Services Ltd:n (SES), joka on erikoistunut pääasiassa kaupallisten ja vapaa-ajan alusten navigointi- ja viestintäelektroniikkaan sekä asennukseen, huoltoon ja korjauspalveluihin. Vuonna 1974 perustetun SES:n pääkonttori sijaitsee Rochesterissä, ja sillä on myös yhdeksän muuta toimipistettä Isossa-Britanniassa.

Joulukuussa Wärtsilä ilmoitti myyvänsä omistamansa ELAC Nautik GmbH:n (ELAC Nautik) osakkeet Ison-Britannian pörssiin listatulle Cohort plc:lle, joka on erikoistunut puolustus-, turvallisuus- ja niihin liittyviin markkinasektoreihin. ELAC Nautikista tuli osa Wärtsilää L-3 Communications MSI:n oston yhteydessä vuonna 2015. Sen painopisteenä markkinoilla ovat kaikuluotaimet, mukaan lukien ääniluotaimet, vedenalaiset viestintäjärjestelmät sekä kaikujärjestelmät pienille ja keskikokoisille asevoimien sukellusveneille. Yrityksellä on noin 120 työntekijää. Sen vuotuinen liikevaihto on noin 21 miljoonaa euroa. Kauppa edellyttää hyväksyntöjä, ja se odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2020 alkupuolella.

Strategiset toimenpiteet ja kumppanuudet

Huhtikuussa Wärtsilä teki sopimuksen siemenrahoituksen antamisesta Soletair Power Oy:lle, suomalaiselle Power-to-X-alan start-up-yritykselle. Soletair Power Oy on kehittänyt konseptin, joka parantaa rakennusten sisäilman laatua tuottamalla sisäilmasta kerätystä hiilidioksidista synteettistä uusiutuvaa polttoainetta. Tätä seurasi toukokuussa ilmoitus tutkimusyhteistyöstä Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston LUT:n kanssa koskien strategista energiajärjestelmien mallintamista, jonka tavoitteena on ymmärtää ja kehittää tapoja siirtyä kohti sataprosenttisesti uusiutuvia energiajärjestelmiä.

Kesäkuussa Wärtsilä teki sähkölaitetoimittaja Aggrekon kanssa yhteistyösopimuksen, jonka tarkoituksena on esitellä voimantuotantomarkkinoille uusi konsepti, joka on rakennettu Wärtsilän Modular Block -ratkaisun ympärille. Yhteistyö mahdollistaa myös uusia liiketoiminta- ja rahoitusmalleja kuten voimantuotanto palveluna tai vuokraaminen.

Syyskuussa Wärtsilä ja suomalainen biometanointiyhtiö Q Power Oy solmivat yhteistyösopimuksen, jonka tavoitteena on nopeuttaa uusiutuvien polttoaineiden kehitystä ja kaupallistamista. Yritykset työskentelevät yhdessä kehittääkseen markkinaa ja luodakseen uusia liiketoimintamahdollisuuksia biometanoinnille ja synteettisille polttoaineille maailmanlaajuisesti.

Lokakuussa Wärtsilä oli mukana perustamassa maailmanlaajuisesta operatiivisen teknologian kyberturvallisuusliittoa, jonka tavoitteena on kattaa vaaralliset aukot operatiivisen teknologian ja teollisuuden ohjausjärjestelmien turvallisuudessa. Operatiivinen teknologia käsittää laitteistot ja ohjelmistot, joita käytetään fyysisten järjestelmien kuten tehtaiden, voimalaitosten, alusten tai satamien koneiden ohjaamiseen. Asioiden internet ja älykkäiden tehtaiden tuotantojärjestelmien yhteenliitettävyyden tuovat näihin ympäristöihin huomattavasti ja nopeasti kasvavan vakavien tietoturvaloukkausten riskin.

Marraskuussa Wärtsilä ja singaporelainen PSA Marine ilmoittivat yhteistyöstä älykkäiden teknologioiden luomiseksi merenkulkusektorille. Erityisiä yhteistyöalueita ovat muun muassa vähäpäästöisten energia- ja propulsiojärjestelmien käyttöä edistävien sähkö- tai hybriditeknologioiden käyttö, seuraavan sukupolven älykkäiden alusteknologioiden käyttöönotto, suojatun yhteyden hyödyntäminen alusten ja satamien välisessä tiedonsiirrossa sekä markkinointi- ja bränditoiminta, joka lisää yleistä tietoisuutta.

Joulukuussa Wärtsilä allekirjoitti strategisen kehittämissopimuksen kiinalaisen valtio-omisteisen laivanrakentajan CSSC Huangpu Wenchong Shipbuilding Company Limitedin kanssa. Viisivuotisen sopimuksen tarkoituksena on luoda kehukset yhteistyölle sekä toimintamekanismi hybridivoimajärjestelmien tutkimiseksi ja kehittämiseksi. Wärtsilä tukee Huangpu Wenchongia suunnittelu- ja rakentamisvaiheiden aikana teknologisilla innovaatioilla, järjestelmävalinnalla, suorituskykykaskelmilla ja pitkäaikaisilla palveluilla.

Innovaatio, tutkimus ja kehitys

Tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyvät kulut olivat vuonna 2019 yhteensä 164 miljoonaa euroa (165) eli 3,2% liikevaihdosta (3,2). Tärkeimmät painopistealueet olivat digitalisaatio, hyötysuhteen kehittäminen, polttoainejoustavuus ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen.

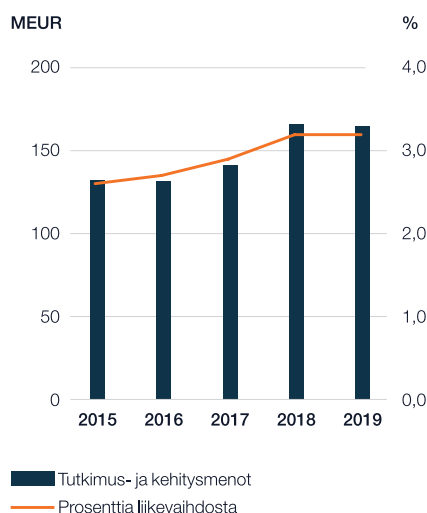
Vuoden aikana Wärtsilä 31 -moottorin sovellusmahdollisuudet laajenivat, kun puhtaasti kaasukäyttöinen 31SG -moottori tuotiin saataville merenkulkusektorille ja 31DF -monipolttoainemoottorin käyttöalue laajennettiin kattamaan voimantuotantomarkkinat. Wärtsilä 31SG -moottori vähentää entisestään omistajuuden kokonaiskustannuksia sekä ympäristövaikutuksia aluksilla, jotka liikennöivät alueilla, joilla on kehittynyt kaasuntoimitusinfrastruktuuri. Kaasun käyttö ja kipinäsytytteinen moottori mahdollistavat entistä tarkemman palamistapahtuman optimoinnin vähentäen samalla kasvihuonekaasupäästöjä ja helpottaen mukautumista vaihtoehtoihin kaasupolttoaineisiin kuten LPG:hen. Wärtsilä 31SG -moottori sopii erinomaisesti hybridisovelluksiin, sillä se tarjoaa erinomaisen hyötysuhteen. Se myös mahdollistaa alhaisemmat investointikustannukset, mikä auttaa energian varastointiin liittyvien lisäkustannusten kattamisessa. Wärtsilä 31DF -moottori puolestaan tarjoaa vertaansa vailla olevaa avoimen kierron tehokkuutta, polttoainejoustavuutta ja ennennäkemättömiä dynaamisia toimintaominaisuuksia markkinoille, joilla kaasua odotetaan mutta joilla sitä ei vielä toistaiseksi ole saatavilla tai joilla kaasupolttoaineiden saatavuus tai hinta aiheuttavat huolta.

Energiamarkkinoille Wärtsilä lanseerasi Engine+ Hybrid Energy -ratkaisun, joka yhdistää moottorit ja energiavarastoinnin. Ratkaisu muodostaa täysin integroidun, automatisoidun järjestelmän, joka tarjoaa luotettavaa ja ympäristön kannalta kestävää voimantuotantoa paremmalla hyötysuhteella erillissähköverkkojen käyttäjille ja voimantuottajille. Ratkaisulla pystytään huomioimaan muuttuva ja vaihteleva tuotantoympäristö, vastaamaan muuttuvaan energiantarpeeseen välittömästi sekä tarjoamaan säätökapasiteettia. Ohjausala GEMS ottaa automaattisesti käyttöön saatavilla olevat laitteet ja ottaa myös huomioon kaikki operatiiviset rajoitukset optimaalisen toiminnan varmistamiseksi. Lisäksi Wärtsilä esitteli Modular Block -voimalaitosratkaisun. Tämä esivalmistettu, modulaarisesti koottava ja laajennettavissa oleva kehys Wärtsilän keskinopeille 34SG -kaasumootorigeneraattoreille

mahdollistaa paikan päällä käytettävän asennusajan lyhenemisen useista kuukausista muutamaan viikkoon. Se myös tuo Wärtsilän kehittyneen keskinopean moottoritekniikan saataville sovelluksiin, joissa tavanomainen räätälöity, pysyvä rakennelma ei olisi tarkoituksenmukainen.

Digitaaliseen kehitykseen sisältyi Wärtsilä Onlinen julkistaminen. Kyseessä on uusi verkkopohjainen asiakasalusta, jonka tarkoituksena on tarjota huippuluokan tukipalvelua, jonka avulla asiakkaat pystyvät hallinnoimaan laitteitaan paremmin. Wärtsilä Online mahdollistaa mobiilikäytön ja reaaliaikaisen yhteistyön sekä tuo uusia ominaisuuksia älykästä kunnossapidon hallintaa varten. Wärtsilä esitteli myös digitaalisen version Operimista, toiminnan tehokkuuden parantamisen ja seurannan työkalusta, Navi-Plannerin, uuden laivareitin suunnittelu- ja optimointiratkaisun, sekä Expert Insightin, ennakoidun huollon ratkaisun. Operim täydentää fyysisiä tuotteita digitaalisella tiedonkeruulla ja pilvipohjaisella analytiikalla. Keskeisten suorituskykykymittareiden jatkuva seuranta ja raportointi sekä virtuaalinen instrumentointi mahdollistavat toiminnan tehokkuuden parantamisen. Kerätty data toimitetaan järjestelmän käyttäjälle reaaliajassa, mikä mahdollistaa asianmukaisen ja oikea-aikaisen manuaalisen tai autonomisen päätöksenteon ennakoivasti tai mukautuvasti. Wärtsilän omistaman Transasin kehittämä Navi-Planner hyödyntää verkottunutta ECDIS-karttajärjestelmää (Electronic Chart Display and Information System) ja lyhentää näin merkittävästi reittisuunnittelua sekä tarjoaa vähimmäisnavigointiturvallisuusstandardin kokemattomammalle miehistölle. Expert Insight mahdollistaa ennakoidun asiakastuen antamisen Wärtsilä Expertise Centre -osaamiskeskuksista, mikä puolestaan varmistaa tarkan pitkän aikavälin näkemyksen ennakoivaa huoltostrategiaa varten. Ratkaisu hyödyntää laitteiden ja järjestelmien reaaliaikaisessa valvonnassa tekoälyä ja edistynyttä diagnostiikkaa parantaen siten turvallisuutta, luotettavuutta ja tehokkuutta.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Rakennejärjestelyohjelmat

Tammikuussa 2019 Wärtsilä julkisti konserninlaajuisen ohjelman, joka koskee yhtiön liiketoimintojen ja resurssien mukauttamista tulevaisuuden kannattavuuden ja kilpailukyvyyn turvaamiseksi. Ohjelman ennakoidaan johtavan noin 1.200 työpaikan vähenemiseen maailmanlaajuisesti ja tuovan 100 miljoonan euron vuotuiset säästöt. Ohjelman kustannukset ovat arviolta 75 miljoonaa euroa.

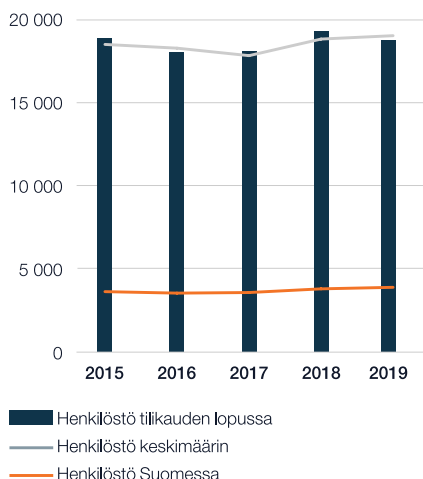
Suunnitelluista toimista valtaosa toteutettiin vuoden aikana. Vuoden 2019 loppuun mennessä säästöjä syntyi noin 50 miljoonaa euroa, josta huomattava osa oli tuotantomääriin liittyvää. Uudelleenjärjestelyyn liittyvät kustannukset olivat noin 70 miljoonaa euroa. Loput säästöt ja kustannukset kirjataan vuoden 2020 aikana.

Henkilöstö

Wärtsilän henkilöstömäärä joulukuun lopussa oli 18.795 (19.294). Keskimääräinen henkilöstömäärä tammi-joulukuussa oli 19.110 (18.899). Wärtsilä Marinein henkilöstömäärä oli kauden lopussa 13.460 (13.582) ja Wärtsilä Energyn henkilöstömäärä 5.335 (5.712).

Wärtsilän henkilöstöstä 20% (20) työskenteli Suomessa ja 42% (40) muualla Euroopassa. Henkilöstöstä 23% (24) työskenteli Aasiassa, 11% (11) Amerikassa ja 4% (4) muissa maissa.

Henkilöstö

Muutokset ylimmässä johdossa

Alid Dettke (38, fil. kand. kaksoistutkinto), nimitettiin henkilöstöjohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 24.10.2019 alkaen. Dettke on työskennellyt Wärtsilässä marraskuusta 2017 lähtien ja on viimeksi toiminut avoimesta innovaatiotoiminnasta vastaavana johtajana.

Päivi Castrén toimi henkilöstöjohtajana 24.10.2019 saakka.

Marco Ryan toimi johtokunnan jäsenenä ja Chief Digital Officerina 17.7.2019 saakka. Hänen lähtönsä jälkeen Wärtsilän digitaalinen toiminta yhdistettiin Marine- ja Energy-liiketoimintoihin.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Kasvava ympäristötietoisuus tuo perustavanlaatuisia muutoksia sekä merenkulku- että energia-alalle. Monipuolinen teknologia ja erikoistuneet palvelut antavat Wärtsilälle hyvät valmiudet vähentää päästöjä ja luonnonvarojen kulutusta sekä auttaa asiakkaita varautumaan uusiin lainsäädännöllisiin vaatimuksiin. Tutkimus- ja kehitystyön painopisteenä ovat jatkossakin kehittyneet ympäristöteknologiat ja -ratkaisut. Wärtsilä korostaa vastuullista liiketoimintaa ja on sitoutunut tukemaan YK:n Global Compact -aloitetta ja sen ihmisoikeus-, työoikeus-, ympäristö- ja antikorruptioperiaatteita.

Vastuullinen liiketoiminta

Wärtsilän toimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittelevät koko henkilöstöä sitovat säännöt ja ohjaavat Wärtsilän liiketoiminnan vastuullisuutta koskevia päätöksiä. Toimintaperiaatteita täydentävät koko konsernin kattavat politiikat, mukaan lukien laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja oikeudenmukaisia työsuhteyksitäntöjä koskeva politiikka sekä lahjonnan ja lahjusten torjuntaa, säännöstenmukaisuuden raportointia sekä hankintoja ja ostoja koskevat politiikat.

Wärtsilä soveltaa toimintaperiaatteitaan aktiivisesti, edistää niiden täytäntöönpanoa tehokkaalla henkilöstölle suunnatulla viestinnällä ja valvoo sisäisesti periaatteiden noudattamista varmistaakseen, että ne ymmärretään ja niihin sitoudutaan kaikkialla organisaatiossa. Code of Conduct -koulutuksen oli suorittanut vuoden 2019 lopussa 17.727 työntekijää eli 94% koko henkilöstöstä.

Toimittajat ja liikekumppanit ovat kiinteä osa Wärtsilän tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvoketjua. Heidän edellytetään noudattavan samoja korkeita juridisia ja eettisiä normeja sekä liiketapoja kuin Wärtsilä itsekin noudattaa. Tiedot Wärtsilän vaatimuksista sisällytetään toimittajille suunnattuihin sopimusmalleihin.

Ympäristövastuu

Wärtsilän pääasiallinen panos yritysten ympäristösuorituskyvyn parantamiseen on tarjota asiakkaille luotettavia ja turvallisia teknologioita ja palveluja, jotka tukevat merenkulku- ja energia-alan kestävästä kehityksestä ja auttavat täyttämään ympäristömääräykset. Wärtsilän tuotteiden ja ratkaisujen suunniteltu käyttöikä on jopa 30 vuotta. Siksi keskittyminen tuotteen tai järjestelmän suorituskyvyn parantamiseen on ratkaisevan tärkeä osa tutkimus- ja tuotekehitystyötä, samoin kuin suorituskyvyn elinkaarioptimointi. Tuotteiden ympäristösuorituskyvyn parantamisen lisäksi Wärtsilä valvoo jatkuvasti oman toimintansa vaikutuksia ja pyrkii vähentämään energiankulutusta tuotantolaitoksissaan.

Wärtsilän laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka määrittää yhtiön tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutusten hallinnan periaatteet. Ympäristöasioihin ja ilmastonmuutokseen liittyvät mahdolliset riskit liittyvät pääasiassa päästörajoituksiin ja asiakkaiden asennemuutoksiin polttomoottoreiden ja fossiilisten polttoaineiden käytön osalta. Riskejä hallitaan keskittymällä T&K-toiminnassa tuotteiden hyötysuhteen parantamiseen ja päästöjen vähentämiseen sekä kehittämällä laaja tuotevalikoima, mukaan lukien jätteiden määrän vähentämiseen, melun vähentämiseen sekä jätevesien ja painolastivesien käsittelyyn liittyvät teknologiat. Vuonna 2019 T&K-investoinnit olivat yhteensä 164 miljoonaa euroa eli 3,2% liikevaihdosta. Näistä investoinneista valtaosa tähtää ympäristösuorituskyvyn parantamiseen. Yksi merkittävistä kestävästä kehityksen innovaatioihin liittyvistä saavutuksista oli Wärtsilä 31 -moottorin sovellusmahdollisuuksien laajentuminen, kun puhtaasti kaasukäyttöinen 31SG -moottori tuotiin saataville merenkulkusektorille ja 31DF -monipolttoainemoottorin käyttöalue laajennettiin kattamaan voimantuotantomarkkinat. Näiden moottoreiden kehityksen pohjana on Wärtsilän sitoutuminen kaasumoottoreidensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen 15 prosentilla vuoden 2015 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Merenkulun markkinoille Wärtsilä lanseerasi useita älykkään merenkulun ekosysteemin visiota tukevia ratkaisuja, mukaan lukien uusia sähköisen navigoinnin ratkaisuja, hybridiratkaisuja sekä älykkäämpään suorituskykyyn ja parempaan kannattavuuteen tähtäävää tarjontaa. Energiamarkkinoille Wärtsilä esitteli hybridienenergiaratkaisun syrjäisiä verkkoja varten sekä Modular Block -voimalaitosratkaisun, joka mahdollistaa paikan päällä käytettävän asennusajan lyhenemisen useista kuukausista muutamaan viikkoon.

Sosiaalinen vastuu ja työsuhteasiat

Wärtsilä on vastuullinen työnantaja ja tarjoaa henkilöstölle työpaikan, jossa vallitsevat avoimuus, toisten kunnioitus, luottamus, tasa-arvo sekä mahdollisuudet henkilökohtaiseen kehittymiseen. Wärtsilä on allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee kansainvälisen työjärjestön ILO:n määrittelemiä työhön liittyviä oikeuksia. Työntekijöiden tasavertaisia mahdollisuuksia ja oikeudenmukaisia työsuhtekäytäntöjä koskeva konsernipolitiikka ohjaa yhtenäisesti kaikkien Wärtsilä-yhtiöiden käytäntöjä. Henkilöstöjohtamisen prosesseja ja työkaluja sekä yhteisiä toimintatapoja kehitetään jatkuvasti yli maa- ja organisaatiorajojen johdonmukaisuuden varmistamiseksi. Wärtsilän kaikki yksiköt noudattavat globaalia tehtävien vaativuusluokittelua ja yhtenäisiä palkitsemisperiaatteita, joilla varmistetaan läpinäkyvyys ja kaikkien työntekijöiden oikeudenmukainen kohtelu.

Wärtsilän henkilöstöstrategian tavoitteena on varmistaa, että liiketoiminnoilla on käytettävissään tarvitsemansa resurssit sekä osaavat ja motivoituneet työntekijät. Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi henkilöstölle tarjotaan laajasti erilaisia sisäisiä koulutuksia, joiden aiheita ovat mm. konetekniikka, työterveys ja -turvallisuus, kielet ja kulttuuri, projektinhallinta, ympäristö ja johtaminen. Wärtsilän henkilöstölle kertyi keskimäärin 2,07 koulutuspäivää vuonna 2019.

Wärtsilä pyrkii tarjoamaan työntekijöilleen ja sopimuskumppaneilleen työolosuhteiltaan turvallisen työpaikan sekä minimoimaan tuotteiden ja palvelujen käyttöön liittyvät terveys- ja turvallisuusriskit. Yhtiön työterveys- ja työturvallisuusperiaatteet määrittävät yhtiön toimintaperiaatteissa, laatu-, ympäristö-, työterveys- ja

työturvallisuuspolitiikassa (QEHS) sekä ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusdirektiivissä (EHS). Kaikilta Wärtsilän yksiköiltä vaaditaan QEHS-politiikan sekä EHS-direktiivin mukainen johtamisjärjestelmä. Johtamisjärjestelmän lisäksi Wärtsilä-yhtiöissä on käytössä paikallisen lainsäädännön edellyttämiä työsuojeluohjelmia. Wärtsilän pitkän aikavälin tavoitteena on nolla tapaturmaa. Vuonna 2019 konsernin poissaoloon johtavien tapaturmien taajuusindeksi oli 2,25 (2,50).

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Wärtsilä tukee ja kunnioittaa YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen kirjattuja ihmisoikeuksia. Wärtsilä on myös allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee siten sen ihmisoikeus-, työoikeus-, ympäristö- ja antikorruptioperiaatteita. Työntekijät eivät saa rikkoa näitä oikeuksia millään tavoin, eivät suoraan eivätkä välillisesti. Wärtsilä ei hyväksy minkäänlaista pakkotyötä tai lapsityövoiman käyttöä. Ihmis- ja työelämän oikeudet ovat osa toimintaperiaatekoulutusta, ja ne on sisällytetty Wärtsilän tasavertaisia mahdollisuuksia ja oikeudenmukaisia työsuhdekäytäntöjä koskevaan politiikkaan sekä yhtiön toimittajakäsikirjaan.

Korruption ja lahjonnan vastaiset menettelyt

Wärtsilän toimintaperiaatteet, korruption vastainen politiikka ja itsenäisiä välittäjiä koskeva ohjeistus (broker directive) nimenomaisesti kieltävät yhtiötä ja sen työntekijöitä ottamasta ja tarjoamasta minkäänlaista lahjuksena pidettävää etua sekä ryhtymästä minkäänlaisiin toimiin, jotka voisivat johtaa eturistiriitaan tai lojaaliusrikkomukseen. Näissä ohjeissa veloitetaan noudattamaan paikallisia korruption vastaisia lakeja kaikissa maissa, joissa Wärtsilä nyt tai tulevaisuudessa toimii, ja kehoitetaan raportoimaan mahdollisista rikkomuksista.

Wärtsilä tiedostaa riskin joutua ulkopuolisten toimijoiden vilpin kohteeksi ja että korruption ja vilpin riski on korostunut monilla yhtiön toiminta-alueilla. Siksi kaikilta työntekijöiltä edellytetään tiukkojen korruption vastaisten menettelytapojen ehdotonta noudattamista. Henkilöstölle järjestetään laajalti koulutusta lahjonnan vastaisista periaatteista ja lainsäädännöstä sekä yhtiön niitä koskevista politiikoista ja toimintatavoista. Vuoden 2019 loppuun mennessä 86% Wärtsilän työntekijöistä oli osallistunut lahjonnan torjuntaa koskevaan koulutukseen. Henkilöstöä kannustetaan antamaan palautetta ja kertomaan havaitsemastaan kyseenalaisesta toiminnasta linjajohdolle tai suoraan compliance-toiminnolle, lakiasiainosastolle tai sisäiselle tarkastukselle. Wärtsilällä on myös työkalu, jonka kautta työntekijät voivat ilmoittaa rikkomuksista.

Raportointisegmentit

Wärtsilä Marine -liiketoiminta

Toimintaympäristö

Vuonna 2019 uusien alusten rakentamisesta kirjattiin 1.153 sopimusta (1.237 vuonna 2018, lukuun ottamatta raportointikauden jälkeen rekisteröityjä tilauksia). Taloudellinen epävarmuus, kauppajännitteet ja sääntelyyn liittyvät seikat johtivat vaimeaan alustilasmäärään erityisesti kauppalaivamarkkinoilla. Vuoden aikana ilmoitettiin useista telakoiden yhdistämisistä telakoiden pyrkiessä parantamaan kilpailukykyään ja hallitsemaan paremmin vallitsevaa ylikapasiteettia.

Tilasmäärä säilyi vakaana kaasunkuljetusalusten segmentillä johtuen nesteytetyn maakaasun (LNG) kysynnän kasvusta, kaasun kasvavasta roolista maailmanlaajuisessa energiantuotannossa ja vakasta rahtihinnoista. Risteilyalussegmentillä tilaukset keskittyivät pieniin ja keskikokoisiin aluksiin, minkä taustalla oli kasvava kiinnostus luksus- ja tutkimusmatkaristeilyjä kohtaan sekä suurten laivojen rakentamisen kapasiteettirajoitteet. Matkustajalauttasegmentillä investointeja ohjasi edelleen pääasiassa vanhempien alusten korvaaminen. Matkustajalauttamarkkinat pysyivät tasapainossa kysynnän ja tarjonnan suhteen. Offshore-segmentillä laivatilauksia rasittivat käytöstä poistettujen alusten uudelleenaktivointi ja parannukset sekä alusten käyttöasteen ja päivähintojen hidas kasvu.

Kestävään kehitykseen liittyvät kysymykset ja sääntely kannustavat yhä suurempiin ponnisteluihin merenkulkualan ympäristöalanjaljen minimoimiseksi. Tämän vuoksi nesteytetty maakaasu polttoaineena ja hybridiakkuysiköt herättävät yhä enemmän kiinnostusta kaikilla alussegmenteillä. Vaikka polttoaineiden hintaerot tukevat investointeja rikkipesuriteknologiaan, epävarmuus tulevasta kehityksestä ja polttoaineen saatavuudesta on viivästyttänyt asiakkaiden päätöksentekoa.

Huoltokysyntä merenkulun markkinalla oli vakaata. Kehitys oli positiivisinta kauppalaivasegmentillä sekä risteilyalus- ja matkustajalauttasegmentillä. Risteilyalussegmentillä kysyntä keskittyi automaatio- ja navigaatoratkaisujen huoltoon. Kauppalaivojen osalta kysyntä kasvoi erityisesti kaasunkuljetusalusten segmentillä, koska nesteytetyn maakaasun kaupan kasvu jatkui ja nesteytetyn maakaasun kuljetusalukset saavuttivat suurten huoltojen aikaikkunan. Konttilaivojen segmentillä taloudellinen ja kaupankäyntiin liittyvä epävarmuus johtivat heikompaan huoltokysyntään. Offshore-tukialusten segmentillä kysyntä koheni matalalta tasolta johtuen laivaston uudelleenaktivoinnista ja alusten parantuneesta käyttöasteesta.

Taloudellinen kehitys

Vuoden 2019 tilauskertymä oli 3.517 miljoonaa euroa (3.945) laskien 11% edellisvuodesta. Tilaus-laskutussuhde oli 1,06 (1,40). Huoltotoiminnan tilauskertymä laski 2% 1.715 miljoonaan euroon (1.747), ja laitteiden tilauskertymä laski 18% 1.802 miljoonaan euroon (2.198). Tilauskanta oli joulukuun lopussa 3.799 miljoonaa euroa (3.651) eli 4% korkeampi kuin edellisvuonna.

Kysyntä oli vahvinta sekä perinteiset kauppalaivat että kaasunkuljetusalukset sisältävällä kauppalaivasegmentillä, jonka osuus tilauskertymästä oli 40% laitteissa ja 35% huollossa. Tältä segmentiltä saatuihin tilauksiin sisältyi strategisesti tärkeä tilaus toimittaa alusten toimintojen optimointiratkaisu Anglo-Easternin yli 600 aluksen maailmanlaajuiselle laivastolle sekä useita kaasuratkaisu-, voimantuotantoratkaisu- ja huoltosopimustilauksia kaasunkuljetusaluksille. Kysyntä oli vahvaa myös risteilyalus- ja matkustajalauttasegmentillä, jolla Wärtsilä sai useiden risteilylaivojen laitetilausten lisäksi tilauksen integroidun tuote-, järjestelmä- ja ratkaisupaketin toimittamisesta Wasalinen uuteen, tehokkaaseen ja ympäristöystävälliseen RoPax-lauttaan.

Liikevaihto kasvoi 18% 3.330 miljoonaan euroon (2.815) edellisvuodesta. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 4% 1.639 miljoonaan euroon (1.577). Uusien laitteiden liikevaihto kasvoi 37% 1.691 miljoonaan euroon (1.238) johtuen suurelta osin rikkipesuritoimitusten huomattavasta kasvusta. Vertailukelpoinen liiketulos oli 305 miljoonaa euroa (380) eli 9,1% liikevaihdosta (13,5). Tuloksen lasku johtuu pääosin 51 miljoonan euron kuluista, jotka liittyvät tiettyjen kaasuratkaisu- ja huoltotoimitusten kustannuslylyksiin, sekä yhteisyritysten pienemmästä tulosaikutuksesta. Vertailukauden tulosta nosti pumpulluuketoiminnan divestoinnista saatu 27 miljoonan euron myyntivoitto. Kannattavuuteen vaikutti myös laitetulojen suurempi osuus vuoden 2019 liikevaihtojakaumassa.

Wärtsilä Energy -liiketoiminta

Toimintaympäristö

Kysyntä nestemäistä polttoainetta tai kaasua käyttävien voimaloiden markkinoilla oli selvästi alhaisempi kuin edellisvuonna. Energiapolitiikkaa kehitetään kunnianhimoisten hiilidioksidipäästötavoitteiden saavuttamiseksi, ja sähkölaitokset jatkavat investointisuunnitelmiansa päivittämistä vastaavasti. Tämä yhdistettynä makrotalouden epävarmuuteen on hidastanut päätöksentekoa maailmanlaajuisesti. Uusien voimalaitosprojektien vähäinen määrä johtaa tiukkaan kilpailuympäristöön. Laiteliiketoiminnan haasteista poiketen huoltokysyntä oli vankkaa. Asiakkaat näkivät jälleen hyödyn, joka saavutetaan parantamalla laitosten luotettavuutta pitkäaikaisten huoltosopimusten avulla.

Wärtsilän osuus enintään 500 MW:n laitosten markkinasegmentistä kasvoi 17 prosenttiin (14) samalla, kun maailmanlaajuiset maakaasu- ja nestevoimalaitosten tilaukset laskivat 44% ollen 11,6 GW syyskuussa 2019 päättyneellä 12 kuukauden ajanjaksolla (15,1 GW kesäkuun lopussa). Tilausmäärä sisältää kaasuturbiinit ja Wärtsilän toimitukset, joiden voimakone on kooltaan vähintään 5 MW. Tiedot ovat peräisin McCoy Power Report -julkaisusta.

Taloudellinen kehitys

Vuoden 2019 tilauskertymä oli 1.810 miljoonaa euroa (2.362) laskien 23% edellisvuodesta. Tilaus-laskutussuhde oli 0,98 (1,00). Huoltotoiminnan tilauskertymä kasvoi 13% 961 miljoonaan euroon (851), minkä taustalla oli pääosin kaikkien aikojen suurin pitkäaikaisten sopimusten tilauskertymä, jossa kasvua oli 50% edellisvuoteen verrattuna. Uusien laitteiden tilauskertymä laski 44% 849 miljoonaan euroon (1.511). Joulukuun lopun tilauskanta laski 17% 2.079 miljoonaan euroon (2.515).

Uusien laitteiden ja huoltotoiminnan kysyntä oli vahvinta Aasiassa ja Amerikassa. Vuoden aikana saatuihin laitetilauksiin sisältyi 132 MW:n monipolttoainevoimala, joka parantaa järjestelmän luotettavuutta Bahamasaarilla, Kambodžaan toimitettava 200 MW:n monipolttoainevoimala, joka turvaa verkon vakauden ja mahdollistaa

järjestelmään integroitavan uusiutuvan energian määrän kasvun, sekä Maliin toimitettava ensimmäinen Modular Block -ratkaisu kooltaan 40 MW. Wärtsilä sai vuoden aikana myös useita energian varastointi- ja optimointiratkaisujen tilauksia, kuten kokonaiskapasiteetiltaan 100 MW/100 MWh:n energianvarastointiprojektin toimitettavaksi Kaakkois-Aasiaan. Solmittuihin huoltosopimuksiin sisältyi Wärtsilän kaikkien aikojen suurin pitkäaikainen käyttö- ja kunnossapitosopimus, joka tehtiin Energia del Pacificon kanssa koskien El Salvadorissa rakenteilla olevaa voimalaitosta. Tähän liittyvä tilauskertymä kirjataan, kun laitos on toiminnassa. Muihin tärkeisiin huoltotilauksiin sisältyi Summitin 464 MW:n voimalaitokset Bangladeshissa kattava huoltosopimus sekä hiljattain Myanmarin rakennettua 145 MW:n voimalaitosta koskeva viisivuotinen käyttö- ja kunnossapitosopimus.

Liikevaihto laski 22% 1.840 miljoonaan euroon (2.359) edellisvuodesta. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 2% 863 miljoonaan euroon (842), kun taas laitteiden liikevaihto laski 36% 977 miljoonaan euroon (1.517). Vertailukelpoinen liiketulos oli 152 miljoonaa euroa (197) eli 8,3% liikevaihdosta (8,4). Vertailukelpoinen liiketulos sisältää 101 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät tiettyjen laiteliiketoiminnan projektien kustannusylityksiin. Vertailukauden luku puolestaan sisältää noin 70 miljoonan euron kulun, jolla katettiin kahden ydinvoimalan varavoimailaprojektin kustannusylitykset ja projektiivästykset.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Merenkulkualalla kauppajännitteet, geopolitiinen epävarmuus ja mahdollinen maailmantalouden hidastuminen vaikuttavat investointipäätöksiin erityisesti irtolastialus- ja konttilaivasegmenteillä. Vaikka hidas talouskasvu on riski kysynnän kehitykselle myös huoltomarkkinoilla, on pääomaintensiivinen uusien alusten markkina herkempi taloudellisten näkymien muutoksille. Muutokset rahoitusympäristössä ovat luoneet haasteita uusien alusten rahoituksen saamiselle. Markkinoilla yhä jatkuva ylitarjonta yhdistettynä alhaisiin alustilauksmääriin on lisännyt hintapainetta. Suurten telakoiden yhdistyminen on riski, joka toteutuessaan voi johtaa alhaisempaan laitemyyntiin, kun suhteet telakoiden kanssa muuttuvat. Vapaan telakkakapasiteetin puute on viivästyttänyt jälkiasennuksena toimitettavien rikkipesureiden asennusta ja käyttöönottoa. Huoli ilmastomuutoksesta edellyttää yhä kovempia ponnistuksia merenkulkualan päästöjen vähentämiseksi. Sääntelyn kehitys on kuitenkin edelleen epävarmaa, mikä saattaa hidastaa uusien alusten kysyntää.

Voimantuotantomarkkinoilla talouskasvun hauraus ja meneillään olevaan energiamurrokseen liittyvä päätöksenteon hitaus ovat edelleen kysynnän kehittymisen pääasialliset riskit. Myös geopolittiset jännitteet ja pakotteiden vaikutukset luovat huomattavia haasteita kysyntäympäristölle. Merkittävät valuuttakurssien vaihtelut voivat johtaa investointipäätösten lykkäämiseen tietyissä maissa. Vallitsevasta kilpailuympäristöstä johtuva hintapaine on edelleen riski.

Tietoturvariskien tehokas hallinta on entistä tärkeämpää, sillä kyberturvallisuus on muodostunut elintärkeäksi monien merenkulkuun liittyvien turvallisuus- ja suojausjärjestelmien toiminnan ja hallinnan kannalta. Tietoturvariskien hallinta korostuu myös energianhallintajärjestelmissä, joiden merkitys on vahvistumassa uusiutuvan voimantuotannon kasvun myötä. Wärtsilä painottaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa kyber- ja fyysisten turvallisuusriskien hallinnointiin sisäisessä toiminnassaan ja asiakkaille suunnatussa tarjonnassaan. Yhtiön kyberturvallisuustiimi siirtyy toiminnassaan ja hallinnossaan yhä lähemmäksi IEC62443- ja ISO 27000-protokollia. Toimintaan sisältyvät kyberturvallisuuden varmistaminen, riskien havaitseminen ja hallinta, ohjelmistokehityksen turvallinen elinkaari, koulutus, päätelaitteiden suojaus ja verkon turvallisuus sekä kyberturvallisuuteen liittyvät neuvontapalvelut.

Konserni on vastaajana eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Oikeusjutut koskevat muun muassa sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä sääntelyasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja välimesmenettelyjen varalta silloin, kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

Vuosikertomuksen Riskit ja riskienhallinta -osio sisältää perusteellisemman kuvauksen Wärtsilän riskeistä ja liiketoiminnan epävarmuustekijöistä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tammi-joulukuussa Wärtsilän osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 333.483.579 kappaletta. Vaihdetujen osakkeiden arvo oli 3.947 miljoonaa euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla kuten Turquoise:ssa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 229.045.024 kappaletta.

Osakkeet Nasdaq Helsingissä

31.12.2019	Osake- ja äänimäärä		Osakevaihto 1-12/2019	
WRT1V	591 723 390		333 483 579	
1.1.-31.12.2019	Ylin	Alin	Keskikurssi ¹	Päätöskurssi
Osakekurssi	15,56	8,78	11,82	9,85
¹ Kaupankäyntimäärällä painotettu keskikurssi				
Markkina-arvo	31.12.2019		31.12.2018	
MEUR	5 828		8 222	
Ulkomaalaisomistus	31.12.2019		31.12.2018	
%	52,8		54,5	

Liputusilmoitukset

Wärtsilä sai tietoonsa seuraavat omistuksessa tapahtuneet muutokset vuonna 2019:

Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
22.2.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,94	5,35
26.2.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,07	5,42
22.3.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,82	5,38
26.4.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,02	5,18
3.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,95	5,18
7.5.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,00	5,23
10.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,98	5,23
21.5.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,02	5,16
24.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,97	5,16
31.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	Alle 5%	Alle 5%
11.6.2019	Fiskars Oyj Abp	Alle 5%	Alle 5%	Alle 5%

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Wärtsilän 7.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2018.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen jäseniksi valittiin Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto ja Markus Rauramo.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2019 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Osingonjako

Yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan osinkoa jaetaan 0,48 euroa/osake kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake jaettiin 18.3.2019. Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake jaettiin 27.9.2019.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Osakeantivaltuutus

Hallitus valtuutettiin päättämään uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta. Osakeannin suuruus on enintään 57.000.000 osaketta. Osakkeita voidaan laskea liikkeelle maksua vastaan tai maksutta. Osakkeita voidaan laskea liikkeelle suunnatulla annilla myös muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeantivaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 8.3.2018 antaman valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen.

Hallituksen järjestäytyminen

Hallitus valitsi yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajaksi Mikael Liliuksen ja varapuheenjohtajaksi Tom Johnstone. Hallitus päätti perustaa tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Hallitus valitsi keskuudestaan valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta: puheenjohtaja Markus Rauramo, Maarit Aarni-Sirviö, Risto Murto

Nimitysvaliokunta: puheenjohtaja Mikael Lilius, Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell, Risto Murto

Palkitsemisvaliokunta: puheenjohtaja Mikael Lilius, Maarit Aarni-Sirviö, Tom Johnstone

Wärtsilän näkymät

Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysynnän odotetaan tulevien 12 kuukauden aikana olevan jonkin verran alempi kuin edeltävien 12 kuukauden aikana. Liiketoiminnoittain tarkasteltuna odotukset ovat seuraavanlaiset:

- Wärtsilä Marine -liiketoiminnan näkymät ovat vaimeat. Alhaisten alustilauksmäärien odotetaan vaikuttavan laitteiden kysyntään.
- Wärtsilä Energy -liiketoiminnan näkymät ovat vaimeat. Vaikka laitteiden tilauskertymän odotetaan paranevan jonkin verran, markkinaolosuhteet ovat edelleen haastavat.

Wärtsilän tämänhetkisestä tilauskannasta on määrä toimittaa vuoden 2020 aikana 3.571 miljoonaa euroa (3.696), joka koostuu pääasiassa laitetoimituksista.

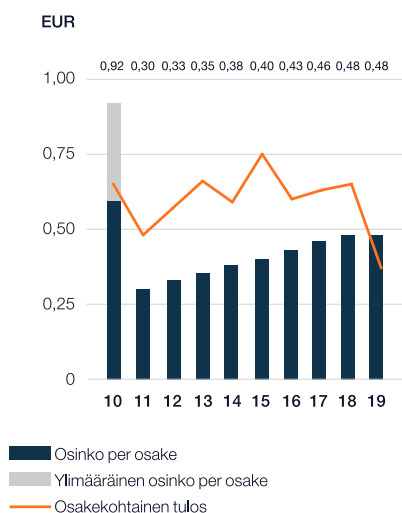
Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa, että tilivuodelta 2019 maksetaan osinkoa 0,48 euroa/osake. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 993.534.893,15 euroa, josta tilikauden voitto on 239.590.080,77 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 591.723.390 kappaletta. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 9.3.2020 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 16.3.2020.

Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan syyskuussa 2020. Osingon toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 8.9.2020 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 10.9.2020 ja osingon maksupäivä 17.9.2020.

Osinko

Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390 osakkeeseen. Vertailukausien 2010–2017 luvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Viisivuotiskatsaus

Wärtsilä esittää tietyjä taloudellisia tunnuslukuja, joita ei ole määritelty IFRS-standardissa. Vaihtoehtoiset tunnusluvut, kuten vertailukelpoinen liike-tulos, vertailukelpoinen oikaistu EBITA, liiketoiminnan rahavirta ja nettovelkaantumisaste, ovat johdon seuraamia ja käyttämiä tunnuslukuja heidän arvioidessaan yhtiön liiketoiminnan kehitystä ja taloudellisesta tilannetta. Tietty vaihtoehtoiset tunnusluvut, kuten vertailukelpoinen liike-tulos ja nettovelkaantumisaste, ovat myös Wärtsilän taloudellisen tuloksen tavoitteita. Vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat hyödyllistä tietoa pääomamarkkinoille.

Wärtsilän esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään IFRS-tunnusluvuista. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa osiossa Tunnuslukujen laskentakaavat.

		Oikaistu				
MEUR		2019	2018	2017*	2016	2015
Liikevaihto		5 170	5 174	4 911	4 801	5 029
josta Suomen ulkopuolella	%	98,5	98,9	97,7	97,5	97,8
Vienti Suomesta		1 933	2 145	1 953	1 804	1 936
Henkilöstö keskimäärin		19 110	18 899	17 866	18 332	18 565
josta Suomessa		3 868	3 766	3 521	3 482	3 580
Tilauskanta		5 878	6 166	5 100	4 696	4 882
Tietoja konsernin tuloslaskelmasta						
Poistot ja arvonalentumiset		180	130	134	138	124
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		-9	13	13	14	17
Vertailukelpoinen liike-tulos		457	577	576	583	612
prosentteina liikevaihdosta	%	8,8	11,2	11,7	12,1	12,2
Liike-tulos		362	543	538	532	587
prosentteina liikevaihdosta	%	7,0	10,5	11,0	11,1	11,7
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA		498	621	612	618	643
prosentteina liikevaihdosta	%	9,6	12,0	12,5	12,9	12,8
Rahoitustuotot ja -kulut		-47	-40	-47	-53	-34
Tulos ennen veroja		315	502	491	479	553
prosentteina liikevaihdosta	%	6,1	9,7	10,0	10,0	11,0
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		218	386	375	357	429
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-	-	-	-	22
Tilikauden nettotulos		218	386	375	357	451
prosentteina liikevaihdosta	%	4,2	7,5	7,6	7,4	9,0
Tietoja konsernin taseesta						
Pitkäaikaiset varat		2 518	2 369	2 285	2 116	2 215
Lyhytaikaiset varat		3 797	3 690	3 363	3 275	3 374
Myytävänä olevat omaisuuserät		82	-	-	-	-
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		2 396	2 418	2 352	2 288	2 201
Määräysvallattomien omistajien osuus		14	14	24	34	41
Korolliset velat		1 096	823	619	629	724
Korottomat velat		2 824	2 804	2 653	2 441	2 623
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		68	-	-	-	-
Oma pääoma ja velat yhteensä		6 398	6 059	5 648	5 391	5 589
Tietoja konsernin rahavirtalaskelmasta						
Liiketoiminnan rahavirta		232	470	430	613	255
Investointien rahavirta		-95	-240	-235	-126	-288
Rahoituksen rahavirta		-256	-118	-278	-339	-210
Bruttoinvestoinnit		122	306	255	146	346

prosentteina liikevaihdosta	%	2,4	5,9	5,2	3,0	6,9
Tutkimus- ja kehitysmenot		164	165	141	131	132
prosentteina liikevaihdosta	%	3,2	3,2	2,9	2,7	2,6
Osingonjako		284**	284	272	256	237
Tunnuslukuja						
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu***	EUR	0,37	0,65	0,63	0,60	0,75
Osinko/osake***	EUR	0,48**	0,48	0,46	0,43	0,40
Osinko/tulos	%	130,8**	73,7	70,8	72,8	53,3
Korkokate		7,7	10,8	11,8	18,6	15,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	11,5	18,1	18,5	17,1	21,0
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	9,0	16,1	16,0	15,6	20,2
Omavaraisuusaste	%	40,8	44,4	46,3	47,6	44,6
Nettovelkaantumisaste****		0,30	0,14	0,10	0,07	0,17
Oma pääoma/osake***	EUR	4,05	4,09	3,97	3,87	3,72
Nettokäyttöpääoma (WCAP)	EUR	732	581	563	490	543

* Vertailukauden 2017 luvut on oikaistu IFRS 15:n käyttöönoton seurauksena.

** Hallituksen esitys.

*** Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti (osakkeiden splittaus) nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een. Vertailukausien luvut on oikaistu tämän mukaisesti.

**** Sisältää myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät rahavarat.

Kvartaalitunnuslukuja

	Oikaistu								
MEUR	10–12/ 2019	7–9/ 2019	4–6/ 2019	1–3/ 2019	10–12/ 2018	7–9/ 2018	4–6/ 2018	1–3/ 2018	10–12/ 2017**
Tilaukset									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	951	705	936	922	1 031	1 009	1 027	877	
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	604	274	441	494	843	363	526	630	
Yhteensä	1 555	979	1 377	1 416	1 874	1 372	1 553	1 507	1 514
Tilaukset tilikauden lopussa									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	3 799	3 895	3 974	3 861	3 651	3 536	3 244	2 818	
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	2 079	2 399	2 496	2 469	2 515	2 382	2 660	2 672	
Yhteensä	5 878	6 294	6 470	6 330	6 166	5 918	5 904	5 490	5 100
Liikevaihto									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	1 020	776	801	733	831	680	685	619	
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	664	342	416	418	701	650	561	447	
Yhteensä	1 684	1 118	1 217	1 151	1 532	1 330	1 246	1 066	1 441
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista									
	-2	-6	-1		3	3	4	3	6
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA									
prosentteina liikevaihdosta	12,6	4,4	10,1	9,8	15,4	11,5	10,7	9,2	17,4
Poistot ja arvonalentumiset									
	-39	-58	-42	-41	-37	-31	-31	-30	-42

hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-10	-10	-10	-11	-11	-11	-11	-10	-10
Vertailukelpoinen liike-tulos	202	39	113	102	226	141	123	88	241
prosentteina liikevaihdosta	12,0	3,5	9,3	8,9	14,7	10,6	9,8	8,3	16,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-39	-28	-17	-11	-20		-12	-3	-19
Liike-tulos	164	11	96	91	206	141	111	85	222
prosentteina liikevaihdosta	9,7	1,0	7,9	7,9	13,4	10,6	8,9	8,0	15,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-11	-11	-13	-13	-12	-11	-8	-9	-10
Tulos ennen veroja	153		83	78	194	130	102	76	211
Tuloverot	-51	-5	-21	-19	-41	-29	-28	-19	-47
Tilikauden tulos	102	-5	62	59	153	101	75	57	165
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,17	-0,01	0,11	0,10	0,25	0,17	0,13	0,10	0,28
Bruttoinvestoinnit	44	24	32	23	48	26	194	37	79
osakkeet ja yrityshankinnat	2		4		-1		177	20	45
Liiketoiminnan rahavirta	295	-61	-37	35	349	122	41	-42	276
Nettokäyttöpääoma (WCAP) tilikauden lopussa	732	870	784	656	581	782	790	726	563
Henkilöstö tilikauden lopussa									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	13 460	13 530	13 598	13 467	13 582	13 727	13 609	12 618	
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	5 335	5 488	5 641	5 758	5 712	5 692	5 622	5 564	
Yhteensä	18 795	19 018	19 239	19 225	19 294	19 420	19 231	18 182	18 065

* Vertailukauden 2018 luvut segmenteille on oikaistu uuden organisaatorakenteen mukaiseksi.

** Vertailukauden 2017 luvut on oikaistu IFRS 15:n käyttöönnoton seurauksena.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut

oma pääoma ja velat – korottomat velat – varaukset, keskimäärin tilikauden aikana x 100

Oman pääoman tuotto (ROE)

tilikauden tulos

oma pääoma, keskimäärin tilikauden aikana x 100

Bruttoinvestoinnit

Sijoitukset osakkeisiin ja yrityshankintoihin + sijoitukset aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin

Korolliset nettovelat

Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat + pitkä- ja lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat – korolliset saamiset – rahavarat

Korkokate

tulos ennen veroja + poistot ja arvonalentumiset + korko- ja muut rahoituskulut

korko- ja muut rahoituskulut

Omavaraisuusaste

oma pääoma

oma pääoma ja velat – saadut ennakkomaksut

x 100

Nettovelkaantumisasaste

korolliset velat – rahavarat

oma pääoma

Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos

osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana

Oma pääoma/osake

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa

Osinko/osake

tilikaudelta jaettu osinko

osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa

Osinko/tulos

osinko/osake

tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

x 100

Efekttiivinen osinkotuotto

osinko/osake

oikaistu osakekurssi tilikauden lopussa

x 100

Hinta/voitto (P/E)

oikaistu osakekurssi tilikauden lopussa

tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

Hinta/osakekohtainen oma pääoma (P/BV)

oikaistu osakekurssi tilikauden lopussa

oma pääoma/osake

Nettokäyttöpääoma (WCAP)

(vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + verosaamiset + muut korottomat saamiset)

– (ostovelat + saadut ennakot + eläkevelvoitteet + varaukset + verovelat + muut korottomat velat – osingonmaksuvelka)

Tilaukanta

Asiakkaiden tekemien, mutta vielä toimittamattomien tilausten arvo. Palvelusopimusten osalta vain seuraavan 24 kuukauden odotettu liikevaihto sisältyy tilaukantaan.

Tilaukertymä

Tilikauden aikana vastaanotettujen tilausten kokonaismäärä, jotka toimitetaan joko kuluvana tilikautena tai sen jälkeen.

Liiketulos

Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – kulut – poistot ja arvonalentumiset +/- osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

Vertailukelpoinen oikaistu EBITA

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot

Vertailukelpoinen liiketulos

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Tietyt tuotot ja kulut esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä kun niillä on merkittävä vaikutus konsernin tuloslaskelmaan. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät muodostuvat uudelleenjärjestelyistä johtuvista tuotoista ja kuluista, jotka tähtäävät konsernin toiminnan kapasiteetin sopeuttamiseen. Niihin voi sisältyä myös muita tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuolella syntyneitä tuottoja ja kuluja, kuten arvonalentumisia, yrityshankintaan liittyviä kustannuksia, kolmansien osapuolten oikeudenkäynteihin liittyviä kirjattuja suorituksia tai aikaisemmin lopetettuihin liiketoimintoihin liittyviä ennakolimittomia velvoitteita.

Tilinpäätös

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

MEUR	2019	2018	Liite
Liikevaihto	5 170	5 174	<u>1</u> <u>5</u>
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	137	64	
Valmistus omaan käyttöön	18	14	
Liiketoiminnan muut tuotot	67	80	<u>6</u>
Materiaalit ja palvelut	-3 003	-2 852	<u>7</u>
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-1 260	-1 175	<u>8</u>
Poistot ja arvonalentumiset	-180	-130	<u>9</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-578	-648	<u>10</u>
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-9	13	<u>17</u>
Liiketulos	362	543	
prosentteina liikevaihdosta	7,0	10,5	
Rahoitustuotot	27	24	<u>11</u>
Rahoituskulut	-74	-65	<u>11</u>
Tulos ennen veroja	315	502	
Tuloverot	-97	-116	<u>12</u>
Tilikauden tulos	218	386	
Jakautuminen:			
emoyhtiön osakkeenomistajat	217	386	<u>13</u>
määräysvallattomat omistajat	1	1	
	218	386	
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):			
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,37	0,65	<u>13</u>

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Laaja tuloslaskelma

MEUR	2019	2018	Liite
Tilikauden tulos	218	386	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-20	-3	
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	5		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-16	-4	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot			
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	42	-23	
määräysvallattomien omistajien osuus		-1	
Osakkuus- ja yhteisyritysten osuus laajasta tuloksesta	-1	-1	
Rahavirran suojaukset			
arvonmuutokset	4	-17	26
siirretty tuloslaskelmaan	19	-8	
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset			
arvonmuutokset		3	
siirretty tuloslaskelmaan	-4	2	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, yhteensä	60	-45	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	45	-48	
Tilikauden laaja tulos yhteensä	263	338	
Laajan tuloksen jakautuminen:			
emoyhtiön osakkeenomistajat	262	338	
määräysvallattomat omistajat	1		
	263	338	

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Konsernin tase

MEUR	31.12.2019	31.12.2018	Liite
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	1 380	1 355	<u>14</u>
Aineettomat hyödykkeet	397	392	<u>14</u>
Aineelliset hyödykkeet	307	324	<u>15</u>
Käyttöoikeusomaisuuserät	185		<u>16</u>
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	42	66	<u>17</u>
Muut sijoitukset	18	16	<u>18</u>
Korolliset sijoitukset	1	3	<u>18</u>
Laskennalliset verosaamiset	155	129	<u>24</u>
Myyntisaamiset	19	49	<u>18</u>
Muut saamiset	15	34	<u>21</u>
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 518	2 369	
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 365	1 165	<u>19</u>
Myyntisaamiset	1 237	1 222	<u>18</u> <u>20</u>
Versaamiset	42	31	
Sopimukseen perustuvat varat	515	557	<u>20</u>
Muut saamiset	281	228	<u>21</u>
Rahavarat	358	487	<u>22</u> <u>23</u>
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 797	3 690	
Myytävänä olevat omaisuuserät	82		<u>4</u>
Varat yhteensä	6 398	6 059	
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Osakepääoma	336	336	<u>26</u>
Ylikurssirahasto	61	61	<u>26</u>
Muuntoerot	-114	-155	<u>26</u>
Arvonmuutosrahasto	-11	-31	<u>26</u>
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-55	-39	<u>25</u>
Kertyneet voittovarot	2 178	2 245	
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 396	2 418	
Määräysvallattomien omistajien osuus	14	14	
Oma pääoma yhteensä	2 410	2 432	
Velat			

Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat	997	748	18	23	28
Laskennalliset verovelat	83	99			24
Eläkevelvoitteet	155	149			25
Varaukset	45	54			27
Sopimukseen perustuvat velat	38	41			20
Muut velat	1	1			29
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 317	1 092			
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat	99	74	18	23	28
Varaukset	278	251			27
Ostovelat	624	596		18	28
Verovalat	100	81			
Sopimukseen perustuvat velat	880	888			20
Muut velat	622	645			29
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 603	2 535			
Velat yhteensä	3 920	3 627			
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	68				4
Oma pääoma ja velat yhteensä	6 398	6 059			

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

MEUR	2019	2018	Liite
Liiketoiminnan rahavirta:			
Tilikauden tulos	218	386	
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	180	130	<u>9</u>
Rahoitustuotot ja -kulut	47	39	<u>11</u>
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-15	-26	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	9	-13	<u>17</u>
Tuloverot	97	116	<u>12</u>
Muut oikaisut, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	3	-7	
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	540	625	
Käyttöpääoman muutos:			
Korottomien saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	9	-22	
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-213	-130	<u>19</u>
Korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	74	117	
Käyttöpääoman muutos	-130	-35	
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	410	589	
Rahoituserät ja verot:			
Korkotuotot	4	6	
Korkokulut	-13	-14	
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-27	-7	
Maksetut verot	-141	-104	
Rahoituserät ja verot	-178	-119	
Liiketoiminnan rahavirta	232	470	
Investointien rahavirta:			
Yrityshankinnat	-4	-191	<u>2</u>
Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin		-1	<u>17</u>
Muut sijoitukset	-2	-3	<u>18</u>
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-116	-110	<u>14</u> <u>15</u>
Osakepääoman alentaminen osakkuus- ja yhteisyrityksissä		13	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	25	11	<u>14</u> <u>15</u>
Tytäryhtiöosakkeiden myynnit	1	41	<u>3</u>
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+) ja muut muutokset		1	
Investointien rahavirta	-95	-240	
Rahavirta investointien jälkeen	137	230	
Rahoituksen rahavirta:			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	150	279	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-105	-84	<u>28</u>

Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	2	-4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-18	-35
Maksetut osingot	-284	-274
Rahoituksen rahavirta	-256	-118
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-119	112
Rahavarat tilikauden alussa	487	379
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-5
Rahavarat tilikauden lopussa*	369	487

* Rahavarat tilikauden lopussa sisältää myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät rahavarat.

Liitetiedot ovat osa tätä tiilinpäätöstä.

Laskelma oman pääoman muutoksista

MEUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallatto- mien omistajien osuus		Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuus- pohjaisen nettovelan uudelleen- määrittämi- sestä joh- tuvat erät	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2018	336	61	-132	-10	-38	2 135	2 352	24	2 376
Muuntoerot			-24				-24	-1	-25
Rahavirran suojaukset									
käyvän arvon nettomuutos verojen jälkeen				-14			-14		-14
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä				-6			-6		-6
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-3		-3		-3
Muut muutokset					3	-3			
Laajan tuloksen erät			-24	-20	-1	-3	-47	-1	-48
Tilikauden tulos						386	386	1	386
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-24	-20	-1	383	338		338
Liiketoimet omistajien kanssa									
maksetut osingot						-272	-272	-3	-275
määräysvallattomien omistajien sijoitukset myydyissä tytäryhtiöissä								-7	-7
Oma pääoma 31.12.2018	336	61	-155	-31	-39	2 245	2 418	14	2 432

MEUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallatto- mien omistajien osuus		Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuus- pohjaisen nettovelan uudelleen- määrittämi- sestä joh- tuvat erät	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2019	336	61	-155	-31	-39	2 245	2 418	14	2 432
Muuntoerot			41				41		41
Rahavirran suojaukset									
käyvän arvon nettomuutos verojen jälkeen				4			4		4
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä				16			16		16
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-16		-16		-16
Laajan tuloksen erät			41	20	-16		45		45
Tilikauden tulos						217	217	1	218
Tilikauden laaja tulos yhteensä			41	20	-16	217	262	1	263
Liiketoimet omistajien kanssa									
maksetut osingot						-284	-284	-1	-285
Oma pääoma 31.12.2019	336	61	-114	-11	-55	2 178	2 396	14	2 410

Lisätietoja osakepääomasta, ylikurssirahastosta, muuntoeroista ja arvomuutosrahastosta esitetään liitetiedossa 26. Oma pääoma.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Wärtsilä Oyj Abp on pörssinoteerattu suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Hiillilaiturinkuja 2, 00180 Helsinki. Wärtsilä Oyj Abp on Wärtsilä-konsernin emoyhtiö.

Wärtsilä on kansainvälisesti johtava älykkään teknologian ja kokonaislinkaariratkaisujen toimittaja merenkulku- ja energiamarkkinoilla. Wärtsilä maksimoi asiakkaiden alusten ja voimalaitosten ympäristötehokkuuden ja taloudellisuuden keskittymällä kestäviin innovaatioihin, data-analytiikkaan ja kokonaishyötysuhteeseen.

Vuonna 2019 Wärtsilän liikevaihto oli 5,2 miljardia euroa ja henkilöstömäärä noin 19.110. Yrityksellä on yli 200 toimipistettä yli 80 maassa eri puolilla maailmaa. Wärtsilän osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä.

Wärtsilä Oyj Abp:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 29.1.2020 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyistä standardeista ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulovaihteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, eläkejärjestelyistä aiheutuvia varoja ja velkoja, käyvän arvon suojaukseen tarkoitettuja suojauskohteita ja käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Luvut ovat miljoonia euroja lukuun ottamatta liitetä 32. Lähipiiritapahtumat ja liitetä 34. Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut, jotka on esitetty tuhansissa euroissa.

IFRS-standardimuutokset

Konserni otti vuonna 2019 käyttöön seuraavat IASB:n julkaisemat uudet ja muutetut standardit sekä uuden tulkinnan.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla) käsittelee vuokrasopimusten määrittelmää, kirjaamista, arvostamista sekä esitettäviä liitetietoja. IFRS 16 korvaa standardin IAS 17 Vuokrasopimukset.

Standardin IAS 17 mukaisesti ennen tilikautta 2019 kirjatut ja aktivoidut rahoitusleasingsopimukset on luokiteltu käyttöoikeusomaisuuseriksi ja vastaava vuokrasopimusvelka on kirjattu taseeseen. Vuokralleantajan kirjanpito pysyy standardissa IAS 17 esitetyn kaltaisena, ja vuokralleantaja luokittelee myös jatkossa sopimukset joko rahoitusleasingsopimuksiin tai muihin vuokrasopimuksiin.

IFRS 16:n mukaan kaikki vuokrasopimukset esitetään vuokralleantajan taseessa. Standardi edellyttää yhtiöitä kirjaamaan käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokravelat taseeseen. Nämä arvostetaan tulevien vuokranmaksujen nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehty poistot kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut. Vuokrasopimuksen määrittelmän mukaan siihen sisältyy yksilöity

omaisuuserä, joka on asiakkaan määräysvallassa määrätyn ajanjakson ajan. Taseeseen kirjaamiseen liittyvät helpotukset koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia. Vuokralleantajan kirjanpito pysyy standardissa IAS 17 esitetyn kaltaisena.

Wärtsilä-konsernin vuokrasopimukset koskevat lähinnä toimitiloja sekä joitakin kone- ja laitevuokrasopimuksia. Sovellettavien tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti konserni kirjaa vuokrasopimukset taseeseen vuokravelkoina ja käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokranmaksut esitetään velkojen takaisinmaksuina ja niihin liittyvinä korkokuluina. Vuokranmaksut esitetään rahoituksen rahavirrassa ja vuokriin liittyvät korot liiketoiminnan rahavirrassa. Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokranmaksut sekä muuttuvat vuokrat esitetään liiketoiminnan rahavirrassa.

Konserni sovelsi käyttöönnotossa yksinkertaistettua menettelytapaa. Konserni käyttää kahta standardin sallimaa helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia vuokrasopimuksia, joiden kesto on alle 12 kuukautta, sekä arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, jotka kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Konsernin laskelmien mukaan pääomitetun vuokravelan nettonykyarvo on 212 miljoonaa euroa:

MEUR	
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo 31.12.2018	284
Muuttuvat vuokrat	-23
Jäännösarvo	-3
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-15
Vielä alkamattomat vuokrasopimukset, joihin Wärtsilä on sitoutunut	-3
Vuokrasopimusvelan nimellisarvo 1.1.2019	240
Nykyarvo	212

Vuokrasopimusvelan nimellisarvo arvostetaan vuokranmaksujen nykyarvoon. Vuokranmaksut eivät sisällä muuttuvia vuokria. Muuttuvat vuokrat, joita ei sisällytetä vuokravelan alkuperäiseen arvoon, kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Vuokrakausi on vuokrasopimuksen ei-peruutettavissa oleva kausi sekä lisäksi jatko- tai irtisanomisoptio, jos vuokralleottaja tulee kohtuullisen todennäköisesti käyttämään jatko-option. Keinotekoisien lyhytaikaisten vuokrasopimusten ja toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokrakaudet määritellään johdon tekemien realististen arvioiden perusteella. Siirtymävaiheessa vuokranmaksut diskontattiin konsernin lisäluoton korolla. Lisäluoton korkoina käytettiin asiaankuuluvien pankkienvälisten korkojen ja konsernin lainasalkun keskimarginaalin summaa, ja ne ovat valuuttakohtaisia.

Konserni kirjasi siirtymähetkellä 213 miljoonan euron suuruisen käyttöoikeusomaisuuserän, 169 miljoonan euron pitkäaikaisen ja 43 miljoonan euron lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan. Vuokrasopimuksista aiheutuvat vuokratulot vähenivät vuonna 2019 noin 54 miljoonalla eurolla ja korkokulut kasvoivat noin 5 miljoonalla eurolla. Tilikauden 2019 kokonaispoistokulut kasvoivat tuloslaskelmassa 49 miljoonalla eurolla käyttöoikeusomaisuuserän poistojen johdosta. Vertailulukuja ei ole oikaistu.

Lyhennetty tase

MEUR	31.12.2018	IFRS 16 -oikaisu	1.1.2019
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1 747		1 747
Aineelliset hyödykkeet	324	-2	321
Käyttöoikeusomaisuuserät		215	215
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	66		66
Muut sijoitukset	16		16
Laskennalliset verosaamiset	129		129

Muut saamiset	86		86
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 369	213	2 581
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 165		1 165
Muut saamiset	2 038		2 038
Rahavarat	487		487
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 690	-1	3 690
Varat yhteensä	6 059	212	6 271
Oma pääoma			
Osakepääoma	336		336
Muu oma pääoma	2 082		2 082
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 418		2 418
Määräysvallattomien omistajien osuus	14		14
Oma pääoma yhteensä	2 432		2 432
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	748	169	917
Laskennalliset verovelat	99		99
Muut velat	245		245
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 092	169	1 261
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	74	43	117
Muut velat	2 461		2 461
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 535	43	2 578
Velat yhteensä	3 627	212	3 839
Oma pääoma ja velat yhteensä	6 059	212	6 271

IAS 28:n muutokset: Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia sovelletaan pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joihin ei sovelleta pääomaosuusmenetelmää. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 19:n muutos: Järjestelyjen muutos, supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos selventää kirjanpitoikäisyyttä, kun järjestelyjen muutos tai supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen tapahtuu raportointikauden aikana. Muutoksessa määritellään, että kun järjestelyjen muutos tai supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen tapahtuu vuotuisen raportointikauden aikana, yhtiön on käytettävä päivitettyjä oletuksia palvelukustannuksen ja nettokoron määrittämiseksi. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset **IFRS 9:ään: Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus - muutokset muuttavat IFRS 9:n olemassa olevia irtisanomisoikeuksiin liittyviä vaatimuksia, jotta kyseiset erät voidaan kirjata jaksotettuun hankintamenuun (tai liiketoimintamallista riippuen muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon) myös negatiivisen korvauksen

maksamisen tilanteessa. Ilman muutosta nämä rahoitusvarat olisi arvostettava tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Tulkinta koskee tuloverojen kirjanpitokäsittelyä, kun verokohtelu sisältää epävarmuutta, joka vaikuttaa IAS 12:n soveltamiseen. Pääasiallinen kysymys koskee sitä, hyväksyykö veroviranomainen konsernin valitseman verokohtelun. Tätä arvioitaessa oletus on, että veroviranomaisilla on käytettävissään kaikki olennaiset tiedot esitetyn verokohtelun arviointia varten. Tulkinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin 2015-2017: Vuosittaiset parannukset sisältävät pieniä muutoksia neljään standardiin. Parannuksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Johdon harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää yrityksen johdolta harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin, kuten ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymisajankohtana, on mahdollista, että toteumat poikkeavat näistä arvioista.

Wärtsilän johdon harkintaan perustuvia arvioita ja oletuksia edellyttäviä olennaisimpia eriä ovat: myyntituottojen tuloutus erityisesti pitkäaikaisten hankkeiden ja sopimusten osalta, arvonalentumistestauksessa käytetyt oletukset, saamisten ja varastojen arvostaminen, vuokrasopimusten pituuden määrittelyssä käytetty harkinta, määrätyissä eläke-etuusvelvoitteissa käytettävät arviot ja oletukset, takuuvarausten ja muiden juridisia riskejä tai epävarmoja veroseuraamuksia koskevien varausten kirjaaminen. Lisäksi liiketoimintojen yhdistämisten kirjanpitokäsittely voi vaatia merkittävää johdon harkintaa.

Asiakassopimuksiin liittyvien maksujen saamisen todennäköisyyden arvioiminen edellyttää harkintaa, ja se voi vaikuttaa tulojen kirjaamisen ajankohtaan ja määrään.

Tiettyjen hankkeiden sekä pitkäaikaisten sopimusten tuotot tuloutetaan panokseen perustuvalla menetelmällä, kun hankkeen tai sopimuksen lopputulos pystytään luotettavasti määrittämään. Edistyminen ja kannattavuus perustuvat johdon arvioihin, jotka edellyttävät merkittävää harkintaa valmiusasteesta, kokonaiskustannuksista ja hankkeen valmistusajankohdasta. Arvioita tarkistetaan säännöllisesti. Kirjattuja myyntituottoja ja kustannuksia oikaistaan projektin aikana, kun oletuksia koko projektin lopputulemasta päivitetään. Oletusten muutokset liittyvät ensisijaisesti hankkeen tai sopimuksen aikataulujen, toimitusten laajuuden, teknologian, kustannusten sekä mahdollisten muiden tekijöiden muutoksiin.

Sen arvioiminen, onko kyse projektin sopimusvelvoitteista erotettavista erillisistä tavaroista ja palveluista, edellyttää harkintaa ja sillä voi olla vaikutusta tuottojen kirjaamisen ajankohtaan ja määrään.

Projektiliiketoiminnassa sopimuksiin liittyy yleensä erilaisia harkinnanvaraisia elementtejä. Johto arvioi uudelleen kunakin raportointikauden päättymispäivänä transaktion hinnan, mikä edellyttää merkittävää harkintaa, koska tämä vaikuttaa tuoton kirjaamisajankohtaan. Myös saamisten arvostamiseen liittyy arvioita, jotka liittyvät lähinnä saamisten todennäköisyyteen.

Harkinnan käyttöä edellyttää myös sen arvioiminen, käsitelläänkö saman asiakkaan kanssa solmittuja erilaisia sopimuksia yhtenä sopimuksena, koska tämä edellyttää arviota siitä, onko sopimukset neuvoteltu yhdessä tai liittyvätkö ne muulla tavoin toisiinsa. Tuoton kirjaamisen ajankohta ja määrä voivat vaihdella riippuen siitä, käsitelläänkö kahta sopimusta erikseen vai yhtenä sopimuksena.

Takuuvaraus kirjataan myyntituoton tuloutuksen yhteydessä. Varaus perustuu kokemuseräiseen tietoon tulevien ja nykyisten reklamaatiokustannusten hoitamiseen tarvittavan takuuvarauksen tasosta. Tuotteisiin voi sisältyä uutta, monimutkaista teknologiaa, mikä osaltaan vaikuttaa kyseisiin arvioihin ja voi johtaa siihen, etteivät aiemmin tehdyt varaukset aina ole riittäviä.

Liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpito-käsittely saattaa edellyttää arvioita hankittujen varallisuuserien käyvästä arvosta ja toteutuneiden ehdollisten vastikkeiden määrästä. Lisäksi liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään käyttöarvon muodossa kaikille rahavirtaa tuottaville yksiköille vähintään vuosittain tai useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Käyttöarvon määrittämisessä käytetään arvioita tulevasta markkinakehityksestä, kuten kasvua ja kannattavuutta sekä muita olennaisia tekijöitä. Vaikutuksiltaan merkittävimpiä arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat myynnin kasvu markkina-alueella, liiketulos, omaisuuserien taloudellinen vaikutusaika, tulevat investointitarpeet sekä diskonttokorko. Näiden oletusten muutokset voivat olennaisesti vaikuttaa arvioituihin tulevaisuudessa kertyviin rahavirtoihin.

Konserni on vastaajana eräissä varsinaisesta liiketoiminnasta syntyneissä oikeudenkäynneissä. Tällaiseen prosessiin liittyvä varaus kirjataan, mikäli epäsuotuisa tulos on todennäköinen ja tappio voidaan määrittää kohtuullisella varmuudella. Lopullinen tulos voi poiketa näistä arvioista.

Arviot verovelosta ja -saamisista liittyvät pääasiassa käynnissä olevien verotarkastusten arvioituihin lopputuloksiin sekä verotuksen tappioihin liittyvien laskennallisten verosaamisten arvostamiseen. Käyttämättömistä verotuksen tappioista ja muista väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen verosaaminen vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että syntyy verotettavaa tuloa.

Etuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteiden määrän arvioiminen perustuu vakuutusmatemaattisiin arvioihin koskien mm. tulevia palkankorotuksia, diskonttauskorkoja ja rahastoitujen varojen tuottoja. Näiden oletusten muutokset voivat olennaisesti vaikuttaa eläkevelvoitteisiin ja eläkekuluihin.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Wärtsilä Oyj Abp:n sekä kaikki ne tytäryhtiöt, jotka ovat konsernin määräysvallassa. Konsernilla on määräysvalta yhtiöön silloin, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa. Kun konsernilla ei ole enemmistöä ääni- tai muista vastaavista oikeuksista, konserni ottaa huomioon kaikki asianmukaiset tosiseikat ja olosuhteet, mukaan lukien sopimusjärjestelyt, äänioikeudet ja mahdolliset äänioikeudet, arvioidessaan, onko sillä määräysvaltaa yhtiöön. Konserni arvioi määräysvaltansa yhtiöön uudelleen, jos tosiseikat ja olosuhteet viittaavat siihen, että määräysvallan osatekijöissä on tapahtunut muutoksia.

Liiketoimintojen yhdistäminen

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Tällöin luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Konsernin lisätessä omistussuuttaan sellaisessa yhtiössä, jossa Wärtsilällä on jo ollut määräysvalta, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai siihen määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina, ylittää konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vähintään vuosittain. Hankintameno sisältää mahdolliset käypään arvoon arvostetut luovutetut varat. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi kausille, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan, lukuun ottamatta vieraan- tai omanpääomaneitojen arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryhtykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Määräysvallattomien omistajien osuus erotetaan tilikauden tuloksesta sekä laajasta tuloksesta. Konsernin taseessa määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään omassa pääomassa.

Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi määritelty ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon kunkin tilikauden viimeisenä päivänä, ja tästä aiheutuva tappio tai voitto kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi määriteltyä ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen.

Hyperinflaatiosta kärsivissä maissa toimivien tytäryhtiöiden taloudelliset tiedot oikaistaan standardin IAS 29 mukaisesti silloin, kun hyperinflaation vaikutusta konsernitilinpäätökseen pidetään olennaisena.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta merkitsee yleensä sitä, että konsernilla on 20–50% yrityksen äänivallasta.

Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteinen määräysvalta perustuu osapuolten väliseen sopimukseen.

Konsernin osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä huomattavan vaikutusvallan tai yhteisen määräysvallan saamisesta lähtien sen päättymiseen saakka. Sijoitukset osakkuusyrityksiin kirjataan aluksi hankintameno, ja hankintameno kasvaa tai vähenee osakkuusyrityksen nettovaroissa hankintapäivän jälkeen tapahtuvien muutosten perusteella suhteutettuna konsernin omistusosuuteen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista on esitetty konsernin tuloslaskelmassa omana eränään ennen liike tulosta rivillä Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista. Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Wärtsilän osuus hankintapäivän jälkeen kertyneistä oman pääoman eristä sisältyy konsernin omaan pääomaan. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää kyseisen sijoituksen hankintamenon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon. Kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei tämän jälkeen huomioida, ellei konsernilla ole muita osakkuus- tai yhteisyrityksiin liittyviä velvoitteita.

Osakkuus- ja yhteisyritysten konsernitilinpäätökseen yhdistämisestä johtuvat valuuttakurssimuutokset, jotka kirjataan omaan pääomaan, ilmoitetaan tuloslaskelmassa osana voittoa tai tappiota, kun omistusosuus muuttuu.

Pitkäaikaiset myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuihin toimintoihin liittyvät varat ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoja vastaavan määrän odotetaan kertyvän ensisijaisesti myynnistä sen sijaan, että ne kertyisivät jatkuvan käytön seurauksena. Luokittelu myytävänä olevaksi edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä: myynnin on oltava erittäin todennäköinen, omaisuuserän on oltava nykyisessä kunnossaan välittömästi myytävissä tavanomaisin ehdoin, johdon on oltava sitoutunut omaisuuserän myyntiin ja myynnin voidaan odottaa toteutuvan vuoden sisällä luokittelusta.

Ennen kuin omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmään kuuluvat varat ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, niiden kirjanpitoarvot määritetään niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokittelupäivästä alkaen myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät on arvostettava kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuneilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Samalla poistot ja hankintamenon jaksotukset on lopetettava. Lopetetulla toiminnolla tarkoitetaan sellaista yhteisön osaa, joka on luovutettu tai luokiteltu myytävänä olevaksi. Lisäksi se joko edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan edelleenmyyntitarkoituksessa.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omalla rivillään konsernin tuloslaskelmassa ja vertailukauden luvut on oikaistu asianmukaisesti. Myytävänä olevat omaisuuserät esitetään omalla rivillään konsernin taseessa vertailukauden lukuja oikaisematta.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutassa ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on Wärtsilä Oyj Abp:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaaiset tytäryhtiöt

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmien ja laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi kunkin vuosineljänneksen keskipäivää käyttäen ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssin mukaan. Tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuttaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuttamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränä omissa pääomassa. Ulkomaisten yksiköiden hankinnoista syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurssia käyttäen. Kun ulkomainen tytäryhtiö myydään, tytäryhtiöön liittyvät omaan pääomaan kirjatut kertyneet kurssimuutokset kirjataan myyntihetkellä tuloslaskelmaan osana voittoa tai tappiota.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Saamiset ja velat muunnetaan käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssia. Liiketoimintaan liittyvistä saamisista ja veloista syntyvät kurssierot kirjataan niitä vastaavien tuloslaskelman erien oikaisuksi, ja ne sisältyvät liiketulokseen. Rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät kurssierot esitetään tuloslaskelman rahoituserissä pois lukien sellaisista pitkäaikaisista lainoista syntyvät kurssierot, jotka ovat osa konsernin tytäryhtiön tekemää nettosijoitusta. Ne kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa.

Liikevaihto ja myynnin tuloutusperiaatteet

Tuotot on esitetty nettona, josta on vähennetty välilliset verot, sopimussakot ja alennukset. Tuotot kirjataan, kun tavaroiden hallinta tai palvelu luovutetaan asiakkaalle, siihen määrään, jonka konserni arvioi olevansa oikeutettu saamaan kyseisten tavaroiden ja palveluiden luovutuksesta. Transaktion hintaan saattaa sisältyä erilaisia elementtejä, kuten sopimussakkoja, suoritusbonuksia ja alennuksia. Raportointipäivään mennessä kirjattu tuotto kuvastaa Wärtsilän tuottaman palvelun arvoa asiakkaalle.

Asiakassopimuksista saadut tuotot ovat peräisin neljästä eri tulotyyppistä. Kaikkia tulotyyppisiä esiintyy molemmissa raportoivissa segmenteissä: Wärtsilä Marine- ja Wärtsilä Energy -liiketoiminnoissa.

Tuotemyynnit koostuvat varaosien ja standardilaitteistojen myynneistä, joista tuotot kirjataan sillä hetkellä, kun tuotteiden hallinta luovutetaan asiakkaalle, yleensä tavaroiden toimittamisen yhteydessä. Tuotemyyntisopimukset sisältävät pääasiassa yhden suoritusvelvoitteen.

Tavarat ja palvelut -tyyppiset tulot liittyvät lyhytaikaisiin palvelusuorituksiin, joihin sisältyy palvelun ja laitteiden yhdistelmän toimittaminen. Tuotto kirjataan sillä hetkellä, kun palvelu suoritetaan. Tavarat ja palvelut -tyyppiset sopimukset sisältävät pääasiassa yhden suoritusvelvoitteen.

Projektit sisältävät lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset projektit. Sopimusehdoista ja projektin kestosta riippuen tuotto kirjataan tietyllä hetkellä tai ajan kuluessa. Tuotot, jotka liittyvät Marine-liiketoiminnan pitkäaikaisiin projekteihin, kuten kaasu- ja kaasuratkaisujen toimittamissopimukset, integroitujen ratkaisujen projektit, laivojen suunnittelu, sekä Energy-liiketoiminnan standardisopimukset, kirjataan ajan kuluessa. Tuotot räätälöidyistä laitetöistä tuloutetaan yhtenä ajankohtana sekä Marine- että Energy-liiketoiminnassa. Projektisopimuksiin kuuluu pääasiassa yksi suoritusvelvoite, mutta tietyissä olosuhteissa ne voivat sisältää useita suoritusvelvoitteita merenkulkutoimialalla, kun sopimus sisältää useiden yksikköjen toimituksen.

Pitkäaikaisiin sopimuksiin sisältyvät pitkäaikaiset operointi- ja huoltosopimukset, joista tuotot kirjataan ajan kuluessa. Tähän tulotyyppiin kuuluvaan sopimukseen sisältyy yleensä yksi suoritusvelvoite kutakin toimitusta kohden.

Asiakassopimukset sisältävät usein Wärtsilän Yleisten ehtojen mukaisia takuita, joita pidetään osana asiakkaalle annettua lupautta. Laajat takuut tai takuut, jotka asiakas on vapaaehtoisesti ostanut, on ilmoitettu erillisinä suoritusvelvoitteina.

Ajan kuluessa kirjattavat tuotot arvostetaan panokseen perustuvalla menetelmällä (syntyneiden menojen perusteella arvioitu edistyminen), kun sopimuksen lopputulos voidaan luotettavasti arvioida. Kun lopputulosta ei pystytä luotettavasti määrittämään, aiheutuneet kulut rasittavat sen tilikauden tulosta, jolloin ne syntyvät, mutta tulot kirjataan vain siltä osin kuin yhtiö saa todellisten kustannusten määrää vastaavia tuloja. Kaikki tappiot kirjataan kuluiksi välittömästi. Jos tavaroiden ja palveluiden tuotot kirjataan tiettyä hetkenä, tämä hetki määräytyy sen mukaan, milloin hallinta luovutetaan asiakkaalle. Hallinnan luovutus perustuu pääasiassa riskien ja palkkioiden siirtymiseen toimitusehdon mukaisesti.

Jos saman asiakkaan kanssa on lyhyen aikavälin kuluessa solmittu useita sopimuksia, arvioidaan sopimuksia yhdessä.

Konserni soveltaa asiakassopimuksiin liittyvien merkittävien rahoituskomponenttien osalta IFRS 15.63:n mukaista käytännön soveltamista. Jos sopimuksessa sovittujen maksujen ja asiakkaalle luvattujen tavaroiden tai palvelun luovutuksen välinen aika on korkeintaan yksi vuosi, mahdollisen merkittävän rahoituskomponentin osalta ei tehdä oikaisua.

Konserni soveltaa myös IFRS 15.94:ssä esitettyä käytännön soveltamista, jonka mukaan yritys voi kirjata kuluiksi sopimuksen hankkimisesta syntyvät lisäkustannukset, jos omaisuuserän poistoaika, jonka yritys olisi kirjannut, on korkeintaan yksi vuosi. Wärtsilälle ei ole syntynyt mitään sellaisia sopimuksen hankkimiseen liittyviä kuluja, jotka olisi kirjattava varallisuuseräksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkkeet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat kiinteät maksut kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, johon ne kohdistuvat. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkesäätiöille tai eläkevakuutusyhtiöille. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt voivat olla rahastoimattomia, kokonaan rahastoimattomia tai osittain rahastoimattomia. Etuuspohjaisten järjestelyjen velvoitteiden nykyarvo on määritetty kustakin järjestelystä erikseen ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvalla vakuutusmatemaattisella menetelmällä. Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon tilikauden viimeisenä päivänä.

Vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä muut uudelleenarvostukset kirjataan muihin laajan tuloslaskelman eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Työsuoritukseen perustuvana menona kirjataan tilikauden työsuorituksella ansaitun etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nykyarvo. Etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä syntyvä korkokustannus perustuu arvostuksessa käytettyyn diskonttokorkoon. Työsuoritukseen perustuva kustannus raportoidaan työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa ja korkokustannukset rahoituskuluissa. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen laskennan suorittavat hyväksytyt vakuutusmatemaatikot.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen lisäksi Wärtsilällä on muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia, jotka esitetään erillään etuuspohjaisista eläkkeistä. Kaikki muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet kirjataan kuten etuuspohjaiset eläkkeet veloitteena varojen käypään arvoon. Pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien muutokset on esitetty konsernin tuloslaskelmalla.

Osakeperusteiset maksut

Yhtiön bonusohjelma, joka on sidottu yhtiön osakkeen arvon kehitykseen ennalta määrättyä ajanjaksona, arvostetaan raportointipäivän osakkeen käypään arvoon ja kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan bonusohjelman juoksuaikana. Bonukselle asetetaan yläraja. Kun bonusohjelma loppuu ja työssäoloehto täyttyy, bonus maksetaan käteisenä ja/tai osakkeina.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä muodostuva liikearvo on jäännöserä, joka syntyy vähennettäessä hankintamenosta hankkijaosapuolen osuus hankitun kohteen käypään arvoon arvostetusta nettovarallisuudesta hankintapäivänä. Hankintameno arvostetaan kokonaisuudessaan käypään arvoon sisältäen myös mahdollisen aikaisemman omistuksen hankinnan kohteessa.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jonka aikana ne syntyvät. Kehittämismenot aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa konsernille taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja täyttää kirjaamiskriteerit, mukaan lukien tekninen ja taloudellinen käyttökelpoisuus. Tällaiset projektit liittyvät uusien tai olennaisesti parannettujen tuotteiden tai tuotantoprosessien kehittämiseen. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Aktivoidut kehittämismenot sekä kehitystoiminnan koneet ja laitteet kirjataan tasapoistoina kuluiksi vaikutusajanaan, joka on 5–10 vuotta. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tutkimus- ja kehitystoimintaan saadut julkiset avustukset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Aktivointuihin tuotekehitysmenoihin liittyvät tuet netotetaan hankintamenoon.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti, ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Wärtsilän muita aineettomia hyödykkeitä ovat patentit, lisenssit, ohjelmistot, asiakassuhteet ja muut siirrettävissä olevat teollisoikeudet. Nämä arvostetaan hankintamenoon, poikkeuksena liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöidyt aineettomat hyödykkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten.

Muut aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluiksi niiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Määräaikaan sidotuista aineettomista hyödykkeistä kirjataan poistot sopimuskauden kuluessa. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöidyt aineettomat hyödykkeet poistetaan niiden oletetun toimitusajan tai taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Muiden aineettomien hyödykkeiden ohjeelliset poistoajat ovat:

- ohjelmistot 3–7 vuotta
- tutkimus- ja kehittämismenot 5–10 vuotta

- muut aineettomat hyödykkeet 5–20 vuotta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti. Hankintamenon jaksotukset on lopetettava, kun omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi.

Aineettomien hyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Aineelliset hyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintameno sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Saadut avustukset kirjataan hankintamenon vähennyksinä. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Ne vieraan pääoman menot, jotka johtuvat välittömästi ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi, ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Säännöllisin määräajoin suoritettavista suurista ja perinpohjaisista tarkastuksista tai kunnossapidosta johtuvat menot käsitellään investointeina, ja ne kirjataan poistoina kuluiksi vaikutusaikanaan. Tavanomaiset kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluiksi, kun ne toteutuvat.

Konsernin soveltamat poistoajat perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

- rakennukset 10–40 vuotta
- koneet ja laitteet 5–20 vuotta
- muut aineelliset hyödykkeet 3–10 vuotta.

Varallisuuserät poistetaan tasapoistoina niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti. Poistot on lopetettava, kun omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi.

Aineellisten hyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot muihin liiketoiminnan kuluihin.

Vuokrasopimukset

Konsernin aktivoidut vuokrasopimukset koskevat lähinnä toimistotiloja sekä joitakin ajoneuvo-, tuotantolaitteisto- ja kone- ja laitevuokrasopimuksia. Rakennuksia koskevien vuokrasopimusten kesto on keskimäärin noin 8 vuotta ja koneita ja laitteita koskevien vuokrasopimusten keskimäärin noin 4 vuotta. Konserni kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan vuokrasopimuksen alkaessa. Sopimuksen määrittely vuokrasopimukseksi riippuu siitä, onko Wärtsilällä oikeus kontrolloida vuokraamansa hyödykkeen käyttöä sopimuksen voimassaoloajan ajan.

Standardin IFRS 16 mukaisesti määritelty käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon sen alkamisajankohtana. Käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoon sisällytetään vuokrasopimusvelan alkuperäisen

arvostuksen mukainen määrä, sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä suoritettut vuokranmaksut (vähennettyinä mahdollisilla saaduilla vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla), mahdolliset vuokralleottajalle syntyneet alkuvaiheen välittömät menot sekä arvio menoista, jotka aiheutuvat kohdeomaisuuserän purkamisesta ja poistamisesta, sen sijaintipaikan ennallistamisesta tai kohdeomaisuuserän ennallistamisesta vuokrasopimuksen ehtojen mukaiseen kuntoon, elleivät kyseiset kustannukset aiheudu vaihto-omaisuuden valmistamisesta.

Vuokrasopimusvelan alkuperäinen nimellisarvo on vuokratena suoritettavien maksujen nykyarvo. Vuokranmaksuihin sisältyvät kiinteät vuokrat, jäännösarvotakuiden perusteella todennäköisesti maksettavat määrät, kohtuullisen varmasti käytettävien jatkamisoptioiden hinta sekä vuokrasopimuksen irtisanomisesta johtuvat sanktiot, jos vuokratkaudessa on otettu huomioon, että vuokralleottaja käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption. Vuokranmaksut diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korolla, jos kyseinen korko on määriteltävissä. Muussa tapauksessa käytetään vuokralleottajan lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkoina käytetään asiaankuuluvien pankkienvälisen korkojen ja konsernin lainasalkun keskimarginaalin summaa, ja ne ovat valuuttakohtaisia.

Vuokranmaksut eivät sisällä mahdollisia muuttuvia vuokria. Muuttuvat vuokrat, joita ei sisällytetä vuokrasopimusvelan alkuperäiseen arvoon, kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Vuokratkausi on vuokrasopimuksen ei-peruutettavissa oleva kausi sekä lisäksi jatko- tai irtisanomisoptio, jos vuokralleottaja tulee kohtuullisen todennäköisesti käyttämään jatko-option. Vuokrasopimusten vuokratkaudet määritellään etenkin irtisanomis- ja osto-option sisältävien sekä toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten kohdalla johdon tekemien realististen arvioiden perusteella.

Alkuperäisen arvostuksen jälkeen, käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alkuperäiseen arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdyt poistot kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut. Vuokrasopimusvelat arvostetaan alkuperäisiin arvoihin vähennettynä vuokranmaksujen pääoman osuudella.

Vuokranmaksut esitetään velkojen takaisinmaksuina ja niihin liittyvinä korkokuluina. Vuokranmaksut esitetään rahoituksen rahavirrassa ja vuokriin liittyvät korot liiketoiminnan rahavirrassa. Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokranmaksut sekä muuttuvat vuokrat esitetään liiketoiminnan rahavirrassa.

Sopimuksissa voi yhdistyä toimittajaosapuolen erilaisia velvoitteita, jotka saattavat olla vuokrasopimuskomponenteista koostuva yhdistelmä tai vuokrasopimuskomponenteista ja muista kuin vuokrasopimuskomponenteista koostuva yhdistelmä. Vuokrasopimuskomponentit ja muut komponentit kirjataan erikseen, ja vastike kohdistetaan eri komponenteille suhteellisten erillishintojen perusteella.

Vuokrasopimuskomponentit ja muut komponentit erotetaan. Jos komponenttien erottaminen ei ole mahdollista, vuokrasopimukseen kuulumattoman komponentin kirjanpidollisessa käsittelyssä käytetään harkintaa. Valintaa siitä, erotetaanko vuokrasopimukseen kuulumaton komponentti vai ei, sovelletaan koko omaisuuserään.

Vuokrasopimusten muutokset voivat johtaa olemassa olevien käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen oikaisuun. Vuokrasopimuksen muutoksesta tai irtisanomisesta syntyvät voitot tai tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Konserni soveltaa kahta käytettävissä olevaa poikkeusta. Nämä liittyvät joko lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin, joiden vuokratkausi on korkeintaan 12 kuukautta, tai vähäarvoisiin omaisuuseriin, jotka kirjataan kuluiksi muihin liiketoiminnan kuluihin.

Omaisuuserien arvonalentumiset

Liikearvo

Rahavirtaa tuottaviin yksiköihin kohdistuvan liikearvon tasearvoa tarkastellaan vähintään vuosittain tai useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan liikearvosta kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Mahdollisen arvonalentumisen määrittämiseksi konsernin omaisuus jaetaan pienimpiin mahdollisiin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin, jotka ovat pääosin riippumattomia muista yksiköistä ja joiden rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Liikearvon käyttöarvo perustuu kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa oleviin arvioituihin tuleviin diskontattuihin nettorahavirtoihin. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmalla liiketoiminnan muihin kuluihin. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Omaisuuserien tasearvoa tarkastellaan vähintään vuosittain tai useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä, jota verrataan omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi.

Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu aiempi arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Merkittävissä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä tulevista rahavirroista. Hankitut aineettomat hyödykkeet koostuvat yleensä teknologiasta, asiakassuhteista ja tavaramerkeistä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Aineet ja tarvikkeet arvostetaan painotettua keskihintaa käyttäen. Valmiiden tuotteiden hankintameno sisältyy välittömien hankinta- ja valmistuskustannusten lisäksi osuus hankinnan ja valmistuksen yleiskustannuksista. Keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältyvät välittömät työvoima- ja materiaalikustannukset sekä osuus valmistuksen ja hankinnan yleiskustannuksista, kun tuotteiden hallinta ei ole vielä siirtynyt asiakkaalle.

Epäkurantista ja liiallisesta varastosta johtuva vaihto-omaisuuden arvonalennuksen määrä perustuu johdon parhaaseen arvioon tilinpäätöspäivänä. Arvio pohjautuu analyysiin vaihto-omaisuuden vanhentumisesta, kiertonopeudesta ja rakenteesta verrattuna ennakoituun tulevaan käyttöön.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan ensimmäistä kertaa kirjattaessa seuraaviin arvostukseen liittyviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä muihin laajan tuloksen eriin käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu niiden rahavirtaominaisuuksiin ja hallintaan käytettäviin liiketoimintamalleihin ja kirjataan arvopäivänä.

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Konsernin jaksotettuun hankintamenoan arvostettavia rahoitusvaroja ovat muun muassa korolliset sijoitukset, muut saamiset ja myyntisaamiset, jotka arvostetaan odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä arvonalentumistappioilla. Luottoriskin kohoamista arvioidaan jaksotettuun hankintamenoan kirjattavien sijoitusten ja muiden saamisten osalta tilinpäätöspäivänä. Sovellettava menetelmä määritetään luottoriskin mahdollisen kohoamisen perusteella. Kun merkittävää luottoriskin kohoamista ei ole, luottotappioiden arvioitu määrä perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin.

Myyntisaamisten ja panokseen perustuvan menetelmän mukaisesti ajan kuluessa tuloutettujen saamisten osalta käytetään yksinkertaistettua mallia, jossa luottotappioiden arvioitu määrä perustuu saamisten eliniän odotettuihin luottotappioihin. Panokseen perustuvan menetelmän mukaisesti ajan kuluessa tuloutettujen saamiset katetaan yleensä asiakkailta saaduilla ennakkomaksuilla, joten eliniän odotettujen luottotappioiden mallia sovelletaan pääasiassa myyntisaamisiin. Esimerkkejä arvonalentumiseen johtavista tapahtumista ovat velallisen vakavat taloudelliset ongelmat ja velallisen todennäköinen konkurssi tai muu taloudellinen järjestely.

Konserni voi myydä myyntisaamisten jakamattomia osuuksia sekä jatkuvasti että kertaluonteisesti rahoitusyhtiöille. Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois konsernin taseesta, kun ostaja on suorittanut maksun myyntisaamisista ja kun kaikki omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Jos myyntisaamiseen liittyvä omistajuus, riski ja hallintaoikeus eivät ole siirtyneet, kirjataan tällaiset saamiset takaisin konsernin taseeseen kauden lopussa.

Korolliset sijoitukset kirjataan jaksotettuun hankintamenoan, ja niihin kuuluvat lainat ja saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne syntyvät, kun konserni antaa lainaa tai toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin saamisiin, ellei kyse on eristä, joiden maturiteetti on lyhyempi kuin 12 kuukautta raportointipäivästä lukien. Tällaiset erät luokitellaan lyhytaikaisiin saamisiin.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista rahavaroista. Muut lyhytaikaiset rahavarat ovat lyhytaikaisia likvidejä sijoituksia, joiden arvo vaihtelee vähäisessä määrin ja joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankintahetkestä. Käteisvarat ja vaadittaessa nostettavissa olevat pankkitalletukset on arvostettu jaksotettuun hankintamenoan. Muut käteis-sijoitukset arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon lukuun ottamatta sijoituksia yritystodistuksiin, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan. Konsernin cash pool -tileihin liittyvät luotot sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset, jotka eivät sisälly suojauslaskentaan, ja muut sijoitukset.

Muihin sijoituksiin luetaan Wärtsilän sijoitukset muihin yrityksiin (sekä noteeratut että noteeraamattomat osakkeet), ja ne luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon, joka perustuu niiden pörssikurssiin. Liiketoimintaan liittyvien osakeomistusten käyvän arvon muutoksista ja myynnistä aiheutuvat voitot ja tappiot sekä arvonalentumistappiot sisältyvät liikeluokkaan. Muiden osakkeiden käyvän arvon muutoksista ja myynnistä aiheutuvat voitot ja tappiot sekä arvonalentumistappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ryhmään kuuluvat myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja jotka eivät ole takaussopimuksia sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset sekä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konsernilla ole aikomusta luopua sijoituksesta 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Muut lyhytaikaiset käteissijoitukset arvostetaan käypään arvoon, lukuun ottamatta sijoituksia yritystodistuksiin, jotka kirjataan jaksotettuun hankintamenoon.

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat sisältävät johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat kirjataan aluksi ja luokitellaan myöhemmin joko jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin kun velka on lakannut olemasta, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat

Jaksotettuun hankintamenoon kirjatut rahoitusvelat sisältävät muun muassa osto- ja muut velat, lainat ja lainannostot.

Konsernin ottamat lainat sisältyvät jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Ne arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Lainan korot jaksotetaan tulosvaikutteisesti efektiivisen koron menetelmällä velan juoksuajalle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Wärtsilä-konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset arvostetaan aluksi taseessa käypään arvoon ja sittemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon.

Käypään arvoon arvostamisesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla.

Myynteihin ja ostoihin liittyviä ulkomaan valuutan määräisiä rahavirtoja suojataan valuuttatermiineillä tai -optioilla. Tiettyihin valuuttatermiineihin sovelletaan suojauslaskentaa. Suojauksesta johtuvan voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti tilikauden aikana. Valuuttatermiinit arvostetaan raportointikauden päättymispäivän termiinkursseihin ja valuuttaoptiot raportointikauden päättymispäivän markkina-arvoihin.

Lisäksi Wärtsilä suojaa korkoriskin johdannaisilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset

Sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot, jotka johtuvat käypien arvojen muutoksista sellaisissa johdannaissopimuksissa, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, jonka aikana ne syntyvät.

Tähän ryhmään kuuluvat Wärtsilä-konsernin lainasalkun suojaamiseen käytetyt korkosuojausjoukot. Korkosuojausten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla niihin liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen.

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin arvostettavat johdannaiset

Suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaisten tehollinen osuus arvostetaan käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin.

Kun johdannaiseen sovelletaan suojauslaskentaa, konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskinhallintatavoitteen ja siihen sovelletun strategian. Tämän prosessin kautta suojausinstrumentti kytketään siihen liittyviin varoihin ja velkoihin, ennakoituihin liiketapahtumiin tai sitoviin sopimuksiin. Konserni dokumentoi myös jatkuvan arvionsa suojauksen tehokkuudesta johdannaisten käyvän arvon sekä suojatun rahavirran tai tulevan tapahtuman muutosten välillä.

Tulevien rahavirtojen suojaukseen käytettyjen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja ne esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa, mikäli suojaus on tehokas. Muiden laajan tuloksen erien kautta johdannaisiin liittyvään arvonmuutosrahastoon kertynyt voitto tai tappio esitetään samalla tilikaudella kuin suojattuihin velvoitteisiin tai ennusteisiin liittyvät tapahtumat, esimerkiksi myynnin tai ostojen oikaisuna. Suojauksesta johtuvan voiton tai tappion tehon osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti tilikauden aikana. Korkoerosta johtuvat valuuttatermiinien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit on luokiteltu seuraavan käyvän arvon hierarkian mukaisesti: instrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta (taso 1), instrumentit, joille on olemassa muu havainnoitavissa oleva suora tai epäsuora hinta kuin noteerattu tason 1 mukainen hinta (taso 2) ja instrumentit, joille ei löydy havainnoitavissa olevaa markkinahintaa (taso 3). Näihin käypään arvoon arvostettaviin instrumentteihin kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvät noteeratut osakesijoitukset.

Sopimukseen perustuvat varat ja velat

Sopimukseen perustuvat varat ja velat sisältävät asiakkaisiin liittyvät varat ja velat.

Kun tavaroiden tai palveluiden hallinta siirretään asiakkaalle ennen kuin asiakas maksaa vastikkeen, saaminen kirjataan sopimukseen liittyviksi saamisiksi. Sopimussaamiset käsittävät oikeuden tulevaisuudessa saatavaan vastikkeeseen.

Kun asiakas maksaa vastikkeen etukäteen tai vastike erääntyy maksettavaksi ennen kuin sopimuksen mukainen suoritusvelvollisuus täytetään, etukäteen saatu määrä esitetään sopimusvelkana. Sopimusvelat kirjataan tuotoiksi, kun konserni suorittaa sopimuksen mukaisen suorituksen.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen silloin, kun konsernilla on jonkin aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen olemassa oleva velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen, ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Konsernin varaukset voivat liittyä mm. takuukustannuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin, projektien ennakoituihin tappioihin ja uudelleenjärjestelyihin. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä.

Toimitettuihin tuotteisiin liittyvät arvioidut takuukustannukset käsitellään varauksena, jonka suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon aiemmin toteutuneista takuukustannuksista.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun uudelleenjärjestelysuunnitelma on hyväksytty ja toimeenpano aloitettu tai asianosaiselle henkilöstölle on kerrottu järjestelyn ehdoista. Suunnitelmassa tulee olla yksilöity, mitä toimintoja ja henkilöstöä se koskee, mikä on sen toteuttamisaikataulu ja -kustannukset.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää konserniyhtiöiden tilikauden verotettavasta tuloksesta paikallisten säännösten mukaan lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutoksen. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Tuloveropositoiden arvioinnilla pyritään tunnistamaan tilanteet, joihin liittyy verosäännösten tulkintaan liittyvää epävarmuutta. Epävarmoin veropositioihin liittyvät varaukset kirjataan, kun pidetään todennäköisenä, että veroviranomaiset eivät tule hyväksymään positioita. Kirjattu varaus perustuu arvioon veroviranomaisille maksettavien lopullisten verojen määrästä.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pääsääntöisesti kaikista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen raportointikauden päättymispäivänä voimassa olevia verokantoja. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen täysimääräisinä ja laskennalliset verosaamiset arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruusena.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan nettona, kun lain mukaan voidaan kirjata lyhytaikaiset verosaamiset ja lyhytaikaiset verovelat nettona ja kun laskennalliset tuloverosaamiset ja -velat liittyvät saman veroviranomaisen määräämään tuloveroon tai saman verovelvollisyhtiön tai eri verovelvollisyhtiöiden tuloveroihin silloin, kun tarkoitus on käsitellä veroeriä nettona.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamat osingot vähennetään voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta yhtiökokouksen päätöksen jälkeen. Maksamattomat osingot esitetään velkana konsernitilinpäätöksessä.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Vuonna 2020 konserni soveltaa seuraavia IASB:n julkaisemia muutettuja standardeja.

Muutokset standardiin **IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutosten tarkoituksena on auttaa yhteisöjä määrittämään, onko hankintaa käsiteltävä liiketoiminnan yhdistämisenä vai omaisuuden hankintana. Muutokset selventävät liiketoiminnan määritelmiä, poistavat vaatimuksen arviolle, pystyvätkö markkinaosapuolet korvaamaan puuttuvia panoksia tai prosesseja, rajaavat liiketoiminnan ja tuotosten määritelmiä ja lisäävät ohjeistusta auttamaan yhtiöitä sen arvioimisessa, milloin hankinnan kohde on itsenäinen prosessi. Standardiin lisätään myös valinnainen käyvän arvon keskittymisen testi. Muutoksilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset standardeihin **IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen** ja **IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Muutoksilla yhdenmukaistetaan ja selvennetään olennaisuuden määritelmää IFRS-standardeissa. Muutokset selventävät, että olennaisuus riippuu tiedon luonteesta tai laajuudesta tai molemmista. Muutoksilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset standardeihin **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen ja IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset tuovat tiettyjä viitekorkouudistukseen liittyviä helpotuksia. Helpotukset koskevat suojauslaskentaa, ja niiden vaikutuksena viitekorkouudistuksen ei tulisi yleensä aiheuttaa suojauslaskennan lopettamista. Suojauksen tehoton osuus tulee jatkossakin kirjata tuloslaskelmaan. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konserni ennakoi ottavansa käyttöön seuraavan uuden IASB:n määrittelemän standardin vuoden 2020 jälkeen.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset* (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 17 koskee kaikenlaisia vakuutus sopimuksia (ensivakuutukset ja jälleenvakuutus) riippumatta vakuutuksenantajan tyypistä sekä tiettyjä takuita ja rahoitusinstrumentteja, joissa on harkinnanvaraisia osallistumisominaisuuksia. Yleisenä tavoitteena on yhdenmukaistaa vakuutus sopimusten kirjanpito käsittelyä. Konserni arvioi standardin vaikutuksia parhaillaan.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2019.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmentti-informaatio

Wärtsilän segmentti-informaatio koostuu 1.1.2019 alkaen kahdesta yhtiön pääasiallisten markkinoiden mukaan järjestetystä liiketoiminta-alueesta, Wärtsilä Marine -liiketoiminnasta ja Wärtsilä Energy -liiketoiminnasta. Nämä liiketoiminnot sisältävät sekä uuslaitemyynnin että palveluliiketoiminnan omilla markkinoillaan. Uusi organisaatorakenne mahdollistaa nopeamman kasvun sekä Smart Marine ja Smart Energy -strategioiden nopeamman toteutuksen. Laitetoimitusten ja palveluiden yhdistäminen tuottaa asiakkaalle lisäarvoa vahvistamalla keskittymistämme täydellisiin elinkaariratkaisuihin, jotka on räätälöity yksilöllisiin tarpeisiin. Wärtsilä Marine Business ja Wärtsilä Energy Business ovat Wärtsilän toiminta- ja raportointisegmentit.

Wärtsilän ylin operatiivinen päätöksentekijä (CODM, Chief Operating Decision Maker) on yhtiön toimitusjohtaja, joka on samalla konsernijohtaja. Häntä tukee johtoryhmä ja joissain tapauksissa myös yhtiön hallitus.

Wärtsilä Marine -liiketoiminnalla ja Wärtsilä Energy -liiketoiminnalla on omat johtajansa sekä johtoryhmänsä. Liiketoiminta-alueet toimittavat erilliset taloustiedot CODM:lle päätöksenteon tueksi. Wärtsilän raportoitava segmentti-informaatio perustuu näihin sisäisiin raporteihin. Segmentti-informaatio raportoidaan liiketuloksen tarkkuudella, koska sen alaisia erä ei enää kohdisteta segmenteille. CODM käyttää vertailukelpoista liiketulosta myös suorituskyvyn mittaamiseen sekä segmentti- että konsernitason. Varat ja velat arvostetaan konsernitason, eikä niitä kohdisteta segmenteille.

Segmenttien välistä sisäistä myyntiä ei raportoida johdon raporteissa, vaan liikevaihto ja myynnin kustannukset kirjataan suoraan asiaankuuluvalla asiakkaalle ja projektille. Epäsuorat kustannukset ja hallintokulut kohdistetaan asiaankuuluvalla segmentille pääasiassa liikevaihdon ja henkilöstömäärän mukaan. Konsernin johdon näkemyksen mukaan nämä kohdistusperiaatteet heijastavat parhaiten kunkin segmentin todellisia kustannuksia. Kohdistusperiaatteet tarkistetaan säännöllisin väliajoin.

Wärtsilä Energy -liiketoiminta

Wärtsilä Energy -liiketoiminta johtaa muutosta kohti pelkästään uusiutuviin energianlähteisiin nojaavaa tulevaisuutta. Wärtsilä auttaa asiakkaitaan vapauttamaan energiamurrokseen kytkeytyvän lisäarvon optimoimalla heidän energijärjestelmänsä ja takaamalla heidän laitteidensa ja laitostensa käytettävyyden pitkälle tulevaisuuteen. Wärtsilän tarjonta sisältää joustavat voimalaitokset, energian hallinta- ja varastointijärjestelmät sekä koko elinkaaren ajan hyötysuhdetta parantavat ja tietyn suorituskyvyn takaavat palvelut.

Wärtsilän kolme tärkeintä asiakassegmenttiä energiamarkkinoilla ovat sähköyhtiöt, itsenäiset sähköntuottajat ja teollisuusasiakkaat. Wärtsilän energiaratkaisujen sovelluksia ovat esimerkiksi peruskuormatuotanto, varakapasiteetti verkon luotettavuuden takaamiseksi, kulutushuippujen kattaminen ja kuorman mukainen tuotanto sekä tuuli- ja aurinkovoiman integrointi. Wärtsilä tarjoaa asiakkailleen syvällistä energijärjestelmien asiantuntemusta, täysin integroidun laitteiston ja ohjelmistot sekä lisäarvoa tuottavat elinkaari palvelut.

Wärtsilä Marine -liiketoiminta

Wärtsilän tavoitteena on johtaa alan muutosta kohti älykäästä merenkulun ekosysteemiä. Merenkulkualan sekä öljy- ja kaasusektorin innovatiivisten tuotteiden, integroitujen ratkaisujen ja elinkaari palveluiden johtavana tuottajana Wärtsilä Marine pyrkii tuottamaan asiakkailleen uudenlaista lisäarvoa liitettävyyden, digitalisaation ja älykkään teknologian avulla. Wärtsilä tarjoaa meri-, prosessointi- ja alusratkaisuja tukenaan laaja palveluvalikoima, joka kattaa vara-osatoimitukset, asiakastoimintojen optimoinnin, suorituskykytarkuiden tarjoamisen sekä kyberturvallisuuspalvelut ja -tuen.

Wärtsilä Marine -liiketoiminta koostuu seuraavista tuotteista ja palveluista:

Marine power solutions

- Voimalähde
- Voimansiirto
- Propulsio
- Pakokaasujen käsittely

Processing solutions

- Veden- ja jätteenkäsittely
- Merenkulun ja maalla sijaitsevien sovellusten kaasuratkaisut

Voyage solutions

- Automaatio, navigointi ja viestintä
- Simulaatio ja koulutusratkaisut
- Laivojen operointiratkaisut
- Laivaliikenteen ohjauksen ratkaisut
- Erikoistuotteet
- Viihdejärjestelmät

Wärtsilällä on merenkulkuasiakkaita kaikilla suurimmilla alussegmenteillä, kuten perinteiset kauppalaivat, kaasutankkerit, risteilyalukset ja matkustajalaivat, laivastot ja erikoisalukset. Öljy- ja kaasuteollisuudessa Wärtsilä palvelee aktiivisesti offshore-laitoksia ja niihin liittyviä aluksia sekä maalla sijaitsevia kaasulaitoksia. Wärtsilän asiakaskunta koostuu laivanvarustamoista, telakoista ja laivojen liikennöitsijöistä.

Wärtsilä Marine -liiketoiminnassa rikkipesureiden jälkiasennusprojektien tilauskertymä ja liikevaihto on siirretty huollosta uuslaitetoimintaan. Vertailukauden luvut on oikaistu vastaavasti.

MEUR	2019	2018
Liikevaihto		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	3 330	2 815
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	1 840	2 359
Yhteensä	5 170	5 174
Poistot ja arvonalentumiset		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	-147	-102
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	-33	-28
Yhteensä	-180	-130
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	-9	13
Yhteensä	-9	13
Liiketulos		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	237	349
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	125	194
Yhteensä	362	543
Liiketulos prosentteina liikevaihdosta (%)		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	7,1	12,4
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	6,8	8,2
Yhteensä	7,0	10,5
Vertailukelpoinen liiketulos		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	305	380
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	152	197
Yhteensä	457	577
Vertailukelpoinen liiketulos prosentteina liikevaihdosta (%)		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	9,1	13,5
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	8,3	8,4
Yhteensä	8,8	11,2

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Wärtsilä esittää tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja, joita ei ole määritelty IFRS-standardeissa. Vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat johdon seuraamia ja käyttämiä tunnuslukuja heidän arvioidessaan yhtiön liiketoiminnan kehitystä ja taloudellisesta tilannetta. Vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat hyödyllistä tietoa myös pääomamarkkinoille.

Wärtsilän esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään IFRS-tunnuslukuista. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa osiossa Tunnuslukujen laskentakaavat.

Wärtsilä julkistaa tiettyjä vertailukelpoisia tunnuslukuja kausien vertailtavuuden parantamiseksi. Tiedot tuotot ja kulut esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä, kun niillä on merkittävä vaikutus konsernin tuloslaskelmaan. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuvat tuloista ja kuluista,

jotka johtuvat Wärtsilän toiminnan kapasiteetin sopeuttamiseen tähtäävistä uudelleenjärjestelytoimista. Ne voivat myös sisältää muita tuottoja ja kuluja, jotka eivät liity Wärtsilän normaaliin liiketoimintaan kuten arvonalentumistappiota, yrityshankintoihin liittyviä kuluja, kolmansien osapuolten kanssa käydyn oikeudenkäynnin seurauksena kirjattuja kuluja tai odottamattomia velkoja lopetetuista toiminnoista.

Täsmäytyslaskelma vertailukelpoisesta liikeloksesta liikelokseen on esitetty alla olevassa taulukossa:

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	2019	2018
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	498	621
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-41	-43
Vertailukelpoinen liikelos	457	577
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:		
Uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut		
Henkilöstön vähentämiseen liittyvät kulut	-31	-8
Arvonalentumiset ja alaskirjaukset	-23	-19
Muut uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ja muuttokulut	-17	-2
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Arvonalentumiset ja alaskirjaukset	-13	
Korvaukset oikeudenkäyntien tuloksena	-6	
Yrityshankintoihin liittyvät kulut		-6
Muut	-4	
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-95	-35
Liikelos	362	543

Konsernitason tiedot

Segmenttitietojen lisäksi Wärtsilä raportoi molempien segmenttien yhteenlasketun palveluliikevaihdon ja tilauskertymän.

Wärtsilän maantieteelliset raportointialueet ovat edelleen Suomi, muu Eurooppa, Aasia, Amerikka ja muut. Liikevaihto ja pitkäaikainen omaisuus on maantieteellisissä tiedoissa jaettu asiakkaiden mukaan. Pitkäaikainen omaisuus koostuu liikearvosta, aineettomasta omaisuudesta, aineellisista hyödykkeistä, käyttöoikeusomaisuuseristä sekä sijoituksista osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Maantieteellinen informaatio

Tilikausilla 1.1.–31.12.2019 ja 1.1.–31.12.2018 Wärtsilällä ei ole ollut yksittäisiä merkittäviä asiakkaita eikä maita. Myynti Yhdysvaltoihin oli 11% (14) ja myynti Kiinaan 11% (7) kokonaisliikevaihdosta.

	2019		2018	
MEUR	Liikevaihto	Pitkäaikaiset varat	Liikevaihto	Pitkäaikaiset varat
Suomi	78	324	56	242
Muu Eurooppa	1 612	1 595	1 429	1 534
Aasia	1 968	114	1 867	90

Amerikka	1 098	271	1 245	266
Muut	414	7	577	5
Yhteensä	5 170	2 310	5 174	2 137

Huoltotoimintainformaatio

MEUR	2019	2018
Liikevaihto		
Marine, huoltotoiminta	1 639	1 577
Energy, huoltotoiminta	863	842
Yhteensä	2 502	2 419

2. Yrityshankinnat

Yrityshankinnat 2019

Ships Electronic Services Ltd

Toukokuussa Wärtsilä hankki 100% brittiläisen Ships Electronic Services Ltd:sta ("SES"), joka erikoistuu pääasiassa kaupallisten ja vapaa-ajan alusten navigointi- ja viestintäelektroniikkaan sekä asennukseen, huoltoon ja korjauspalveluihin. SES:n liikevaihto oli noin 10 miljoonaa puntaa, ja yhtiön henkilöstömäärä oli 47. Yrityskaupan arvo oli 3,2 miljoonaa puntaa.

Kauppasumma ja kaupan vaikutus tilikauden tulokseen eivät olleet merkittäviä.

Yrityshankinnat 2018

Transas-konserni

Toukokuussa Wärtsilä hankki 100% Transasista, jonka pääkonttori sijaitsee Iso-Britanniassa.

Transas on kansainvälisesti johtava merenkulun navigointiratkaisujen toimittaja, jonka valikoima sisältää täydellisiä komentosiltaratkaisuja, digituotteita ja kartoja. Yritys on markkinajohtaja myös merenkulun simulointi- ja koulutuspalveluissa, laivaliikenteen ohjauksessa, valvonnassa ja tukipalveluissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti määrät Transasista maksetusta vastikkeesta, yrityshankinnan rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Kokonaisvastike	MEUR
Hankintameno	183
Kokonaishankintameno	183

Yrityshankinnan rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	183
Hankitut rahavarat	-12
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	171

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	66
Aineelliset hyödykkeet	2
Vaihto-omaisuus	8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	50
Laskennalliset verosaamiset	2
Rahavarat	12
Varat yhteensä	140

Varaukset	3
Korolliset velat	29
Ostovelat ja muut velat	39
Laskennallinen verovelka	13
Varaukset ja velat yhteensä	83

Nettovarallisuus yhteensä	57
----------------------------------	-----------

Liikearvo	113
------------------	------------

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo hankintahetkellä (mukaan lukien teknologia, asiakassuhteet ja tavaramerkit) on yhteensä 55 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 50 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

113 milj. euron liikearvo heijastaa osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa digitaalisissa merenkulun ratkaisuihin ja palveluihin. Yrityshankinnalla Wärtsilä ottaa merkittävän askeleen pyrkimyksessään kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Transas tukee myös lupausta uudistaa alaa disruptiivisesti: luomalla ekosysteemin, jossa digiyhteydet läpäisevät koko toimitusketjun turvallisilla ja älykkäillä pilvipohjaisilla sovelluksilla.

Vuonna 2018 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnasta aiheutuvia kustannuksia 3 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro forma

Jos yrityshankinta olisi toteutunut 1.1.2018, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 5.213 milj. euroa. Hankinnan vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisu hankintapäivänä olisivat samat, jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2018.

Muut yrityshankinnat

Helmikuussa Wärtsilä hankki 100% Trident B.V.:stä ja LOCK-N-STITCH Inc.:istä. Lokakuussa Wärtsilä hankki 100% Burriel Navarro, S.L.:stä.

Trident B.V. on hollantilainen, veden alla tapahtuvaan laivojen huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistunut yritys. Yrityshankinnan avulla Wärtsilä pystyy rakentamaan omaa osaamistaan ja hyödyntämään palvelutuotteidensa synergioita vahvistaen näin markkina-asemaansa.

LOCK-N-STITCH Inc. on amerikkalainen tekniikan alan yritys, joks palvelee asiakkaita meri- ja energiasektoreilla sekä muilla aloilla. Yritys on erikoistunut valurautakorjauksiin. Yrityshankinta vahvistaa Wärtsilän palveluportfoliota asiakkaille, joiden käytössä on useita tuotemerkkejä.

Burriel Navarro, S.L tekee veden alla tapahtuvaa huoltoa Espanjan keskeisissä satamissa. Yrityshankinta tukee Wärtsilän veden alla tapahtuvaan huollon kasvua ja laajentaa yhtiön läsnäoloa Euroopan markkinoilla.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti määrät maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Kokonaisvastike	MEUR
Hankintameno	27
Kokonaishankintameno	27

Yrityshankintojen rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	23
Ehdollinen vastike	4
Hankitut rahavarat	-1
Yrityshankintojen rahavirtavaikutus yhteensä	26

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkillä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	10
Aineelliset hyödykkeet	2
Vaihto-omaisuus	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	6
Rahavarat	1
Varat yhteensä	19

Ostovelat ja muut velat	4
Laskennallinen verovelka	3
Varaukset ja velat yhteensä	6

Nettovarallisuus yhteensä	13
---------------------------	----

Liikearvo	13
-----------	----

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo hankintahetkillä (mukaan lukien teknologia, asiakassuhteet ja tavaramerkit) on yhteensä 10 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 6 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

13 milj. euron liikearvo heijastaa vedenalaisten palvelujen osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa.

Vuonna 2018 konsernin tulokseen ei sisälly merkittäviä yrityshankinnoista aiheutuvia kustannuksia. Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro forma

Jos yrityshankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2018, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 5.176 milj. euroa. Hankintojen vaikutus konsernin liike tulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liike tulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivinä olisivat samat, jos hankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2018.

3. Yritysmyynnit

Yritysmyynnit 2019

Vuonna 2019 ei tehty yritysmyyntejä.

Yritysmyynnit 2018

Pumppuliiketoiminnan myynti

31.10.2018 Wärtsilä myi pumppuliiketoimintansa pohjoismaiselle sijoitusyhtiölle Solix Groupille. Wärtsilä Pumps on kuulunut Wärtsilä Marine Solutions -organisaatioon siitä asti, kun yhtiö osti Hamworthyn vuonna 2012. Pumppuliiketoiminnan liikevaihto oli noin 50 milj. euroa vuonna 2017. Wärtsilä sai kaupasta 45 milj. euroa, jonka lisäksi konsernin taseeseen kirjattiin kauppahintasaatava 20 milj. euroa pitkäaikaisiin muihin saamisiin vuonna 2018. Liiketoiminnan myynnistä on kirjattu 27 milj. euron myyntivoitto liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Muut myynnit

20.10.2018 Wärtsilä myi enemmistöosuutensa Wärtsilä Yuchai Engine Co. Ltd:stä. Kauppasumma ja kaupan vaikutus tilikauden tulokseen eivät olleet merkittäviä.

4. Myytävänä olevat omaisuuserät

Joulukuussa Wärtsilä ilmoitti myyvänsä omistamansa Wärtsilä ELAC Nautik GmbH:n (ELAC Nautik) osakkeet Iso-Britannian pörssiin listatulle Cohort plc:lle. ELAC Nautikin painopisteenä markkinoilla ovat kaikuuotaimet, mukaan lukien ääniliuotaimet, vedenalaiset viestintäjärjestelmät sekä kaikujärjestelmät pienille ja keskikokoisille asevoimien sukellusveneille.

Smart Marine Ecosystem -konseptinsa kautta Wärtsilä johtaa meriteollisuuden siirtymistä uuteen aikakauteen, jolle on ominaista korkea tehokkuus, parannettu turvallisuus ja merkittävä ympäristövastuu. Tämä on Marine -liiketoiminnan ydinstrategia, ja koska ELAC Nautik -liiketoiminnalla ei ole selkeää synergistä yhteyttä Wärtsilän Smart Marine -toimintaan merenkulkusektorin uudistamisessa, liiketoimintavaliokoomaa mukautetaan sisältämään ne kasvualat, jotka voivat edistää tätä muutosta.

Lisäksi Wärtsilä on aloittanut valmistelut, jotka tähtäävät viihdejärjestelmä-liiketoiminnan myyntiin. Myös se on luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi.

Myytävänä olevat omaisuuserät kuuluvat Wärtsilä Marine -liiketoimintasegmenttiin ja ne on arvostettu kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon, kumpi näistä on alempi.

Kaupat edellyttävät hyväksyntöjä, ja ne odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2020 alkupuolella.

Tase-erät

MEUR	31.12.2019
Aineelliset hyödykkeet	3
Käyttöoikeusomaisuuserät	4
Laskennalliset verosaamiset	8

Vaihto-omaisuus	18
Muut saamiset, lyhytaikaiset	39
Rahavarat	11
Myytävänä olevat omaisuuserät	82
Korolliset velat, pitkäaikaiset	4
Laskennalliset verovelat	8
Muut velat, pitkäaikaiset	8
Muut velat, lyhytaikaiset	47
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	68
Nettovarat	14

5. Myyntituottojen jaottelu

Asiakassopimuksista johtuvia myyntituottoja kirjataan sekä ajan kuluessa että yhtenä ajankohtana seuraaviin tulotyyppeihin jaoteltuna.

Liikevaihto tulotyypeittäin

MEUR	2019	2018
Tuotteet		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	846	765
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	338	380
Yhteensä	1 184	1 145
Tuotteet ja palvelut		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	509	469
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	93	88
Yhteensä	603	557
Projektit		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	1 786	1 377
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	1 113	1 615
Yhteensä	2 899	2 992
Pitkäaikaiset sopimukset		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	189	204
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	296	276
Yhteensä	484	480
Yhteensä	5 170	5 174

Suoritevelvoitteiden täyttämisen ajoittuminen

MEUR	2019	2018
Yhtenä ajankohtana		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	2 622	2 210
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	1 105	1 531
Yhteensä	3 728	3 740
Ajan kuluessa		
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	708	606
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	735	828
Yhteensä	1 442	1 434
Yhteensä	5 170	5 174

Tuotemyynti pitää sisällään varaosien ja standardilaitteiden myynnin. Näiden kohdalla myyntituotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle, tyypillisesti tuotteiden toimitushetkellä.

Tuotteet ja palvelut -tulotyyppi pitää sisällään lyhytaikaisen kenttähuoltotyön, eli palvelun ja laitteen yhdistelmän toimituksen. Tuloutus tapahtuu yhtenä ajankohtana, kun palvelu on suoritettu.

Projektit sisältävät lyhyt- ja pitkäaikaisia projekteja. Sopimusehdoista ja projektin kestosta riippuen tuloutus tapahtuu joko yhtenä ajankohtana tai ajan kuluessa. Tuotot pitkäaikaisista projekteista, kuten pitkäaikaishankkeista, integroiduista ratkaisuksista, laivan suunnitteluista ja voimalaratkaisuista, tuloutetaan ajan kuluessa. Tuotot räätälöidyistä tuotetoimituksista tuloutetaan yhtenä ajankohtana.

Pitkäaikaiset sopimukset sisältävät pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset, jotka tuloutetaan ajan kuluessa.

6. Liiketoiminnan muut tuotot

MEUR	2019	2018
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	15	32
Julkiset avustukset	8	7
Romun myyntituotot	3	3
Sivutuotteiden myyntituotot	2	2
Vuokratulot	1	
Tilausten peruutuksiin liittyvät tuotot*	2	10
Vakuutuskorvaukset	9	4
Muut	27	24
Yhteensä	67	80

* Tilausten peruutuksiin liittyvät kulut ovat vastaavilla kulutileillä.

7. Materiaalit ja palvelut

MEUR	2019	2018
Ostot tilikauden aikana	-1 723	-1 598
Varastojen muutos	7	40
Ulkopuoliset palvelut	-1 287	-1 294
Yhteensä	-3 003	-2 852

8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

MEUR	2019	2018
Palkat ja palkkiot	1 028	954
Eläkekulut		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	12	7
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	74	71
Muut henkilösivukulut	146	142
Yhteensä	1 260	1 175

Lisätietoja johdon palkitsemisesta liitetiedossa 32. Lähipiiritapahtumat.

Pitkäaikaiset palkitsemisjärjestelmät

Palkkoihin ja palkkioihin sisältyy 4 milj. euroa kuluja osakeperusteisista pitkäaikaisista palkitsemisjärjestelmistä (edellisenä vuonna positiivinen tulosvaikutus 21 milj. euroa). Tilikauden 2019 lopussa Wärtsilällä oli voimassa kolme pitkäaikaista palkitsemisjärjestelmää. Kyseiset palkitsemisjärjestelmät perustuvat osakkeen markkina-arvon kehitykseen ennalta määrätyllä aikavälillä. Palkkiolle on asetettu yläraja ja se suoritetaan käteisenä (2017–2019 ja 2018–2020 ohjelmat) tai osakkeina (2019–2021 ohjelma) palkitsemisjärjestelmän loputtua työssäoloehdon täyttyminen huomioiden. Johtoryhmän jäsenten tulee hankkia Wärtsilän osakkeita 50%:lla saamistaan nettobonusista, kunnes omistus, jonka määrä vastaa arvoltaan henkilön perusvuosipalkkaa bruttona, on saavutettu.

Kyseisissä palkitsemisjärjestelmissä maksettavan bonuksen suuruus perustuu osakkeen kolmen vuoden kurssikehitykseen. Vuoden 2017–2019 ohjelmassa on 4.332.000 bonusoikeutta, vuoden 2018–2020 ohjelmassa 3.609.000 bonusoikeutta ja vuoden 2019–2021 ohjelmassa 5.108.000 bonusoikeutta. Vuoden 2017–2019 ohjelmassa lähtöhintana on 16,19 euroa, vuoden 2018–2020 ohjelmassa 22,58 euroa ja vuoden 2019–2021 ohjelmassa 16,76 euroa. Palkitsemisjärjestelmissä huomioidaan 100% niiden juoksuaikana maksettavista osingoista. Vuoden 2017–2019 ohjelmassa maksettava bonus voi olla korkeintaan 6,07 euroa per bonusoikeus, vuoden 2018–2020 ohjelmassa 8,47 euroa per bonusoikeus ja vuoden 2019–2021 ohjelmassa 6,56 euroa per bonusoikeus.

Käteisenä suoritettavat bonusoikeudet on arvostettu ja kirjattu käypään arvoon tilinpäätöspäivänä huomioiden siihen mennessä kulunut osuus oikeuden syntymisajanjaksoista. Yhtiön osakkeina suoritettavat bonusoikeudet on arvostettu käypään arvoon oikeuden myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi tasaisesti oikeuden syntymisajanjaksona. Ohjelman 2019–2021 määritetty käypä arvo on 2,69 euroa per bonusoikeus.

	2019	2018
Henkilöstö keskimäärin	19 110	18 899
Henkilöstö tilikauden lopussa	18 795	19 294

9. Poistot ja arvonalentumiset

MEUR	2019	2018
Tuotekehityskulut	11	11
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	41	43
Muut aineettomat hyödykkeet	10	12
Rakennukset ja rakennelmat	13	16
Maa-alueet ja rakennukset, käyttöoikeusomaisuuserät	43	
Koneet ja kalusto	40	43
Koneet ja kalusto, käyttöoikeusomaisuuserät	6	
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Arvonalentumiset	15	3
Yhteensä	180	130

10. Liiketoiminnan muut kulut

MEUR	2019	2018
Matkakulut	134	145
Vuokrakulut	48	90
Laki- ja konsultointikulut	95	89
IT-kulut	65	61
Muut henkilöstöön liittyvät kulut	59	58
Hallinnolliset kustannukset	49	51
Muut	128	153
Yhteensä	578	648

11. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2019	2018
Korkotuotot lainoista ja saamisista	1	2
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	23	20
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista eristä	2	1
Muut rahoitustuotot	1	1
Rahoitustuotot yhteensä	27	24
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista	-10	-11
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista vuokrasopimusveloista	-5	
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusveloista	-36	-34
Nettokorot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	-3	-3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen arvomuutokset	-5	-4
Rahoitussuoritusvastuu alaskirjaukset		-1
Valuuttakurssierot*	-10	-6

Lainojen palkkiokulut	-2	-2
Muut rahoituskulut	-4	-4
Rahoituskulut yhteensä	-74	-65
Yhteensä	-47	-40

* Vuonna 2019 kurssieroihin sisältyi -5 milj. euroa (-2) tilausten peruuttamisesta johtuvaa rahavirtasuojauksen tehontonta osuutta ja -8 milj. euroa (-5) kurssieroa suojaamattomista sisäisistä lainoista.

12. Tuloverot

MEUR	2019	2018
Tuloverot		
tilikaudelta	-130	-126
edellisiltä tilikausilta	-8	1
Laskennallisten verojen muutos		
syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	43	10
verokantojen muutoksen vaikutus	-2	1
Yhteensä	-97	-116
Efektivisen verokannan täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	315	502
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla 20,0%	-63	-100
Verokannan muutoksen vaikutus	-2	1
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriävien verokantojen vaikutus	15	6
Verovapaiden tulojen ja vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-1	2
Osakkuus- ja yhteisyritysten tulosten vaikutus	-2	3
Kirjaamattomien verotappioiden hyödyntäminen	1	
Käyttämättömät tilikauden tappiot	-13	-17
Muut verot*	-10	-10
Muut jaksotuserot**	-13	-1
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-8	1
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut verot	-97	-116
Efekttiivinen verokanta (%)	30,7	23,1

* Muut verot koostuvat pääosin hyödyntämättä jääneistä lähdeveroista ja muista kuin suoraan verotettavaan tuloon perustuvista veroista.

** Sisältää -11 milj. euroa hyödynnettyjä laskennallisia verosaamiaisia.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät tuloverot esitetään Laajassa tuloslaskelmassa. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset esitetään liitetiedoissa 24. Laskennalliset verot.

Wärtsilässä on vireillä verotarkastuksia joissakin maissa, mistä voi aiheutua jälkiveropäätöksiä ja niistä johtuvia veroja liitännäismaksuineen.

13. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos osakkeiden keskimääräisellä oikaistulla lukumäärällä tilikauden aikana. Tilikausilla ei ole ollut laimennusvaikutteisia ohjelmia.

MEUR	2019	2018
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	217	386
Osakkeet tuhansina		
osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana*	591 723	591 723
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):		
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,37	0,65

* Lisätietoja osakkeiden lukumäärästä esitetään liitetiedossa 26. Oma pääoma.

14. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo 2019

MEUR	2019
Wärtsilä -konserni	
Wärtsilä 1.1.	1 355
Yrityshankinnat	-1
Muutokset valuuttakursseissa	26
Yhteensä	1 380

Liikearvon kohdistaminen

Yrityshankinnoissa syntyvä liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille (RTY), jotka ovat konsernin toimintasegmentit Wärtsilä Marine -liiketoiminta ja Wärtsilä Energy -liiketoiminta. Aikaisemmin konsernin rahavirtayksiköille kohdistettu liikearvo on 1.1.2019 alkaen kohdistettu vastaaville rahavirtayksiköille operatiivisten segmenttien käyvän arvon perusteella. Toimintasegmentti on alin taso, jolla konserni seuraa liikearvoa. Tilikauden aikana hankittujen yritysten liikearvo kohdistetaan konsernin RTY:lle hankintapäivänä. Liikearvon kohdentaminen per rahavirtaa tuottava yksikkö on esitetty alla olevan taulukon mukaisesti.

Liikearvo per rahavirtaa tuottava yksikkö

MEUR	2019
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	847
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	533
Yhteensä	1 380

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konserni tekee liikearvon arvonalentumistestauksen vuosittain 30.9., tai kun esiintyy viitteitä, että kerrytettävissä oleva rahamäärä saattaa olla alle kirjanpitoarvon.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmaan. RTY:n käyttöarvo määritellään nykyisen tilauskannan ja johdon hyväksymien strategisten suunnitelmien mukaisten tulevan viiden vuoden kassavirtojen diskontatulla nykyarvomenetelmällä. Yksiköiden arvioitu rahavirta perustuu kiinteistön, tehtaan ja välineistön käyttöön niiden nykyisessä kunnossa normaaleilla ylläpitoinvestoinneilla ilman mahdollisia tulevaisuuden yrityshankintoja. Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle, on laskettu käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Loppuarvon kasvun määrittelemisessä on käytetty johdon konservatiivista arvioita kassavirran pitkän aikavälin kasvusta. Loppuarvon kasvutekijänä on käytetty 2%:n vuotuista kasvua.

Arvonmäärittelemisessä avaintekijöitä ovat maailman talouden kasvu ja erityisesti globaalien energiemarkkinoiden kehitys, globaali laivanrakennusteollisuus sekä niihin liittyvien palveluiden kysyntä. Markkinoiden kokonaiskustannusten arvioidun kehityksen nähdään vaikuttavan kannattavuustasoon, kun taas yksittäisten kuluerien hintakehityksellä ei ole olennaista merkitystä laskelmiin. Avaintekijä tuotteiden ja laitteiden uusmyynnin arvonmäärittelemisessä on maailman talouden kasvu, kun taas avaintekijät huoltotoiminnoissa liittyvät myös vastaavien palvelujen kysyntään ja arvioihin työkuukustannusten kehityksestä markkinoilla.

Diskonttauskorkona käytetään Wärtsilän määrittelemää painotettua pääomakustannusta ennen veroja (WACC). WACC:n osatekijät ovat riskitön korko, markkinariskipremio, teollisuuskohtainen beta, lainakustannus sekä oman ja vieraan pääoman suhde. Wärtsilä on käyttänyt 9,1%: n WACC:a Wärtsilä Marine -liiketoiminnan RTY:n osalta ja 9,4%: n WACC:a Wärtsilä Energy -liiketoiminnan RTY:n osalta laskelmissaan.

Liikearvon testauksen tuloksena liikearvontestaukstaappiota ei tunnustettu konsernin RTY:lle tilikaudella, joka päättyi 31.12.2019. Konsernin molempien RTY:en kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti niiden kirjanpitoarvon merkittävästi.

Herkkyysanalyysi

Johto on arvioinut, ettei mikään muutos keskeisissä oletuksissa saisi aikaan tilannetta, jossa kummankaan rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottaville yksiköille on tehty herkkyysanalyysi muuttamalla laskentaoletuksia. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaadittava muutos oletuksessa, jolla kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo vastaisi kirjanpitoarvoa.

	Muutos
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	
Diskonttauskorko, ennen veroja	kasvu yli 15 prosenttiyksikköä
Loppuarvon kasvuvauhti	lasku yli 35 prosenttiyksikköä
Kannattavuus	lasku yli 66 prosenttia
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	
Diskonttauskorko, ennen veroja	kasvu yli 13 prosenttiyksikköä
Loppuarvon kasvuvauhti	lasku yli 28 prosenttiyksikköä
Kannattavuus	lasku yli 64 prosenttia

Johdon näkemyksen mukaan perusoletusten muutoksia ei tule tulkita osoituksena niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Herkkyysanalyysit ovat hypoteettisia ja siksi niihin tulee suhtautua varauksella.

Liikearvo 2018

Liikearvon kohdistaminen

Yrityshankinnoissa syntyvä liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavalle yksikölle (RTY), joka on konsernin toimintasegmentti. Toimintasegmentti on alin taso, jolla konserni seuraa liikearvoa. Tilikauden aikana hankittujen yritysten liikearvo kohdistetaan konsernin RTY:lle hankintapäivänä. Myös aiemmin erillään esitetyt RTY:t on integroitu tilikauden aikana Wärtsilään. Liikearvon kohdentaminen per rahavirtaa tuottava yksikkö on esitetty alla olevan taulukon mukaisesti.

Liikearvo per rahavirtaa tuottava yksikkö

MEUR	2018
Wärtsilä 1.1.	1 237
Yrityshankinnat ja yritysmyyntit	113
Muutokset valuuttakursseissa	4
Yhteensä	1 355

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konserni tekee liikearvon arvonalentumistestauksen vuosittain 30.9., tai kun esiintyy viitteitä, että kerrytettävissä oleva rahamäärä saattaa olla alle kirjanpitoarvon.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmaan. RTY:n käyttöarvo määritellään nykyisen tilauskannan ja johdon hyväksymien strategisten suunnitelmien mukaisten tulevan viiden vuoden kassavirtojen diskontatulla nykyarvomenetelmällä. Yksikön arvioitu rahavirta perustuu kiinteistön, tehtaan ja välineistön käyttöön niiden nykyisessä kunnossa normaaleilla ylläpitoinvestoinneilla ilman mahdollisia tulevaisuuden yritysrankintoja. Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle, on laskettu käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Loppuarvon kasvun määrittelyssä on käytetty johdon konservatiivista arvioita kassavirran pitkän aikavälin kasvusta. Loppuarvon kasvutekijänä on käytetty 2%:n vuotuista kasvua.

Arvonmäärittelyssä avaintekijöitä ovat maailman talouden kasvu ja erityisesti globaalien energiemarkkinoiden kehitys, globaali laivanrakennusteollisuus sekä niihin liittyvien palveluiden kysyntä. Markkinoiden kokonaiskustannusten arvioidun kehityksen nähdään vaikuttavan kannattavuustasoon, kun taas yksittäisten kuluerien hintakehityksellä ei ole olennaista merkitystä laskelmiin. Avaintekijä tuotteiden ja laitteiden uusmyynnin arvonalentumistestauksessa on maailman talouden kasvu, kun taas avaintekijät huoltotoiminnoissa liittyvät myös vastaavien palvelujen kysyntään ja arvioihin työkalukustannusten kehityksestä markkinoilla.

Diskonttauslaskelmissa käytetään Wärtsilän määrittelemää painotettua pääomakustannusta ennen veroja (WACC). WACC:n osatekijät ovat riskiton korko, markkinariskipreemio, teollisuuskohtainen beta, lainakustannus sekä oman ja vieraan pääoman suhde. Vuoden 2018 WACC:ia laskettaessa on huomioitu, että yleinen korkokanta on laskenut. Wärtsilä on käyttänyt 8,9%:n WACC:a laskelmissaan.

Liikearvon testauksen tuloksena liikearvontestauksista ei tunnistettu konsernin RTY:lle tilikaudelle, joka päättyi 31.12.2018. Konsernin RTY:n kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti niiden kirjanpitoarvon merkittävästi.

Herkkyysanalyysi

Johto on arvioinut, ettei mikään muutos keskeisissä oletuksissa saisi aikaan tilannetta, jossa rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottavalle yksikölle on tehty herkkyysanalyysi muuttamalla laskentaoletuksia. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaadittava muutos oletuksessa, jolla kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo vastaisi kirjanpitoarvoa.

	Muutos
Diskonttauskorko, ennen veroja	kasvu yli 20 prosenttiyksikköä
Loppuarvon kasvuvauhti	lasku yli 68 prosenttiyksikköä
Kannattavuus	lasku yli 82 prosenttiyksikköä

Johdon näkemyksen mukaan perusoletusten muutoksia ei tule tulkita osoituksena niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Herkkyysanalyysit ovat hypoteettisia ja siksi niihin tulee suhtautua varauksella.

Aineettomat hyödykkeet

2019

MEUR	Tuote- kehitys- kulut	Kesken- eräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	141	53	857	1 361	2 411
Valuuttakurssimuutokset			11	26	37
Yrityshankinnat			1	-1	
Lisäykset	1	55	8		65
Vähennykset ja muut muutokset	-1		-13		-14
Uudelleenryhmittelyt	28	-24	-4		
Hankintameno 31.12.2019	169	85	860	1 386	2 500
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-94		-565	-6	-665
Valuuttakurssimuutokset			-7		-8
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset			11		11
Tilikauden poisto	-11		-52		-62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-104		-613	-6	-723
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	65	85	247	1 380	1 776

Tilikaudella aktivoitiin tuotekehitysmenoja 49 milj. euroa (30). Niiden kirjanpitoarvo oli 135 milj. euroa (91).

Hankintamenojen allokointeihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 41 milj. euroa (43) ja niiden kirjanpitoarvo oli 209 milj. euroa (248).

2018

MEUR	Tuote- kehitys- kulut	Kesken- eräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	142	21	783	1 243	2 189
Valuuttakurssimuutokset			-2	4	2
Yrityshankinnat ja yritysmyynnit	-2	10	66	113	187
Lisäykset	2	35	8	1	45
Vähennykset ja muut muutokset			-12	-1	-13
Uudelleenryhmittelyt		-13	13		
Hankintameno 31.12.2018	141	53	857	1 361	2 411
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-85		-521	-6	-612
Valuuttakurssimuutokset			1		1
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset	2		12	1	15
Tilikauden poisto	-11		-55		-66
Arvonalentumiset			-1	-1	-2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-94		-565	-6	-665
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	47	53	292	1 355	1 747

15. Aineelliset hyödykkeet

2019

MEUR	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja ka- lusto	Kesken- eräiset hankin- nat ja ennakot	Muut aineelli- set hyö- dykkeet	Yh- teensä
Hankintameno 1.1.2019	31	297	780	40	24	1 171
Siirto käyttöoikeusomaisuuseriin		-1	-1			-2
Valuuttakurssimuutokset		1	2			3
Lisäykset		3	27	18	1	49
Vähennykset	-1	-18	-30			-50
Uudelleenryhmittelyt		1	22	-25		-2
Hankintameno 31.12.2019	30	283	798	32	25	1 167
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-1	-177	-648		-21	-847
Valuuttakurssimuutokset			-1			-1
Vähennysten kertyneet poistot		11	29			41
Tilikauden poisto		-13	-40		-1	-54
Arvonalentumiset			-1			-1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-1	-179	-659		-21	-860
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	29	104	139	31	3	307

2018

MEUR	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja ka- lusto	Kesken- eräiset hankin- nat ja ennakot	Muut aineelli- set hyö- dykkeet	Yh- teensä
Hankintameno 1.1.2018	43	313	787	18	23	1 185
Valuuttakurssimuutokset		-1	-1			-3
Yrityshankinnat ja yritysmyyntit	-9	-22	-19			-50
Lisäykset	1	5	23	35		64
Vähennykset	-4	-4	-22			-30
Uudelleenryhmittelyt		7	12	-14		5
Hankintameno 31.12.2018	31	297	780	40	24	1 171
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-2	-172	-642		-20	-835
Valuuttakurssimuutokset		1	1			1
Vähennysten ja yritysmyyntien kertyneet poistot	1	11	41			53
Tilikauden poisto		-16	-43		-1	-60
Arvonalentumiset			-2			-2
Uudelleenryhmittelyt		-1	-4			-5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-1	-177	-648		-21	-847
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	30	120	132	39	3	324

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta	1	1	3
---	---	---	---

16. Vuokrasopimukset

MEUR	2019
Maa-alueet ja rakennukset, käyttöoikeusomaisuuserät	
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	203
Lisäykset	28
Poistot ja arvonalentumiset	-43
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-14
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	174
Koneet ja kalusto, käyttöoikeusomaisuuserät	
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	12
Lisäykset	6
Poistot ja arvonalentumiset	-6
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	11
Vuokrasopimusvelat	
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	215
Lisäykset	33
Korkokulut	2
Maksut	-49
Muut oikaisut	-13
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	188
Vuokrasopimusvelat yhteensä	
Pitkäaikaiset	146
Lyhytaikaiset	42

MEUR	2019
Tuloslaskelmaan kirjatut määrät	
Poistot ja arvonalentumiset	-49
Korkokulut	-5
Kulut - lyhytaikaiset vuokrasopimukset	-32
Kulut - arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset	-6
Muuttuvat vuokratulot	-4

17. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

MEUR	2019	2018
Kirjanpitoarvo 1.1.	66	83
Investoinnit		1

Osuus tuloksesta	-9	13
Osingot	-1	-17
Muuntoerot	-1	-1
Osakepääoman alentaminen osakkuus- ja yhteisyrityksissä		-13
Arvon alentumiset	-13	
Kirjanpitoarvo 31.12.	42	66

Taloudellinen yhteenveto (100%):

2019

MEUR		Omistus-%	Varat	Oma pääoma	Velat	Liike-vaihto	Tili-kauden tulos
Yhteisyritykset							
Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd.	Kiina	50,0	39	19	20	30	2
Wärtsilä Hyundai Engine Co Ltd.	Etelä-Korea	50,0	71	68	3	19	-21
CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co., Ltd.	Kiina	49,0	11	2	9	9	
CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd.	Kiina	49,0	96	20	76	78	1
Repropel Sociedad de reparacao de helices	Portugali	50,0	1	1		1	
Osakkuusyritykset							
Wärtsilä Land & Sea Academy, Inc.	Filippiinit	40,0		-2	2		
Neptun Maritime AS	Norja	40,0	1	1			

CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd. -yhtiö valmistaa keskikokoisia ja suuria keskinopeita dieselmoottoreita ja monipolttoainemoottoreita Shanghaissa Linganganissa. Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd. valmistaa monipolttoainemoottoreita LNG-aluksiin Mokpossa, Etelä-Koreassa. Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd. valmistaa merenkulun apumoottoreita Shanghaissa, Kiinassa. CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co., Ltd. on fokusoitunut tuottamaan kehittyneitä sähkö- ja automaatoratkaisuja risteilyalalle.

2018

MEUR		Omistus-%	Varat	Oma pääoma	Velat	Liike-vaihto	Tili-kauden tulos
Yhteisyritykset							
Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd.	Kiina	50,0	26	19	8	17	
Wärtsilä Hyundai Engine Co Ltd.	Etelä-Korea	50,0	111	91	20	164	29
CSSC Wärtsilä Electrical & Automation Co., Ltd.	Kiina	49,0	2	2	1		-1
CSSC Wärtsilä Engine (Shanghai) Co., Ltd.	Kiina	49,0	70	19	51	49	-3
Repropel Sociedad de reparacao de helices	Portugali	50,0	1	1	1	1	
Osakkuusyritykset							
Wärtsilä Land & Sea Academy, Inc.	Filippiinit	40,0		-2	2		
Neptun Maritime AS	Norja	40,0	1	1		1	

18. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2019

MEUR	Jaksotet- tuun hankinta- menoon	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Korolliset sijoitukset		1		1	1
Myyntisaamiset	19			19	19
Johdannaiset		5		5	5
Muut sijoitukset		18		18	18
Muut saamiset	2			2	2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	1 232			1 232	1 232
Myyntissä olevat myyntisaamiset		4		4	4
Johdannaiset		5	14	18	18
Muut rahoitussaamiset	6			6	6
Rahavarat	343*	15		358	358
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 600	48	14	1 662	1 662
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	997			997	1 005
Johdannaiset		14	2	16	16
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	99			99	99
Ostovelat	624			624	624
Johdannaiset		1	6	7	7
Muut rahoitusvelat	4			4	4
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 724	15	8	1 747	1 756

* Lisäksi konsernilla on 11 milj. euroa rahavaroja arvostettuna jaksotettuun hankintamenuun liittyen myytävänä oleviin omaisuuseriin.

2018

MEUR	Jaksotet- tuun hankinta- menoon	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Korolliset sijoitukset		3		3	3
Myyntisaamiset	49			49	49
Johdannaiset		3		3	3
Muut sijoitukset		16		16	16
Muut saamiset	20			20	20
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	1 219			1 219	1 219
Myyntissä olevat myyntisaamiset		3		3	3
Johdannaiset		5	3	8	8

Muut rahoitussaamiset	3			3	3
Rahavarat	466	21		487	487
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 758	52	3	1 813	1 813
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	748			748	754
Johdannaiset		16		16	16
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korolliset velat	74			74	74
Ostovelat	596			596	596
Johdannaiset		27	36	63	63
Muut rahoitusvelat	9			9	9
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 428	43	36	1 507	1 513

Käyvän arvon hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit on luokiteltu seuraavan käyvän arvon hierarkian mukaisesti: instrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta (taso 1), instrumentit, joille on olemassa muu havainnoitavissa oleva suora tai epäsuora hinta kuin noteerattu tason 1 mukainen hinta (taso 2) ja instrumentit, joille ei löydy havainnoitavissa olevaa markkinahintaa (taso 3). Käypään arvoon arvostettaviin instrumentteihin kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat. Lyhytaikaisten saamisten lyhyen luonteen vuoksi niiden kirjanpitoarvojen katsotaan olevan yhtä kuin niiden käyvät arvot.

Rahoitusinstrumenttien arvostamiseen käytettävät arvostusmallit:

- valuuttaterminisopimusten käyvän arvon määrittely tilinpäätöspäivän termiinkursseilla
- koronvaihtosopimusten käypien arvojen laskeminen havainnoitavissa olevien tuottokäyrien perusteella arvioituihin tulevaisuuden rahavirtojen nykyarvoihin
- noteerattujen markkinahintojen tai välittäjän samankaltaisille instrumenteille tarjoamien hintojen käyttäminen

	2019		2018	
	Taso 2	Taso 3	Taso 2	Taso 3
MEUR				
Rahoitusvarat				
Muut sijoitukset		18		16
Korolliset sijoitukset, pitkäaikaiset	1		3	
Muut saamiset, pitkäaikaiset	2		3	
Johdannaiset	24		12	
Rahoitusvelat				
Korolliset velat, pitkäaikaiset*	1 005		754	
Johdannaiset	23		79	

* Arvostettu jaksotettuun hankintamenoon konsernin taseessa.

Lisätietoja rahoitusveloista esitetään liitetiedossa 28. Rahoitusvelat.

Muut sijoitukset

Muut sijoitukset sisältävät käypään arvoon arvostettuja noteeraamattomia osakkeita. Näitä sijoituksia tarkastellaan DCF-mallien avulla, joissa kriittiset oletukset liittyvät WACC:in tasoon ja odotettuihin rahavirtoihin osingoista. Eri skenaarioilla saadaan kuitenkin niin erilaisia tuloksia, että johdon arvioiden mukaan jaksotettuun hankintamenoon arvostaminen on lähinnä käypää arvoa.

MEUR	2019	2018
Kirjanpitoarvo 1.1.	16	13
Osakkeiden hankinnat	2	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	18	16

Vuonna 2019 noteeraamattomien muiden osakkeiden (taso 3) hankintameno oli 18 milj. euroa (16), ja niiden markkina-arvo oli 18 milj. euroa (16).

19. Vaihto-omaisuus

MEUR	2019	2018
Aineet ja tarvikkeet	484	471
Keskeneräiset tuotteet	736	615
Valmiit tuotteet ja tavarat	53	35
Maksetut ennakot	93	43
Yhteensä	1 365	1 165

Konsernin tuloslaskelmaan on 2019 kirjattu 4 milj. euron (1) alaskirjaus liittyen vanhentuneeseen vaihto-omaisuuteen. Yrityshankinnoista johtuva vaihto-omaisuuden kasvu on 1 milj. euroa (8).

Vuonna 2019 vaihto-omaisuuden arvonalentumisperiaatteita on tarkennettu. Nykyiset periaatteet perustuvat kattavuusalueeseen, joka määrittelee kuinka kauan tietyssä päivämääränä tai ajanjaksona käytettävissä olevalla materiaalmäärällä voidaan kattaa seuraavien jaksojen tarpeita. Vuonna 2019 arvonalentumisperiaatteiden muutoksesta johtuva vaikutus vaihto-omaisuuden arvoon on 11 milj. euroa.

20. Sopimukseen perustuvat taseeseen merkityt määrät

MEUR	2019	2018
Myyntisaamiset	1 255	1 271
Sopimukseen perustuvat varat	515	557
Sopimukseen perustuvat velat		
Saadut ennakot	452	584
Jaksotetut tuotot	465	345
Myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat varat		
Pitkäaikaiset	19	49
Lyhytaikaiset	1 752	1 779
Sopimukseen perustuvat velat		
Pitkäaikaiset	38	41
Lyhytaikaiset	880	888
Tilikauden aikana tuloutetut myyntituotot, jotka olivat mukana sopimukseen perustuvissa veloissa 1.1.	888	724
Täyttämättömät suoritevelvoitteet, kaikki tulotyytit	7 427	7 242
josta keskeneräisiin projekteihin ja sopimuksiin liittyvät jäljellä olevat suoritevelvoitteet	3 959	3 794

Asiakassopimuksiin liittyvät myyntisaamiset ovat korottomia saamisia. Myyntisaamiset ovat vähentyneet tilikauden 2019 aikana johtuen lähinnä myytävien omaisuuserien siirrosta sekä erääntyneiden saamisten suorituksista.

Sopimukseen perustuvat varat liittyvät ensisijaisesti konsernin oikeuteen saada vastike luovutetuista tavaroista tai palveluista, joita ei ole vielä raportointipäivänä laskutettu asiakkaalta. Sopimukseen perustuvat varat siirretään saamisiin kun vastikkeeseen on ehdoton oikeus.

Sopimukseen perustuvat velat liittyvät pääasiallisesti asiakkailta saatuihin ennakkoihin, joihin liittyviä tavaroita tai palveluja ei ole vielä luovutettu asiakkaalle.

Sopimuksiin perustuvat varat ja velat liittyvät pitkäaikaisiin sopimuksiin ja ajan kuluessa tuloutettaviin projekteihin, kuten kaasuratkaisujen toimitussopimuksiin, integroituihin ratkaisuihin, laivan suunnitteluun sekä voimalaratkaisuihin. Sopimuksiin perustuvat varat ovat vähentyneet vuoden 2019 aikana johtuen myytävänä olevien omaisuuserien siirrosta sekä tavanomaisesta vaihtelusta enimmäkseen Marine-liiketoiminnan projekteissa. Lisäksi kertynyt jaksotettu tulo on vähentynyt tietyissä pitkäaikaisissa palvelusopimuksissa. Sopimukseen perustuvien velkojen lasku tilikaudella 2019 johtuu pääasiassa tavanomaisen liiketoiminnan vaihtelusta molempien raportointisegmenttien projekteissa.

21. Muut saamiset

MEUR	2019	2018
Johdannaiset	24	12
Korot ja muut rahoituserät	6	3
Vakuutusmaksut	6	5
Vuokrajaksotukset	3	3
Jaksotetut kustannukset	14	6
Muut siirtosaamiset	41	42
Lainasaamiset	2	3
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	1	
Arvonlisäverosaamiset	111	104
Muut*	88	83
Yhteensä	296	262
Pitkäaikaiset	15	34
Lyhytaikaiset	281	228

* Sisältää henkilöstökustannuksiin liittyviä verosaamisia Brasiliassa 9 milj. euroa (9), joita ei välttämättä pystytä hyödyntämään vuoden kuluessa. Muut saamiset sisältävät myös 21 milj. euron (20) saamisen, joka liittyy pumpuliiketoiminnan myyntiin. Saaminen on luokiteltu lyhytaikaisiin saamisiin vuonna 2019.

22. Rahavarat

MEUR	2019	2018
Rahat ja pankkisaamiset*	343	461
Muut rahavarat	15	26
Yhteensä	358	487

* 171 milj. euroa (128) rahoista ja pankkisaamisista on maissa, joissa kotiuttamista on rajoitettu paikallisella lainsäädännöllä, eikä raha näin ollen ollut välittömästi emoyhtiön käytettävissä.

Lisäksi konsernilla on 11 milj. euroa rahavaroja liittyen myytävänä oleviin omaisuuseriin.

23. Nettovelan täsmäytys

Korolliset nettovelat

MEUR	2019	2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	851	748
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	146	
Lyhytaikaiset korolliset velat	58	74
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	42	
Korolliset velat yhteensä	1 096	823
Korolliset saamiset	-1	-3
Rahavarat	-358	-487
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät rahavarat	-11	
Korolliset saamiset yhteensä	-370	-490
Korolliset nettovelat yhteensä	726	333

Nettovelan täsmäytys

MEUR	Kirjanpito- arvo 1.1.2019	Raha- virrat	Valuutta- kurssi- muutokset	Muut muutokset	Kirjanpito- arvo 31.12.2019
Pitkäaikaiset korolliset velat	746*	104			851
Lyhytaikaiset korolliset velat	73*	-11	-5		58
Vuokrasopimusvelat	215**	-52		26	188
Korolliset saamiset	-3	2			-1
Rahavarat	-487	119			-369***
Nettovelka	545	162	-5	26	726

* Rahoitusleasingvelat on luokiteltu IFRS 16: n mukaisesti erikseen vuokrasopimusvelkoihin.

** Vuokrasopimusvelat IFRS 16: n mukaisesti.

*** Sisältää myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät rahavarat.

MEUR	Kirjanpito- arvo 1.1.2018	Raha- virrat	Valuutta- kurssi- muutokset	Yritys- hankinnat ja yritys- myynnit	Kirjanpito- arvo 31.12.2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	517	231	-1		748
Lyhytaikaiset korolliset velat	102	-40	-6	18	74
Korolliset saamiset	-5	-2		6	-3
Rahavarat	-379	-101	4	-11	-487
Nettovelka	234	87	-2	13	333

24. Laskennalliset verot

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2019 aikana

MEUR	1.1.2019	Konsernin tulos- laskelmaan kirjatut erät	Muut laajan tuloksen erät	Muunto- erot	Yrityshan- kinnat	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut verotappiot	18	17			-1	34
Eläkevelvoitteet	21	1	5			27
Varaukset	28	7				35
Vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminointi	5	1				6
Arvonmuutosrahasto	9		-3			6
Muut väliaikaiset erot	49	6			-1	55
Uudelleenryhmittely myytävänä oleviin omaisuuseriin						-8
Yhteensä	129	32	2		-2	155
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	66	-10		2		59
Arvonmuutosrahasto			1			1
Muut väliaikaiset erot	32					32
Uudelleenryhmittely myytävänä oleviin omaisuuseriin						-8
Yhteensä	99	-10	1	1		83
Laskennallinen nettoverosaaminen/-velka	30	41	1	-1	-2	72

31.12.2019 konsernilla oli kirjaamatta 64 milj. euroa (63) laskennallista verosaamista, koska niiden toteutumiseen liittyy epävarmuutta. Pääosa kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista liittyy kertyneisiin verotuksellisiin tappioihin. Näistä 29 milj. euroa (18) vanhenee seuraavien viiden vuoden aikana ja loput myöhemmin tai ei koskaan. Pääosa verotuksellisista tappioista, joihin liittyen on kirjattu laskennallista verosaamista, eivät vanhene koskaan.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2018 aikana

MEUR	1.1.2018	Konsernin tulos- laskelmaan kirjatut erät	Muut laajan tuloksen erät	Muunto- erot	Yrityshan- kinnat ja -myynnit	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut verotappiot	18				2	18
Eläkevelvoitteet	23	-2				21
Varaukset	30	-2				28
Vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminointi	5					5
Arvonmuutosrahasto	6		3			9
Muut väliaikaiset erot	49	6		1	-7	49
Yhteensä	131	1	3	1	-6	129

Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	57	-6		14	66
Arvonmuutosrahasto	2		-2		
Muut väliaikaiset erot	42	-2		-7	32
Yhteensä	102	-8	-2	7	99
Laskennallinen nettoverosaaminen/-velka					
	29	9	5	1	-13
					30

25. Eläkevelvoitteet

MEUR	2019	2018
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelka 31.12.	155	149
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet 31.12.	15	13

Wärtsilällä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä pääasiassa Euroopassa ja Aasiassa. Merkittävimmät niistä sijaitsevat Sveitsissä, Saksassa, Isossa-Britanniassa ja Ruotsissa. Sveitsin etuuspohjaisen eläkejärjestelyn osuus konsernin velvoitteiden kokonaismäärästä on 31% ja varojen kokonaismäärästä 55%. Suurin osa järjestelyistä tarjoaa työntekijöille elinikäisen eläkkeen tavanomaisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen, mutta on myös järjestelyjä, jotka tarjoavat kertakorvauksen työntekijän saavuttaessa eläkeiän. Suurin osa etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä on eläkesäätiöiden hallussa, ja niiden varat eivät sisälly konsernin varoihin. Järjestelyn varat on yleensä sijoitettu kunkin eläkesäätiön hallituksen hyväksymiin kohteisiin, mutta joissain tapauksissa niitä hallinnoivat kokonaisuudessaan vakuutusyhtiöt. Konserniyhtiöiden maksut eläkesäätiöille suoritetaan kunkin maan lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Valtuutetut aktuaarit ovat kussakin maassa suorittaneet etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvät vakuutuslaskelmat.

Sveitsin järjestely

Wärtsilällä on Sveitsissä paikallisten eläkelakien ja -säännösten mukainen etuuspohjainen eläkejärjestely, johon osallistuville maksetaan eläkettä eläkkeelle jäämisen jälkeen. Eläke-etuus määräytyy kertyneen eläkepääoman mukaan ja se koostuu järjestelyyn työssäoloaikana maksetuista pääomista sekä niihin liittyvistä korkoeristä. Järjestelyä hoitaa eläkerahasto, jota johtaa yrityksen ulkopuolinen säätiön hallitus.

Sekä työntekijä että työnantaja maksavat eläkejärjestelyyn säätiön säännöissä määritellyn prosenttiosuuden palkasta. Työnantajan maksama eläkemaksu vaihtelee työntekijän iän mukaan ja se kattaa keskimäärin kaksi kolmasosaa kokonaismaksusta.

Eläkesäätiön investointistrategiasta vastaa säätiön hallitus ja varat sijoitetaan tämän strategian sekä paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Järjestelyn muita riskejä valitun investointistrategian lisäksi ovat pidennys eliniän odotteessa sekä ennen aikainen kuolema tai vammautuminen. Eläkejärjestely on vakuutettu kuoleman ja vammautumisriskin osalta 31.12.2019. Inflaatiosta johtuva mahdollinen maksettavien eläkkeiden nousu on säätiön hallituksen harkintavallassa, kun maksettavan eläkkeen määrä ylittää lainsäädännössä määritetyn minimieläkkeen.

Saksan järjestelyt

Wärtsilällä on Saksassa paikallisten eläkelakien ja -säännösten mukaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, joihin osallistuville maksetaan eläkettä eläkkeelle jäämisen jälkeen. Eläke-etuus määräytyy kertyneen eläkepääoman mukaan ja se koostuu järjestelyyn työssäoloaikana maksetuista pääomista sekä niihin liittyvistä korkoeristä. Järjestelyjä on erilaisia, rahastoimattomista eläkerahaston hoitamaan järjestelyyn.

Joissain järjestelyissä sekä työntekijä että työnantaja maksavat eläkejärjestelyyn säätiön säännöissä määritellyn prosenttiosuuden palkasta mutta osassa järjestelyitä vain työnantaja on maksuvelvollinen. Työnantajan maksama eläkemaksu voi vaihdella työntekijän iän, työsuhteen keston ja työntekijän aseman mukaan.

Järjestelyjen riskejä ovat pidennys eliniän odotteessa, ennen aikainen kuolema tai vammautuminen sekä mahdollisen eläkesäätiön varojen hallinnoimiseksi valittu investointistrategia. Inflaatiosta johtuva maksettavien eläkkeiden nousu tarkastetaan vuosittain.

MEUR	2019	2018
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	119	108
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	182	177
Varojen käypä arvo	-146	-135
Nettovelka taseessa	155	149

%	Etuus- pohjaisen velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo
Sveitsi	31	55
Saksa	23	5
Muu Eurooppa	37	28
Aasia	9	12
Yhteensä	100	100

MEUR	Etuus- pohjaisen velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuus- pohjainen nettovelka yhteensä
Velvoitteiden ja varojen arvo 1.1.2018	307	-154	154
Valuuttakurssimuutokset	2	-2	-1
Kirjattu tuloslaskelmaan:			
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	10		10
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno	-1		-1
Voitot (-) / tappiot (+) velvoitteen täyttämisestä	-21	20	-2
Korkokulu (+) / korkotuotto (-)	5	-3	3
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät muissa laajan tuloslaskelman erissä:			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, poislukien korkotuotto		11	11
Kokemusperusteiset oikaisut	-6		-6
Taloudellisten oletusten muutokset	-2		-2
Järjestelyyn osallisten maksusuoritukset	1	-1	
Työnantajan maksusuoritukset		-11	-11
Maksetut etuudet	-13	5	-8
Velvoitteiden ja varojen arvo 31.12.2018	282	-134	149
Velvoitteiden ja varojen arvo 1.1.2019	282	-134	149
Valuuttakurssimuutokset	5	-4	
Kirjattu tuloslaskelmaan:			
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	13		13
Voitot (-) / tappiot (+) velvoitteen täyttämisestä	-1		-1
Korkokulu (+) / korkotuotto (-)	5	-2	3
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät muissa laajan tuloslaskelman erissä:			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, poislukien korkotuotto		-11	-11
Kokemusperusteiset oikaisut	1		1
Väestötilastollisten oletusten muutokset	-1		-1
Taloudellisten oletusten muutokset	30		30
Järjestelyyn osallisten maksusuoritukset	1	-1	
Työnantajan maksusuoritukset		-10	-10
Maksetut etuudet	-21	10	-12
Uudelleenryhmittely myytävänä oleviin omaisuuseriin	-15	7	-8
Velvoitteiden ja varojen arvo 31.12.2019	299	-146	155

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin:

%	2019	2018
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	18	17
Joukkovelkakirjat ja muut rahoitusinstrumentit	35	33
Kiinteistöt	17	17
Muut saamiset	30	33

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset tilikauden lopussa ovat (ilmoitettu painotettuna keskiarvona):

%	2019	2018
Diskonttauskorko	1,08	1,78
Palkkojen nousu	2,03	2,16
Eläkkeiden nousu	1,14	1,18

31.12.2019 etuuspohjaisten velvoitteiden duraation painotettu keskiarvo oli 12 vuotta. Konserni odottaa maksavansa 7 milj. euroa etuuspohjaisiin järjestelyihin seuraavan tilikauden aikana.

Tulevaisuuden kuolleisuusolettama perustuu aktuaarien laskelmiin, jotka pohjautuvat kussakin maassa julkaistuihin tilastoihin ja kokemuksiin. Näiden perusteella arvioitu painotettu keskimääräinen jäljellä oleva elinikä eläkeiän saavuttamisen jälkeen on seuraava:

	2019	2018
Järjestelyyn kuuluvien henkilöiden eläkeikä tilikauden lopussa:		
miehet	17,4	17,0
naiset	20,0	17,1
Järjestelyyn kuuluvien henkilöiden eläkeikä 20 vuoden kuluttua tilikauden päättymisestä:		
miehet	18,4	16,1
naiset	20,4	18,1

Jokaiselle merkittäväälle vakuutusmatemaattiselle oletukselle tehty herkkyysanalyysi on esitetty alla olevassa taulukossa. Taulukosta käy ilmi miten muutokset vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, jotka olisivat olleet kohtuullisissa määrin mahdollisia tilikauden lopussa, olisivat vaikuttaneet etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteisiin. Tehty herkkyysanalyysi soveltuu vain etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteisiin eikä etuuspohjaisiin eläkevelkoihin kokonaisuudessaan.

Herkkyysanalyysi

		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelvoitteet, MEUR	
	Muutokset oletuksissa	2019	2018
Diskonttauskorko	kasvu 1%	-41	-33
Diskonttauskorko	lasku 1%	51	41
Palkkojen nousu	kasvu 1%	10	9
Palkkojen nousu	lasku 1%	-8	-8
Eläkkeiden nousu	kasvu 1%	30	25
Eläkkeiden nousu	lasku 1%	-16	-15

26. Oma pääoma

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, muuntoeroista, arvonnutosrahastosta, etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvista eristä ja kertyneistä voittovaroista.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

MEUR				
	Osakkeiden ja äänien lukumäärä	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Yhteensä
Osakepääoma				
1.1.2018	197 241 130	336	61	397
Maksuton osakeanti 12.3.2018	394 482 260			
31.12.2018	591 723 390	336	61	397
31.12.2019	591 723 390	336	61	397

Wärtsilän osakkeella ei ole nimellisarvoa. Wärtsilällä on yksi osakelaji. Kaikilla osakkeilla on yksi ääni yhtiökokouksessa ja niillä on yhtäläinen oikeus osingonjakoon.

Osakepääoma

Osakeannin yhteydessä yhtiön saamat osakkeen merkintähinnat kirjataan osakepääomaan, ellei osakeantipäätöksen yhteydessä olla päätetty, että osa merkintähinnasta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto on sidottua omaa pääomaa. Sitä voidaan alentaa noudattaen, mitä osakepääoman alentamisesta säädetään osakeyhtiölaissa. Osakepääomaa voidaan myös korottaa siirtämällä varoja ylikurssirahastosta.

Muuntoerot

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot esitetään myös omassa pääomassa. Lisäksi omassa pääomassa esitetään tytäryrityksen nettoinvestoinneista ja pitkäaikaisesta tytäryhtiölainasta ilman sovittua suorituspäivää syntyvät muuntoerot. Muuntoerojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää rahavirran suojauksessa käytettyjen instrumenttien käyvän arvon muutokset, jos suojaus on tehokas ja täyttää suojauslaskennan edellytykset. Muutokset arvonmuutosrahastoon sisältyvissä erissä kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

MEUR		Rahavirran suojaus
Käyvän arvon ja kirja-arvon ero 1.1.2018		-14
Käyvän arvon muutoksiin liittyvät verot		3
Arvonmuutosrahasto 1.1.2018		-10
Siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä		-6
Käyvän arvon muutokset		-17
Käyvän arvon muutoksiin liittyvät verot		3
Arvonmuutosrahasto 31.12.2018		-31
Siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä		16
Käyvän arvon muutokset		4
Arvonmuutosrahasto 31.12.2019		-11

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,48 euroa osakkeelta. Näin osingonjako on yhteensä 284 milj. euroa. Jäljelle jäävä osa kertyneistä voittovaroista jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Tilikauden 2018 voitosta jaettiin osinkona 0,48 euroa osakkeelta osingonjaon ollessa yhteensä 284 milj. euroa. Jäljelle jäänyt osa kertyneistä voittovaroista jätettiin yhtiön vapaaseen omaan pääomaan.

Lisätietoja omasta pääomasta esitetään emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa, liitetiedossa 10. Oma pääoma.

27. Varaukset

2019

MEUR	Oikeuden- käynnit	Takuu- varaukset	Tappio- varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2019	21	172	67	7	38	305
Kurssierot						1
Lisäykset	4	52	100	20	14	190
Käytetyt varaukset	-14	-51	-71	-13	-9	-159
Käyttämättömien varausten peruutukset	-1		-7	-2	-5	-14
Varaukset 31.12.2019	10	174	89	13	38	323
Pitkäaikainen						45
Lyhytaikainen						278

2018

MEUR	Oikeuden- käynnit	Takuu- varaukset	Tappio- varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2018	19	173	27	6	35	261
Yrityshankinnat		1	1	1		3
Lisäykset	12	60	107	9	11	198
Käytetyt varaukset	-2	-62	-64	-6	-5	-138
Käyttämättömien varausten peruutukset	-9		-5	-4	-4	-21
Varaukset 31.12.2018	21	172	67	7	38	305
Pitkäaikainen						54
Lyhytaikainen						251

Toimitettuihin tuotteisiin liittyvät arvioidut takuukustannukset käsitellään varauksena, jonka suuruus perustuu kokemukseräiseen tietoon aiemmin toteutuneista takuukustannuksista. Yleinen takuu aika kattaa vuoden toimituksesta eteenpäin.

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Kyseiset oikeusjutut koskevat mm. sopimus- ja muita vastuita, työsuhteasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri, mutta sen toteutumista pidetään erittäin epätodennäköisenä. Tämä vaade on käsitelty mahdollisena velkana, sillä konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja väliliesmenettelyjen varalta silloin kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

28. Rahoitusvelat

2019

MEUR	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen		Yhteensä
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	3–5 vuotta	> 5 vuotta	
Lainat muilta rahoituslaitoksilta*	56	263	258	328	906
Vuokrasopimusvelat	48	65	37	64	215
Muut korolliset lainat*	2				2
Ostovelat	624				624
Johdannaiset**	7	10	5	2	23
Muut velat	4				4
Yhteensä	741	339	301	392	1 774
* Arvioidut korkokustannukset yhteensä	8	12	8	3	31
Arvioidut sopimusperusteiset rahavirrat	748	351	309	395	1 804

2018

MEUR	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen		Yhteensä
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	3–5 vuotta	> 5 vuotta	
Lainat muilta rahoituslaitoksilta*	63	186	311	250	809
Rahoitusleasingvelat*	1	2			2
Muut korolliset lainat*	11				11
Ostovelat	596				596
Johdannaiset**	63	12	3		79
Muut velat	9				9
Yhteensä	744	199	314	250	1 507
* Arvioidut korkokustannukset yhteensä	8	13	11	7	39
Arvioidut sopimusperusteiset rahavirrat	752	212	326	257	1 546

** Markkina-arvoltaan negatiivisten johdannaisten arvostus eräpäivän mukaan. Sopimusten mukaiset nimellisarvot esitetään liitteessä 30. Johdannaisinstrumentit.

Pitkäaikaisten lainojen korkokulut lasketaan 31.12.2019 vallitsevien keskimäärien korkojen perusteella. Rahoitusvelkojen käyvät arvot esitetään liitetiedossa 18. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin.

29. Muut velat

MEUR	2019	2018
Jaksotetut kulut	320	295
Henkilöstökulut	125	124
Johdannaiset	23	79
Korot ja muut rahoituserät	4	9
Muut siirtovelat	41	45
Arvonlisäverovelat	39	26

Muut	70	67
Yhteensä	623	645
Pitkäaikaiset	1	1
Lyhytaikaiset	622	645

30. Johdannaisinstrumentit

Konserni soveltaa suojauslaskentaa valuuttatermiineihin merkittävien osin. Lisätietoja esitetään liitetiedossa 33. Rahoitusriskit.

MEUR	2019	joista suljettu	2018	joista suljettu
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot (taso 2)				
Koronvaihtosopimukset	400		270	
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	246		238	
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan alla	1 769	873	1 227	314
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan ulkopuolella	597	213	1 600	721
Yhteensä	3 012	1 086	3 335	1 035
Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot (taso 2)				
Koronvaihtosopimukset	-7		-4	
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-4		-8	
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan alla	8		-22	
Valuuttatermiinit, suojauslaskennan ulkopuolella	4		-33	
Yhteensä			-67	

Lisäksi konsernilla oli kuparifutuuja 173 tonnia (264), joiden arvo on 1 milj. euroa (1).

Valuuttatermiinit suojaavat transaktioriskiltä ja erääntyvät seuraavan 12 kuukauden (12) aikana. Valuuttatermiini on suljettu, kun rahavirrat samassa valuutassa samalla arvopäivällä kompensoivat toisiaan. Koronvaihtosopimukset ovat euromääräisiä ja niiden keskimääräinen juoksuaika on 69 kuukautta (48). Koron- ja valuutanvaihtosopimusten keskimääräinen juoksuaika on 41 kuukautta (54).

Normaalisti kaikki konsernin johdannaiset tehdään International Swaps and Derivatives Associationin Master Agreement -sopimusten (ISDA) alla. Mikäli sopimusosapuoli on sopimuksessa määritellyn luottotapahtuman kohteena, on toisella sopimusosapuolella oikeus vaatia kaikkien avoimien johdannaisten ennen aikaista eräännyttämistä ja niiden netottamista. Nämä sopimukset eivät kuitenkaan täytä tase-erien netotusvaatimuksia. Alla olevassa taulukossa on kyseisten sopimusten alla tehtyjen rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvot.

MEUR	2019	2018
Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot ISDA-sopimusten alla, brutto		
Varat		
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	5	3
Valuuttatermiinit	18	8
Yhteensä	24	12

Velat		
Koronvaihtosopimukset	-7	-4
Koron- ja valuutavaihtosopimukset	-9	-11
Valuuttatermiinit	-7	-63
Yhteensä	-23	-79
Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot ISDA-sopimusten alla, netto		
Varat	8	
Velat	-8	-67
Yhteensä		-67

31. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	2019		2018	
MEUR	Taseen velka- määrä	Kiinnitykset	Taseen velka- määrä	Kiinnitykset
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä				
muut vastuut	18	10	15	10
Yhteensä	18	10	15	10
Velat ja vastuut ja muut sitoumukset sekä vakuudet, joiden vakuudeksi on annettu yritysikiinnityksiä				
lainat rahoituslaitoksilta	5	1	8	2
muut vastuut		21		17
Yhteensä	5	22	8	19

MEUR	2019	2018
Takaukset ja vastuusitoumukset		
samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	718	775
Yhteensä	718	775
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvot*		
maksetaan seuraavan vuoden kuluessa		53
maksetaan vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua		148
maksetaan myöhemmin		83
Yhteensä		284
Vuokrasopimusvelkojen nimellisarvot		
Velat vuokrasopimuksista, joissa kohdeomaisuuserän arvo on vähäinen	3	
Velat lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	5	
Vielä alkamattomat vuokrasopimukset, joihin Wärtsilä on sitoutunut	143	
Yhteensä	151	

* IFRS 16:n käyttöönoton seurauksena vuokrasopimusvelat on otettu konsernin taseeseen tilikaudesta 2019 alkaen.

32. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin muodostavat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtokunnan jäsenet sekä osakkuus- ja yhteisyritykset.

Johdon palkitseminen

Tuloslaskelmaan kirjatut etuudet		
TEUR	2019	2018
Toimitusjohtaja		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	894	862
Osakkeen arvon kehitykseen perustuva palkkio*		-1 742
Lakisääteisistä eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	123	119
Vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	179	170
Toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet		384
Osakkeen arvon kehitykseen perustuva palkkio*		-871
Lakisääteisistä eläkkeistä aiheutuneet kustannukset		115
Vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneet kustannukset		107
Muut konsernin johtokunnan jäsenet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	2 371	2 263
Osakkeen arvon kehitykseen perustuva palkkio*		-5 716
Lakisääteisistä eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	305	315
Vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneet kustannukset	342	368
Yhteensä	4 214	-3 627
Hallituksen jäsenet 31.12.2019		
Mikael Lilius, hallituksen puheenjohtaja	172	175
Tom Johnstone, hallituksen varapuheenjohtaja	117	119
Maarit Aarni-Sirviö, hallituksen jäsen	92	96
Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen jäsen	81	82
Karin Falk, hallituksen jäsen	77	78
Johan Forssell, hallituksen jäsen	81	82
Risto Murto, hallituksen jäsen	91	94
Markus Rauramo, hallituksen jäsen	97	103
Yhteensä	806	829
Johdon palkitseminen yhteensä	5 020	-2 798

* Osakkeen arvon kehitykseen perustuvat palkkiot arvostetaan käypään arvoon raportointipäivänä. Wärtsilän osakkeen vuoden 2018 hintakehityksen seurauksena vaikutus tilikauden tulokseen oli positiivinen.

Toimitusjohtaja sekä hallituksen ja johtokunnan jäsenet omistivat vuoden lopussa 289.036 (304.439) Wärtsilän osaketta.

Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana. Johtokunnan jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle, kun lakisääteinen eläkeikä on saavutettu. Yhdellä johtokunnan jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle aikaisemmin, 60-vuotiaana. Yhtiöllä ei ole lainasaamisia konsernin johdolta tai hallituksen jäseniltä. Johdon tai osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuuta.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

MEUR	2019	2018
Myyntit osakkuus- ja yhteisyrityksille	31	40
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	35	27
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	8	10
Osakkuus- ja yhteisyrityksille maksetut ennakot	2	
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	5	7

Lisätietoja osakkuus- ja yhteisyrityksistä esitetään liitetiedossa 17. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

33. Rahoitusriskit

Yleistä

Konsernin keskitetyllä rahoitustoiminnolla on kaksi päätehtävää: hankkia riittävästi rahoitusta konsernin tarpeisiin kilpailukykyisellä hinnalla, ja tunnistaa ja arvioida konsernin rahoitusriskit sekä tehdä konserniyhtiöiden tarvitsemat suojaukset.

Tarkoituksena on suojautua rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta heilahteluilta sekä minimoida valuutta-, korko-, likviditeetti- ja luottoriskien vaikutus konsernin rahavaroihin, tulokseen ja omaan pääomaan.

Wärtsilän riskienhallintapolitiikka on hyväksytty yhtiön hallituksessa. Rahoitusriskien suojausinstrumentteina käytetään vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan luotettavasti seurata.

Valuutariski

Valuuttapositiona seurataan liiketoimintojen tasolla. Suojaukset tehdään yhtiötasolla konsernin keskitettyä rahoitustoimintaa vasten, jonka jälkeen suojaukset netotetaan ja katetaan ulkoisesti konsernin rahoitustoimintojen puolesta. Kaikki merkittävät kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset suojataan. Suojaukset kattavat arvioidut tulevat rahavirrat sekä avoinna olevat myyntisaamiset ja ostovelat sopimuksiin liittyen. Tulevat kaupalliset valuuttayli- ja alijäämät arvioidaan liiketoiminnoittain ja suojausten tasosta päättää johtokunta. IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa sovelletaan valtaosaan edellä mainittujen erien suojauksista. Suojaukset kattavat aikajakson, joka mahdollistaa myyntihintojen ja kustannusten sopeuttamisen uudella valuuttakurssitasolla. Suojausten pituudet vaihtelevat konserniyhtiöillä kuukaudesta kahteen vuoteen. Konserni suojaa myös taseessa olevat valuuttamääräiset erät kuten rahavarat, lainat/talletukset ja muut valuuttamääräiset saatavat ja velat.

Koska kenttähuoltotyöt laskutetaan paikallisessa valuutassa, konsernin liikevaihtoon kohdistuu valuuttakurssimuutoksista johtuvaa volatiliiteettia. Vaikutus kannattavuuteen on kuitenkin rajallinen, koska myös kustannukset ovat samassa valuutassa. Varaosamyyni perustuu euromääräisiin hinnastoihin, ja niihin liittyvät ostot euroalueen ulkopuolisissa valuutoissa suojataan, joten valuuttakurssimuutokset vaikuttavat varaosamyyniin vain vähäisesti. Koska sekä Marine- että Energy -liiketoiminnassa projektien/laitteiden myynnit/ostot ja pitkäaikaisten sopimusten arvioidut valuuttariskit suojataan, konserni ei odota merkittäviä voittoja/tappioita valuuttakurssimuutoksista vuonna 2020 toiminnassaan lukuunottamatta sisäistä rahoitusta.

Kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset suojataan yleensä käyttämällä valuuttatermiinejä sopimusten kassavirtojen valuuttakurssiin liittyvien muutosten eliminoinimiseksi. Koska tavoitteena on suojautua ja soveltaa suojauslaskentaa (rahavirran suojaus) vain valuuttariskin osalta, kaikki korkotasoon/suojausperiodiin liittyvät voitot/tappiot kirjataan suoraan rahoituseriin. Koska allaolevilla rahavirroilla voi olla pitkiä maturiteetteja, niihin liittyvät suojaukset voidaan tehdä lyhyempiin eräpäiviin ja niitä voidaan jatkaa tarvittaessa niin, että eräpäivänä näiden suojausten valuuttakurssimuutoksiin liittyvät voitot ja tappiot kompensoivat kokonaan allaolevien rahavirtojen valuuttakurssimuutokset. Koska suojaussuhteen perustana on täsmäävät kriittiset ehdot, poisluokien ajoitus, suojaussuhde on 1:1. Tilauksen peruuttamisen tai myynti-/ostohinnan vähentämisen seurauksena voidaan siihen liittyvän suojauksen määrää tarkistaa, mihin liittyvät voitot/tappiot kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Koska ulkopuoliset suojaukset tehdään tyypillisesti lyhyillä maturiteeteilla (enintään yksi vuosi) ja käyttäen vain korkean luottoluokituksen (A- vähimmäisluottoluokkavaatimus) vastapuolia, vastapuoliriskillä on vähäinen vaikutus suojien markkina-arvon määrittämiseen. Koska joidenkin suojattavien rahavirtojen maturiteetti on pidempi kuin niitä suojaavien instrumenttien, suojausten ja allaolevien rahavirtojen nykyarvon muutokset eivät aina täysin kompensoi toisiaan suojauksen elinaikana. Maturiteettierosta johtuva tehottomuus lasketaan vuosineljänneksittäin ja kirjataan konsernitasolla rahoituseriin.

Konsernissa käytetyt valuuttasuojainstrumentit ja näiden nimellisarvot on eritelty liitetiedossa 30. Johdannaisinstrumentit.

Koska Wärtsilällä on tytäryhtiöitä ja yhteisyrityksiä euroalueen ulkopuolella, ovat konsernin oma pääoma, liikearvo ja kauppahinnan kohdistukset alttiina valuuttakurssien vaihteluille. Vuoden 2019 lopussa Wärtsilän euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden ja yhteisyritysten nettovarallisuuden arvo oli 1.041 milj. euroa (979). Lisäksi ulkomaanrahan määräistä, yrityshankinnoissa syntynyttä liikearvoa ja kauppahinnan kohdistuksia oli 926 milj. euroa (932). Vuonna 2019 muuhun laajaan tulokseen kirjatut muuntoerot syntyivät pääosin Englannin punnan (GBP) kurssimuutoksista.

Vuoden 2019 aikana on rahavirtasuojauksen käypien arvojen muutoksia kirjattu omaan pääomaan 4 milj. euroa (-14). Omasta pääomasta on vuoden aikana kirjattu tuloslaskelmaan 19 milj. euroa (-8) myynnin tai ostojen oikaisuna. Vuonna 2019 rahavirtasuojauksen tehoton osuus, pitäen sisällään tilausten peruuttamisesta johtuvat voitot/tappiot, oli -5 milj. euroa (-2), joka on kirjattu rahoituseriin ja eritellään liitetiedossa 11. Rahoitustuotot ja -kulut.

Vuonna 2019 67% (67) myynnistä ja 59% (65) operatiivisista kuluista oli euromääräisiä, ja 20% (21) myynnistä ja 10% (8) operatiivisista kuluista oli Yhdysvaltain dollareita. Loppu jakautui usean valuutan kesken. Konsernin tulokseen ja kilpailukykyyn vaikuttavat välillisesti myös pääkilpailijoiden kotivaluutat: USD, GBP, JPY sekä KRW.

Koska Wärtsilän toiminta on globaalia, siihen liittyy usein valuuttariskejä. Suurimmat avoimet operatiiviset valuuttapositiot (poislukien rahoitus) per 31.12.2019 on listattu alle.

	Tase		Arvioidut rahavirrat		
	Konserni saa perusvaluuttaa /yhtiö maksaa perusvaluuttaa	Alku-peräinen maksuvaluutta	Konserni saa perusvaluuttaa /yhtiö maksaa perusvaluuttaa	Alku-peräinen maksuvaluutta	Netto
MEUR					
EUR/USD	77	152	338	512	249
EUR/NOK	119	48	304	17	358
USD/NOK	50	14	72		108
EUR/CNY	32	26	70		76
EUR/GBP	24	18	8	71	56
EUR/JPY	11	7	9	25	12

Koska konsernin pääasiallinen rahoitusvaluutta on euro ja tytäryhtiöt yleensä rahoitetaan niiden paikallisissa valuutoissaan keskitetyn rahoitustoiminnon toimesta, keskitetyllä rahoitustoiminnolla oli seuraavat rahoitukseen liittyvät valuuttapositiot auki per 31.12.2019:

MEUR	Velat	Talletukset	Netto
Konsernin sisäiset velat/talletukset			
USD	35	391	356
GBP	48	93	46
CHF	103		103
AUD		52	52
NOK		41	41
SGD	1	32	31
CNY		13	13
CAD		11	11
Muut valuutat*	2	5	7
Ulkopuoliset velat			
JPY	246**		246
Yhteensä	435	639	906

* Muut valuutat ei netotu, koska sisältää eri valuuttoja.

** Ulkopuoliset JPY-lainat suojataan täysimääräisesti valuutan- ja koronvaihtosopimuksilla.

Eräillä tytäryhtiöillä maissa, joiden valuutat eivät ole vapaasti vaihdettavia, kuten Argentiinassa, Brasiliassa ja Indonesiassa, on suojaamattomia EUR tai USD määräisiä konsernin sisäisiä lainoja, joista voi aiheutua valuuttakurssieroja. Näiden lainojen kokonaismäärä on 192 milj. euroa (178).

Avoimet operatiiviset valuuttapositiot sisältäen rahoituksen suojataan johdannaisilla alla olevan mukaisesti.

Valuuttatermiinit

MEUR	Kiinteä-hintaisia osto- ja myyntisopimuksia vasten	Nettovelkoja vasten
Valuuttatermiinit		
USD	614	356
NOK	451	41
CHF	31	103
CNY	107	13
AUD	1	52
MXN	47	2
SGD	8	31
SEK	26	
CAD	13	11
Muut valuutat*	67	7
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 364	616

* Muut valuutat eivät sisällä merkittäviä yksittäisiä valuuttoja.

Nettovelat sisältävät emoyhtiön antamat ei-euromääräiset sisäiset lainat ja talletukset.

IFRS:n mukaista suojauslaskentaa on sovellettu 2.448 milj. euron (2.355) arvosta valuuttatermiineihin. Viiden prosentin valuuttakurssiliikkeen vaikutus näiden johdannaisien arvostukseen aiheuttaisi noin 74 milj. euron (60) muutoksen konsernin omaan pääomaan. Koska kaikki merkittävät kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset on suojattu, operatiivisen toiminnan tuloksen herkyys valuuttakurssimuutoksille (sisäinen rahoitus pois lukien) oletetaan olevan vähäinen.

MEUR	Bruttomäärä	Nettomäärä	Vaikutus omaan pääomaan
Valuuttatermiinit (molemmat valuutat huomioitu), joihin sovelletaan suojauslaskentaa*			
EUR	1 772	83	
USD	1 332	640	32
NOK	1 202	509	25
GBP	128	34	2
MXN	132	47	2
CNY	110	104	5
JPY	50	31	2
CHF	38	28	1
Muut valuutat	108	74	4
Yhteensä (vain toinen valuutta huomioitu)	2 435	776	73

* Sisäisiä transaktioita, joihin varsinaiset suojauslaskentakirjaukset perustuvat.

MEUR	
Ulkoiset valuuttatermit, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	
2020	1 769
Ennustetut, erittäin todennäköiset rahavirrat vuosittain (suojaattu)	
2020	1 977
2021	193
2022	71
2023	31
2024-	176

Korkoriski

Wärtsilä-konsernin korkoriski muodostuu pääasiallisesti nettomääräisen lainasalkun arvon muutoksista (hintariski) sekä korkojen vaihtelusta (vaihtuvakorkoisten lainojen koronmuutokset). Korkoriskejä seurataan mittaamalla jatkuvasti rahoitusinstrumenttien markkina-arvoja sekä tekemällä herkkysanalyysejä.

Korollinen velka oli vuoden 2019 lopussa 908 milj. euroa (823). Keskimääräinen korkokorko oli 0,9% (1,0) ja keskimääräinen korkosidonnaisuus 21 kuukautta (27).

Wärtsilä hajauttaa korkoriskejään ottamalla sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoista velkaa. Kiinteäkorkoisen velan suhde koko velkasalkkuun saa vaihdella 30 ja 70 prosentin välillä. Hallitus on antanut valtuutuksen väliaikaisesti kasvattaa kiinteäkorkoisten lainojen osuutta 100%:iin, ja valtuutus on voimassa tammikuuhun 2022. Wärtsilä suojaa lainaportfolionsa johdannaisilla, kuten koronvaihtosopimuksilla, futuureilla sekä optioilla.

MEUR	2019	2018
Kiinteäkorkoiset lainat	406	292
Vaihtuvakorkoiset lainat	503	531
Johdannaiset	424	426
Kiinteäkorkoisten lainojen osuus kokonaislainasta (mukaanlukien johdannaiset), %	91	87

Vuoden 2019 lopussa yhden prosenttiyksikön suuruinen yhdensuuntainen lasku/nousu korkokäyrässä olisi aiheuttanut 28 milj. euron (24) lisäyksen/vähennyksen nettovelkasalkun arvoon (sisältäen johdannaiset). Yhden prosenttiyksikön suuruinen korkotason muutos aiheuttaisi 1 milj. euron (1) muutoksen velkasalkun seuraavan vuoden korkokuluihin (sisältäen johdannaiset).

Muutokset korkojohdannaisten markkina-arvossa tuloutetaan yleensä välittömästi yhtiön tuloslaskelmassa. Kuitenkin IFRS 9:än mukaista kassavirransuojauslaskentaa sovelletaan 130 milj. euron suuruiseen koronvaihtosopimukseen, joka erääntyy 2031. Kyseinen korkosuoja vaihtaa ison vuokrasopimusvelan korkomaksut muuttuvista kiinteisiin. Koska suojalla ja sen perustana olevalla rahavirralla on vastaavat kriittiset ehdot, ja suojaussuhde on 1:1, suojauksen oletetaan olevan 100%:sti tehokas. Vuoden 2019 aikana on rahavirtasuojan käyvän arvoon muutosta kirjattu omaan pääomaan 2 milj. euroa, eikä suojaan liittyviä eriä ole uudelleenluokiteltu tuloslaskelmaan.

Muuta lainoihin liittyvää tietoa annetaan liitetiedoissa 18. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin ja 28. Rahoitusvelat.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Wärtsilä varmistaa aina riittävän likviditeetin tehokkaalla kassanhallinnalla sekä riittävillä vahvistetuilla ja vahvistamattomilla luottolimiiteillä. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan tasapainoisella ja riittävän pitkäkestoista lainaa sisältävällä portfoliolla.

Tämänhetkiset rahoitusohjelmat sisältävät:

- Vahvistettuja luottolimiittisopimuksia määrältään 640 milj. euroa (640).
- Suomalaisia yritystodistusohjelmia määrältään 800 milj. euroa (800).

Pitkäaikaisten lainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika on 46 kuukautta (49) ja vahvistettujen luottolimiittien keskimääräinen takaisinmaksuaika on 30 kuukautta (31). Lisätietoa liitetiedossa 28. Rahoitusvelat.

Konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 369 milj. euroa (487), joka sisältää 11 milj. euroa liittyen myytävänä oleviin omaisuuseriin, sekä käyttämättömiä vahvistettuja luottolimiittisopimuksia 640 milj. euroa (640). 31.12.2019 ja 31.12.2018 yritystodistuksia ei ollut käytössä.

Vahvistetut luottolimiittisopimukset ja emoyhtiön pitkäaikaiset lainat sisältävät rahoituskovenantin (omavaraisuusaste). Omavaraisuusasteen odotetaan pysyvän selvästi rahoituskovenantin yläpuolella ennustettavissa olevalla ajanjaksolla.

Vahvistetut luottolimiittisopimukset

MEUR

Vuosi	Käytettävissä (kauden lopussa)	
	Erääntyvät	
2019		640
2020	130	510
2021	130	380
2022	90	290
2023	160	130
2024	130	

Luottoriski

Kaupalliseen toimintaan liittyvien luottoriskien hallinta on osa liiketoiminta-alueiden ja konserniyhtiöiden toimintaa. Suuriin kauppoihin ja projektirahoitukseen liittyvät luottoriskit pyritään rajoittamaan siirtämällä riskejä pankeille, vakuutusyhtiöille ja vientitakuulaitoksille.

Likvidien varojen sijoittamiseen ja rahoitusinstrumenttien kaupankäyntiin liittyviä luottoriskejä minimoidaan asettamalla luottorajat vastapuolille sekä tekemällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa. Koska vain korkean luottoluokituksen (A-vähimmäisluottoluokkavaatimus) omaavia vastapuolia hyödynnetään johdannaisinstrumenttien käytössä ja tapahtumiin sovelletaan ISDA-yleissopimusta, luottotappioita ei oleteta syntyvän näistä instrumenteista.

Konserniyhtiöt sijoittavat rahavaransa konsernin rahoitustoiminnon tileille, mikäli paikallinen lainsäädäntö ja keskuspankin säännöt sallivat sen. Konsernin varat sijoitetaan instrumentteihin, joilla on riittävä likviditeetti (lyhytaikaiset pankkitalletukset tai suomalaiset yritystodistukset) ja luottoluokitus (vähintään yksi-A tai konsernin talous- ja rahoitusjohtajan erikseen hyväksymä sijoitus). Konsernin keskitetty rahoitustoiminto seuraa jatkuvasti kyseisiä sijoituksia eikä näistä odoteta luottotappioita.

Jaksotettuun hankintamenoön tehtyihin sijoituksiin liittyvät odotetut luottotappiot arvioidaan ennakoivasti neljännesvuosittain perustuen sijoitusten eräpäivään ja vastapuoliriskiin. 31.12.2019 odotettu luottotappio ei ollut merkittävä.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Myyntisaamisten ja panokseen perustuvalla menetelmällä ajan kuluessa tuloutettavien saamisten osalta käytetään yksinkertaistettua mallia, jossa luottotappioiden arvioitu määrä perustuu saamisten eliniän odotettuihin luottotappioihin. Panokseen perustuvalla menetelmällä ajan kuluessa tuloutettavat saamiset katetaan yleensä asiakkailta saaduilla ennakkomaksuilla, joten eliniän odotettujen luottotappioiden mallia sovelletaan pääasiassa myyntisaamisiin. Erääntymättömien myyntisaamisten - enintään 359 päivää vanhojen myyntisaamisten osalta kirjataan luottotappiota 0,1%–2,0% saamisten ikäjakautuksen sekä alkuperän mukaisesti. Määrittäessään arvioituja luottotappioprosentteja konserni tarkastelee toteutuneita luottotappioprosentteja kategorioittain makroekonomisen ennusteen huomioiden. Näiden lisäksi 360 päivää vanhempien saamisten osalta luottotappiovarauksen suuruus arvioidaan saamiskohtaisesti.

MEUR	2019		2018	
	Myynti- saamiset	joista alaskirjattu	Myynti- saamiset	joista alaskirjattu
Erääntymättömät saamiset	788	1	862	1
1–30 päivää erääntyneet	149		129	
31–180 päivää erääntyneet	227	2	163	1
181–360 päivää erääntyneet	73	1	79	1
Yli vuoden erääntyneet	81	57	100	59
Yhteensä	1 317	61	1 333	62

Vuonna 2019 alaskirjausten tulosvaikutus oli -7 milj. euroa (1).

Arvon alentumiset

MEUR	2019	2018
Arvon alentumiset kauden alussa	62	62
Muut muutokset	-17	-3
Arvon alentumiset kauden aikana	17	3
Arvon alentumiset kauden lopussa	61	62

Konsernin myymien myyntisaamisten määrä on tällä hetkellä myyntisaamisten kokonaismäärään verrattuna merkityksetön. Myydyt myyntisaamiset on kirjattu pois konsernin taseesta.

Osakehintariski

Wärtsilällä on osakesijoituksia 14 milj. euroa (13) voimalaitosyhtiöihin, jotka sijaitsevat pääosin kehittyvissä maissa. Kyseisten yhtiöiden tulosekehitys on ollut hyvä ja vastannut odotuksia. Lisätietoja liitetiedossa 18. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin.

Pääomarakenteen hallinta

Wärtsilän päämääränä on varmistaa vahva pääomapohja ylläpitääkseen sijoittajien ja luotonantajien luottamuksen sekä kehittääkseen toimintaansa. Pääomaksi määritellään oma pääoma mukaan lukien määräysvallattomien omistajien osuus ja netotettu korollinen lainapääoma. Wärtsilän tavoitteena on säilyttää nettovelkaantumistaso alle 0,50. Konsernin osinkopolitiikan mukaan tavoitteena on jakaa vähintään 50% osakekohtaisesta tuloksesta osinkona yli suhdannesyklin.

MEUR	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	851	748
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	146	
Lyhytaikaiset korolliset velat	58	74
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	42	
Korolliset velat yhteensä	1 096	823
Korolliset saamiset	-1	-3
Rahavarat	-358	-487
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät rahavarat	-11	
Korolliset saamiset yhteensä	-370	-490
Korolliset nettovelat yhteensä	726	333

Oma pääoma yhteensä	2 410	2 432
Nettovelkaantumisasaste	0,30	0,14
Osana pääomarakenteen hallintaa seurataan myös omavaraisuusastetta:		
Taseen loppusumma	6 398	6 059
Saadut ennakot	-452	-584
	5 946	5 475
Omavaraisuusaste, %	40,8	44,4

34. Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut

Seuraavat palkkiot maksettiin tilintarkastajille ja tilintarkastustoimistoille lakisääteisestä tarkastuksesta sekä neuvonantamisesta ja ohjauksesta että riippumattomista asiantuntijapalveluista.

Vuonna 2019 yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisön PricewaterhouseCoopers Oy. PricewaterhouseCoopers Oy:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Wärtsilä-konsernin yhtiöille olivat yhteensä 481 tuhatta euroa. Palvelut koostuivat veroneuvonnasta (215 tuhatta euroa) ja muista palveluista (266 tuhatta euroa).

MEUR	2019		2018	
	PwC	Muut	PwC	Muut
Tilintarkastus	4,3	0,5	3,7	0,4
Veroneuvonta	0,2	0,3	0,2	0,4
Muut palvelut	0,3		0,1	0,1
Yhteensä	4,8	0,8	4,0	0,9

35. Tilinpäätöskurssseja

Konsernitilinpäätökseen konsolidoidaan noin 60 valuuttaa, joista keskeisimmät esitetään tässä.

		Tilinpäätöskurssi		Keskipäätöskurssi	
		31.12.2019	31.12.2018	2019	2018
AED	Yhdistyneiden Arabiemiirikuntien dirhami	4,12602	4,20536	4,11203	4,33922
BRL	Brasilian real	4,51570	4,44400	4,41354	4,30873
CHF	Sveitsin frangi	1,08540	1,12690	1,11683	1,15488
CNY	Kiinan yuan renminbi	7,82050	7,87510	7,73388	7,80736
DKK	Tanskan kruunu	7,47150	7,46730	7,46607	7,45318
GBP	Englannin punta	0,85080	0,89453	0,87731	0,88475
INR	Intian rupia	80,18700	79,72980	78,85014	80,72774
JPY	Japanin jeni	121,94000	125,85000	122,05637	130,40956
NOK	Norjan kruunu	9,86380	9,94830	9,84967	9,60063
RUB	Venäjän rupla	69,95630	79,71530	72,45934	74,05507
SAR	Saudi-Arabian rial	4,21365	4,29501	4,19884	4,43113
SEK	Ruotsin kruunu	10,44680	10,25480	10,58666	10,25674
SGD	Singaporen dollari	1,51110	1,55910	1,52721	1,59286

USD	Yhdysvaltain dollari	1,12340	1,14500	1,11960	1,18149
-----	----------------------	---------	---------	---------	---------

36. Tytäryhtiöt

Maantieteellinen alue	Yhtiön nimi	Kotimaa	Toiminnot	Omistusosuus %
Eurooppa	Wärtsilä Cyprus Limited	Kypros	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Danmark A/S	Tanska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Lyngsø Marine A/S	Tanska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions A/S	Tanska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä BLRT Estonia Oü	Viro	Myynti ja huolto	51,7
	Eniram Oy	Suomi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Finland Oy	Suomi	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Projects Oy	Suomi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Solutions Oy	Suomi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Technology Oy Ab	Suomi	Holding	100,0
	Wärtsilä France S.A.S.	Ranska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Mediterranean SAS	Ranska	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Deutschland GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä ELAC Nautik GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Funa International GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä JOVYATLAS EUROATLAS GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä SAM Electronics GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Germany GmbH	Saksa	Myynti ja huolto	100,0
	Guidance Marine Ltd	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions Ltd	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä UK Ltd	Iso-Britannia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Valves Ltd	Iso-Britannia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage UK Limited	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Ships Electronic Services Ltd	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Greenham Regis Ltd	Iso-Britannia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Greece S.A.	Kreikka	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Hungary Kft	Unkari	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Investments Unlimited Company	Irlanti	Myynti ja huolto	100,0
	Transas New Building Limited	Irlanti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Limited	Irlanti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä APSS Srl	Italia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Italia S.p.A.	Italia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Trident Italia Srl	Italia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Moss AS	Norja	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Norway AS	Norja	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Gas Solutions Norway AS.	Norja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design Norway AS	Norja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Valmarine AS	Norja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Baltic Design Centre Sp.z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Polska Sp.z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design Poland Sp.z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Poland sp. z.o.o.	Puola	Myynti ja huolto	100,0

	Wärtsilä Portugal S.A.	Portugali	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Vostok, LLC	Venäjä	Myynti ja huolto	100,0
	Transas Navigator Ltd.	Venäjä	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Digital Technologies, JSC	Venäjä	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ibérica S.A.	Espanja	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Burriel Navarro S.L.	Espanja	Myynti ja huolto	100,0
	Trident Las Palmas S.L.	Espanja	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Puregas Solutions AB	Ruotsi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Sweden AB	Ruotsi	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Sweden AB	Ruotsi	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Services Switzerland AG	Sveitsi	Myynti ja huolto	100,0
	Quantiparts B.V.	Alankomaat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Netherlands B.V.	Alankomaat	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Trident B.V.	Alankomaat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Netherlands BV	Alankomaat	Myynti ja huolto	100,0
Amerikka	Wärtsilä Argentina S.A.	Argentiina	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Brasil Ltda.	Brasilia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Canada Inc.	Kanada	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Chile Ltda.	Chile	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Colombia S.A.	Kolumbia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Dominicana Inc.	Dominikaaninen tasavalta	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ecuador S.A.	Ecuador	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Guatemala S.A.	Guatemala	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Operations Guyana Inc.	Guyana	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä de Mexico S.A. de C.V.	Meksiko	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Panama Services S.A.	Panama	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Peru S.A.C.	Peru	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Caribbean, Inc.	Puerto Rico	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Uruguay S.A.	Uruguay	Myynti ja huolto	100,0
	American Hydro Corporation	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Guidance Marine LLC	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Defence Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Dynamic Positioning Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä North America, Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	LOCK-N-STITCH Inc.	USA	Myynti ja huolto	100,0
	Wartsila Voyage Americas Inc	USA	Myynti ja huolto	100,0
Aasia	PT. Wärtsilä Indonesia	Indonesia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Azerbaijan LLC	Azerbaidzan	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Bangladesh Ltd.	Bangladesh	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä SAM Electronics (Taizhou) Co., Ltd.	Kiina	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Propulsion (Wuxi) Co. Ltd.	Kiina	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Services (Shanghai) Co. Ltd.	Kiina	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ship Design (Shanghai) Co., Ltd	Kiina	Myynti ja huolto	95,0
	Wärtsilä Suzhou Ltd.	Kiina	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä-CME Zhenjiang Propeller Co. Ltd.	Kiina	Tuotanto, myynti ja huolto	55,0
	Wärtsilä Voyage (Shanghai) Co. Ltd.	Hong Kong	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä China Ltd.	Hong Kong	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä India Private Ltd.	Intia	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Japan Ltd.	Japani	Tuotanto, myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Malaysia Sdn. Bhd.	Malesia	Myynti ja huolto	100,0

	Wärtsilä Myanmar	Myanmar	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Pakistan (Pvt.) Ltd.	Pakistan	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Philippines Inc.	Filippiinit	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Doha L.L.C.	Qatar	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Power Contracting Company Ltd.	Saudi-Arabia	Myynti ja huolto	60,0
	Guidance Marine Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Singapore Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Pacific Pte Ltd	Singapore	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Korea Ltd.	Etelä-Korea	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Lanka (PVT) Ltd	Sri Lanka	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Taiwan Ltd.	Taiwan	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä-Enpa A.S.	Turkki	Myynti ja huolto	51,0
	Wärtsilä Gulf FZE	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Hamworthy Middle East (FZE)	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä LLC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Ships Repairing & Maintenance LLC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Voyage Middle East DMCEST	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä (Vietnam) Company Limited	Vietnam	Myynti ja huolto	100,0
Muut	Wärtsilä Australia Pty Ltd.	Australia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Burkina Faso	Burkina Faso	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Central Africa Ltd.	Kamerun	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Egypt Power S.A.E	Egypti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Central Africa Gabon	Gabon	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä West Africa Guinea	Guinea	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Eastern Africa Limited	Kenia	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Mauritanie - SAU	Mauritania	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Mocambique LDA	Mosambik	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Muscat LLC	Oman	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä New Zealand Ltd	Uusi-Seelanti	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Marine & Power Services Nigeria Limited	Nigeria	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä PNG Ltd	Papua-Uusi-Guinea	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä West Africa S.A.	Senegal	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä South Africa (Pty) Ltd.	Etelä-Afrikka	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Tanzania Ltd	Tansania	Myynti ja huolto	100,0
	Wärtsilä Uganda Ltd.	Uganda	Myynti ja huolto	100,0

Määräysvallattomien omistajien osuus konsernin toiminnoista ja rahavirroista ei ole olennainen yksittäisten tytäryhtiöiden osalta.

Listassa ei ole mukana sellaisia tytäryhtiöitä, joilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai varoihin. Suomen kirjanpitoasetuksen mukainen täydellinen luettelo sisältyy emoyhtiön virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

MEUR	2019	2018	Liite
Liiketoiminnan muut tuotot	89	80	1
Henkilöstökulut	-37	-26	2
Poistot ja arvonalentumiset	-4	-4	3
Liiketoiminnan muut kulut	-108	-104	
Liiketulos	-60	-55	
Rahoitustuotot ja -kulut			4
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	304	300	
Korko- ja muut rahoitustuotot	90	74	
Kurssierot	1	-1	
Korko- ja muut rahoituskulut	-91	-77	
	304	296	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	243	241	
Poistoeron muutos		1	
Konserniavustus		76	
Tulos ennen veroja	243	318	
Tuloverot	-3	-10	5
Tilikauden tulos	240	308	

Emoyhtiön tase (FAS)

MEUR	2019	2018	Liite
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			<u>6</u>
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	10	3	
Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset hankinnat	1	8	
	11	12	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	7	7	
Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet	6	1	
Keskeneräiset hankinnat		6	
	13	14	
Sijoitukset			
Osakkeet saman konsernin yrityksissä	950	950	
Muut osakkeet ja osuudet	1	1	
	951	951	
Pysyvät vastaavat yhteensä	974	976	
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	100	100	<u>7</u>
Lainasaamiset	1	1	
	101	101	
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 193	2 308	<u>8</u>
Muut saamiset	1	2	
Siirtosaamiset	29	16	<u>9</u>
	2 224	2 327	
Rahat ja pankkisaamiset	113	291	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 438	2 719	
Vastaavaa yhteensä	3 413	3 696	

MEUR	2019	2018	Liite
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			10
Osakepääoma	336	336	
Ylikurssirahasto	61	61	
Kertyneet voittovarot	754	730	
Tilikauden tulos	240	308	
Oma pääoma yhteensä	1 391	1 435	
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero	1	1	
Pakolliset varaukset	18	15	
Vieras pääoma			11
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	847	741	
	847	741	
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	51	56	
Ostovelat	14	18	
Velat saman konsernin yrityksille	1 052	1 327	13
Muut lyhytaikaiset velat	2	2	
Siirtovelat	36	102	12
	1 155	1 504	
Vieras pääoma yhteensä	2 003	2 245	
Vastattavaa yhteensä	3 413	3 696	

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

MEUR	2019	2018
Liiketoiminnan rahavirta:		
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	243	241
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	4	4
Rahoitustuotot ja -kulut	-304	-296
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-56	-51
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	11	-28
Korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-45	23
	-34	-5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-90	-56
Korko- ja rahoituskulut	-89	-78
Saadut osingot liiketoiminnasta	304	300
Korko- ja rahoitustuotot liiketoiminnasta	89	74
Maksetut verot	-8	-5
	295	291
Liiketoiminnan rahavirta	205	235
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2	-13
Investointien rahavirta	-2	-13
Rahavirta investointien jälkeen	203	223

Rahoituksen rahavirta:		
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	18	-492
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-284	344
Pitkäaikaisten lainojen nostot	150	280
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-56	-84
Konserniavustukset	76	99
Maksetut osingot	-284	-272
Rahoituksen rahavirta	-381	-126
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-178	96
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden alussa	291	195
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	113	291

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Wärtsilä Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännösten mukaisesti (FAS).

Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskursseihin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypiin arvoihin. Avoinna olevat valuuttamääräisten johdannaiset on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla niihin liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen. Käypien arvojen muutokset johdannaissopimuksista kirjataan välittömästi tulostaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne syntyvät.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä tehdyillä poistoilla ja arvonalennuksilla. Eräiden maa-alueiden tasearvoihin sisältyy arvonnkorotuksia.

Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien pitoajat ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta
Rakennukset	20-40 vuotta
Koneet ja kalusto	5-20 vuotta

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty erä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Satunnaisiin erin kohdistuvat verot esitetään liitetiedoissa.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liiketoiminnan muut tuotot

MEUR	2019	2018
Vuokratuotot	3	1
Palvelut konserniyhtiöille	85	78
Muut	1	1
Yhteensä	89	80

2. Henkilöstökulut

MEUR	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-30	-19
Eläkekulut	-5	-5
Muut pakolliset henkilösivukulut	-1	-1
Yhteensä	-37	26

Maksetut palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja, hänen sijaisensa ja hallituksen jäsenet. Vuonna 2019 toimitusjohtajalla ei ole ollut nimettyä sijaista.

-2 -5

Emoyhtiön toimitusjohtajan oikeus siirtyä eläkkeelle on sovittu alkavaksi 63 vuoden iässä. Johtokunnan jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle paikallisen eläkelainsäädännön mukaisesti. Yhdellä johtokunnan jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle aiemmin, 60-vuotiaana.

Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan sekä hänen suorien alaistensa palkoista ja palkkioista.

Lisätiedot johdon palkitsemista löytyy konserniliitetiedossa 32.

Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana 392 371

3. Poistot ja arvonalentumiset

MEUR	2019	2018
Suunnitelman mukaiset poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	-3	-3
Koneet ja kalusto	-1	
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-4	-3
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-1
Kirjanpidon poistot yhteensä	-4	-4
Poistoero		1
Poistoero		
Kertynyt poistoero tilikauden alussa	1	2
Poistoeron muutos		-1
Kertynyt poistoero tilikauden lopussa	1	1

4. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2019	2018
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	304	300
Yhteensä	304	300
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	34	28
Muilta	1	1
Yhteensä	35	29
Muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	32	24
Muilta	22	20
Yhteensä	55	45
Kurssierot	1	-1
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	-6	-6
Muille	-8	-9
Yhteensä	-14	-14
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-32	-21
Muille	-45	-42
Yhteensä	-77	-62
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	304	296

5. Verot

MEUR	2019	2018
Tuloverot		
Tilikaudelta	-3	-4
Edellisiltä tilikausilta		-6
Yhteensä	-3	-10

6. Pysyvät vastaavat

Aineettomat oikeudet

MEUR	Pitkä- vaikutteiset menot	Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2019	Yhteensä 2018
Hankintameno 1.1.	117	8	125	123
Lisäykset	1		2	7
Vähennykset	-3		-3	
Uudelleenryhmittelyt	8	-8		-5
Hankintameno 31.12.	123	1	124	125
Kertyneet poistot 1.1.	-113		-113	-115
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset	3		3	5
Tilikauden poisto	-3		-3	3
Kertyneet poistot 31.12.	-113		-113	-113
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	10	1	11	
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	3	8		12

Aineelliset hyödykkeet

MEUR	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä 2019	Yhteensä 2018
Hankintameno 1.1.	7	2	2	6	17	13
Lisäykset						6
Uudelleenryhmittelyt			6	-6		-3
Hankintameno 31.12.	7	2	8		17	17
Kertyneet poistot 1.1.		-2	-1		-3	-5
Vähennysten kertyneet poistot ja muut muutokset						3
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä						-1
Tilikauden poisto			-1		-1	
Kertyneet poistot 31.12.		-2	-3		-4	-3
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	7		6		13	
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	7		1	6		14

Sijoitukset

MEUR	Osakkeet konsernin yrityksissä	Osakkeet muissa yrityksissä	Yhteensä 2019	Yhteensä 2018
Hankintameno 1.1.	950	1	951	951
Hankintameno 31.12.	950	1	951	951
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	950	1	951	
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	950	1		951

7. Pitkäaikaiset saamiset

MEUR	2019	2018
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	100	100
Yhteensä	100	100

8. Lyhytaikaiset saamiset konsernin yrityksiltä

MEUR	2019	2018
Myyntisaamiset	24	16
Lainasaamiset	2 135	2 153
Johdannaiset	27	54
Muut saamiset		76
Siirtosaamiset	7	10
Yhteensä	2 193	2 308

9. Siirtosaamiset

MEUR	2019	2018
Johdannaiset	24	12
Vakuutusmaksut		1
Muut	5	4
Yhteensä	29	16

10. Oma pääoma

MEUR	2019	2018
Osakepääoma		
Osakepääoma tilikauden alussa	336	336
Osakepääoma tilikauden lopussa	336	336
Ylikurssirahasto		
Ylikurssirahasto tilikauden alussa	61	61
Ylikurssirahasto tilikauden lopussa	61	61
Kertyneet voittovarot		
Kertyneet voittovarot tilikauden alussa	1 038	1 002
Osingonjako	-284	-272
Tilikauden tulos	240	308
Kertyneet voittovarot tilikauden lopussa	994	1 038
Oma pääoma yhteensä	1 391	1 435
Jakokelpoiset varat	994	1 038

Yhtiökokouksen 8.3.2018 hyväksymä maksuton osakeanti nosti osakkeiden kokonaismäärän 591.723.390:een.

11. Vieras pääoma

MEUR	2019	2018
Pitkäaikainen		
Korollinen	847	741
Yhteensä	847	741
Lyhytaikainen		
Koroton	96	155
Korollinen	1 060	1 349
Yhteensä	1 155	1 504

Yhtiön lainat ja niiden lyhennysohjelma

2019	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen		
MEUR	<1 v	1-5 v	>5 v	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	51	519	328	899
Yhteensä				

2018	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen		
MEUR	<1 v	1-5 v	>5 v	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	56	491	250	797
Yhteensä	56	491	250	797

12. Siirtovelat

MEUR	2019	2018
Tulo- ja muut verot		5
Johdannaiset	23	79
Henkilöstökulut	6	11
Korot ja muut rahoituserät	3	3
Muut	4	5
Yhteensä	36	102

13. Velat konsernin yrityksille

MEUR	2019	2018
Ostovelat	15	9
Muut lyhytaikaiset velat	1 008	1 293
Johdannaiset	25	24
Siirtovelat	4	2
Yhteensä	1 052	1 327

14. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2019

MEUR	Jaksotettuun hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Tase-erien kirjanpito-arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset sijoitukset saman konsernin yrityksiltä	100		100	100
Muut saamiset	1		1	1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 135		2 135	2 135
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	24		24	24
Johdannaiset		24	24	24
Johdannaiset saman konsernin yrityksiltä		27	27	27
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	6		6	6
Raha ja pankkisaamiset	113		113	113
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	847		847	856
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	52		52	52
Korolliset velat saman konsernin yrityksille	1 008		1 008	1 008
Ostovelat	14		14	14
Ostovelat saman konsernin yrityksille	15		15	15
Johdannaiset		23	23	23
Johdannaiset saman konsernin yrityksille		25	25	25
Muut velat	3		3	3
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin				

Tietoja käyvän arvon hierarkiasta ja arvostusperiaatteesta löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 18.

2018

MEUR	Jaksotettuun hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset sijoitukset saman konsernin yrityksiltä	100		100	100
Muut saamiset	1		1	1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat				
Korolliset saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 153		2 153	2 153
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	16		16	16
Johdannaiset		12	12	12
Johdannaiset saman konsernin yrityksiltä		54	54	54
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	8		8	8
Muut rahavarat	5		5	5
Raha ja pankkisaamiset	286		286	286
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2 569	65	2 635	2 635
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	741		741	747
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Korolliset velat	56		56	56
Korolliset velat saman konsernin yrityksille	1 293		1 293	1 293
Ostovelat	18		18	18
Ostovelat saman konsernin yrityksille	9		9	9
Johdannaiset		79	79	79
Johdannaiset saman konsernin yrityksille		24	24	24
Muut velat	3		3	3
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2 120	103	2 223	2 229

Tietoja käyvän arvon hierarkiasta ja arvostusperiaatteesta löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 18.

15. Johdannaisinstrumentit

MEUR	Ulkoisten rahoituslaitosten kanssa	Konsernin sisäiset	Yhteensä 2019
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	2 358	2 448	4 806
Koronvaihtosopimukset	400	130	530
Valuutanvaihtosopimukset	246		246
			5 582
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset (taso 2)			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	11		11
Koronvaihtosopimukset	-7	2	-6
Valuutanvaihtosopimukset	-4		-4
Yhteensä			2

MEUR	Ulkoisten rahoituslaitosten kanssa	Konsernin sisäiset	Yhteensä 2018
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	2 821	2 799	5 620
Koronvaihtosopimukset	270		270
Valuutanvaihtosopimukset	238		238
			6 128
Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset (taso 2)			
Valuuttatermiinit, transaktioriski	-55	30	-25
Koronvaihtosopimukset	-4		-4
Valuutanvaihtosopimukset	-8		-8
Yhteensä			-37

Valuuttatermiinit on tehty transaktioriskien suojaamiseksi ja ne on kohdistettu suojattuihin kassavirtoihin. Koronvaihtosopimukset ovat euromääräisiä ja keskimääräinen juoksu aika ulkopuolisille sopimuksille on 69 (48) kuukautta ja 137 kuukautta sisäisille sopimuksille. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten keskimääräinen juoksu aika on 41 (29) kuukautta.

16. Rahoitusriskit

Yleistä

Konsernin keskitetyllä rahoitustoiminnolla on kaksi päätehtävää: hankkia riittävästi rahoitusta konsernin tarpeisiin kilpailukykyisellä hinnalla, ja tunnistaa ja arvioida konsernin rahoitusriskit sekä tehdä konserniyhtiöiden tarvitsemat suojaukset. Konsernirahoitus on osa emoyhtiön organisaatiota.

Rahoitusriskien hallinta on kuvattu yksityiskohtaisesti konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 33. Konsernin maksuvalmius- ja korkoriskejä hallitaan emoyhtiön tasolla, ja siten ne soveltuvat myös emoyhtiöön.

Valuuttariski

Operatiivisia valuuttariskejä seurataan ja ne suojataan tytäryritystasolla. Konsernirahoitus toimii vastapuolena näissä suojauksissa, mikäli paikalliset säännökset sallivat sen. Jotta konsernin sisäiset valuuttavirrat voitaisiin netottaa sekä vähentää ulkoisten liiketoimien määrää, konsernirahoituksella

on sallittu olevan vähäisiä avoimia valuttariskejä. Konsernirahoituksen kaikki voitot / tappiot kirjataan suoraan rahoituseriin, emmekä odota merkittäviä valuuttakurssivoittoja tai -tappioita konsernin rahoitustoiminnasta.

17. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

MEUR	2019	2018
Takaukset ja vastuusitoumukset		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	2 773	3 215
Yhteensä	2 773	3 215
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvot		
Seuraavan vuoden aikana maksettavat	4	4
Myöhemmin maksettavat	29	32
Yhteensä	33	36

18. Lähipiirilainat ja muut sitoumukset

Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia. Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuita. Konserniliitetiedossa 32. on eritelty lähipiiritapahtumat. Lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtokunnan jäsenet sekä osakkuus- ja yhteisyritykset. Emoyhtiön liitetiedoissa 8. ja 13. on eritelty tytäryhtiöiden saamiset ja lainat.

19. Tilintarkastajien palkkiot

Seuraavat palkkiot maksettiin tilintarkastajille ja tilintarkastustoimistolle lakisääteisistä tarkastuksista sekä palveluista.

Vuonna 2019 yhtiökokous valitsi Wärtsilä Oyj Abp:n tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisön PricewaterhouseCoopers Oy.

Tilintarkastajien palkkiot

TEUR	2019	2018
Tilintarkastus	583	524
Veroneuvonta	10	
Muut palvelut	111	6
Yhteensä	705	528

Hallituksen ehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 993.534.893,15 euroa, josta tilikauden voitto on 239.590.080,77 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 591.723.390 kappaletta.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

EUR	
Osinkona jaetaan 0,48 euroa/osake eli yhteensä	284 027 227,20
Jätetään omaan pääomaan	709 507 665,95
Yhteensä	993 534 893,15

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 9.3.2020 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 16.3.2020.

Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake maksetaan syyskuussa 2020. Osingon toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 8.9.2020 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 10.9.2020 ja osingon maksupäivä 17.9.2020.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 29. päivänä tammikuuta 2020

Mikael Lilius

Tom Johnstone

Maarit Aarni-Sirviö

Kaj-Gustaf Bergh

Karin Falk

Johan Forssell

Risto Murto

Markus Rauramo

Jaakko Eskola, konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

Wärtsilä Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Wärtsilä Oyj Abp:n (y-tunnus 0128631-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019.

Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatus konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	24 miljoonaa euroa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	5% tuloksesta ennen veroja (viiden vuoden keskiarvo)

Perustelut
vertailukohteen
valinnalle

Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konserniin suoriutumista. Lisäksi tulos ennen veroja on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosentiosuudeksi 5%, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksyttyjen määrärajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Wärtsilä-konsernin rakenteen sekä yksittäisten konserniyhtiöiden koon, toiminnan luonteen ja riskit. Valitsimme tilintarkastuksen kohteeksi konserniyhtiöitä ja kirjanpidon tilejä edellä mainittujen kriteerien perusteella siten, että suorittamillamme tilintarkastustoimenpiteillä saatiin riittävä kattavuus lausunnon esittämiseksi konsernitilinpäätöksestä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Pitkäaikaisten asiakassopimusten tuloutus

Katso konsernitilinpäätöksen

laadintaperiaatteet ja liitetiedot 1 sekä 5.

Konsernilla on merkittäviä pitkäaikaishankkeita sekä pitkäaikaisia käyttö- ja huoltosopimuksia. Nämä pitkäaikaiset asiakassopimukset ovat usein monimutkaisia räätälöityjä ratkaisuja ja täyttävät ajan kuluessa täytettävän suoriteveloitteen määritelmän IFRS 15:n mukaan.

Pitkäaikaishankkeet sekä pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset tuloutetaan suoriteveloitteen täyttämistasteen (projektin valmiusaste) mukaisesti. Valmiusaste määritetään toteutuneiden kustannusten suhteena arvioituihin kokonaiskustannuksiin. Pitkäaikaisten asiakassopimusten tuloutukseen liittyy johdon harkintaan perustuvia arvioita, jotka perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin. Merkittävin arvio liittyy projektin ennustettuihin kokonaiskustannuksiin.

Pitkäaikaisten asiakassopimusten tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta projektiestimaateissa.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät sekä kontrollien tarkastusta, että valittuihin merkittäviin pitkäaikaishankkeisiin kohdistettua aineistotarkastusta. Aineistotarkastuksessa keskityimme erityisesti johdon laatimien ennusteiden tarkastamiseen. Tarkastustoimenpiteemme sisälsivät mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Varmistimme, että sovellettu tuloutustapa on asianmukainen sopimuksen ehdot huomioiden;
- Täsmäytimme tuottoennusteen myyntisopimukseen huomioiden sopimukseen mahdollisesti tehdyt muutokset;
- Hankimme ymmärryksen prosesseista ja testasimme kontrollit, joilla on merkittävä vaikutus valmiusasteen mukaiseen tuloutukseen;
- Arvioimme johdon tekemien projektiestimaattien luotettavuutta vertaamalla päätyneiden projektien toteutuneita aiempiin estimaatteihin;
- Haastoimme johdon tekemiä arvioita ja oletuksia projekteissa, joihin liittyy erityisiä riskitekijöitä; ja
- Laskimme myyntituoton uudelleen valmiusasteen perusteella. Tarkastimme valmiusasteen oikeellisuuden vertaamalla hankkeen toteutuneita menoja hankkeen ennustettuihin kokonaismenoihin.

Liikearvon arvostus

*Katso konsernitilinpäätöksen**laadintaperiaatteet ja liitetieto 14.*

Liikearvon määrä konsernitaseessa on 1 380 miljoonaa euroa ja se on yksi merkittävimmistä tase-eristä. Mahdollisen arvonalentumisen määrittämiseen liittyy merkittävässä määrin johdon harkintaa, mm. kassavirtaa tuottavan yksikön eli testaustason määrittämiseen ja arvioitaessa liiketoiminnan tulevaa kannattavuutta ja tulevaisuudessa toteutuviin rahavirtoihin sovellettavaa diskonttokorkoa. Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen tase-erän koosta ja johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta arvonalentumistestauksessa.

Keskityimme tarkastustoimenpiteissämme arvioimaan miten kassavirtaa tuottavat yksiköt, jotka muodostavat perustan liikearvon arvonalentumistestaukselle, on määritetty. Lisäksi keskityimme johdon harkintaa edellyttävien arvioiden asianmukaisuuden arviointiin arvonalentumistestauksessa. Arvonalentumistestaukseen liittyviin tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi mm. seuraavaa:

- Tarkastimme liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt menetelmät vertaamalla niitä IAS 36:n Omaisuuserien arvonalentuminen -standardin mukaisiin vaatimuksiin;
- Arvioimme rahavirtaennusteiden laatimisessa käytettävää prosessia ja teimme vertailuja viimeisimpiin hallituksen hyväksymiin tavoitteisiin ja pitkän aikavälin suunnitelmiin;
- Testasimme rahavirtaennusteiden perusteena olevat keskeiset oletukset, joita ovat mm. myyntiä ja kannattavuutta koskevat ennusteet, käytetty diskonttokorko sekä ennustejakson jälkeiseen aikaan sovellettu kasvuprosentti;
- Vertasimme tilikauden toteutuneita tuloslukuja edellisenä vuonna arvonalentumismallissa käytettyihin tulosennusteisiin sen selvittämiseksi, sisältyikö ennusteisiin oletuksia, jotka olivat jälkikäteen arvioituina olleet optimistisia; ja
- Arvioimme johdon laatimassa herkkyyssanalyysissä käytettyjen oletusten asianmukaisuutta, arvioimalla niihin sisältyvien johdon harkintaa vaativien oletusten muutosten todennäköisyyttä.

Myyntisaamisten arvostus

*Katso konsernitilinpäätöksen**laadintaperiaatteet ja liitetiedot 18, 20 sekä 33.*

Myyntisaamiset ovat 1 256 miljoonaa euroa, sisältäen varauksen arvonalentumistappioista 61 miljoonaa euroa. Myyntisaamisista pitkäaikaisia on 19 miljoonaa euroa. Myyntisaamiset arvostetaan käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä kyseisten saamisten arvonalentumistappioilla. Myyntisaamisten arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen sen määrästä ja arvonalentumistappion määrittämiseen liittyvästä johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta.

Myyntisaamisiin ja johdon arvioimaan

arvonalentumistappioon liittyvät keskeiset tarkastustoimenpiteemme olivat seuraavat:

- Varmistimme myyntisaamisia lähettämällä myyntisaamisten saldobahvistuksia;
 - Analysoimme myyntisaamisten ikäjakamaa;
 - Kävimme läpi yhtiön johdon kanssa pitkäaikaisia ja myöhästyneitä myyntisaamisia ja arvioimme näiden saamisten kuranttiutta hankkimalla asianmukaista evidenssiä johtopäätöksemme tueksi.
-

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme. Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 2.3.2017 alkaen yhtäjaksoisesti kaksi vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2020

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Merja Lindh

KHT